

Ar Rīgas un visas Latvijas Arhibīskapa Aleksandra svētību
Ar Rīgas un Latvijas Arhibīskapa Jāņa Vanaga (LELB) svētību

ΦΙΛΟΚΑΛΙΑ

LABESTĪBA

Izdevējs

Bezpeļņas labdarības organizācija "Labvēsts" SIA

RIGA 1996

Pirmais izdevums latviešu valodā: © 1992 "Labvēsts"

Otrais izdevums (izlabotais) latviešu valodā: © 1996 "Labvēsts"

Redaktors - priesteris Jānis Kalniņš

Ņinas Ozoliņas brīvs tulkojums

Korektori - Laimdota Zļemeta, Ināra Stašulāne

Saturs

Priekšvārds

Ievads

Svētā Antonija dzīves apraksts

Pamācības par dzīvi Kristū

Vārdi par skaidru un īstu dzīvi

Mūku dzīves noteikumi

Ārējie vientuļnieka dzīves noteikumi

Iziešana no pasaules

Vientulība cellē

Nodarbošanās cellē

Lūgšanas

Lasīšana un pārdomas par Dievu

Darbs

Ēdiens

Miegs

Apģērbs

Kalpošana baznīcā

Attiecības ar cilvēkiem

Cilvēku savstarpējās attiecības

Vecāko izturēšanās pret jaunākiem

Par slimniekiem

Par ceļiniekiem

Vispārēja izturēšanās

Sarunas un valoda vispār

Par izpalikšanu ārpusē

Iekšējās dzīves kārtība

Dedzība

Tavas dzīves likums lai ir Dieva griba, izteikta baušļos

Visa mērķis - Dieva slava un labā uzvara pasaulē

Par solījumu

Par apsolīto labumu

Par nāvi un tiesu

Dieva palīgs un žēlastība

Dvēseles stāvokļi

Pacietība

Nožēla un asaras

Par pazemību

Cīņa ar domām

Citas Svētā Antonija pamācības un vēstījumi par viņu

Svētā Ēģiptes Makarija dzīves apraksts

Makarija Lielā mācības

IV. gs. Svēto pamācības

Priekšvārds

Pēdējos gados organizācija "Labvēsts" ir izdevusi dažus pareizticīgo askētu darbus. Sevišķu popularitāti ieguvusi "Labestība", kuru tulkojusi Ņina Ozoliņa vai vienkārši "krustmāte Ņina", kā viņu dēvēja draugu un paziņu pulkā. To apliecina atkārtotais grāmatas izdevums.

Ņina Ozoliņa zināja sešas valodas. Kā pēdējo viņa paspēja apgūt grieķu valodu. Pilnīgi iespējams, ka tulkojot "Labestību" kopā ar slāvu tika izmantots arī grieķu oriģināls. Diemžēl dzīves laikā krustmāte Ņina nepiedzīvoja savu darbu izdošanu. Daudzi no tiem vēl gaida savu laiku. Tulkošanas darbā viņai palīdzēja Latvijas brīvvalsts laikā iegūtā izglītība un zināšanas. Ņina Ozoliņa studējusi LU Arhitektūras fakultātē, kuru, diemžēl, sliktās veselības dēļ neizdevās pabeigt. Seko darbs Misiņa bibliotēkā. Varbūt arī tas bija stimuls apgūt vācu, angļu, franču valodas un iemīlēt valodniecību.

Ņina Ozoliņa dzimusi 1907. gada jūlijā, mirusi 1987. gada 12. oktobrī. Krustmātes Ņinas draugi viņu atceras kā lielu aizlūdzēju. Tad, kad Rīgas centra ielas pierima un iestājās klusums, krustmāte Ņina ņēma savu garo sarakstu un lūdzās par tajā pieminētajiem. Šajā klusumā un lūgšanu gaisotnē tapa arī viņas tulkojumi un literāri darbi. Tikai tad, kad Rīga teju teju gatavojās pamosties jaunai dienai, ap pulksten četriem, krustmāte Ņina devās pie miera. Lasot šo grāmatu aizlūgsim par viņas dvēseli.

Ievads

Labestība. Ar šo vārdu pārtulkots šīs grāmatas grieķu nosaukums *θιλοκαλια*, kas nozīmē mīlestību uz skaisto, cildeno, labo. Visupirms tā ietver izskaidrojumu dzīvei Jēzū Kristū. Šī īsteni kristīgā dzīve Pestītājā aizsākas, uzplaukst un pilnību sasniedz - cik nu katram iespējams - Dieva Tēva labvēlībā, Svētā Gara svētības darbībā un paša Kristus Tā Kunga vadībā, jo Viņš solījis būt nešķirams no mums ik dienas līdz pasaules galam.

Dieva svētība visus aicina uz tādu dzīvi; un visiem tā ir ne tikai iespējama, bet pat obligāta, tāpēc ka tajā ir Kristietības būtība. Šīs dzīves dalībnieki, tās Svētā Vakarēdiena baudītāji nebūt nav visi aicinātie un arī tās patiesie dalībnieki; ne visi vienlīdz lielā mērā bauda šīs dzīves Svēto Vakarēdienu. Dziļi tajā ieiet izredzētie un augstu paceļas pa tās pakāpieniem.

Šīs kristīgās dzīves izpausmes, tāpat kā jomas, kurā tā uzplaukst, ir ne mazāk daudzveidīgas kā parastās dzīves parādības; un, ja vien būtu skaidri saprotams un skaidri attēlojams viss, kas vien tajā sastopams: ienaidnieka uzbrukumi un kārdinājumi, cīņas un pārvarēšana, krišanas un piecelšanās, dažādu garīgās dzīves izpausmju aizsākšanās, dzimšana un nostiprināšanās, vispārēju panākumu pakāpes un katrai atbilstoši prāta un sirds stāvokļi, brīvības un svētības mijiedarbe it visā, Dieva tuvības un attālināšanās izjūtas, sevis nodošana Kunga rokās - ja visu šeit minēto un daudz ko citu, kas no dzīves Kungā nemaz nav šķirams, varētu skaidri un saprotami attēlot, tad veidotos pievilcīga un arī pamācoša aina- līdzīga ceļojumam apkārt pasaulei.

Ceļinieki raksta ceļojumu piezīmes par visu to, kas vien no ceļā sastaptā liekas ievērtības cienīgs. Savas piezīmes rakstījuši arī Dieva izredzētie, kas dažādos virzienos izpētījuši garīgās dzīves takas, par visu, kas vien gadījies viņu gājumā un kas pārdzīvots un izmēģināts. Taču šo un citu piezīmju liktenis nav vienāds.

Kam nav iespējams ceļot, var, nekustoties no vietas, gūt aptuvenus priekšstatus par svešām valstīm, lasot citu atstātās piezīmes, jo visu radību dzīves formas ir vairāk vai mazāk līdzīgas visās valstīs. Ar garīgās dzīves pieredzi ir citādi. To izprast var vienīgi paši tās ceļa gājēji; kas nav stājies uz tā, tam tā ir pilnīgi nepieejama zinātne, taču arī garīgās dzīves ceļa gājējiem ne viss kļūst uzreiz saprotams. Viņu izpratne un priekšstati noskaidrojas atkarībā no tā, cik ilgi viņi soļojuši un cik dziļi iekļuvuši Gara Valstībā. Personiskajai garīgās dzīves pieredzei pieaugot, kļūst skaidrāks arī Svēto Tēvu rakstītais. Tiem, kas devušies ceļā uz kaut ko labāku un pilnīgāku, šī grāmata dod vajadzīgās norādes par apšaubāmiem un nesaprotamiem gadījumiem, kad pašam nav garīgi pieredzējušas vadības, kad sagaida neatrisināmas grūtības. Ļoti svarīgi saprast, kur spert kāju, lai neveiktu kļūmīgu soli. Un te nu, lūk, kāda Tēva pamācība var izklīdināt miglu, kā zibens stars iegaismoties nakts melnumā.

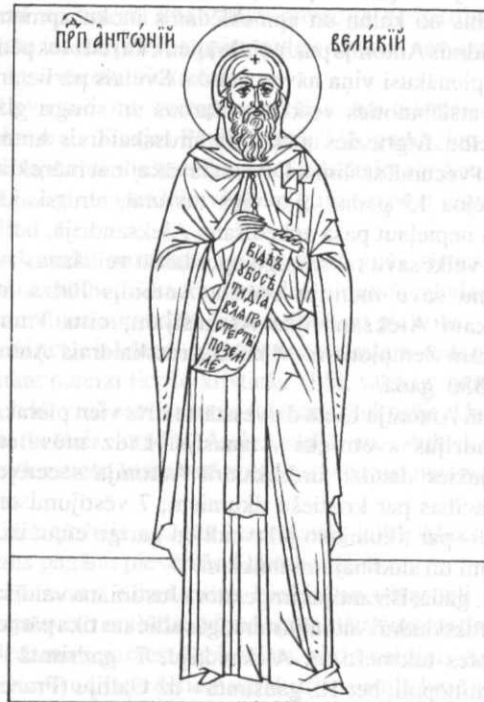
Varētu teikt, ka tā ir garīgā siltumnīca, kurā ticīgais, nokļūstot apceru varā, jūt, ka viņš šajos brīžos iekļuvis kādā citā atmosfērā, kas nes gaismu un dzīvību. Tie ir prieka pilni brīži. Cilvēkam bieži radīsies vēlēšanās ieelpot atdzīvinošo un uzmundrinošo garīguma gaisu. Tā nav tukša ziņkāre. Tā ir mūsu gara panākumu un laba stāvokļa būtiska nepieciešamība. Lūk, kāpēc īstu kristiešu vidū vienmēr bijusi un ir vajadzība, lai pa rokai būtu Svēto Tēvu dzīves vēstījumi un pamācības.

Svētā Antonija dzīves apraksts

Sirdsskaidrais Antonijs, mūku tuksnesīgās dzīves pamatlicējs, kam Svētā Baznīca devusi pievārdu Lielais, dzimis Ēģiptē, Komās ciematā 251. gadā. Viņa vecāki, koptu kristieši, audzināja dēlu vientulīgām lūgšanām un labsirdīgiem paklausības darbiem. Pusaudzis būdams, Antonijs izcēlās ar labiem tikumiem, bija koncentrējies un nopietns, cītīgi apmeklēja Dievnamu un tik uzmanīgi klausījās dievkalpojumu, ka dzirdēto iegaumēja un paturēja atmiņā.

Divdesmit gadu vecumā svētais Antonijs zaudēja vecākus, un viņa gādībā palika mazgadīgā māsa. Pildīdams Pestītāja bausli, svētais Antonijs pārdeva īpašumu, iegūto naudu izdalīja nabagiem, iekārtoja dzīvi māsai, uzticēdams viņas audzināšanu tikumīgām jaunavām, un pats pameta vecāku namu. Jauneklis apmetās Komās ciema apkaimē, kur nodevās inoka* upurdarbiem, paša rokām pelnīdams iztiku. Garīgās pamācības viņš smēlās no kāda pieredzējuša stareca, kas ilgus gadus bija dzīvojis nošķirtībā.

Cilvēku dzimuma ienaidnieks nekavējās sākt uzbrukumus jaunajam cīnītājam. Viņam uzmācās šaubas par izvēlēta ceļa pareizību, skumjas pēc atstātās māsas, miesiskas iedomas. Svētais Antonijs lielā stingrībā cīnījās pret vilinājumiem un kārdinājumiem. Viņš pastiprināja miesas askēzi, barību uzņēma reizi dienā, 2-3 dienas palika nomodā un tikai pēc tam uz neilgu laiku iemīga, nepārtraukti lūdzās, stingrā ticībā lūdza sev palīdzību no Kunga.

Nelabais, cenzdamies sirdsskaidro Antoniju iebiedēt, parādījās dažādu briesmoņu izskatā, taču svētais atsita visus viņa uzbrukumus ar Taisnā un Dzīvudarošā** Krusta zīmes spēku.

Pēc kāda laika sirdsskaidrais Antonijs atstāja savu būdu un apmetās kapenēs, kur bezbailīgi turpināja karošanu ar ļaunajiem gariem. Reiz šī upurdarba pašā karstumā

*Inoks - Jauns iesācējs mūks.
**Kristus ar Savu Krusta nāvi iznīcināja cilvēku garīgo nāvi, deva iespēju glābties no elles un ievada mūžīgajā dzīvošanā.

** Kristus ar Savu Krusta nāvi iznīcināja cilvēku garīgo nāvi, deva iespēju glābties no elles un ievada mūžīgajā dzīvošanā.

sirdsskaidrais Antonijs ieraudzīja gaismas staru, kas krita uz viņu. Līdz ar tā parādīšanos dēmoni izgaisa. Sirdsskaidrais Antonijs izsaucās: "Kur Tu biji, žēlsirdīgais Jēzu? Kāpēc jau no paša sākuma neieradies dziedēt manas rētas?" Kungs atbildēja: "Antonij, Es biju te, tikai gaidīju, gribēdams redzēt tavu vīrišķību; tagad gan, pēc tam kad tu esi nelokāmi izturējis cīņu, Es vienmēr palīdzēšu tev un tevi darīšu slavenu visā pasaulē." Sirdsskaidrais piecēlās, izdziedēts no brūcēm un būdams gatavs jauniem upurdarbiem. Viņam tad bija 35 gadi.

Guvis pieredzi cīņā ar tumsas gariem, sirdsskaidrais Antonijs devās tuksnesī, saņēmis tam svētību no sava stareca.

Velns pūlējās svēto apstādināt, mezdams viņa ceļā sudrabu un zeltu, bet velti. Svētais Antonijs apmetās tālu tuksnesī, vietā, kuru zināja tikai viens viņa draugs, kas divreiz gadā atnesa svētajam maizi.

20 gadus sirdsskaidrais pavadīja pilnīgā vientulībā, cīņos guvis dzižu gara mieru un nodomu tīrību. Tad nu Kungs atklāja viņa apmešanās vietu cilvēkiem, un pie sirdsskaidrā sāka plūst tie, kas vēlējās līdzināties viņam cīnītāja dzīvē.

Drīz vien kalnu, uz kura dvēseles pestīšanas darbu veica lielais cīnītājs, ielenca inoku apmetnes; to apdzīvotājus mīlestībā vadīja sirdsskaidrais Antonijs.

Svētais pamācībās pārliecināja inokus gūt stingru ticību Kristum, šķīstību, nedusmošanos, gatavību uzņemt ceļiniekus un citus tikumus.

Brīdinādams no sevis paaugstināšanas pašapmāna, viņš teica: "Lai neviens, kas atteicies no pasaules, neuzskata, ka viņš pametis ko ievērojamu, jo salīdzinājumā ar Debesu labumiem visa zeme ir niecīga un maza."

Tāpat viņš piekodināja, ka, lai sasniegtu Debesu Valstību, kristietim vispirms nepieciešama laba griba, jo, pēc Kunga vārdiem, "Dieva Valstība ir jūsos pašos" (Lk 17, 21).

311. gadā imperators Maksimiliāns uzsāka nežēlīgu kristiešu vajāšanu. Sirdsskaidrais Antonijs pameta savu vientulību un ieradās Aleksandrijā, lai pakalpotu mocekļiem un, ja Kungam labpatiktu, arī pats varētu ciest Kristus dēļ. Svētais atklāti kalpoja mocekļiem, apmeklēja viņus cietumos, aizstāvēja tiesā. Kungs pasaudzēja viņa dzīvību, lai daudzi citi varētu gūt labumu no sirdsskaidrā, un neviens vajātājs neuzdrošinājās Svēto aiztik. Kad šie pārbaudījumi beidzās, Antonijs Lielais atkal nodevās tuksnesīgajai nošķirtībai un vientulībai. Lai neapgrūtinātu citus ar rūpēm nest viņam ēdienu, sirdsskaidrais izraka sev ūdens avotu, iesēja tam blakus nedaudz graudzāles un pārtika no tās.

No Kunga saņēmis svētīgas gara dāvanas, viņš izdziedēja slimos, izdzina ļaunos garus, pasargāja ceļiniekus no briesmām. Svētā Antonija lūgšanu rezultātā atveseļojās karavadoņa Martiniāna apsēstā meita.

Svētā Antonija vārds kļuva plaši pazīstams, un pie viņa pēc padoma un palīdzības plūda ļaužu bari. Vēlēdamies izvairīties no slavas, sirdsskaidrais Antonijs devās vēl tālāk tuksnesī un tur vēl kādu laiku pavadīja nošķirtībā. Reiz svētajam ienāca prātā, ka pirms viņa neviens nav uzņēmis tik stingru vientuļnieka dzīvi.

Dievs tad nu svētajam atklāja, ka tuksnesī dzīvo sirdsskaidrais Tibejas Pāvils (miris 341. gadā), kas jau 91 gadu cīnījies tuksneša dziļumos. Sirdsskaidrais Antonijs ar Dieva palīgu uzmeklēja viņu un guva iespēju cīņas brāli apbedīt.

Tuksneša apmetņu inoki, zaudējuši sirdsskaidrā Antonija vadību, sāka viņu meklēt; atraduši izlūdzās kaut paretam viņus apraudzīt, kam svētais arī piekrita.

Ariāņi*, zinādami, kāda sirdsskaidrajam Antonijam ir autoritāte pareizi ticošo kristiešu vidū, sāka izplatīt viltus ziņas, it kā viņš esot to melu mācības piekritējs. Uzzinājis par to, svētais ieradās Aleksandrijā un arhibīskapa un daudzu kristiešu klātbūtnē nolādēja ķecerus, nodeva viņus anatēmai.

Lielā cīnītāja neilgās uzturēšanās laikā Aleksandrijā milzums pagānu pievērsās Kristus ticībai.

Imperators Konstantīns Lielais un viņa dēli patiesi godināja svēto un lūdza viņus apmeklēt Konstantinopolē. Nevēlēdamies pamest skolniekus, sirdsskaidrais Antonijs valdniekam un viņa dēliem uzrakstīja vēstuli, kurā sniedza tiem garīgo ievirzi, pamācības, mācot tīrībā turēt Ortodoksālo ticību, turēt prātā Pastaro Tiesu, ievērot taisnību spriedumos un lēmumos, būt nabago un bāreņu tēvam. Sirdsskaidrais uzrakstīja vēl vienu vēstuli imperatoram Konstantīnam - svētnieka Aleksandrijas Atanasija (miris 373. gadā) aizstāvībai no ariāņiem.

Apritēja 85 gadi kopš viņa atrašanās tuksnesī. Reiz, nokāpdams no kalna un apmeklējams inoku apmetnes, sirdsskaidrais Antonijs paziņoja brāļiem, ka redz tos pēdējo reizi, jo pienākusi viņa nāves stunda. Svētais pārliecināja viņus neatslābinoties veikt upurdarbus un stingri glabāt Pareizticību. Atgriezies nošķirtībā, sirdsskaidrais Antonijs 105 gadu vecumā saslima. Diviem tuvākajiem mācekļiem, kas pēdējos 15 gadus bija viņa tuvumā, sirdsskaidrais novēlēja nepieļaut paša apbedīšanu Aleksandrijā, bet gan lūdza to veikt savu tuksnesīgo upurdarbu veikšanas vietā.

Vienu savu mantiju svētais Antonijs lūdza atdot svētniekam Aleksandrijas Atanasijam, citu Tmuitas svētniekam Serapionam. Mūžībā sirdsskaidrais Antonijs aizgāja 356. gadā.

Svētā Antonija Lielā dzīvesstāstu drīz vien pierakstīja Aleksandrijas svētnieks Atanasijs. Līdz mūsdienām saglabājušies daudzi sirdsskaidrā Antonija sacerējumi: 20 pamācības par kristiešu tikumiem; 7 vēstījumi un 13 vēstules - par tikumisko pilnveidi un garīgo cīņu; dzīves noteikumi un sludinājumi mūkiem.

561. gadā, Bizantijas imperatora Justiniāna valdīšanas laikā, sirdsskaidrā Antonij a mirstīgās atliekas tika pārnestas no Ēģiptes tuksneša uz Alekandriju, 7.

* Sekta, kuras vadonis bija Ārijs. Ta noliedza, ka Jēzus Kristus ir Dievs.

gadsimtā - uz Konstantinopoli, bet 10. gadsimtā - uz Galliju (Franciju). Pašlaik sirdsskaidrā Antonija mirstīgās atliekas atdusas Arlā (Francijas dienvidaustrumos) svētā Juliāna baznīcā, kur tika nogādātas 1491. gadā.

Šī grāmata ir to ceļinieku piezīmes, kuri gājuši garām pat sev, meklējot Kungu un kalpojot tuvākam.

Pamācības par dzīvi Kristū

Dievs ir mūsu ceļa sākums un mērķis; un šis ceļš — mūsu dzīve - ir pareizs, ja mēs jūtam un zinām Viņa redzības visvarenību un liekam sevi galīgi un pilnīgi Viņa rokā, bez paštaisnības, savtības un lepnības uz savu prātu.

Ta daļa prāta un tā druska zināšanu, ko cilvēks ņem sev laicīgajā dzīvē, ir tik tuvu acīm, ka šķiet liela, plašāka pat par mūžību, un nereti aizsedz to, neļaujot cilvēkam ieraudzīt, Li viņš maldās.

Ienaidniekam dots aizsniegt mūs, bet mums dota žēlastība cīnīties. Bez tās mēs kļūtu kūtri garā, skaudīgi savā mierā, iedomīgi uz savu pilnību, kuras nav nevienam citam kā vien Tam, kurš mūs sūtījis, - Aizmūžīgam Radītājam. Tādēļ Kristus - Dieva Dēls nācis miesā, lai rādītu, ka cilvēks var pastāvēt līdz nāvei un pēc tās palikt mūžībā un neiznīcīgā dzīvībā pazemīgs, svēts, paklausīgs līdz krusta nāvei, neiznīcināms Tēva Valstībā.

Gatavība pat mirt Dieva un Viņa vārda dēļ ir neuzvarams spēks un nesalaužams ierocis. Tā darīja stiprus mocekļus, tā izbrīnīja un iededzināja neticīgos, uz tās ir uzcelta Kristīgā Baznīca, kuru, gatavu saņemot mantojumā, mēs vairs neprotam noturēt un cienīt.

Tik tālu mūs ir dabūjis ienaidnieks, slapstoties un uzbrūkot slepeni, ka liek neticēt pat savai esībai un rada ilūziju, ka nav pret ko cīnīties, ka grēks, nolaidība, pasaulīgums, vienaldzība pret tuvāko, dzīve miesai ir normāla. Un ka ceļš uz Dievu ir tukšs murgs. Ļaužu miljonu, kas ienaidniekam notic, šodien ir daudz vairāk nekā to, kas grēku dēļ aizgāja bojā ūdens plūdos.

Ja esi ko sācis Dieva vārdā, tad nepamet un neatlaidies ne par matu - kas kāpjot slīd vienu soli, krīt līdz lejai. Nesakiet - es pūlos jau ilgi, varu drusku atpūsties! Zemes dzīve ir īss mirklis salīdzinājumā ar mūžību, kurā nāksies nožēlot nenasniegto.

Raugoties pasaulē, nežēlojiet, ka tā jāpamet,- tā ir sīks lielums un īss sprīdis, ar ko iegūstam nebeidzamu mūžīgo godību vai kurā zaudējam nekad neatgūstamo dvēseles skaidrību un tuvumu Radītājam. Viss šie iegūtais te arī paliek, visbiežāk tiem, kam negribētos to atstāt.

Neļaujiet augt sevī iekārei ne pret ko zaudējamu. Mēs to neņemsim līdzi, bet tas tur mūs ārpus Dieva Valstības un neļauj ieiet tur, kur vietu sagatavo vienīgi lēnība, līdzietība, skaidrība, mīlestība pret cietējiem un nabagiem, labvēlība un kalpošana tuvākam, dusmu, netikumumu un savtības iznīcināšana sirdī un dzīvē.

Kurš cilvēks, kalpojot kungam, saka: "Vienu dienu nedēļā esmu strādājis, pietiek!" Bet, reizi nedēļā aizgājis kalpot Mūžības Kungam, cilvēks lepni saka: "Esmu ticīgais, man pieder pestīšana un es būšu Viņa Valstībā!" Vai tam, kas sevi tur ieceļ pats un ir drošs par saviem darītajiem grēkiem un par kūtruma dēļ nedarīto labumu!

Visiem, kas izvēlējušies svētīgo, Dievs palīdz un to svētī Mūsu kļūmes un zaudējumi ir pašu prāta iecerētu, nesvētīgu pasākumu sekas.

Atcerieties apustuļa izteicienu: es mirstu ik dienas (1. Kon 15, 31). Ja aizvērsim acis pret savu īslaicību un nedomāsim par nāvi - staigāsim droši savos grēkos, un tie nelaidīs mūs vaļā, aizsedzot acis pret patiesību. Ik ritu saki sev: "Vienīgi Dievs zina, vai būšu šē vakarā!" Un vakarā apgulstoties: "Nezinu, vai uzmodīšos šē rītā!" Šī nāves piemiņa atņem mums bailes no tās, atņem dedzību iekārei, savtībai, dusmām, naidam pret nemīļiem cilvēkiem; dara lieku jebkuru iegūstamu lietu, nemaz nerunājot par netaisniem ieguvumiem.

Un, kad mēs būsim brīvi no visām iegūtajām un iekārotajām lietām, kas mūs tur verdzībā, mūsos ienāks Dieva skaidrās brīvības miers un plašums.

Dievs zemi ir radījis skaistu, jo viss, ko Viņš rada, ir gribēts, labs un pilnīgs. Bet neviena radīta un iznīkstoša lieta nedrīkst mūs atvilkt no Mūžīgā. Tas ir uzdevums un pārbaudījums šeit. Un Kristus trīs reizes no vietas atkārtoti, ka tam, kas to neiztur, sagaidāma mūžīga uguns un zobu trīcēšana. Līcis roku pie arkla, neskaties atpakaļ; iedams uz neiznīcīgo, nenozēlo pametamu laicīgo.

Pēc pasaulīgas gudrības brauc pāri jūrām un meklē to savā un svešās zemēs. Bet debess valstības dēļ nav jābrauc uz svešām zemēm - tā ir mūsos pašos (Lk 17, 21), ja vien gribam to redzēt un atrast.

Dvēsele savā īstajā stāvoklī ir tāda, kāda tā ir radīta, - laba un taisnīga, pazemīgas mīlestības pilna pret Dievu un cilvēkiem; bez Tā tai nav miera. Tādēļ arī bērņus, kas vēl nav tālu aizgājuši no sava pirmatnējā patvaļīgi bezgrēcīgā stāvokļa, Pestītājs sauc sev tuvāk nekā pieaugušos un saka: tiem pieder debesu valstība.

Cīnīsimies pret dusmām, ļaunumu un iekāri, pēdējā rada grēku, grēks - nāvi. Un dusmas vienmēr ir netaisnas cilvēkā, jo tas pats nav pilnīgs.

Neņemiet viegli savus grēkus - tā nav asins un miesa, tas ir ļaunuma un pazudināšanas gars, kas nāk mūs uzvarēt tūkstoš veidos: jaunos, vēl neredzētos, lai būtu nepazīstams, neliktos briesmīgs, iznīcinošs vai neuzvarams. Tas pieņem "vieglu" vājību veidu, nevainīgu izklaidēšanos izskatu. Bet viņa mērķis ir negrozāmi viens - mūsu dvēseles mūžīgā nāve bez atpestīšanas, mokas bez cerībām.

Arī ļauno Dievs radīja labu, bet tas pieņēma lepnību un atkrita, jo gribēja pats būt kā Dievs, bet to nevar neviena radīta lieta. Un, ieguvījis īslaicīgu varu uz zemes, ļaunais ir nespēcīgs pret vienu, kā nav viņā pašā: pret pacietīgu mīlestību pazemībā un skaidrībā. Viņš nespēj ieiet atpakaļ svētlaimībā pats un neļauj ieiet citiem, pēc iespējas novēršot visus. Aug, aug cilvēcē šo ieiet nespējīgo skaits! Vai mums, ja atmetam cīnīšanos un nepastāvam!

Lūgšanas gars, pazemīga zemē mešanās, mūsu nevarība Dieva palīdzīgā spēka priekšā, sakot: "Kungs, ar Tevi vien varu uzvarēt ienaidniekus, ar savu Dievu varu tikt

pāri mūriem!" - ir stiprs ierocis pret tūkstošsejaino kārdinātāju. Tas nācis Svētā Antonija priekšā kā bērns un teicis: "Tu mani esi uzvarējis!" Bet Svētais Antonijs, krītot ceļos Dieva priekšā, tam atkliedzis: "Ne es, tu, augstprātīgais pavedēj un mēlnesi, - tā ir Dieva tā Kunga, Pavēlnieka pār karapulkiem, Visuvarenā roka!" - un ļaunais nozudis.

Augstprātība un pārliecība, ka esam jau augstu cēlušies un daudz sasnieguši, ir visļaunākais un visviltīgākais klupšanas akmens.

Nav ļaunuma, ko nevar uzvarēt ar gavēni, lūgšanām un ticību.

Tiklīdz ienaidnieks redz kādu pošamies Dieva darbam, tas steidzīgi met ceļā savus kavēkļus; sevišķi tas neieredz tos, kas atstājuši pasauli, neievēro tā kārdināšanas un vientuļi kalpo klusumā, lūdzot dienām un naktīm, nenoliekot savu rokdarbu un pārtiekot no ūdens un maizes.

No tā, cik nikni ļaunais uzklūp mūkam, redzams, cik bīstams viņam ir šis visu laicīgo pametušais cilvēks!

Un tas ir viņš - ļaunais, kas ar pasaulīgo ļaužu muti nosoda tos, kas dievišķīgajā tīrumā ar, atpakaļ neatskatīdamies un roku no arkla balsta neatņemdami, un nedara neko sev pašiem vien. Klosteri bija pirmās skolas, pirmās slimnīcas, pirmās drošās naktsmītnes agrā kristiānismā un viduslaikos, karu, laupīšanu un bezceļu jūklī, kad nekas nebija uzkopts Dieva laukā un Viņa tīrumos nebija izlauzti māņticības, burvestību, patvaļas un neticības celmi. Tie bija vienīgie cilvēki, kas gāja kalpot citiem un lūgt par tiem, gāja projām no spožajiem slepkavu galmiem, no filozofu pārgudrās prātošanas, no laupītāju pilniem zemes ceļiem, no amatnieku laicīgās ikdienas, kas ražoja tikai šīs zemes lietas un dzīvoja tikai tām. Un ļaunais skaudībā sēja arī tur savu sēklu - nonicinot katru darītāju un piedēvējot tiem visus lielākos netikumus, visiem, kas no tiem bēga, bet kuros pasaule vērtījās pati. Bet viņi nepameta ticību, gavēni un lūgšanu, pacietīgi panesa splāvienus un sitienus tāpat kā viņu Kungs un Meistars, netīkojot zemes goda un neprasot algu ne par kādu darbu, iztiekot ar liesu kumosu dienišķās barības un plānu apģērbu, kas nepasargā pat no aukstuma.

Reiz atstumts, ļaunais pieņem arvien jaunu veidu un tuvojas no citas puses. Kad vairs nekārdina miesa, kad par ēsmu vairs neder dzīres un plītēšana, kad palikusi dienišķā dzīvība un svēts dzīvības avots, kārdinātājs nāk kā gars un Liek kļūt augstprātīgam, pašstaisnam un iedomāties sevi bezgrēcīgu. Kad miesas dzīve vairs nav izprieca un bauda, bet tikai tāds pats instinkts kā arī katrai četrkājainai būtnei, kad cilvēks ierauga, ka iekāre nav nekas cits kā nāve un zūdošā miesa arī savā skaistumā ir tikai irstoša smiltis, kurā Dievs īslaicīgi iedvesis Savu Garu un kura reiz sairs atpakaļ smiltī, Radītāja atkal saukta, pārvērsta, svērta un tiesāta, - tad ļaunais liek šo visa laicīgā un visa skaidrā un nemirstīgā apliecinātāju šaustīt, plosīt, sist krustā un nomaitāt. Jo ne visi spēj pēdējās mokās sacīt: "Ir piepildīts!" Vai arī: "Kungs, piemini mani savā valstībā!" Tā darīja pirmajos laikos Dievam uzticīgie, bet vēlāk pasaule

atmeta, un tas būs jāsaka pēdējās dienās tiem nedaudzajiem, kas vēl atcerēsies Dieva Sava Kunga Vārdu. Bet visi tie nebūs. Lai gan Dievs ir iemiesojies, cietis, miris, augšāmcēlies un apliecinājis atkal nākšanu visiem.

Pārbaudiet garus! Ja tie neuzvar ar laicīgo barību, apgrēcību, naudu, skaistumu, varu, tie nāk kā pareģi, tie nāk kā labākas dzīves apustuļi "ārpus laba un ļauna", tie dara zīmes, tie sakās darbojamies cilvēces un taisnības labā - "es tas esmu!". Bet jūs tos pazīsiet pēc viņu augļiem. Tie ir nākuši eņģeļu, zvēru, nomaitātāju, izspiedēju, draugu, kalpu, mīlnieku, slepkavu, gudro un mācīto izskatā. Bet tie nav varējuši, lūk, ko: būt žēlsirdīgiem, skaidriem un pazemīgiem. Un tie nav spējuši mīlēt un piedot - šā vārda patiesā, dievišķā nozīmē.

Rūpējieties par dvēseli! Miesai atstājiet mazāk laika, jo ne no miesas saņem gars, bet miesa no gara (Mt 6, 25; Lk 12, 29-31).

Mēs nākam kā farizeji atkal un atkal pie sava Kunga, prasot: "Ko darīt, lai iemantotu mūžīgo dzīvību?" Un labi zinām, ko Viņš teicis: "Sargi sevi skaidru, nerūpējies par rītdienas laicību, nekalpo savam vēderam un miesai kā vergs, bēdz godkāres, lūdz nemītīgi, lūdz pirms un pēc miega, turi ne tikai prātā, bet arī darbos tēvu mācību un baušļus; sevišķi turi apustuļu mācību: "Saule lai nenoriet pār tavām dusmām (Ef.4,26) un pār citām tavām vājībām tāpat.""

Ne tikai darītais un teiktais ir grēks: domātais ir tā sakne, no kuras grēks atkārtojas un aug mūžīgi. Lai mūs neapsūdz ne saule, ne mēness, ne dienas gaisma, ne nakts par to, ko mūsos redz - kaut mūsu domās vien.

Sekojiat apustuļu mācībai: "Pārbaudiet sevi" (2. Kor. 13,5). Neaizliedziet sirdsapziņu, ja tā kaut vāji čukst: "Dari vai nedari to!" Ja to noslāpēsiet, tā apklusīs pavisam, un tā ir dvēseles nāve un pazudināšana. Izsūdziet grēkoto. Nelielieties ar grēkoto! Lielīšanās nopļauj jebkurus augļus. Nepadodieties kūtrībai. Nenosodiet tuvāku, sevi turot taisnu, līdz Tā Kunga atnākšanai (1. Kor. 4,5). Viņš turēs tiesu, ne mēs. Otrā vājības panesot, mēs papildināsim sevī to, kā mūsos pašos trūcis.

Lai sevi norobežotu no grēka, uzraksti ik vakarā un rītā patiesi visu, ko esi darījis, domājis, slepeni vēlējies, - it kā tu sūdzētu to otram. Šīs īsi atzīmētās dvēseles un gara kustības mums skaidri parādīs mūs pašus un liks nokaunēties tur, kur mēs slepus būtu aizslīdējuši garām paši sev. Nereti mums ir apslēpts paša darītais. Un tikai rakstīts vai runāts vairs norauj tam apsegu, un mēs redzam, ka tas ir bijis grēks! Lai arī kā mēs gribētu to apiet klusējot!

Dažreiz, sākot garīgo ceļu, Svētais Gars mums dara to tīkamu un aizrauj; tikai vēlāk redzam visu cīņas grūtumu, un tad ļaunais grib piespiest padoties. Tad ir jāiztur, jālūdz, jācīnās. Un, redzot mūsu pūliņus, Dievs sūta mums padomniekus un vadītājus - tas var būt gan cilvēks, gan grāmata, gan citu kļūdas, gan paša ciešanas. Nelīdz pacelt dvēseli, pamatot grēkā miesu. Nevar ūdeni izcelt no trauka, tas nebūs tīrs, ja trauks tiks piegānīts.

Ir lūgšana, ir gavēnis, ir asaras, un ir savu grēku redzēšana, ir panesība pārvērtībā, ir lēnprātība vajāšanās - tam visam reizēm ir sāpju, pārbaudījumu un kārdināšanu vaigs, tas strādā mūsu augšanas un tapšanas labā, pie nomoda un atklāsmes, pie īstās redzēšanas un ieklausīšanās Tā balsī, kurš nepieviļ, neglaimo, nepazudina un neatstumj nekad. Paklausība ir pirmais bauslis, sākot garīgo ceļu, pazemība un kalpošana, neko nedarot pavirši un nevērīgi; strādājot ne cilvēkiem vai lietām, bet savam Kungam.

Ja gribi redzēt savas vainas - vispirms atmet vēlmi iegūt pasaules lietas, godu, cilvēku cieņu, savu labumu. Nožēla mazgā un aizskalo visu lieko. Pagrieziens ceļā ir tā vieta, kur, dvēselei raudot, cilvēks grib redzēt un just savu miesu tikpat skaidru, paceltu un apgaismotu Dieva godam kā savu garu. Tad tie abi kļūst viens, un miesa vairs nevelk cilvēku atpakaļ iekārē, rijībā, ērtībās, gara miegā, sevis apbrīnā un sevis godināšanā, kas ir gara augļu iznīcība.

Padota garam, miesa ir mierā arto, ko gars tai atļauj, un tas dara viņu tik stipru, spēcīgu un jaunu, kā to nespēj barības pārpilnība, ērtības, miegs vai zāles. "Nonāvēt un pārvaldīt savu miesu" (1. Kor. 9, 27) nenozīmē doties pašnāvībā, iznīcināt Dieva radīto, atstumt sevi pašu, bet gan neļaut valdīt pār miesu ļaunumam, kārtībām, izlutinātībai, ērtībām, kas šķietami dara tev labu, bet īstenībā ved pagurumā, postā un nāvē.

Askētisms nav pasaules noliegšana un miesas nogalināšana - tā ir gara uzvara pār iznīcīgo, lai stiprumā un Dieva gaismā kalpotu mīlestībā un spēkā visur tur, kur Dievs mums liek. Pasaulīgie ļaudis darbojas tikai sev -savai miesai, savam apgērbam, savam namam, savam godam, savam labumam, un tā bieži vien ir dvēseles pazudināšana. Savu paša dzīvi un savtību atmetušais, kas lūdzot cīnās par Dieva valstību visos, ar pateicību un prieku saņem lieso dienišķo maizi, ar kuru miesai pietiek, ja to baro gars. Tas ir tas, ko sauc par eremītu, ne pasaules izdomātas lamas: liekēdis, sliņķis, sava pienākuma atmetējs, svētulis un paša pestīšanas vien meklētājs, ko tam saka patiesi savtīgā un netiklā, kārā un garā slinkā ļaužu daļa.

Cik viegli ļaudis redz iedomātu grēku otrā, bet savu paša īsto netikumu - ne. Un dzērājs ir tas, kas par netiklu sauc nedzērāju, un grēcīgs ir tas, kas pārmet otram, pats nedarot nekā - ne sava, ne citu labā.

Miesas klupšana ir trejāda. Pirmais ir iedzimtais grēks, kas iemājo cilvēkā no mātes miesas un ko nomazgā kristība; ja dvēsele, sirds un gars neiedegas tam, tas neko mums nespēj nodarīt un ir tikai kārdināšana, nevis grēks. Otrā pakāpē tas ieiet un kļūst grēks, ja piekāpjamiem miesai un darām, ko tā iekāro un liek, piespiežot garu pieņemt miesas pavēles. Tādēļ nevajag miesai ļaut pārpilnīgu barību, dzērienu un vaļu. - "Nepiedzerieties vīnu, jo tajā ir netiklība" (Ef. 5,18). "Neapgrūtiniat savu sirdi ar pārēšanos un dzērienu" (Lk 21, 34). Trešā miesas grūtība ir, ja ļaunais metas kārdināt, redzot gara augšanu pretī gaismai, un grib novest to no ceļa un iegūt sev.

Jo tuvāk Dievam kāds staigā gara ceļā, jo niknākus akmeņus un siekstas tam ceļā liek ienaidnieks. Bieži pēc kārdināšanu smaguma var redzēt, cik tālu cilvēks ir gribējis atrauties no grēka un pāraugt to. Un pasaules ļaužu skaudība, tieksme novilkt pie sevis lejā to, kas grib pacelties pāri ikdienišķības vienaldzīgi zemajam līmenim, kūtrībai un grēkam, ir visparastākais ļaunā ierocis, ar ko tas vajā Dieva cīnītājus, pašiem vajātājiem nemaz neapzinoties, kā labā viņi strādā.

Pacietība bēdās, cerība ciešanās, ticība Dieva spēkam, kam sevi atvēlam, parasti aizved no kārdināšanām. Un ticības pilna lūgšana ir ass Dieva ierocis mirstīgā rokā. "Visu, ko jūs lūgsiet ticēdami... - tas jums notiks." Bet katrai lūgšanai jāpiebilst - "ja tas ir Tavs prāts" - bieži lūgšanu pret grēku un par ikviena pestīšanu mēs zinām kā Dieva prātu un gribu. Un to varam lūgt nebaiļodamies. Dievs uzklausa visas mūsu lūgšanas, ja turam visus Viņa baušļus. Kas netur un lūdz, grib pievilt Dievu, bet pieviļas pats. Turot Dieva pavēles, var pārvarēt katru laicīgu un garīgu spēku; cilvēkā nāk drošība un pašlīvība cīņai. Un tikai tad dvēsele saprot, ka mieru tai būs meklēt un tā to atradīs vienīgi Dievā.

Svētais Gars ceļ mūs, svētī un palīdz tik, cik mūsu dvēsele un gars tiecas uz to un tveras Viņa palīdzībā, tā ir stīga, kas zaļo, bet kam vajag balsta, kur vīties augšup, zemē tā lodā, nīkuļo un to samīn grēcīgas kājas. Gars māca turēt tīru un skaistu mūsu miesu - ne ar smaržzālēm, drēbēm un greznumu, bet ar skaidrību cilvēku un Dieva priekšā: lai acis raudzītos skaidrībā; lai ausis neklausītos ļaunu un netīru, aprunāšanu un blēņas; lai mēle runātu tikai labu patiesību, jo tā iedēdz naidu ar bāršanos; lai rokas paceltos tikai lūgšanā, darbā un kalpošanā, neģuļot bezdarbībā, nevācot sev labumu un nedarot netaisnību; lai mūsu iekšas nevalda pār mūsu gribu, negausīgi rijot, prasot iekārē daudz garda, salda - apreibināšanai un galā - nāvei; lai mūsu kājas neiet neceļus, nestaiģā ar bezdievību, lai neatstāj Dieva likumu nosprausto ceļu, ir ašas steigties palīgā citu bēdās; tā visa mūsu miesa, turot šo apņemšanos, ar laiku top līdzdalībniece garam visos savos gados un ceļos un jau šie it kā gūst daļu tā nemirstīgā gaišuma, kas būs pārvērstai miesai pie augšāmcelšanās tiem, kas taisni.

Arī dvēselei ir savas kaislības, tāpat kā miesai, un tās grēki Dieva priekšā ir vēl negantāki par negausību, netiklību un rijību, jo tie visi daudz vai maz piemīt katrai miesai, bet vai dvēselēm un garam, kas pie visa tā vēl ir augstprātīgi, paštaisni, lepni, pārliecināti par savu izredzētību, pestīšanu un piederību pie Dieva, kas lepni saka: es esmu Dieva bērns un ne tāds kā citi - tie muitnieki! Par tādiem Mūsu Kungs ir runājis farizejiem rūgti. Pārmeklē sevi, dvēsele, lai redzi, ka tevī ir lepība, nenovīdība, ļaunums, citu nosodīšana, niknums, pēkšņas dusmas, nicināšana, izmisums, nepaļāvība uz Dievu, nepastāvība lūgšanās, neticība Dieva noslēpumiem, pat tiem, ko iestādījis un atstājis mums pats Dieva Dēls; vienaldzība, kūtrība un negriba domāt par nāvi un Pastaro tiesu pāri laicīgai steigai vai savam miesas pašlabumam. Ja mēs būtu neatkarīgi no ienaidnieka valdzinājuma, kas aizsedz mūsu acis pret to, kādi īstenībā esam, un ja mēs spētu sevi ar visa mūža grēkiem - domās, vārdos un darbos - redzēt mirklī patiesus, kā redz mūs Dievs, - mēs sastingtu izbailēs un necerētu uz piedošanu un apžēlošanu. Šī patiesā mūsu gara, sirds, acu, roku un jūtu apgrēcība parasti atklājas

vienā īsā mirklī nāves stundā, un daudziem tas ir pārāk īss, lai spētu vēl pateikt: Kungs, piemini mani Savā Valstībā!

Svētīgi mūsu dzīvē ir zaudējumi, slimības un bēdas. Tie pēkšņi izrauj mūsu garu no laicības valdzinājuma un rāda tās īsumu un niecību pret mūžību.

Tādēļ Jēzus Kristus ir teicis, ka bagātie grūti ieies debesu valstībā - ne pašas nedzīvās pasaulīgās mantas dēļ, kas paliek te kā tukšas nastas, bet gan tādēļ, ka šī nasta ir kavējusi meklēt mūžīgo, ir atņēmusi dienišķo darbu, rūpes, sviedrus, ar kādiem nolikts savu maizi ēst, atņēmusi un nesaprotamu darījusi citu izsalkumu, bēdas, cīnīšanos un trūkumu; atņēmusi mīlestību, līdzietību, nesavtību, skaidrību, pat tiklību un sātību, atstājot vietā visus nāves grēkus: rijību, nežēlību, skaudību, iekāri, netiklību, dusmas, pārākumu, pašslavināšanu un lepnību.

Bagātība atņem miesas tikumus un ievēl garu nāves grēkos. Ar bagātību un paštaisnību cilvēkā nevar sadzīvot sevis redzēšana un grēku nožēla. Un tikai visu laicīgo nolikušie - patiesi, patiesi to saku jums! - iegūst no Dieva spēju redzēt sevi patiesi, krist Sava Radītāja priekšā ar nožēlu un tiekt: "Šausmās redzu, Kungs, cik tālu esmu no tā, kādu mani esi radījis būt!" Un tikai no šīs vietas sākas mūsu ceļš uz augšu.

Visu, ko Dievs labu, vērtīgu un skaistu līcis mūsu zemes ceļā, - dabu, augļus, maizi, spēju apsegt savu miesu pret aukstumu un tveici, mājokli pret negaisu un pavarda vietu, kur pulcēt skaistumu skaņās, krāsās un veidos, labumu un ērtību, gudrību rīkoties un saprātu kalpot un palīdzēt - visu to ienaidnieks ar savu dēmonu rokām ir pārvērtis elkā un grēkā:

Mamons - naudā un skopumā,

Amaliks - rijībā un negausībā,

Asmodejs - tīksmē, kaislībās un netiklības,

Molohs - nežēlībā, bardzībā, asinskārā, slepkavībās, viltībā.

Un cilvēks ir nespēcīgs ar tiem cīnīties, kamēr tiem kalpo. Un cilvēkam nav citas iespējas cīnīties pret tiem, kas viņu pašu galu galā iznīcina, kā tikai teikt: "Lai aizliedz jums Dievs Tas Kungs - Pavēlnieks pār karapulkiem! Viņa žēlastība mani aizstāv, savu Radītāju es pielūdzu!" Bet cilvēki bīstas atkratīties no šiem dēmoniņiem, jo tie grūti moka tos, kas no viņiem grib tikt vaļā. Un šīs dzīves mieru cilvēki liek augstāk par mūžīgām mokām pēc nāves - kas nav ne vieta, ne laiks, ne uguns, ne tārps, bet mūsu attālums, kādā esam dzīvojot sevi likuši no Dieva un no Viņa miera, no Viņa gaismas, no Viņa mīlestības, no Viņa labuma, kas ir neizrunājama godība un neizsakāma svētlaimība, ko cilvēka acs un auss jutusi šē tikai vāja atspīduma nojautā, jau tad zaudējot spēju to izteikt. Bet būt tālu no Dieva ir mokas, kādām pat Jēzus Kristus nav atradis atbilstoša vārda cilvēku valodā, jo tāda nav, - un runājis par tārpu, kas grauž vēl ugunī degošu miesu. Ne mūsu labuma dēļ, bet mūsu cīniņa dēļ Dievs

apžēlojas, palīdz mums atplēst no sevis ļaunuma pinekļus un piedod mūsu atzīto nevarību.

Nesaki: "Es nejūtu un neredzu pie sevis Dieva žēlastību kaut kā sevišķi!" Tas ir grēks, kas brēc uz debesīm! Tu taču nezini, kādām briesmām, kaitēm, kārdināšanām, ļaunumam un pārbaudījumiem Dievs tevi ir aizvedis garām, tev pašam neredzot! Tu esi zaudējis mīļu bērnu, vecākus, draugus -bet vai mēs visi neesam mirstīgi? Vecumā tik vāja mūsu redze, dzirde, spēks - bet vai mūsu mūžs nav likts 70 vai, ja stiprs, 80 gadu, un vai viņu saturs nav krusts un bēdas? Tu esi spējis redzēt tikai laicīgas lietas un to zudumu, bet ne Dieva žēlastību, kas tevi ar visiem taviem trūkumiem un grēkiem vadījusi tik ilgi un tik pacietīgi.

Vai tu esi bijis pastāvīgs lūgšanā, kalpošanā, iežēlā, došanā un dāvināšanā, nomodā un skaidrā staigāšanā, gavēnī un atturībā no grēka, no dusmām un no savtības? Ja tā, tad arī Dievs tev liks just, cik liela ir Viņa palīdzība, cik tuvu Viņa miers visās bēdās, stiprums visās kārdināšanās.

Pastāviet nemitīgā lūgšanā, kas nav vārdi vien, bet visa dzīve un staigāšana; gavēnī, bez kura miesa nav paklausīga un iet bojā vairāk nekā no bada. Svēto Rakstu un Dievvārdu lasīšanā, laicīgo, lēto un bieži ļauno pasaulīgo izpriecu nolikšanā;kalpojiet Dievam un cilvēkiem ar skaidru sirdi, pazemīgi, bez gara augstprātības, bez kurnēšanas, bez skaudības, bez aprēķina uz algu, negaidot uzslavu, - jo katrs labs darbs ir alga un zāles, un glābiņš, un neizsakāms labums jau darītājam pašam. Ja jūs tā darīsiet - ātri jums atklāsies neizsakāma Dieva žēlastība - jūs samanīsiet ar brīnīšanos, ka Dievs izrauj katru grūtumu no jūsu rokām un palīdz pats, ka Tas glābj no ienaidnieka ieroča un slēpj jūs Savā žēlastībā. Un, ja mēs reizēm nesaprotam Dieva nodomus (kas to var un kas to uzdrīkstas!?) - tad vārdi, apziņa un pašlāvība: Tavs prāts lai notiek! - mums airi atklāj, ka Viņa prāts ir tikai labums, žēlastība un glābiņš.

Dievs Tēvs nav saudzējis Sevi un Savā Dēlā kļuvis par mūsu glābiņu un atpestīšanu no mūsu grēkiem un netaisnībām. Un Dieva Dēls mūsu dēļ pazemojies, darījis mums iespējamu dziedināšanu un mūsu grēku un netaisnību nolikšanu: staigājot bez grēka, rādot visu žēlastību, sargājoties no farizeju rauga, paliekot pašaieliedzībā un bez liekas mantas, brīžiem pat bez pajumtes, kur Savu galvu nolikt! - dalot maizi, dziedinot kaites, nožāvējot izmisušo asaras, solot prieku un atpestīšanu nabagiem, vārgiem un noskumušajiem, atstājot aiz Sevis Mierinātāju Garu un Savus Svētus Sakramentus, jo Kristus Miesā un Asinīs mēs paliekam Viņā, Dievā, Mūžībā.

Jo Dievs visā mums ir pielīdzinājies Pats, vien bez grēka, rādot, ka bez grēka mēs varam pielīdzināties un tuvoties Viņa skaidrībai, spēkam un žēlastībai ("šo un vēl vairāk jūs darīsiet").

Dievs mūs ir gribējis sev par bērniem, bet mēs esam kūtri būt pat viņa kalpi. Saviem mācekļiem Kristus sacījis: "Es jūs nesaucu vairs par kalpiem, bet par draugiem un brāļiem, jo esmu teicis jums visu, ko esmu dzirdējis no Tēva." (Jņ 15,

15.) Tie, kas redzēja Viņu vaigu vaigā, staigāja ar Viņu, saņēma Svēto Garu un mira par Viņu tā, kā bija miris Viņš - mokās un krusta nāvē -, tie varēja teikt: "Mēs aiz bailēm neesam pieņēmuši verga garu, bet bērnības un Dēla Garu, Kurā saucam: Avva - Tētīt!" (Rom. 8,15.)

Bailēs par Otro atnākšanu mums būtu jāpieņem pat verga gars, ne pasaules lepnā, īslaicīgā bezdievība, kas ir tumsa un nāve bez gala; bet Dievs un Kristus, un Gars gaida, lai mēs mīlestības un bērna garā spiestos pie Viņa un teiktu: Es mīlēju Tevi, Tēvs un Dēls, un Svētais Gars, -Vienīgo mūžīgo Dievu, kas nāci mūsu vidū miesā un paliec Garā pie mums līdz pasaules galam. Ne aiz bailēm, ne algas dēļ, bet tādēļ, ka Tu esi Patiesība, miers, gaisma, mīlestība, neizsakāms labums, mūžīgā dzīvība, skaidrība bez vienas ēnas un žēlastības pilna pacietība - es esmu Tavs bērns, īpašums un mana iemantojamā tiesa - mans mīļais Tēvs un Kungs, un Dievs!

Jums ir zināms, ka patiesības nīdēji visiem spēkiem pūlas iznīcināt patiesību. Bet Dievs ir patiesība, un Viņš nav iznīcināms Pats par sevi, bet gan mūsu dzīvē un darbos. Tāpēc mēs esam nākuši, lai Viņu apliecinātu. Un, cik mēs to darām, tik Viņa spēks ir ar mums. Viņš māca mums, ko teikt, jo, aizstāvot Viņa patiesību pret ienaidnieku, mēs aizstāvam savu nebeidzamo dzīvību pret mūžīgo nāvi.

Mīlestībā uz Jēzu Kristu es priecājos, bēdājos un raudu. Priecājos par tiem, kas, uzvilksī taisnības drēbes, dzīvo Viņa valstībai; bēdājos par tiem, kas Viņu apliecina vārdos, bet darbos seko pasaulīgām sirds tieksmēm - tās liecinās pret viņiem. Un raudu es par tiem, kas saka - "laiks ir īss dzīvei un pārāk ilgs pārbaudījumiem un bēdām - es nometu to taisnību, kas dzīvi dara grūtu un ceļu šauru", -tiem mūsu Kunga atnākšana būs par sodību.

Ar visu spēku lūdzu, kaut tā uguns, ko Jēzus Kristus nācis nest pasaulē, jau degtu visās sirdīs - jo tā dedzina sārņus un šķīstī zeltu.

Kad vējš ir labvēlīgs, katrs jūrnieks ir augstās domās par sevi un var lielīties; tikai sākoties vētra, tiek pārbaudīts stūrmanis - vai tas ļauj kuģim grīmt vai izved krastā.

Bez skaidrības vel neviens nav Dievu redzējis.

Kad visi svētie, kas ir jau Dieva vaiga priekšā, redz mūsu nolaidību, grēkus un nevīžību, tie raud un baiļojas par mums. bet, redzot bēdas un cīnīšanos, mūsu gribu tikt izglābtiem, tie priecājas un sūta lūgšanas par mūsu stiprināšanu un glābšanu.

Es lūdzu jūs - neļaujiet miesai novārdzināt jūsu garu un par laicīgu barību, drēbēm un nīcīgiem īpašumiem pārdot mūžīgo svēto mieru, gaismu un dzīvību, kas ir Dievā mūsu Kungā un ko Viņš mums no sākta gala ir licis mantojumam!

Cilvēks ir kritis daudzkārt, un Dievs tam arvien steidzies palīgā - izvilkt to no dziļuma: ar Mozus baušļiem, ar praviešu brīdinājumiem, ar Sava Dēla sūtīšanu pasaulei. Bet patiesa ir līdzība par vīna kalna saimnieku, kas sūta vākt ražu kalpus,

pārvaldnieku un beidzot savu dēlu, ko tā nomnieki izdzen, nomētā akmeņiem un nokauj. Nav jāprāto, kāda var būt taisnīga atmaksa.

Cilvēcei ir jāsakalst bailēs, bet tā ēd, dzer, priecājas un izsmej tos, kas raud par tās aklumu un bezdievību.

Nav redzamas tās ļauno garu miriādes un nav saskaitāmi to kārdināšanas un ļauno ieradumu veidi, kādos tie tver cilvēku, bet to darbs ir redzams cilvēka miesā un garā - meli, ļaunums, nekrietnība, viltus, slimības, kroplums, izmisums, trakošana, slepkavības, otra un sevis pazudināšana, nāve un bojāeja. Un, kaut gan ļaunā viltība grib sevi noliegt, lai vieglāk būtu darboties, un liek neticēt ļaunajiem gariem, -to darbi viņus apliecina, to augļi nav apslēpjami, to esība parādās visā, ko tie samaitājuši! Ak, ļaudis, neļaujiet sevī iemiesoties dēmoni un nekļūstiet par ļaunā ieroci! Tas iznīcina savu darba riku, kad tā prāts ir piepildīts.

Miesa nav dota sodībai, bet par trauku garam, par kvēpināmo altāri, no kura uzkāpt lūgšanām un mīlestībai pret To, kurš visu mīlestībā Radījis. Nepadariet šo altāri par slazdu, par zvēru bedri un netīru iekārojumu kaudzi!

Nīcīgā slava, augstprātība bija tā, kas nogrūda eņģeli no gaismas tumsā, un šī slavas un varas kāre liek tam vākt dvēseles, lai lielītos varā pret gaismu, kas tam vairs nav atgūstāma.

Visbiežākā kārdināšana ir naids pret tuvāko. Ļaunais zina, ka, ienīstot cilvēku, mazinās mūsu mīlestība pret Dievu, un tas kurina un sēj, un dēsta naidu visur, kur vien var. Jo bez pilnīgas mīlestības neviens neieies Dieva Valstībā.

Kristīti ar kāda svētā vārdu, mēs esam nokļuvuši viņa aizgādībā un lūgšanās. Bet ne vienmēr mēs staigājam sava svētā pēdās un darām darbus, ko darījis viņš. Par to noskumst mūsu sargeņģelis un ir izmisis vairāk nekā māte, kas redz savu bērnu ejam gar bezdībeņa malu, krītam mēslos, uguni vai ūdenī, ēdam indīgu un neēdamu vai biedrojamies ar ļauno.

Ar visu spēku un gribu darboties saskaņā ar Dieva gribu - tas ir uzdevums, kura dēļ dzīvojam! Kas meklē Dievu ar visu savu sirdi, turēsies Viņa ceļos un Viņa svētie to aizstāvēs savās lūgšanās pret kārdināšanām un ļaunu.

Ļaunā nodoms ir aizmidzināt mūsu garu, aizraut to ar īslaicīga sapņa spilgtumu, lai mēs nejūtam un neredzam, ko Dievs visu mūsu labā darījis: licis mūs gaismā un dzīvībā, ko ļaunais nevar, jo tā spēkos ir tikai iznīcināt un jaukt; sūtījis praviešus un apustuļus sludināt, devis eņģeļus mūs sargāt, pieņēmis mocekļus, kas mums par paraugu palikuši nomodā un uzticīgi vispēdējās nāves ciešanās un mocībās; un, beidzot, sūtījis savu Dēlu - pieņemt miesu, staigāt skaidrībā mūsu vidū, mācīt taisnību, sludināt patiesību, rādīt žēlastību, darīt cilvēku tīru un spēcīgu no neizdziedināmām kaitēm, uzmodināt mirušos, darīt redzīgus aklos, piedot vajātājiem, ciest krusta nāvi un augšāmcelties godībā - rādot nemirstību un nākamo dzīvošanu nebeidzamā gaismā.

Lai paceļam savas sirdis uz Dievu mēs, kas ar Jāņa kristību esam kristīti ūdenī grēku nomazgāšanai, bet kam jātop kristītiem ar Jēzus Kristus kristību - ar uguni un Svēto Garu, kas ir patiesība un labi darbi, dedzīga ticība, staigāšana Viņa pēdās un skaidrības Gars. "Mēs visi, kas uz Kristu esam kristīti - Mēs Kristu esam apvilkuši." (Gal. 3, 27.)

Neļausim ļaunajam apgānīt šo skaidrības un nemirstības apģērbu, jo par ikvienu traipu atbildēsim Pēdējā Tiesā visas radītās pasaules un Dieva, un Viņa svēto priekšā. Kā vergs, tā brīvs, vīrs vai sieva - ja tie saņēmuši šo skaidrības apģērbu, sajūt tā svētību un palīdzību, un spēku uzvarēt visu ļauno. Miesa tos pārstāj valdzināt, un sirds meklē lielāku tuvumu ar Dievu.

Viss, kas licies iekārojams agrāk, - bagātība acīm-redzami pārvēršas nedzīvā un pamestā nastā; kāre pēc garduma pārvēršas riebumā pret lieku un trūdošu barību, kas apgrūtina un dara slimu miesu; tieksme pēc otra dzimuma un baudas kļūst redzama savā atbaidošā kailumā, kam, noģērbjot ģimenes siltumu, gādību par bērniem un uzpurēšanos un atmaksu par vecāku rūpēm, nepaliek nekāda skaistuma un kas atgādina vaļēju kapu un nāves noārdāmu trūdošu miesu.

Un viena īsta, nebeidzama un svēta dziņa paliek īstā cilvēkā - pielūgt Dievu garā un patiesībā, mazināt tuvākā ciešanas, palīdzēt sēt labo un likt augt taisnīgumam, žēlsirdībai, skaidrībai un mieram visu ļaužu, visu zemes tautu starpā.

Lai šo patiesības Garu saņemtu, ir jāpūlas miesai - ar nomodu, gavēni, lūgšanām, ar pazemību, klusēšanu, cītīgu darbu. Svētais Gars mājō tikai taisnīgās dvēselēs. Kad tas tur nonāk, tas atklāj augstus noslēpumus, aizdzen cilvēku un zvēru bailes, dod zemē nepazītu debess prieku un jau šajā miesā liek just Debesu Valstību.

Ja cilvēks grib sasniegt Dieva mīlestību, viņam vispirms jānonāk Dieva bijībā. Šī bijība rada svētu aizgrābtību un asaras. No šīm asarām uzdīgst spēks -pamest nīcīgo un darīt Dieva likto un gribēto. Tad dvēsele sāk nest augļus, kas krājas ne vien zemes, bet arī Dieva apcirkņos. Un, redzot šos augļus, Dievs velk dvēseli pie Sevis un priecājas par to kopā ar debess spēkiem un eņģeļiem, un lej šo prieku atpakaļ dvēselē, kurai vairs nepietiek vārdu, lai to izteiktu.

Un šajā dvēselē tad iemājō liels spēks, un tā dara Dieva darbus uz zemes kā Viņa darbarīks un ierocis, un tā ir ierakstīta Dzīvības Grāmatā. Un to vairs nepiecieš šīs zemes prieks, un tā lielās slāpēs meklē visu dievišķo un dzer no tā, un dzīvo dziļā atspirgšanā, kas uztur dvēseli un atjauno miesu. Tad cilvēkiem kļūst vienaldzīgas pasaules paļā un godinājumi; viņa lūgšanas ir tīras un bez savtības; viņš cenšas darīt ne savu, bet Dieva prātu. Un, kad cilvēks ir ticis tik tālu, ka Dievs par viņu priecājas, tad ļaunais nāk un izmet tīklu vēl lielākā dziļumā nekā pie neticīgajiem - tas liek cilvēkam sajusties taisnam, svētam, augstu kāpušam un nemaldīgi gudram. Un tas ir bezdibenis, kurā krita pirmais ļaunais eņģelis. Bet, ja pie visām pūlēm, lūgšanām un Dieva žēlastības cilvēkā paliek klāt pazemība un sava mazuma apziņa, lēnība pret visiem un kalpošana katram, nejutoties ne pret vienu kā mācītājam un meistaram, bet

burtiski mazgājot visiem kājas, tad tādām Dievs dod spēku pat pār ļauniem gariem, dzird visas viņa lūgšanas un piešķir visus darbus svētībā un priekā.

Darot tā Kunga darbu, bēdziet no lielības un izrādīšanās gara - tas iznīcina visus labos darbus Dieva un cilvēku acīs. Jo vairāk cilvēks cenšas darīt labu, jo ciešāk tam pa pēdām seko ļaunais, visu samaitādams un radīdams paļas un rūgtumu, lai cilvēks apstātos un viņā mitētos mīlestība. "Bet, kas stāvēs Viņā (mīlestībā) līdz galam, tam es došu mūžīgās dzīvības vainagu."

Turieties pretī tam, kas jūsu labajos darbos iejauc lielību, tīksmināšanos un apmierinātību ar sevi vai citu paļas, neredzēšanu, nepateicību un nonicinājumu, jo mēs labu darām aiz mīlestības un līdzietības, ka to Dievs dara mums - un ne tādēļ, lai saņemtu cilvēku pateicību un slavu.

Kas pastāv mīlestībā uz Dievu un tuvāku ari atstumts, tam Dievs dod divkāršu spēku glābt glābjamo un palīdzēt postā, līdz tas uzveikts.

Nekas nav dārgāks par dedzību darīt labu un būt tīram Dieva dēļ, nevis algas vai slavas dēļ. Jo šis ir vienīgais ceļš uz Dieva līdzību cilvēkā - būt pacietīgi žēlsirdīgam atstumtībā, dedzīgi tīram netīrā vidē, klusam tukšās valodās, bez citu vainas nosodīšanas, bez miesas iekāres, bez izmisuma ari nabadzībā un laicīgā šaurībā.

Ja nabadzība ved zemes nāvē vienu, tad bagātība un rījība ved mūžīgā nāvē miljonus, kas to pat nesamana.

Ja kāds mana, ka viņā nav šī dievišķā siltuma, līdzietības un mīlestības uguns, tam jācenšas visu to uzšķilt sevī pastāvīgā lūgšanā. Reizēm Dievs kā sevišķu žēlastību dod mums bēdas, lai tās iekvēlinātu mūsos skaidru skatu uz zemes lietām un iedegtu lūgšanas garu.

Ar asarām prasiet sev lūgšanas garu - un tas, ko gribēsiet lūgt, tiks dots tāpat. "Mana dvēsele ir izkaltusi zeme Tavā priekšā." (Ps. 143, 6.)

Lai tava dvēsele arvien ir izkaltusi zeme Dieva priekšā, lai tev slāpst Viņa Vārda un Viņa tuvuma. Pēc tava slāpju mēra Viņš tevi piepildīs!

Lūdziet, lai jums tiek dots izšķirt un saprast visu lietu, cilvēku un darbu garu - vai tas ir laicīgs iznīcības gars vai mūžības, labuma, neiznīcināmas, skaidras mīlestības un pacietības gars. Kopā ar to tad kalpojiet.

Daudzus taisnos ļaunais kārdina labā veidā, un, tikai klūpot, tie pēc sava darba augļiem redz, kādam garam kalpojuši. Un nekas nepieviļas tik bieži kā paštaisnība, kas liek domāt, ka cilvēks bez Dieva žēlastības var izšķirties un darīt, ejot savu ceļu. "Dievs lai jums dod gudrības un saprašanas garu, apgaismot jūsu sirds acis, ka redzat." (Ef. 1,17, 18) Kas redz, tam nebūs nekāda grūtuma, nekur un nekā tas

nebīsies, bet Dieva prieks to mierinās dienu un nakti, un tā pūliņi tam būs saldi katrā laikā.

Nekas tā nenodzēs Garu kā tukšas pasaulīgas runas. Bēdziet no tiem, kas jūs tajās grib ievilk, it kā meklējot garu. Tie nezina paši - kādu; un saņem tikai kārdinātāju.

Ikvienā saprātīgā būtnē - vai tas ir vīrs vai sieva - ir kāds neredzams orgāns, kas jauš kā dievišķo, tā ļauno. Tas nav uzpērkams, bet daudzi to pārkliedz, nokauj vai padara mēmu un aklu, tam neklausīdami. Bet citi ar lielu cīnīšanos kalpo dievišķajam, to uzklauso. Kas atkāpjas no tā dievišķās balss, tas nemanot grimst jo dziļāk ļaunajā, grēkā, nāvē. Bet, kas cauri visam pasaulīgajam, nīcīgajam un īslaicīgajam grib dzirdēt mācām skaidro, žēlastības pilno un mūžīgo, tam šis orgāns kļūst arvien redzīgāks, dzirdīgāks un pilnīgāks. Tas nebīstas krusta un cilvēcisko bēdu, ciešanu, vājību un grēku - tas dziedē tos, svaida ar eļļu, apkopj, pārsien, uzmodina no mirušajiem un dara redzīgus un skaidrus, dod neizsakāmu prieku. Neviens, kas netic, nezina, ka tas, kas tic, redz, dzird, zina, jūt, mīl un satver Dievu nesalīdzināmi dziļāk, skaidrāk un taustāmāk nekā visas zemes lietas ap sevi.

"Svētīgi tie, kas sirdī skaidri, jo tie Dievu redzēs."

Kā koks nespēj dzīvot, neuzņemot ūdeni, kaut arī varbūt nezina to, - tā cilvēks nespētu dzīvot bez Dieva Gara, kas viņu dara dzīvu, saprātīgu, skaistu, derīgu, labu, gudru, spējīgu mīlēt, darīt cēlus darbus, būt patiesam. Kā tad cilvēks var teikt, ka nav Dievu redzējis, ja Tas visu to dara cilvēkā?! Jo, ja šis Gars cilvēku atstāj, cilvēks kļūst plānprātīgs vai mirst - paliek tikai šā Gara trauks, šīs zemes miesa, kas sairst.

Lūdziet, lai Dievs jums dod garu visu gudri redzēt - izšķiršanās un samanīšanas garu, jo cilvēks, ar grēka ābolu saņēmis labā un ļaunā atziņu, nevar vairs aizbildināties, ka nezina grēka, nezina izšķiršanos, nezina ļaunuma, vai ka tas ir Dieva dots un pieļauts.

No šā paša brīža cilvēks sevi ir izņēmis no paradīzes neapziņas un svētlaimes, no Dieva gaismas nenorietošās svētlaimības izgājis sava saprāta gaismā, pūliņu sūrumā, atbildības svārstīgajā nedrošībā. Un tikai ar savu gribu staigāt uz Dievu un ar Dieva žēlīgu sniegšanos pretī viņš var nonākt tur atpakaļ.

Kamēr cilvēks dara tikai Dieva gribu vien, tikmēr Dievs visu dara ar viņa roku, atņemot viņā šaubīšanos, bailes, nevarību, nespēku un nezināšanu. Tikai cilvēka lepnā apziņa "es pats!" ir tā sieksta, pār ko tas klūp visbiežāk. "Kas samana tā maldīšanos? Kungs, šķīstī mūs no apslēptām vainām!"

Ja jūs esat saņēmuši grēku piedošanu kādā pārkāpumā, tad nepazudiniet ar savu tiesāšanu otru, kas tādā pašā iekritis. Nelīdzinieties tam kalpam Evaņģēlijā, kam kungs atlaiž parādu, bet tas, izgājis laukā, žņaudz savu parādnieku (Mt 18,23-35).

Dāvids, grēkojis pret Uriju, visā ķēniņa bardzībā pieņēma Nātana pārmetumus un, nožēlojis grēku, neaizmirsā to, bet atmiņu par to saglabāja visām nākamajām paaudzēm: "Jo es mācīšu pārkāpējiem Tavus ceļus."

Nav taisnība, ka jāaizmirst tas, ko esi grēkojis, jo mūžīgā tiesā tev atprasīs to līdz pēdējai skabargai. Un piedos to, kas tevi pašu sāpinājis un ko tu piemini, bet ne to, ko tu esi apracis un noslēpis, un negribi zināt.

Nav neviena, kas negrēko, bet ir daudzi, kas to noliedz un paši negrib atcerēties, un tie paši sevi pazudinās. Jo, arī tiesu turot, Dievs negrib pazudināt nevienu un ar visu Savu varu glābj katru, izņemot paštaisnu un pašlepnu, jo ar šīm divām īpašībām cilvēki atkrita sākumā un ienesa pasaulē grēku. Tas pats ir zudis un iznīcināts mūžīgā tiesā, bet daudzus grib vilkt sev līdz.

Ne doma, ka esam svēti, bet griba redzēt savu attālumu no Dieva un savas vājības ir tā, kas mūs ved uz Viņu. Vai tam, kam šķiet, ka viņš jau augstu kāpis!

Reiz kādam dievbijīgam sirmgalvim stāstīja par cilvēku, kas redzot eņģelus. Sirmgalvis noskuma un teica: svētīts tas, kas redz savus grēkus, nevis eņģelus vien!

Svētīga ir garīgā cīnīšanās katram, kas to dara (sevi vispirms). Bet par Dieva Valstību ir jākarō šē uz zemes, jo nav brīža un vietas, kad un kur ļaunais mums to negribētu atraut. Bet viens laukā nav karavīrs. Jo ne ikviens ir ķēniņš Dāvids, kurš viens var iziet pret Goliātu un to uzveikt. Un ģēķīgi ir tie, kas šīs karotāju brālības uzskata par ļaunām un nederīgām, kas saka, ka Dievam var kalpot tikai šē pasaulē, nevis to pamatot. Ne pasauli ir pametuši tie, kas pamet tās izpriecas, kalpošanu savam vēderam, patmīlīgu savas ģimenes un paša mantas krāšanu, mājas dzīvi un savu gribu. Tie aizlūdz par pasauli nemitīgā nomodā dienu un nakti, guļot tik maz kā neviens un strādājot tik ilgi un smagi nabagu, slimnieku, baznīcu un bāreņu kopšanā, kā to nedara neviens pasaulē. Un, visu to neredzējusi, pasaule nonievā tos par slinķiem un liekuļiem. Jo ļaunajam ir skaudība, ka tie nevis pasaules, bet Kristus Vārdā grib būt kopā un ka Viņš ir to vidū.

Savā neizmērojamā pazemībā Kristus ir ietērpis savu dievišķību cilvēcīgā miesā un nācis mūsu vidū teikt: kas mīl savu tēvu un māti, brāli un māsu, savu namu un vīna kalnu, savu tīrumu un ēzeli, savu godu un bagātību, un labo vārdu, un cilvēka cieņu vairāk par Mani, tam nav daļas ar Mani. Viņš nav teicis, ka jāpamet tēvs un māte nabadzībā, dodot templim mitekli; Viņš nav teicis, ka jāpamet ievainots un aplaupīts ceļmalā. Viņš nav ļāvis atstumt bērņus, tos nesvētījot. Viņš nav atteicies būt viesis kāzās Kānā un nav atraidījis Savas Mātes lūgšanu, šo ļaužu sīko trūcību redzot, kaut arī Viņa laiks vēl nav nācis un Viņš saka: kas man tur un kas tev? (Jņ 2, 1-7.)

Kristus Sevi un Māti vēl tur par vienkāršiem kāzu viesiem un vēl nav pateicis galveno garam, lai darītu brīņumus miesai. Bet, iežēlojies par šo nabaga ļaužu trūcību un kaunu, Viņš dara Savu pirmo brīņumu Mātes aizlūgšanas dēļ. Bet Viņš saka: kas

atteiksies no visa manis dēļ, tas to saņems bagātīgi jau šē un tūkstoškārt debesīs - Manā Valstībā!

Tie bija nedaudzi, kas Viņu redzēja patiesi, arī Viņam zemes virsū staigājot, - tie kļuva Viņa mācekļi, tie atgriezās pie Viņa kā Pāvils un Caķejs, tie ticēja kā Sīmaņa spītālīgās meitas Marija un Marta, tie paļāvās kā kanāniete un asinssērdzīgā - un tapa dziedināti aklie, tizlie un spītālie. Bet pūlis gāja Viņam garām kā šodien, apmētāja Viņa sekotājus ar akmeņiem kā tagad un sita Viņu krustā, ko turpina darīt vēl arvien. To neredzēja ne Anass, ne Kaifass, ne Pilāts, un tā bēg mūsdienu varenie.

Tikai tad, kad cilvēks atsaka savam grēkam ar brīvu pratu, stipru gribu un ar dziļām bailēm un pazemību, Dievs ņem viņu pie rokas un vada Savā žēlastībā. Neviens, kurš klaji nepasaka: "Es esmu grēkojis šādi, un man tas riebjas ar visu manu prātu, sirdi un dvēseli!" - neviens agrāk nevar pieskarties Kristus drēbju vīlei. Un neviens nevar saņemt Viņa apsolīšanu, ja nespēj nokrist ceļos Dieva priekšā un just: "Es vēl esmu pārāk augstu, es nemaz nespēju noliekties tik zemu, kur pie Viņa kājām man jālūdzas, lai Viņš mani uzlūkotu."

Ne tie, kas, krūtīs izgāzuši, dzied dievnamos un saka -paldies Dievam, ka neesmu tāds kā citi grēcinieki, - bet tie, kas atzīst- Kungs, druskas, kas nokrīt no Tavu bērnu galda, ir žēlastība mums par to, ka mēs neesam labāki, - tie saņem Viņa dziedināšanu.

Kad cilvēka miesā beidzas grēka valstība, viņā ienāk Dievs un svētī, un dziedina to līdz ar dvēseli. Bet, mājot grēcīgā miesā, dvēsele nevar Dievu nejust, ne redzēt. Kad grēks ir izmēzts un Dieva gaisma padara Miesu caurspīdīgu, dvēsele Viņu sajūt: "Tavā gaismā mēs redzam gaismu." (Ps. 35, 70.)

Neviens neredz Tēvu, izņemot Dēlu un to, kam Dēls ļauj to atklāt un redzēt. (Mt 11, 27.) Bet Dēls neatklāj savu Tēvu tumsas dēliem - tie Viņu neredz.

Cilvēkam jālūdz, lai zīmogs tiek likts uz viņa mutes -stāvēt pretī kārdināšanām; uz viņa ausīm, lai tās nedzird netīras pasaules valodas; uz acīm, lai tās neredz bezdievību un negodu; uz lūpām, lai tās neizrunā nevienu lieku vai lamu vārdu; uz rokām, lai tās nedara netaisnību; uz kājām, lai tās staigā taisnus ceļus, bet par visām lietām - uz pieres un sirds, lai tur nevar apmesties un mājot ļaunas domas un jūtas.

Kas grib staigāt garā, tam nav jājaucas trokšņainā pūlī, jo - kur ļaudis, tur juceklis, nesaprašanās, grēks un lepība.

Mūsu Kungs ir viens gājis kalnā, lai lūgtu, bet mēs lepmi sakām: es visur esmu ar Dievu, jo Viņš ir visur. Viņš ir visur, bet mēs visur nespējam būt ar Viņu.

Mūsu Kungs ir gavējis tuksnesī, bet mēs sakām - es arī savā namā pie mielasta galda esmu svēts! Mūsu Kungs Savu slavu nav rādījis ļaužu pūlī, bet vedis mācekļus kalnā un tur viņu priekšā uzkāpis pie Tēva. Pāvilam Dieva gaisma nav atspīdējusi starp farizejiem un rakstu mācītājiem, bet vientuļā tuksneša ceļā uz Damasku, kas vēl šodien ir tuksnesīgs. Pasaulē ļaunais cīņā pret cilvēku (un Dieva garu viņā) izvēlas vissmagāko ieroci: cilvēka tuvākos un viņa apkārtni. Tādēļ tas, kas pasaulē šķietas stāvam, lai pielūko, ka nekrīt savā lepnībā - "man tuksnesis nav vajadzīgs!" - "Izej klajumā, tur Es runāšu ar tevi." (Ec. 3, 22.) Visu, ko Dievs mums grib teikt, un visas atklāsmes, un Viņa elpu svētie ir saņēmuši kalnos, sava kambara noslēgtībā vai tuksnesī.

Dievs nenokāpa ielejā, kur taisa zelta teļus, bet Mozum bija jāuzkāpj Sinajā vienam. Kristus Savu Kalna bauslību teica kalnā, gavēja tuksnesī, lūdzās Ģetzemanē, uzkāpa pie Tēva, Eļļas kalnā pacēlies. Jo ļaunais mājo purvājā, un tāda ir katra pilsēta uz zemes - katrā laikā - ar savu izvirtību, izpriecām, peļņas kāri, lepnību, greznību, nabadzību, spožumu un netīrumu izgāztuvēm. Tur var iet sludināt un atgriezt, kalpot un vergot, krist, pazust vai atgriezties, bet ne garā dzīvot: "Labi ir uzņemt jūgu jaunībā, apsēties vienatnē un klusēt." (Raudu 3, 27-28.)

Un, zinot, cik daudz ļauna dara ļaužu runas un juceklis cilvēkam, kurš grib darīt ko Dieva dēļ, Jeremija saka: "Kaut man būtu ceļinieka mitekļis dziļi tuksnesī, tad es atstātu savu tautu un aizietu no tās!" (Jer. 9, 1.)

To pašu var teikt par pravieti Eliju, par neskaitāmām dvēselēm, kas Dievu ne tikai meklējušas, bet arī atradušas un ko atradis Viņš.

Gribu jums teikt, kam līdzinās dvēsele, kurā iekvēlojas Dieva Gara uguns, - tā ir putns, kas raujas augstumos. Un tā grib sasildīt kā putns ligzdā, lai dzīvība izšķiltos siltumā un gaismā pretī Dieva augstumam un spožumam. Tā baro un sedz nevarīgo un grib mācīt to lidot. Tā ceļo no ziemas uz sauli, uz Mūžīgo Dzīvību, pāri laicīgās nāves jūrai. Jums jāzina, ka šīs Dieva dāvātās gara uguns dēļ ienaidnieks jums gatavo daudzus uzbrukumus, jo zina - kamēr tā dvēselē neatsalst un neizdziest, tas jums neko nevar izdarīt. Bīstieties dvēseles saltuma!

Ienaidnieks labi prot apslēpt jums domāto nāves āķi ar labi uzspraustu kumosu, ko viņš izvēlas gan skaistu, gan saldu, gan barojošu. Tas bieži apmāna cilvēka sirdi ar veiklu īstenības un patiesības atdarinājumu, tas miesai dara saldu atpūtu un ēsmu, tas sacel pret mūsu sirdi tos, kam darām labu, tas mīlestībai pret tuvāku pāri darījumu dēļ liek pārvērsties naidā.

Zīme, ka ļaunais atkāpjas, ir tā, ka mums ticības jūgs top salds, kad nemantība mūs dara vieglus un priecīgus, kad mūsu apģērba un barības vienkāršība mums ir skaistāka un apmierina vairāk nekā greznība un gardums, kad mums daudzu ļaužu draudzība liekas tukšāka par klusumu vientuļībā un lūgšanā, kad mūsu nams mums spiež kamiešus un mēs esam priecīgi par klusu kaktu, kur nolikt galvu, kad ļaužu slava un paļņas neko nevar iestāstīt mūsu skaidrai sirdsapziņai un kad mums pazūd

bailes par laicīgo likteni; mēs esam Dieva rokā tikmēr, kamēr ar visu sirdi dzenamies darīt Viņa, ne savu prātu, un tas, ko Viņš mums nolemj, ir žēlastība. Tad dvēsele nebīstas ne zvēra, ne cilvēka, ne gara; tā nepagurst bezmiegā un nenonīkst pie liesas barības, jo Dieva prieks baro to un dziedina, dara to derīgu Dieva nodomiem un pilnīgu mūžībai. Un ar to cilvēks ieiet Tēva Valstībā. Bet, ja cilvēks ar šo savu stāvokli sāk lepoties un sakās dzirdam gara balsi un redzam gaismu un pie viņa nokāpušas parādības, ja tam šķiet, ka tas augstu kāpis un nez ko sasniedzis, - tad šī augstprātība tam ir jumts, no kā krist un nosisties. Jo ienaidnieks mūs kārdina neizsakāmā veidā, pat ar patiesiem tikumiem, lai padarītu mūs augstprātīgus un novestu no ceļa. Svētīgs, kas redz savus trūkumus un ne zīmes!

Ziniet cieši, ka ne augt, ne tapt pilnīgi, ne skaidri, ne labi, ne gudri, ne arī spējīgi atšķirt labu un ļaunu jūs nespēsiet, ja jūsos nebūs pazemības un jūs nebūsiet paklausīgi savam garīgam tēvam.

Pār visām lietām mīliet Dievu (un ne Viņa bauslību vien) - ne aiz bailēm par sodu, ne dzīdamies balvas, bet tādēļ, ka Viņš ir mīlestība bez viltus, gaisma bez ēnas, gudrība bez viltus, skaidrība un svētums, mūžīgā dzīvība, miers un neizsakāms labums. Viņš ir Patiesība. Viņš ir tas, kurš ir vienīgais pirms laika un pēdējais pēc mūžības; mīliet tādēļ, ka bez Viņa nevar dzīvot šajā dzīvē, jo tad tās ir mokas; ne arī mūžībā, jo tad - bez Viņa - tā ir mūžīgā nāve.

Ja mēs visu savu darāmo veiksīm nevis cilvēkiem, bet Dievam - priekā un labā apziņā, ne kā klaūšas un kalpošanu grūtumā naudas dēļ -, tad mums tiks dots liels spēks un stiprums un viss mums liksies viegls un salds. Ja mums arī tiek sūtīts grūtums, tad tādēļ, lai nekļūstam augstprātīgi. Grūtības mūs norūda, dara dedzīgākus lūgšanās, jūtīgākus pret tuvāku, patiesākus garā. Ja cilvēks arī nastas uzņemas paklausīgi un par grūtumu, slimību un ciešanām pateicas Dievam, tad viņam tiek dots Svētā Gara spēks un gaišums, un, ticot Dieva mīlestībai, arī pārbaudījumus ar padevību paciešot, cilvēks kļūst neievainojams un mīt Dieva gaismā, spēkā un priekā.

Svētā Gara klātbūtne jūtama tajā siltajā gaismas, svētuma un mīlestības pilnajā labumā, kāds vēsmo ap cilvēku, kura sirds, miesa un dvēsele sevi pakļauj Dieva gribai un žēlastībai. Bet, kas gan pazīst šī Svētā Gara strāvojumu, izņemot tos cilvēkus, kas to vairāk vai mazāk jutuši paši. Izteikt to otram nevar. Mateja Evaņģēlijā 13, 45 - 46 ir runa par šo dārgumu, ko cilvēks grib iegūt, atdodot visdārgākās savas šīs zemes mantas. Tās bieži vien nav nopērkamas ne ar lūgšanām, ne lielu labdarību no bagātiem līdzekļiem; vienīgi, atdodot pēdējo no savas nabadzības un daloties otra bēdās, pēkšņi tiek dots šis svētlaimīgā miera pilnais vieglums. To vislabāk zina zemes mazie ļaudis un nabagi, kas saprot dāvanas vērtību, ja dalās pēdējā kumosā vai vienīgajā drēbes gabalā. Tādēļ Kristus ir teicis, ka bagātie grūti ieies Debesu Valstībā, jo dot no pilna maka nav nopelns un atdot novalkātu drānu, kas pašam par prastu, nav labdarība. Bet nevienu citu tā neapstāj kārdināšanas kā to, kas saņēmis Svēto Garu, - tas ir dadzis ienaidnieka acīs, un ļaunais grib to atņemt. Pēc kristības saņemšanas un Svētā Gara apliecinājuma Kristus iet tuksnesī un ļauj ļaunajam sevi kārdināt, rādot, kā

būs nepadoties, jo visā Viņš gribēja būt cilvēks un tomēr paraugs: ko cilvēkam būs darīt, ko ne, un Viņš pieņēma visu cilvēcīgo, pat kārdināšanu, izņemot grēku.

Zērava spārnus ar acīm un 4 vaigus Sv. Antonijs tulko šādi: cilvēka vaigs ir dotā līdzība Dievam. Vērša vaigs ir tam, kas uzņemas jūgu un grib to novest līdz Valstības sliekšnim. Lauvas vaigs ir tam, kas cīnās ar grēku un pārspēj to, un ērglis simbolizē brīvību - garu, kurš ir uzvarējis šīs zemes lietas un to smagumu, paceļoties Dieva gara augstumos.

Skaidrība, žēlastība, miers, klusēšana, pazemīga kalpošana un nesavtība - tas ir ceļš, no kura nenovirzoties katrs nonāk tur, kur atklājas Dieva Gars un tā gaišums.

Bez miesas un sirds tīrības, un tikumības neviens nevar sajūst Dievu - svētīgi tie sirdsšķīstie, jo tie Dievu redzēs. (Mt 5, 8.)

No ļaunā nāk nosodīšana, neieredzēšana, pašlepnums, meli, lielība, varmācība. Bet cilvēka sirdi Dievs ir radījis par trauku Savam Garam: tai jābūt tīrai, lai tur varētu ieliet mīlestību, mieru, skaidrību un gaišumu. Ja cilvēks nolemj laboties un ar visu spēku sāk atkratīties no ļaunuma: klusē un nemēģina uzvarēt ķildā, nemēģina atraut, bet dot, nenosoda, bet aizlūdz, dalās visā savā mantībā, atmet gardēdību, rijību un dzeršanu, nestaigā lepns un citus pārspēdams, bet tīrs un paturējis tikai nepieciešamo, ir pastāvīgs lūgšanās un aizlūgšanās, sevišķi izlūdzoties spēju redzēt savus trūkumus, tad Dievs pats palīdz cīnīties un uzvarēt.

Ja jūsu tuvākie runā nepatiesību vai pazemo jūs, nebīstieties un nenoskumstiet, un neļaujiet ļaunajam sajaukt jūsu labumu un mieru pret visiem, jo tieši tāds ir viņa nolūks! Tas, ko viņš var kaitēt jums pie miesas, ir nieks pret to, ka tas var nokaut jūsu sirdī mīlestības garu! - "To redzot, daudzos mitēsies mīlestība; bet, kuros tā pastāvēs, iemantos godības vainagu."

Neļaujiet mitēties sevī mīlestībai ne pret vienu cilvēku -tikai pret grēku. Katra kārdināšana ir vāja vieta mūsos pašos, ko ļaunais atklājis un grib ielauzties vai ievainot. Lieciet tur virsū krustu un Dieva mīlestību! Kalpojiet, kur nīcina! Neprasiet godu! To Dievs dos Pats! Starp mums un Dievu nav citu šķēršļu kā vien mūsu pašu trūkumi, grēki un kaislības.

Esiet pacietīgi bēdās un nelaimēs un pateicieties par tām Dievam pazemībā un padevībā. Ja jums būs pacietība noskatīties un paciesties līdz galam, jūs saskatīsiet, ka viss tas bija dots jūsu labumam, augšanai un žēlastībai. Atcerieties mocekli Teklu, brāļu pārdoto Jāzepu, Daniēlu lauvas bedrē, visus daudzos mocekļus, kurus pacietība piepulcēja kristīgo tūkstošiem. Dievs nokāpa uz zemes ciest ar mums, un mēs nevaram padevībā Viņam paciest pat īslaicīgas bēdas!

Palieciet pastāvīgi pacietībā! Ziniet, ka šīs dzīves bēdas ir tik īsas kā viņa pati, bet mīlestība un pacietība ieiet līdzī mūžības neiznīcībā; kas zina, kurš brīdis šo pēdējais. Lai jūs nepaņem projām kā izšķērdētājus un neprātīgos vai izmisušus, vai

ļauņuma pilņus. Žēlojiet viens otru, lai žēlo mūs Dievs! "Neļaujiet saulei norietēt pār savām dusmām." (Kf. 4, 26.)

Kas staigā pēc Dieva prāta, tas arī bez redzama un sev apzināma iemesla vienmēr jūtīs sevī miera saldumu un prieku; kas darīs Viņa gribu, tam tā palīdzēs lielos un brīnišķos darbos un nolīdzinās uz tiem visus ceļus. Bet, kas staigā savā gribā un pret sirdsapziņu un Dieva padomu, tam bieži palīdz ļaunais, bet visa izdošanās galā kļūst par slazdu. Un prieks, ko cilvēks meklē bez Dieva, ir tikai troksnis un apreibināšanās.

Cilvēka sirdī pastāvīgi cīnās cilvēka paša, ļaunā ienaidnieka un Radītāja griba.

Pirmā ir cieta un bieži netaisna, otrā ir lišķīga un galā dod bēdas un postu, un tikai Dieva griba ir taisnīga un redzīga līdz galam, ar mieru un labumu iznākumā.

Un visbiežākā mūsu lūgšana lai nav - dod man to vai citu, bet - Tavs prāts, Kungs, lai notiek, jo Tavs prāts ir glābiņš, miers un žēlastība. Pat ja cilvēks to mirkli nesaprot.

Mūsu Kungs nav teicis un solījis mums zemes labumus, bet paredzējis bēdas, vajāšanas un grūtu ceļu. Jo šī dzīve ir ceļš un iegūšana, bet ne mērķis un ieguvums.

Staigājiet Dieva bijībā. Kas staigā pārdrošībā par savu labumu un domā, ka ir pelnījis pestīšanu, - ir maldu un kārdinājuma valgos.

Kurš klausā vecākiem, klausā Dievam!

Kas nebīstas Dieva, tā nebīstas grēks - un var tādām uzklupt jebkurā dienas un nakts stundā. Nav stiprāku bruņu par lūgšanām.

Cilvēks, kurš pazūd, neredz pats, kādās briesmās atrodas, - tas kā aizmidzis staigā gar pašu briesmīgāko bezdibeņu malām un, tur krītot, vairs nepagūst apzināties, ka iet bojā un ka ir miris. Un, ja pēdējā brīdī apziņā uzdzirkstī patiesība, tad laiks virs atliek tikai izmisumam (kā Voltēram) un ne, lai pateiktu: "Kungs, piemini mani Savā Valstībā!"

Kurā nav ļaunuma, tas ir tuvu pilnībai. Dusmu, naida, niknuma, nosodīšanas gars samaitā visdziļāko ticību. Vienīgi piedošanas un mīlestības gara pārņemtajā nonāk Dieva Gars. Kā mežs aizdegas no vienas mazas dzirksts, nopostot ne tikai mazu laukumu sūnā, bet arī simtgadīgus kokus, dzīvniekus un putņus, tā vismazākās pieļautās dusmas izposta visu apkārtni, atsauc niknas domas, kārdināšanas, strīdus, skaudību, neiecietību, riebumu, ļaunas valodas, rāšanās, nemieru un dvēseles pārgurumu, pat bojāeju. Naidis apgrūtina miesu kā saindēts ēdiens un var arī nonāvēt, jo nevar būt vesela miesa, kurā gars ir kļuvis spītālgis. Neesiet ļauni un cīnieties pēc mocekļu un svēto sirds vientiesīgas pacietības un piedošanas gara, jo tas vienīgais padara neievainojamu dvēseli un miesu, tas vienā naktī sadziedēja saplosīto mocekļu miesu un lika tiem mirt Godības Gaismā un mierā, un kā pirmmoceklim Stepiņam to

vaigs nāves brīdī staroja naizsakāmā gaismā par izbrīnu un bailēm pagāniem un mocītājiem." Ko Es uzlūkošu? - To lēnprātīgo

un, kam sagrauzts gars, un to, kas dreb Mana Vārda dēļ." (Jes. 66,2.). Ja cilvēks grib atrast dvēseles mieru, tam jādara tas, ko saka Kristus, Mūsu Pestītājs. (Mt 11, 29.)

Kas staigā sirds augstprātībā, tas atvēl sevi ļaunajam. Augstprātīgo neieredz neviens, jo viņa darbi liekulīgi. Neko viņš nedara savai dvēselei, tuvāka labā vai Dieva godam, bet cilvēku acu priekšā meklē savu varenību un lavu. Visnelietīgākais grēks Dieva priekšā ir sirds augstprātība un sevis pagodināšana. Dot padomu lepnam ir liet caurā traukā un runāt aizlidojošam putnam.

Atcerieties vienmēr, ka Dievs jūs ir licis par dzīvā Dieva namu un Svētā Gara mājokli, un tajā nav vietas pasaules netīrībai, tukšām runām, uzpūtībai un naidam!

Ja mēs gribam, lai Dievs dzird mūsu klusās lūgšanas, mums jāzina, ka Viņš dzird arī mūsu nīknās, jucekļīgās un netīrās domas. Nepārvērtīsim tās vēl vārdos, jo tās visas līdz pēdējai būs ieliktas mūsu apsūdzībā pēdējā Tiesā. Ja cilvēks prasa ko derīgu dvēselei - runāja izjautā vai stāsta par ļaunumu - esi kurls un nedzirdi, esi mēms un neatbildi. Sāc runāt ko labu, ja viņš no tevis neatlaižas. Ikviens labs sēklas grauds uzdīgst savā laikā.

Visas brūces sadzīst, bet ievainojums ar mēli ir kā čūskas inde asinīs, un, kaut nav redzams cirtums, cilvēks var garīgi mirt no šīs indes. Mēle ir tā, kas izraisa karus, kas nopļauj tautas, met cietumā, izārda brālības, šķir radus, mīlestību un pacietību, piegāna dievnamus, noiet priesterus, apsmej svētumu un galā neredz, ka pēc savas gribas iznīcina visu un sevi līdz. Mēle ir kā ļauna slimība - tā iznīcina apsēsto un tiek aprakta līdz ar viņu, bet tās uzpūstais ļaunums gruzd un reizēm liesmo gadsimtiem ilgi, saudzējot ķecerības, uzkrājot lāstus, saglabājot atmiņu par netaisnībām. Ja tu stāvi tā nepārejāmā purva malā, ko ir piedūņojusi un pieaudzējusi ar rūpuļiem cilvēku valoda, tad atceries, ka mēle ir dota trim teikumiem: Slavēts lai ir Dievs! Brāļi piedodiet! un Par visu pateicos!

Lai arī īsi un nevarīgi tie liekas pasaules varenajiem, tomēr ar tiem var aiziet tālāk nekā ar zobenu karagājienā un kā pār tiltu - pāri bezdībenim.

Kas mīl klusēt, tas staigā tuvu eņģeļiem. Liec katras ļaunas domas vietā degošu ogli - otrs mani var nosodīt tāpat! Un liec katra ļauna vārda vietā lūgšanu: Kungs, šķīsti manas vainas!

Ir labi visās vietās, darbos, atpūtā un staigāšanā klusībā teikt īsu lūgšanu - ja ne Jēzus lūgšanu (jo ne visi esam tās cienīgi), tad nožēlotajās Taīšijas lūgšanu, kura, neturot sevi cienīgu saukt Viņu par Tēvu, teica: Kas Esi mani radījis -apžēlojies par mani! Un tā trīs gadus ilgi, diendienā, metoties uz vaiga un nožēlojot agrāko dzīvi. Un šī lūgšana atstāja viņā tik maz vietas pasaulei, izklaidībai un grēkam, ka tā šajos trijos gados bija izpirkuši visas savas maldīšanās un tika uzņemta neiznīcīgā miera priekā un gaišumā. Dievs sargā mūsu ceļus, kamēr sargājam savu mēli.

Cilvēks nekaunas grēkot, bet kaunas par to teikt. Un grēks valda pār viņu. Ja spējam pārvarēt kaunu un grēkā atzīties, tas atkrīt no mums kā iekodusies čūska, kam nocērt galvu. Bērni, neizsakāms ir grēku izsūdzēšanas glābiņš un svētība. Kas to atmet, tas atraida pretindi, kas dota pret ieņemtam nāves zālēm. Izsūdziet viens otram savus grēkus!

Kas domā, ka turas pie Evaņģēlija, bet saka, ka grēki nav jāsūdz, tas nevar saņemt piedošanu tāpat, kā nevar ieliet tīru ūdeni krūzē, no kuras nav izlieti netīrumi. Un ar paša Pestītāja muti ir dots solījums Viņa mācekļiem un kalpiem: "Kam jūs tos atlaidīsiet, tie taps atlaisti, un, kam siesiet, tie taps sieti Dieva Vārdā." Tas ir ļaunais ienaidnieks, kas neliek mums kaunēties, grēku darot, bet liek kaunēties atzīties, jo tad viņa cilpa top noņemta.

Mūsu dvēseli pazīdams un žēlodams, Mūsu Kungs ir incis: "Bēdziet slavēšanas un godināšanas, jo tās sagūsta cilvēka sirdi un liek aizmirst godināt Dievu."

Godkāre reizēm mudina cilvēku uz labiem darbiem, labdarību, pat lūgšanām un gavēņiem, un atturību. Bet, lai viņš nebrīnās, ka viņa darbi saņems tikai paļas un viņa alga būs izsmiekls.

Neatmetiet sirds dedzību. Kūtrs cilvēks ir pamesta māja, kurā mitinās čūskas, sīkspārņi un zirnekļi; tās sienas ieogrūst, un visi steidzas tai garām bailēs un pretīgumā. Bieži tur nakšņo laupītāji un zagļi. Patiesi, kūtrs cilvēks ir mierīga mājvieta ļaunumam.

Neviena lieta nav vērtīgāka pati par sevi, viņas vērtību nosaka kalpošana. Jaunavība un skaidrība pati par sevi nav nekas, jo tā ir tikai žogs pret daudziem ļaunā iebrukumiem. Tā sargā kāri patikt, lielīšanos ar skaistumu, sirds lepnību, varaskāri, netiklību, greznību - tie visi ir ļaunā ieroči un, dodot laicīgu spēku pār citām kaislībām, izsūc un nokauj ne tikai dvēseles spēkus, bet arī miesu. Visi, kas izšķieduši jaunavību, ir tukši un pamesti trauki, neviena negribēti, nekam nevajadzīgi, izrūsējuši un cauri. Un mūžīgās dzīvības skaidrais ūdens tajos neturas. Ja cilvēks apbrīno sevi, tas kļūst biedēklis citiem.

Lai staigājam tīri domās, klusi valodās, skaidri redzēšanā, nemaldīgi Dieva ceļos, nenoziedzīgi savā roku darbā, kurli pret ļaunām runām, pazemīgi cilvēku un Dieva priekšā.

Vārdi par skaidru un īstu dzīvi

Gudrs nav tas cilvēks, kurš izmācījies senatnes gudro grāmatas un pasaulīgo zinātni, bet tas, kurš prot atšķirt labu no ļauna, dara labu citiem, bēg no ļauna pats un ir pacietīgs un pateicīgs Dievam arī bēdās.

Ja ārsts mūs dara veselus ar rūgtām zālēm, tad neprātīgi to ir nosodīt; ja Dievs labo mūsu grēkus ar ciešanām, tad bezdievīgi ir kurnēt.

Ja cilvēks vairāk pateiktos nekā lūgtu sava prāta piepildīšanu, tas pazītu daudz mazāk ciešanu un bēdu.

Atturība, labprātība, dvēseles un miesas skaidrība, pastāvība, pacietība, mīlestība pret tuvāko - visi tie ir Dieva doti ieroči, lai mūs aizstāvētu pret bojāeju un neliktu just postu, kurā cilvēks mēdz sevi iegrūst pats, pēc tam kurnot uz Savu Radītāju.

Kāre pēc mantas un bagātības, izpriecām un baudas, nepiesātināma lepība, godkāre, slavaskāre, varaskāre, griba būt pārākam un vairāk godātam par citiem - tas viss rada cilvēkā ciešanas, jo viņš tad meklē daudz lieka, bet atmet visu nepieciešamo: mieru, labprātību, pacietību, saskaņu ar visām dvēselēm un pateicību par visu Dievam un ne savam īslaicīgajam spēkam vai pasaulīgajam prātam, kas to bieži pamet vienu un strupceļā.

Neremdināma bagātības un slavas kāre, dziļšanās pēc izpriecām un patiesības nezināšana ir visļauņākās kaislības dvēselē un ceļš uz mūžīgo nāvi. Jo mērenāku un vienkāršāku dzīvi kāds dzīvo, jo mazāk tam bēdu, dusmu, netaisnības un ļaunuma. Iegūdam sev lopus, zemes, vergus (tuvus cilvēkus), cilvēks neizbēgami iegūst rūpes, zaudējumus, bēdas un dusmas, un tad viņš nekurn uz sevi, bet uz Dievu!

Un aiz visa tā aizmirstam savu dvēseli, dzīves īsumu un mīlestības bausli.

Parastais prāts ir pasaulīgs un savtīgs. Tikai tieksme pēc Dieva un godprātības rada cilvēkā nepieciešamību meklēt taisnus, kaut grūtus ceļus uz mūžīgo, neiznīcīgo labumu, pāri savai šaurajai dvēselei, kura neieiet šajā mūžīgajā labumā, ja pati tāda netiek.

Nevar būt pilnīgs tas, kura viena sīka sastāvdaļa ir nepilnīga. Dievs grib visu cilvēku izglābšanos un pārnākšanu pie Sevis, lai neviens nezustu, un tā ir mūsu ikviena un katra vaina, ja kāds neieiet šīs pilnības gaišumā ar visu sirdi, prātu, gribu, cīnīšanos šīs zemes ceļos.

Tumši un muļķīgi ļaudis neieredz zināšanas, jo tās parāda viņu nezināšanu, viņi grib, lai visi tiem līdzinātos; arī netīri, grēcīgi, ļauni ļaudis necieš taisnus - jo tie ir mērs viņu pašu trūkumiem, un tādēļ tie visus grib novilkt savā dziļumā, lai teiktu - visi jau ir tādi!

Dvēsele iet bojā no grēka ļaunuma, kas ir daudzveidīgs un ietver sevī netiklību, lepnību, rijību, dusmas, nekaunību, niknumu, slepkavošanu, kurnēšanu, skaudību, kukuļņemšanu, laupīšanu, neiecietību, melus, saldkāri, slinkumu, noskumšanu, neuzticību, nosodišanu, maldišanos un maldināšanu, bezdievību un beigās visa nolādēšanu.

Ja cilvēks saka, ka nezina Dievu un tic tam, ko redz, tad jāsaka, lai tas pamēģina darīt to, kas atver uz Viņu ceļu un acis: lai netur dusmas, lai negrābj netaisnu mantu, lai ir labs pret tuvāku, lai iegrožo lepnību, lai palīdz nabagam un cietējam, lai atmet savu augstprātību, - ja viņš to darīs, Dievs pats sāks atklāties tam un nebūs jājautā: kur Viņš ir? Ja tad viņš būs kļuvis tīrs sirdī - Viņš Dievu redzēs.

Kas dzīvo ļaunumā, nekad neieies nemirstīgā labumā.

Kā kuģi nevar vadīt, nezinot zvaigznes un debespuses, un ūdeņus, lai nokļūtu, kurp grib, un nesašķīstu pret zemūdens klintīm, tā nevar dvēsele bez Dieva - neievērojot

Viņa skaidrību un mīlestību - nokļūt laimīgā un mūžīgā mērķī. Tā mētājas dzīves jūrā un nezina krastu, kur jānokļūst, tā pat tīši skrien pretī klintīm un grib sašķīst un atpestīties no sava nemiera, nezinot, ka nāvē arī no tā nevar atbrīvoties, ja miers un mīlestība, un svētlaipe - kas kopā ir Dievs - nebūs iegūti jau šajā dzīvē. Dvēseles brīvība un svētlaipe ir skaidrība un nepieķersšanās zūdamām lietām.

Prāts, kas līdzī dvēselei pieķēries Dievam (skaidrībai, patiesībai, mīlestībai, gudrībai, pacietībai, žēlsirdībai), kā gudrs vārtsargs neielaiž ļaunas, netīras un kauna pilnas domas. Jo tāds ir darbu sākums un dzīvība. Bez nodoma netop nekas - ne darbs, ne lieta.

Valdniekiem un varenajiem ir dota vara tikai pār cilvēka miesu un ne pār dvēseli. Atcerieties vienmēr, pieminot daudzus neatkāpīgos mocekļus, par kuriem laicīgumam nebija varas un kuri dzīvo mūžībā un gadsimtu piemiņā, jo ar to asinīm uzcelta Kristīgā baznīca.

Dievs dvēseli ir radījis brīvu, ar spēju sevi valdīt, un tai ir vara darīt, kā tā grib, - izvēlēties labu vai ļaunu.

Neklausieties daudzās sarunās, bet tikai tādās, kas dvēseli skaidro, paceļ, dara skaistu un mīlestības pilnu.

Kas negrib novērsties no grūtā un svētīgā ceļa un Dieva, lai atmet pašlepnumu, pašapziņu un zina sevī tikai trauku Dieva ielietam Garam, ko nedrīkst apgānīt, piemēslot un piejaukt ar necienīgas dzīves dražu.

Neko nedod zinātņu apgūšana, ja dvēselei nav skaidras, labas, dievbijīgas dzīves. Jo visā ir tikai kārdinājums un ļaunums, ja tas neved uz Dievu. Un viss ir labs

- arī smagais, grūtais, ciešanu un atsacīšanās pilnais, vientiesīgais un pasaules apsmietais, ja tas ir bez ļaunuma, mantkārības, netīrības un grēka.

Kas meklē Dievu, tas Viņu atrod, ja vien spēj iziet cauri savas netīrības, savtības, patmīlības un ļaunuma biezoknim.

Kas pārvar iekāri pret pasauli, miesaskāri sevī un ļaunumu pret tuvāko, tas nebīstas vairs dēmonu un nezaudē ceļu, ja vien nekļūst augstprātīgs par sasniegto.

Ja kāds zina, kāda dzīve ir pareiza, un tomēr aizraujas zemes grēkos, viņš līdzinās cilvēkam, kam grūtā slimībā iedotas pareizas zāles, taču viņš tās tikai uzlūko un pārcilā, bet dzer indi un dara visu, kas slimību veicina un tuvina nāvi.

Mūsu bēdās, slimībās, grēkos un ciešanās nekurnēsim uz Dievu, saviem vecākiem, piedzimšanu, apstākļiem, ļaunu likteni un ļaunām zvaigznēm, bet uz savu neziņu par to, ko vajadzēja pašiem gribēt, darīt, pēc kā dzīties un ko turēt. Un daudreiz bēdas un trūkums ir dziedināšana tur, kur labumā un bagātībā dvēselei būtu tikpat grūti iekļūt patiesības un mīlestības Dievatziņā kā kamielim izlīst caur adatas aci.

Kas neprot atšķirt labu no ļauna, tam nav tiesības iespriest, kurš cilvēks pret to ļauns, kurš labs. Cilvēks, kurš iepazīst Dieva, ir ļauns, un pat tā labajiem nodomiem ir negaidīti ļaunas sekas.

Vienīgais ceļš uz Dievu ir labsirdība un skaidrība.

Labs cilvēks var acīs nopelt otra ļaunumu, bet nekad nerunās pats un neļaus otram runāt ļaunu aiz muguras.

Sarunās nav jābūt ne trokšņainiem, ne rupjiem; Dieva ļaudis arī par patiesību, pret nepatiesību runā klusāk un mierīgāk nekā bezdievīgie.

Cilvēks, kam nav jātrīc par atņemamu un nozogamu mantību, ir drošs, jo tā neatņemamā daļa ir patiesība, pacietība un paļaušanās, ka Dievs visu, kas nepieciešams, piemet klāt, ja lūdzamies dvēseles glābšanu un Viņa Valstību.

Gudrāks par gudru runātāju ir klusētājs, kurš atradis patiesību un saka to, tikai Dieva Valstību apliecinādams.

Pareizi dzīvo tas, kurš dzenas pēc taisnības, labuma, piedošanas, izlīdzināšanas, labdarības, bet laicīgās lietās ir pieticīgs un pateicīgs par to, kas dots, un vēl dalās ar tuvāko.

Valdītāji, kas liek darīt nevajadzīgas un dvēselei ļaunas lietas, var locīt tikai miesu, nevis prātu un dvēseli, kas paklausīga Dievam un saņem Tā spēku un neiznīcīgo dzīvību.

Ja mēs atceramies, ka viss labais mums ir Dieva dots un novēlēts, mēs neskumstam, ja to atprasa atpakaļ; ja mēs atceramies, ka viss grūtais un ļaunais mums parasti ir pašu pelnīts un neprātīgi sagādāts, mēs nekurnēsim uz Dievu par to, kas mums jānes.

Dzīties pēc bagātības, maksājot par to ar savu dzīvību un pat ar sirdsapziņu, ir ļaunāk nekā dzīties pēc sapņa - tas mums vienkārši neko nelīdz, kaut arī paši to esam redzējuši un šķietami bijuši laimīgi - tas ir īslaicīgs, iznīcīgs un zūdošs.

Zemes bagātības, skaistums un lepnas drēbes liek kļūpt, kamēr tās pieder, un liek izsamist, kad tās pazaudētas. Tā ir īslaicīga vara. Bet ir patiess karaspēks, kas mūs dara stiprus: pret miesas prasībām - atturība, pret nabadzību un grūtumu - pacietība, pret ļaunumu un pārestībām - lēnprātība, pret nespēku - lūgšana un paļaušanās uz Dievu.

Kļūt par gudru un labu cilvēku pēkšņi nav iespējams. Ir jāgūn tapt labam, ja mīli Dievu un gribi atbīdīt visu, kas no Viņa šķir. Ir jācīnās pret ļauno un tā kārdinājumiem, kas sevišķi uzmācas, tiklīdz sāc meklēt ceļu uz labo.

Labs un Dievu mīlošs cilvēks dara visu pēc Dieva prāta, bet tādu nav daudz.

Tam, kam jau piedzimstot nav dota žēlastība ar visu spēku dzīties pēc labā un turēties tajā, nav jākrīt izmisumā. Dievs novērtē katra gribu un grūto cīnīšanos izbēgt ļaunajam un nekļūt sliktākam.

Vairums ļaužu ir nesamanīgi dvēselē un dzīvo gandrīz lopiņiem līdzīgi — ēd, dzer, vairojas un mirst, un negrib zināt neko vairāk kā laicīgo dzīvi. Bet viņu nemirstīgajā dvēselē nav ne īsta prieka, ne zināšanas par mūžīgo skaidro mīlestību, bet ir bailes no nāves, jo, arī neticot mūžīgai tiesai, tā tiem liekas iznīcība.

Ja sastopi cilvēku, kurš grib ar tevi strīdēties gudras runāšanas dēļ pret patiesību un acīmredzamo, - novērsies no tā. Kā sasmakuša ūdens malks bojā krūzi laba vīna, tā nesaprātīga lielības valoda sarauzē tikla cilvēka dvēseli un prātu.

Ja cilvēks visiem spēkiem bēg no miesas nāves, tad jābrīnās, cik vienaldzīgs tas ir pret dvēseles nāvi. Nav cita šķēršļa tieksmei izglābties kā vien kūtrība un dvēseles nevīžība.

Par tiem, kas negrib zināt, kas viņu dvēselei nepieciešams un labs, var teikt, ka tie nav pie īstas gara veselības.

Bet tie, kas ir redzējuši patiesību un novēršas no tās baiļu vai zemes labumu dēļ, - ir nolikuši sevi līdzās Jūdāsam, kas savu pestīšanu pārdevis par trīsdesmit grašiem, lai beigās pakārtos un tiktu atstumts pat no tiem, kas to uzipirkuši.

Jo tālāk cilvēks aiziet no Dieva, jo vairāk viņš pieņemas ļaunumā, neziņā, netīrībā un tumsā.

Nāve cilvēkiem, kas to saprot, ir nemirstība. Tikai nezinātājiem un ļaunajiem tā ir biedēklis, un tie neredz, ka aiz tas ir vel briesmīgāka garīga nāve vai nebeidzama svētlaimīga dzīvība Dievā.

Grēks ir atradis sev sēdekli matērijā un izvēlējis par savu balstu miesu. Bet gudra dvēsele nomet šo jūgu un neļauj valdīt pār sevi, bet pārvalda to. Dvēsele, kas pārvarējusi miesu, zinot, ka tā ir tikai čaula un viņas mājoklis, kļūst bezkaislīga, skaidra un spēcīga mīlestībā uz Dievu, tā apskaidro arī miesu, padarot to netrūdošu un jau uz zemes pārvēršot to Dieva namā.

Ja dvēsele saprot, kas ir grēks, tā ierauga to patiesā izskatā un sajūt kā smirdošu ēsmu, kam riebīgi pieskarties. Nesaprātīgiem grēks ir nesaprasts un kārdinošs, un tādēļ tas uzliek tiem savus iemauktus, pātagojot tos līdz bezdibenim un vēl tajā iekšā.

Tīra dvēsele, padota labajam, apgaismojas un staro Dieva gaismā, un tad prāts tiecas uz labu, dzīvo taisnībai, tuvojas Dievam un rada dievišķīgus nodomus un darbus.

Grēka aptriepta dvēsele atkrīt no Dieva, slīd arvien dziļāk un, lai nejustu savas bailes par to, atsakās, noliedz, pat aizmirst Viņu. Tad dēmoni iegūst pār to varu un liek tai pārkāpt laulību, nokaut, laupīt, nepatiesi liecināt, negodāt vecākus un labo, zagt, melot un beidzot pat noliegt, ka labais vispār ir pasaulē.

Tie, kas atzīst Dievu, cenšas dzīvot taisni, pēc skaidrības un mīlestības baušļiem; bet tie daudziem nav patīkami. Viņus pat apsmej, vajā, nodod un nepiemin labā nozīmē. Bet viņus tas nenomāc, jo tie zina: ja bez Dieva ziņas nenokrīt ne mats, tad viss, ko Viņš ar mums pieļauj, ir žēlastība uz glābiņu un pestīšanu.

Dievs nav redzams, bet tam, kam skaidrota dvēsele un skats, Viņš atklājas un ir klāt daudzās (visās) savās radītās lietās, un debess un zeme ir pilna Viņa godības. Kā miesa nevar dzīvot bez dvēseles, tā viss redzamais un esošais nevar pastāvēt bez Dieva.

Kādēļ cilvēks radīts? Lai, redzot visu Dieva radīto, atklātu pašu Radītāju, apliecinātu To ar savu skaidrības un labuma pilno mīlestību un tuvotos Tam ar visu savu patieso, labdarīgo, tīro un gudro dzīvi - apzinīgi ieejot atpakaļ dvēseles dzimtenē un pirmsākumā, no kurienes nācis. Mēs esam grauds, kas sēts nest augļus Dieva labuma, skaidrības un mīlestības apcirkņos.

Brīvs ir tas, kas nekalpo grēkam, bet ar skaidrību, pateicību un mīlestību dara Dieva gribu šajā pasaulē un lūdzas ieiet mūžīgajā, nešķiramajā Dieva tuvumā.

Kad prāts Dieva atziņā un dvēsele skaidrībā un mīlestībā kļūst vienprātīgi, tad miesa top mierīgs mājoklis tiem abiem un Dieva Garam, tā pacieš sāpes, neiekāro sev neko, atjaunojas un dziedinās brīnišķīgi, lielā gaišumā ejot Dieva ceļus.

Kam nepietiek ar to, kas tiem jau ir pietiekams dienišķai iztikai, bet kas kāro vēl un vēl, - nodod sevi verdzībā savām iegribām, laicīgiem mērķiem, naudai, mantkārībai, savtīgumam (ja ne savā labā vien, tad krājot bērniem mantojumu), lai viņa vārds vēl pēc nāves tiktu godināts. Kā pārāk garš ģērbs traucē iet, pārāk bieza sega apgrūtina un pārāk liela laiva smagi vadāma, tā arī lieka bagātība kavē dvēseli ceļā uz patiesību, mīlestību, skaidrību un žēlsirdību, kas kopā ar visu neizsakāmi labo un vareno ir Dievs, mūžīgā dzīvība un svētlaiimes miers.

Patiesībā cilvēks pats nerada apstākļus, kādos dzīvo. Dievs to liek tad un tur, kur tam vispareizāk, labāk un tuvāk noejams ceļš uz pestīšanu. Ja cilvēks par visu ir pateicīgs pašāvībā uz Dieva Aizredzi, tā ceļš ir viegls arī caur ciešanām un grūtībām. Ja cilvēks pats ar savu gribu nomaldās grēkā vai kāro nevajadzīgo un kaitīgo, tas pats tīši nonāk grūtībās, kuras sākumā tam nemaz nav liktas ceļā. Un tad nesaprātīgā dvēsele kurn uz Dievu!

Kā redze mums dota, lai atšķirtu lietas, melnu no balta, indi no barības, akmeni ceļmalā no laupītāja, kas mums uzglūn, tā mums ir dots saprāts - šķirt labo un ļauno, kaitīgo un derīgo, vērtīgo un lieko. Iegribas, bieži vien neklausot prātam, tiecas pēc jutekliska ieguvuma, nevajadzīga īpašuma, samaitātāja cilvēka tuvuma; un tad cilvēks kalpo savam elkam un aizmirst Radītāju, Tēva mājas, mūžam skaidro un mierīgo dvēseles dzimteni.

Ne tas ir grēks, ko dara pēc radības likumiem, bet tas, ko dara ar ļaunu nodomu un mērķi. Nav grēks ēst, bet gan -ēst bez lūgšanas, pārmērīgi un kārumus, kamēr tuvākajam nav maizes. Nav grēks skatīties un redzēt, bet grēks ir skatīties skaudīgi, lepni, nicīgi, iekārojot nepiepildāmo. Nav grēks klausīties, bet gan dzirdēt pašas, nekaunības, bezdievību, aprunās, apsūdzības. Nav grēks runāt, bet ir grēks runāt ar niknumu, aprunājot, izsmejot, nododot, nosodot. Valoda mums dota, lai saprastos, lūgtu, žēlotu, slavētu, pateiktos. Nav grēks strādāt ar rokām un pelnīt, bet grēks ir raut, zagāt, netaisni pieņemt, nokaut, laupīt, izpostīt.

Tā visas Dieva dotās iespējas darboties savā un citu labā cilvēks ar ļaunā padomu pārvērš grēkā, atdodot savu miesu un dvēseli postam un iznīcībai, lai gan Dievs to ir radījis žēlastībai un mūžīgai dzīvībai.

Ja cilvēks šaubās, vai Dievam redzams katrs mūsu solis, tad jāiedomājas, ka, pakāpusies kalnā, redzam savu ganāmpulku, pazīstam savu īpašumu pēc vārda, redzam, kur katrs iet un ganās, un kā noklīst. Ja to var cilvēks ar iegūtām lietām - un vēl labāk var garā redzēt visas vietas, kur reiz bijis, - kādēļ lai to nevarētu Visuspēcīgais Dievs, kas pats to visu radījis?

Kad aizver sava mājokļa durvis un paliec viens, zini, ka tev klāt ir Tavs Dieva nolemtais Eņģelis, ko helēņi sauc par mājas garu (ķīnieši - Feng-Šni, krievi - domovoj, senie latvieši - mājas kungs). Pagāniem tas ir nepilnīgāks vai ļaunāks kā Dieva eņģelis, kurš nekad nesauž, ir vienmēr klāt ar lūgšanām un visu redz. To nevar

piemānīt, tas ir kā Dieva acs pār katru ceļā. Un svētīgs tas, kas viņu nenoskumdina, klausā tam un paļaujas uz viņu.

Ja karavīrs ir uzticīgs zvērestam un mirst par laicīgo valsti un valdnieku, tad kā ir jātur zvērests, ticība un mīlestība mūsu Tēvam, Valdniekam un Mūžīgās dzīvības Ķēniņam, Dievam!

Pateicība ir dievbijīgo ļaužu tikums. Bezdievīgie to nepazīst! Pateicība Dievam un labdarīga dzīve ir Dieva nodoms un Viņa mīlestības auglis, ko Viņš gribētu panākt pie cilvēkiem. Ja kāds tevi slavē par labu un bijīgu, tad aiztaisi ausis un neatkārto to pats sev. Kamēr esam miesā, tikmēr jāmeklē savi grēki un jāpūlas redzēt trūkumi, jālūdz piedošana un Dieva pacietība līdz pēdējam elpas vilcienam.

Cilvēkam nav nekā godīgāka par vārdu. Ar vārdiem pateicībā slavējam Dievu. Ar vārdiem nožēlojam grēkus, dodam zvērestu, godinām vecākus. Turam solījumu ar goda vārdu. Šo vārdu pārkāpjot, zūd gods. Nesaprātīgs cilvēks ar vārdiem zākājas, runā bezkaunības, aprunā, savu grēku un aplamību dēļ paļā pat to, kas ir piedzimis. Un vaino vecākus un citus par to, ka pats negrib to vārdu, kas tam dots kristībā un ko prasa saprāts un Dieva baušļi. Pēc mūsu vārda mūs pazīs Dievs.

Mēs ārstējam miesas vainas un nerādām savu kroplību, ja tāda ir, bet cik nevērīgi mēs esam pret dvēseles vainām, sirds kroplību, prāta maldiem! Mēs varam nedarīt ļaunu arī tad, ja tas mācas mums virsū, mūsu griba var atturēt mūs mesties bezdibenī, kas ir mūsu priekšā. Ja mūsu miesa bēg no uguns, zemestrīcēm, plūdiem, sērgām, bada, vajāšanām, vētras un karstuma - dzīvības dēļ, tad arī dvēselei, kas ir saprātīgāka un mūžīgāka par miesu, jāprot bēgt no grēka, dusmām, niknuma, trakošanas, izvirtības, negodīguma, sav-tības, ļaunuma, no visa, kam seko mūžīgā sodība un nāve.

Dievs cilvēku ir radījis ar pašnoteikšanos. Tā ir viņa brīva griba - būt brīvam vai vergam, nelaimīgam vai mierīgam. "Jūs atzīsiet patiesību, un patiesība jūs atsvabinās." (Jņ 8, 31-32.)

Kas ir sapratis patiesību, ka pat vienkāršs galds nevar tapt, pirms to kāds savā prātā nekonstruē, nenosaka tā materiālu, izmērus, uzdevumu, krāsu, uzmetot to zīmējumā, tas sapratis arī, ka viss sarežģītais kosms savos samēros, saskaņotībā, precizitātē, ko var aplēst tūkstošiem gadu uz priekšu un atpakaļ, un arī cilvēks - šis visbrīnišķīgākais organisms (savā bioķīmiskajā, psihiskajā un intelektuālajā mērķtiecībā) - nav nejaušība, kas radusies vai attīstījusies bez domas, jēgas, "tāpat", bez kāda mērķa, bez Radītāja. Šis mērķis ir pilnība, un cilvēka garam tas ir dots aptuveni iespējamai uztverei ar vārdu Dievs.

Ja nebūtu grēka, cilvēkam nebūtu jēdzienu: labs, skaidrs, svēts, godīgs, uzticams, tīrs, vērtīgs - viss, kas ir grēka pretstats. Nebūtu šī diapazons starp mērķi: ceļa uz pilnību, jēgas iešanai, attaisnojuma dzīvei. Ja nebūtu akluma, cilvēks nezinātu, ka ir vērts būt redzīgam, tikt dziedinātam, redzēt gaismu, pasauli, ļaužu sejas, savus

bērnus. Tie, kas neredz mieru savai sirdij, tālumu prātam, skaidrību dvēselei, - ir dzimuši akli vai kļuvuši tādi.

Uz tiem, kas grēko, nav jādusmojas, kaut arī viņu rīcība pelna sodu. Pašas patiesības un arī viņu glābiņa dēļ tiem ir jārāda patiesības ceļš. Dusmas nav taisnas. Tās bojā abus: to, kas dusmojas, un vēl vairāk to, uz ko dusmojas. Nav jābūt pārmēru žēlsirdīgam, un tomēr nevar teikt, ka žēlsirdība ir veltīga - tā izlabo daudz vairāk nekā sods. Sodam ir jābūt tikai taisnības dēļ, nevis lai gandarītu savas dusmas.

Vienīgais, kā nav par daudz un no kā nav jābīstas, - tā ir dvēseles tieksme uz labu. Tās augļi ir taisna un visiem svētīga dzīve, labums citiem vispirms un līdz ar to - divkārt sev. Bagātība ir akls ceļš vadonis un nesaprātīgs padomnieks.

Kas lieto bagātību tikai savam priekam, dzen sevi pretī miesas un gara postam un nāvei.

Vai nu vispār nav jāiegūst nekas lieks, vai arī jābūt cieši pārliecinātam, ka tas, kas pēc savas dabas ir zūdošs un Iznīcīgs, var tikt atņemts jebkurā brīdī un ka nav jāzaudē galva, kad tas notiek.

Miesas kaites ir dabīgas iznīcīgai miesai, tāpat kā visam, kas pakļauts trūdiem un nāvei, kas no zemes ņemts un par zemi taps. Dvēselei nav jānoskumst par tām, bet jāpateicas Dievam, jo viss, kas ar mums notiek, ir pēc Viņa gribas un žēlastības.

Ne cilvēku slavas vai atmaksas dēļ mums jādzīvo taisna dzīve, bet tādēļ, ka citādi nevaram būt tuvu Dievam, kurš ir patiesība, miers, gaišums, mūžīgā dzīvība, neizsakāms labums un mīlestība pret visiem.

Pieci cilvēka miesas prāti - redze, dzirde, oža, garša un tauste noved cilvēku pie četrām viņa dvēseles kārdināšanām: godkāres, izpriecu kāres, dusmām un bailēm. Pret visām tām cilvēks ir spējīgs cīnīties, ja atceras, ka Dievs viņu radījis pēc Savas līdzības: gudru, taisnu, skaidras mīlestības un iecietības pilnu. Un, tā kā mēs esam tikai radījumi, mums jābūt pazemīgiem, jo pret šo tikumu ļaunajam visgrūtāk cīnīties: tās ir durvis, kas pasargā visus citus tikumus.

Tie, kas apstājas viesnīcā, guļ atsevišķās istabās mīkstās gultās vai uz soliem, bet, kam nav vietas, uz grīdas vai stallī. Rītā visi aiziet no turienes un aiznes sev līdzī vienīgi to, kas bijis ceļā nepieciešams, vai pie sevis noglabāts dārgums. Tā arī no dzīves visi aiziet kā pēc pārgulētas nakts viesnīcā un nes sev līdzī tikai savus darbus, grēkus vai dārgumus, kas vākti dvēselē. Kurš gan raudās par to, ka nav palicis viesnīcā mūžam? Bet par šo īso laicīgo dzīvi raud gandrīz visi. Svētīgs, kas aizejot cer atgriezties Tēva mājās, lūdzot tā piedošanu un uzņemšanu, un dievišķo maizi, - pēc cūku drabiņām, ko tīkojis ēst šie un ne vienmēr dabūjis.

Ja tev ir liela vara, nedraudi nevienam un nespried nāvi. Tā gaida arī tevi un ir briesmīga tam, kas nav mīlējis otra dzīvību. Cars vai nabags - savu miesu tu novilksi

kā nonēsātu drānu, tādēļ centies būt pacietīgs un žēlastības pilns, jo visus tiesās pēc viņu darbiem.

Neviens nevar izbēgt nāvei. To zinot, gudra dvēsele nevaimanā par īso dzīvi un nenotiec to tukšā reibumā vai ļaunumā, bet meklē vērtības. Jo vērtīgāka bijusi kāda dzīve, jo mierīgāk, bez asarām un brēkšanas cilvēks šķiras no tās, zinot, ka nāve ir neizbēgama, ka tā atpestī mūs no šīs zemes ciešanām un liek cerēt uz Dieva žēlastību, ja mēs šē centušies to iegūt. Visvairāk nāves bīstas tie, kuru dzīvei nav bijis nekādas vērtības.

Tos, kas aizmirsuši labu un dievbijīgu dzīvi un augsti prāto, atstājot malā Dieva taisnību, nevajag neieredzēt, bet žēlot kā smagi slimus, neredzīgus ar sirdi un prātu, jo, pieņemot ļaunu par labu, melnu par baltu, riebīgu par tīkamu, tie paši iet bojā savā neredzībā.

Nav briesmīgākas nelaimes cilvēkam, kā būt bezdievīgam - tas neredz attaisnojumu dzīvei un jēgu nāvei un grib apreibināties laicīgos sīkumos, lai aizmirstu mūžību.

Ne ar visiem sāc sarunas par labu un tikumīgu dzīvi. Ne skaudības dēļ to saku, bet lai nesaprātīgais par tevi nesmietos. To negrib Dievs cilvēka glābšanai. "Kas mani apliecinās cilvēku priekšā..." utt.

Ir jāapliecina Dievs, gaisma, labums, mīlestība visur. Galvenais - ar paša dzīvi. Kas zina, kur krīt un uzdīgst sēkla glābiņam?

Domājot par Dievu, pildi Viņa gribu: esi godbijīgs, labs, skaidrs, tikumīgs, lēnprātīgs, devīgs pēc spējām, draudzīgs, neesi skaudīgs, strīdīgs. Nesodi nevienu un nestāsti par otru ļaunu arī tad, ja tam piemīt ļaunums. Ja ļaunais tevi kārdina stāstīt par otra trūkumiem - pameklē, vai tādi paši nav vai arī nav reiz bijuši tevī pašā! Un ar bailēm nožēlo un labojies - otra ļaunums, par ko stāsti citiem, pielīp pašam.

Tie, kas ar pūlēm dzenas pēc laicīgā labuma, aizmirstot dvēseli un nāvi, un To, kas būs glābiņš mūžībā, nezina, cik lielas mokas un tumsa tos gaida pēc šīs dzīves.

Dievs nav ļaunuma iemesls, Viņš to nesūta nevienam, Viņš sargā katru no visām briesmām, bet cilvēks ar brīvu gribu reizēm izvēlas ļauno un tad vaino Dievu. Reizēm mūs viens ļaunums glābj no otra lielāka, reizēm bēdas mūs atgriež uz īstā ceļa, reizēm ciešanas dara mūs redzīgus pret sevi, pasauli, grēku un mūžību. Un viss, ko Dievs mums dod, ja cenšamies darīt pēc Viņa prāta un uz viņu paļausimies, - ir mums par labu un žēlastību vien.

Ja dvēselē nav ļaunuma, tā ir drošībā un neaizskarama. TB stāv zem Dieva rokas, un nekādos apstākļos tai nepieklūst ļaunums; ja kāds šādu cilvēku slavē - tas pasmejas, ja noniecina - neļauņojas, ja dara pāri - aizlūdz par to, arī par ienaidnieku.

Ļaunums ķeras pie cilvēka dabas kā rūsa pie dzelzs un netūrums pie miesas. Bet, tāpat kā kalējs nav radījis rūsu un vecāki nav notriepuši savu bērnu, tā Debestēvs nav darījis mums ļaunumu. Tas devis mums prātu un gribu, lūgšanu un piesaukšanu briesmās. Viņš nemitīgi stiepj rokas pret mums un, izsūtījis mūs pasaulē, gaida, ka atgriezīsimies pie Viņa pieauguši garā, lielāki nekā piedzimuši, ar nesajauktu mīlestību sirdī un augstu atziņu - ka esam gars no Nemirstīgā Gara un mīlestība no Neiznīcīgās Mīlestības.

Neapskaud to, kas dzīvo savas bagātības, panākumu, slavas un pašapmierinātības reibumā. Iedomā, kādās bailes un žēlumā viņš šķirsies no mantas, draugiem, dzīvības un laicīgā labuma; bet tu neatstāsi uz zemes neko citu kā savu nabadzību, pateicīgās sāpes un cītībā nostaiģātu ceļu uz Dievu, atgriežoties Tēva rokās un Viņa mīlestības mūžīgajā gaišumā.

Dzīve ir prāta, gara, dvēseles un miesas apvienojums; nāve tos neiznīcina, bet šķir, un Dievs tos patur mūžīgus arī pēc izšķiršanas.

Prāts ir Dieva dāvāts gaišums un spēks; tā uzdevums ir paglābt dvēseli pareizā ceļā un atzīt labu un ļaunu; tas tek pa priekšu un seko aiz muguras, brīdinot, aizrādot, rājot un sakot, kas dvēselei jādara. Gars deg un dod spēku satvert Dieva sūtīto spēku, bet arī to bez prāta var nomaldināt uz tukšu augstprātīgu vai aplamu lidojumu. Ja maldās prāts un gars, dvēsele reizēm ilgās un ciešanās jūt, ka nav labi, un vispār neaprimst nekad un nekur kā vien pie Dieva sava Pestītāja. Arī viņa reizēm maldās miesas labumam līdzī, bet tas skumjas un nemiers saka, ka nav pareizs ejamais ceļš un ka jāmeklē gaisma.

Visgrūtākā dvēseles slimība ir - nepazīt Dievu, kurš visu ir radījis un devis dvēseli svētlaimībai un miesu labumiem, ja tā nav noslīkusi grēkos; tai dots vārds, pēc kura Dievs to pazīst, un lūgšana - ceļš, pa kuru Viņš vienmēr pieejams.

Nemirstīgā dvēsele, kas ir miesas valdniece, kundze un dzīvības devēja, reizēm kļūst šīs verdzenes padevīgā kalpone, iegrimstot visos viņas zemajos tikumos un klausot tas aplamajām iegribām, līdz abas iet bojā.

Debesīs nav ļaunuma un uz zemes nav īstas pilnības un labuma - tā ir tikai līdzība mūžībai, lai pēdējo kaut kā nojaustu tās nepasakāmajā Godībā.

Neprātīgs cilvēks negrib atcerēties, ka nāve ir neuzpērkama, jo tas paradīs visu uzpirkt, apmānīt, noblēdīt, saraust un sazagt dzīvē, lai miesai būtu vairāk ko šķiest. Tas neredz, ka jau dzīvē ir ietrūdējis koks bez augļiem.

Bez salduma dzer tas, kurš nepazīst slāpes, bez pateicības ēd tas, kurš nezina bada, nemierīgi guļ tas, kas nav piekūsis, un Dievam nepateicīgs tas, kurš nav izglābies no briesmām un bēdām. Tā arī mūžīgo svētlaimi nepazīst tas, kurš nepazīst šīs zemes nabadzību un bēdas.

Vārds ir prāta kalps - ko prāts grib un zina, to vārds izsaka. Pēc vārdu nesavaldības un nesaprātības var spriest par prāta trūkumiem.

Nekas cits nevar aptumšot prātu kā vien grēks, un lielākais no tiem ir augstprātība.

Prāts rada un atrod vārdus klusumā. Visvairāk cilvēku glābj tas vārds, ar ko viņš piedod tuvākam un ar ko pateicas Dievam.

Nāks laiks, kad prāts varēs mērīt debesis un zemi, sauli, mēnesi un zvaigžņu tālumus. Bet tas būs liels kārdinājums: kļūt augstprātīgam un celt cilvēku pāri Dievam, aizmirstot, ka mūsu vislielākais prāta un mūža mērs ir 90 īsi dzīves gadi, tādēļ cilvēks bīsies nāves un mirs savos grēkos, mūžību neizmērojis, jo viņā nebūs pazemības skaidrā miera un Dieva mīlestības gaišuma.

Ja neticīgie saka, ka ne debesvalstība, ne Dievs nav ieraugāms, tad tiem jāatbild - Āmen! Jo debesvalstība ir katra dvēselē, cik tur tai ir vietas, un Dievu redz vienīgi tie, kas skaidri sirdī!

Ļaunumā staigājošie nejūt, ka ir ellē jau šē uz zemes, jo tas nemiers, netīrība, bailes, naidis, izvirtība, savtība un bezdievība, ko tie nes sevī, pēkšņi atvērsies tiem kā bezdibenis pie kājām nāves stundā, ko tie, kā miegā staigājot, nav redzējuši. Un tad Dievs tos atstums, jo patiesībā tie ir jau atkrituši paši.

Kā, izejot no mātes miesām, tavas acis ir atvērušās saprātam, tā, izejot no savas miesas, gars aptvers un ieraudzīs to vietu, kurā bija likts augt mūžībai un gaismai.

Kā miesai jāpiedzimst no mātes, kad tā attīstījusies, tā dvēselei, kad tā sasniegusi Dieva nolikto laiku, kas dots apliecināt mūžību un gaismu, jāiziet no miesas un jāieiet tur, kur tā sevi darījusi spējīgu ieiet.

Kā tu šē turēsi savu dvēseli, tā dvēsele tevi apliecinās tur, kur ieies pēc nāves. Ja tu šē būsi dzīvojis miesai vien, tad dvēsele tur būs bezpalīdzīga. Atceries bagāto vīru un Lācaru!

Ja bērns piedzimst no mātes kropls vai nepilnīgs un nevar dzīvot, tad dvēsele, nesasniedzusi Dieva atziņu, skaidru dzīvi un pilnību, nevar ieiet Dieva mūžīgajā dzīvībā un gaismā. Āri ja šis bērns ir bezgrēcīgāks par vecākiem.

Miesa, savienojusies ar dvēseli iziet no mātes miesas tumsas Dieva pasaulē, kur dvēsele tiek ieslēgta miesas tumšajā čaulā. Nāves stundā tā iziet Dieva mūžīgajā gaismā, ja ir to atzinusi un apliecinājusi ar visu savu dzīvi.

Īsts cilvēks ir tas, kurš sapratis, ka miesa ir īslaicīgs trauks dvēselei, kas, Dieva ielietā, ir mūžīga un nemirstīga un ir ielietā šē uz zemes, lai ar savu dzīvi apliecinātu skaidro nemirstību un iegūtu ar apziņu līdzību Dieva vaigam, kā Viņš to gribējis. Tāds

cilvēks nedara ļaunu, dzīvo pēc Dieva likumiem Viņa mīlestībā un gaismā un visu, ko guvis garā, nāves stundā ieliek Viņa rokās.

Visu Dievs ļāvis cilvēkam, tikai vienu ne - būt nemirstīgam miesā. Bet dvēsele ir mūžīga, un, ja cilvēks dzīvo skaidru, tīru, žēlsirdības un mīlestības pilnu dzīvi, viņš lūgšanā jau šeit var kļūt par Dieva sarunu biedru.

Acs redz redzamo, bet prāts aptver neredzamo. Prāts, kas mīl Dievu, kļūst arvien redzīgāks un ir dvēseles gaisma, un tā var sasniegt pakāpi, kura Dievs nāk un mājō dvēsele, kā Jēzus Kristus to solījis.

Cilvēka uzdevums ir zināt, ka šī dzīve viņam dota, lai iegūtu pestīšanu, lai viņš atkal atgrieztos Dievā un kļūtu pilnīgs Viņa īpašums.

Patiesi akli ir tie, kas nesaprot, ka Dievs radījis visu pasaules varenību un krāšņumu Savai slava un cilvēka labumam, zemi apstrādāšanai, zvaigzni cerībai.

Vai redzams ir labums? Vai redzama ir mīlestība? Vai redzamas ir bēdas? Redzams ir tikai tas, kas atnes labumu, tas, ko panāk mīlestība, tas, ka cilvēka vaigs ir noskumis vai dzirdamas viņa raudas.

Redzams ir viss Dieva mīlestības darbs, Viņa radītā pasaule ar tās kārtību, viss labais un skaistais, visa dzīvība un dabas skaistums un mērķtiecība. Kā tad cilvēks var teikt: parādi man Tēvu, tad ticēšu! Viņš parādās visā un visur, ko spēj redzēt ļaunuma un naida neaptumšotā acs, sirds un prāts.

Kā nav ļaunā, ja tā darbi redzami uz zemes un tas samaitā un nokauj dvēseles?

Tie, kas ģērbušies netūrās drēbēs, notriepj tos, kam pieskaras; tie, kam netīrs prāts un nešķīsta vai nikna valoda, samaitā dvēseles tiem, ar ko runā vai kuru tuvumā mīt.

Grēka sākums ir iegriba - vai tā ir manta, slava, miesa, gods, vara vai jebkāds pašlabums, ko prāts izdomā. Tas noved cilvēku pie netaisna darba, un tas rauj arvien dziļāk kā atvars peldētāju.

Kā paslēpts sudrabs nomelnē un apsūbē, tā dvēsele savtības bezdibenī un kūtrumā kļūst nejutīga un salta.

Vislielākā saite ar Dzīvību, ar Dievu ir mīlestība un sevis ziedošana.

Dievs ir labs un nemainīgs. Tādēļ nevar teikt, ka Dievs dusmojas vai priecājas, jo dusmas un prieks ir kaislības. Dievam nav ne labi, ne slikti no cilvēku pielūgšanas vai ģeķības, bet, radījis cilvēku pēc Savas Sejas un līdzības, Viņš grib to Sev tuvu. Un cilvēks to spēj tikai tad, ja ir labs un nesvārstīgs savā skaidrībā, tiešām mēģinot līdzināties Dieva sejai.

Mūsu grēki atstumj mūs tālu nost no Viņa un aizsedz Viņa gaismu mūsu dvēselei. Un, ja mēs nožēlojam grēkus un sākam dzīvot labāk, tas nenozīmē, ka esam pielabinājuši Dievu vai mainījuši Viņa attieksmi pret mums, bet esam paši tikuši spējīgāki Viņam tuvoties. Ja mēs sakām, ka Dievs novēršas no ļauniem cilvēkiem, tas ir tāpat kā teikt, ka saule pārstāj spīdēt tiem, kas kļūst neredzīgi. Saule ir tā pati, un Dievs irtas pats, bet cilvēks spēj vai nespēj to sajust.

Ja cilvēks dara to, ko grib Dievs, viņš nāk un mājā cilvēka garā un apliecina Savu klātbūtni ar neizsakāma miera pilnu labumu un prieku, kuram nav pat vārda cilvēku valodā un ko nepazīst neviens, kas pats to nav piedzīvojis.

Zināt Dievu un mīlot bijāt Viņu - tas ir varens ierocis un brīnišķīgas zāles pret vārgumu, vecumu, bēdām un ikvienu pasaules likstu.

Patiesi tie vīri, kas Viņu bijājuši kā Ābrams un Ījabs. Tie ir dziedināti no visām dzīves bēdām un dzīvojuši desmit mūsdienu cilvēka mūžus.

Dvēsele sairst grēkā kā drāna kodīgā sārmā, un, kad dvēsele kļūst vārga, miesa iet bojā.

Vislielākais tikums, vainags cilvēka dzīvei, cilvēka glābiņš un spēks ir - panest ciešanas pateicībā.

Nekāda matērija nevar tapt bez enerģijas - bez Radītāja Vārda, bez formulas, kura nosaka esību, sastāvu, mērķi un iznīcības priekšnoteikumus. Ir viens Mākslinieks un Gudrais, kura ziņā viss top un sairst, jo nav likuma bez tā, kurš to devis.

Dvēsele ir Dieva dvaša. Tā cieš, metoties grēkā, un tā mirst mūžīgā nāvē, ja neatrod ceļu atpakaļ pie Dieva.

Visļauņākā slimība ir aizmirst Dievu un būt godkārīgam. Tad cilvēks ir pakļauts ļaunumam un grēkam, un postam -tāpat kā ceļotājs, kas ieiet mēra apsēstā pilsētā.

Vistuvāk Dievam cilvēks ir tajā brīdī, kad viņam ne pret vienu nav ļaunuma.

Pateicies tam un lūdz par to, kas tev dara pāri, un tu būsi Dieva draugs. Nevienam nesūdzies par savu ienaidnieku, un Dievs padarīs viņu par tavu labvēli.

Ja tevi kārdina kāda zemes lieta, iedomā nāvi. Tur tu viņu nepaturēsi, bet tava iekāre tevi tur apsūdzēs.

Dievs licis cilvēkā saprātu par žogu ļaunumam, lai cilvēks saprastu, kā ļaunums viņu var postīt. Kas padodas ļaunumam, apzinoties to, tas nes postu citiem, iet bojā pats.

Kad liecies savā gulvietā, piemini dienā saņemto žēlastību, visu dienišķi nepieciešamo, ari visas nezināmās briesmas, kas gājušas garām, visu, kas labi

izdevies, un pār visu - Dieva lielo pacietību pret mūsu trūkumiem. Pateicies Viņam ar mīlestību. Kad mūsu darbs ir derīgs, mēs aizmiegam mierā un pie mums paliek Viņa svētība. Viņam lai ir gods un slava mūžīgi. Āmen.

Mūku dzīves noteikumi

"Kas pārkāpj vienu bausli, ir sagrāvis visus"

(Mt. 5, 19; Jēk. 2, 10-11)

ĀRĒJIE VIENTUĻNIEKA DZĪVES NOTEIKUMI

Iziešana no pasaules

Kas grib atstāt laicīgo dzīvi, lai nepaliek savā mājā un tajā pilsētā, kur grēkojis. Tāpat lai neviesojas pie vecākiem un radiem.

Neatgriezies pilsētā, kur dzīvoji agrāk.

Neļauj piederīgajiem tevi apciemot.

Vislabākā vieta vientuļniekam ir tuksnesis, kur nav laicīgu lietu un tuvu cilvēku.

Vientuļā vietā nav 3 kārdinātāju: redzes, dzirdes un valodas.

Pieraugi, ka neturi vientuļo vietu par atpūtu!

Vientulība cellē

Uzcēlis sev būdu vai atradis alu, neatstāj to. Tajā tu esi kā svešumā no pasaules.

Ja ir nepieciešamas gaitas, atgriezies, cik ātri vien vari, un nenes sev līdzī ārpasaules lietas; nekavē ārpusē savas lūgšanas.

Ja apciemo kādu brāli vai slimnieku, ilgi nekavējies.

Nodarbošanās cellē

Savā cellē nepamet 3 lietas: rokdarbu, lūgšanu un psalmu lasīšanu.

Katru dienu gavē 9 stundas (t.i., no 6 rītā līdz 3 dienā), izņemot sestdienas un svētdienas.

9. stundā saki lūgšanu un tad ēd. Pēc ēdiena pateicies un pārmaiņus lasi.

Lūgšanas

Lūgšanu lasi noteiktā stundā, nekad to nenokavējot, neatliekot un neatmetot. Par to tu atbildēsi Dievam.

Pirms ej uz nakts dievkalpojumu, saki lūgšanu cellē (Sv. Savvas klosteri Jēzus lūgšanu 150 reizes ar klanīšanos līdz zemei un 1500 līdz vidum).

Vienmēr pirms dievnama lūdzies savā cellē.

Pirms lūdzies baznīcā vai kopā ar citiem un ari pēc tam, lūdz vēl atsevišķi viens pats savā cellē.

Neesi slinks mesties ceļos, dari to bieži, lai nemirtu ļaunā nāvē.

Lūdzoties neesi izklaidīgs un laisks: sliņķa lūgšana ir tukši vārdi. Un tādi ir grēks pat pret cilvēku, kur nu vēl pret Dievu!

Kad lūdz Dievu un domā par Viņu, esi kā putns, kas lido augstumos, aizmirstot zemes lietas, kā pienākas pēc mūka solījuma un pēc sava ģērba nozīmes.

Lasīšana un pārdomas par Dievu

Lasi nerimtīgi Svētos Rakstus, un viņi aizraus tevi no dzīves netīrības un aizdzīs tukšas, nevajadzīgas un netīras domas.

Ja tu pastāvīgi, cītīgi un no vietas lasīsi Svētos Rakstus, tu nevarēsi citādi, kā sākt turēt Dieva baušļus, un, ja tos pieņemsi sirdī, tie paņems tevi savā varā, ļaunums atkāpsies no tevis un pie tevis mājos Dieva žēlastība.

Tikpat nepieciešami kā elpot ir lūgt Dievu un lasīt Svētos Rakstus un Psalmus. Ja bez pirmā mēs noslāpstam tūlīt, tad bez otrā mēs nemanot zaudējam garīgo samaņu un nejūtam, ka esam jau dvēselē nedzīvi.

Cilvēks, kas sēž savā cellē, lūpas sakniebis, un ļauj domām staigāt, ir kā vientuļš nams pilsētas nomalē, ko pametis saimnieks un kurā mitinās laupītāji, klejotāji suņi, žurkas, un kur krājas netīrumi, ko tur samet apkārtējie dzīvotāji. Tiklīdz mūsos mitējas Dieva apziņa, mēs sākam sabrukt, jo esam garā neapdzīvoti.

Darbs

Nevajag sevi lutināt un ļaut miesai daudz miera - to pareizi valda tikai lūgšana un pastāvīgs darbs.

Uzliec sev cellē pastāvīgu rokdarbu vēl bez kalpošanas tuvākam, slimam, baznīcai un nabagiem, un tava sirds būs pazemīga un mierīga.

Ne tikai dievbijīga dzīve, bet mierīga un pat priecīga gatavība mirt Dieva nodomu un Viņa patiesības dēļ ir drošākais ierocis, vispilnīgākais miers un vislielākais labums, līdz kādam cilvēks var aiziet savā zemes dzīvē.

Neviens, kas dzīvo dīks un ēd no otra pūlēm, nepazīst patiesu pazemību, pieticību, pateicību, apmierinātību un dievbijību. Strādā tikumīgi - un tu iegūsi citu skatu uz pasauli un sevi. Strādājot nekad neaizmirsti lūgšanu - "Kas esi mani radījis - apžēlojies par mani!" vai "Kungs, Jēzu Kristu, dziedini no grēkiem un šķīstī!".

Ēdiens

Vienu un to pašu stundu liec sev barībai - ne kārumu dēļ, bet miesas uzturēšanai.

Lieto visvienkāršāko un lētāko barību.

Savu maizi ēd klusējot un atturīgi, sēdot pie galda godbijīgi un vienkārši.

Neēd līdz sātam.

Neesi rijīgs un nekrīti uz barību, lai neatjaunotos agrākie grēki.

Trešdienā un piektdienā neatmet gavēni. Neēd gaļu.

Neej pat tuvu vietai, kur spiež vīnu.

Nesteidzies uz viesībām, sanāksmēm un mielastiem.

Ja ēd kaut kur kopā ar brāļiem, ēd klusu, maz, atturīgi un pateicoties Dievam.

Pie trim vīna kausiem nekad nepieliec ceturto. (Dienvidos, kur vīnu dzer ēdienreizēs ūdens vietā.)

Negrab tūdaļ to, ko piedāvā. Ja esi jauns, ņem pēdējais. Turies pazemīgi.

Miegs

Guli maz un ar mēru, un eņģelis tevi neatstās. Aizmiedz ar lūgšanu pēdējā domā.

Ja esi vesels - neizģērbies. Guļot turi rokas virs segas.

Apģērbs

Dienu un nakti nenovelc savu mūka ģērbu - kapuci, mēteli un jostu - kā cietumnieks vai kā ceļā.

Nevalkā drēbes, ar ko var lepoties vai kuru dēļ apskauž.

Ar drēbēm rīkojies taupīgi, nesaplēs un nenovārti - tāpat kā ar dvēseli, kuru no tevis prasīs tīru un nenovalkātu.

Manta lai līdzinās nabadzībai. Neko nekrāj vairāk par nepieciešamo.

Nabadzība nav nekas cits kā mērenība visā vai pieticība ar mazumu.

Mīli paļas vairāk par godināšanu, pūles vairāk par atpūtu un lietu trūkumu vairāk par pārpilnību.

Kalpošana baznīcā

Dievnams un tā pārziņa uzticama dievbijīgam un uzticamam vīram.

Kad sadzirdi saucienu vai zvanu, nekavējies, ej uz dievkalpojumu.

Nepamet dievkalpojumu pavisam vai vidū, lai tas tev nekļūst par cilpu.

Nekad neko baznīcā nerunā!

Nestāvi baznīcā kā ļaužu pūlis, bet kā bērnu pulciņš Tēva priekšā, lai nav dvēseles nemiera, izklaidības, citu domu un grūstīšanās!

Attiecības ar cilvēkiem

Vispirms esi godbijīgs un bez ierunām paklausīgs savam avvam (garīgajam tēvam) un tā palīgiem, vecākiem brāļiem un tiem, kas garīgā ceļā tikuši tālāk par tevi.

Nekur neko neuzsāc, pirms neesi prasījis svētību un padomu sava klostera tēvam.

Nerunā daudz un nejautā garīgā tēva priekšā.

Esi paklausīgs. Atceries, ka tas ir bauslis, ko esi solījis turēt līdz ar šķīstību un nabadzību.

Svētīgs tas, kurš kalpo aiz jaunības svētuma un ne aiz vecuma saprāta.

Nepaklausība padara cilvēku par ieroci ļaunumam un par trauku grēkam.

Pazemīgi un ar asarām lūdz Tēva padomu tur, kur pats nezini, — un tu nepievilsies.

Vienmēr piemini to, kurš māca tevi uz labu.

Ko esi uzklausījis bijībā un pieņēmis paklausībā, to izpildi cītībā līdz galam kā bausli.

Nekad un nekādos apstākļos nenoslēp izdarīto grēku no Tēva.

Nav nevienas dienas, kad ļaunais neuzmācas, bet nav arī nevienas dienas, kad ko svētīgu nevar iemācīties no otra, - lūkojies pēc tā cītīgi.

Savus garīgos tēvus mīli vairāk par miesīgiem vecākiem, jo ar pēdējiem dvēsele ienāk miesā, bet ar pirmajiem atbrīvojas no tās (miesas) verdzības.

Dzīvo tā, lai tavi garīgie audzinātāji priecātos par cerību galā ieraudzīt tevi taisno pulkā.

Vienmēr rūpējies, lai garīgo tēvu un sirmgalvju svētība tevi pavadītu.

Ne visiem atklāj savus nodomus, tikai tiem, kas var dziedināt tavu dvēseli.

Varbūt tava runa ieved otru kārdināšanā. Tādēļ domā, pirms runā.

Pret visiem esi taisns, paties un draudzīgs, bet ne visus izraugi par padomniekiem.

Cilvēku savstarpējās attiecības

Centies panākt to, lai cilvēki tevi nelād, bet svētī. Katram noskumušajam pieej ar līdzjūtīgu sirdi. Ja kāds brālis lūdz palīdzēt, strādā viņam, cik vien spēj. Pasaulē ir daudz viltības, bet nekur neej ar viltu pretī; pārbaudi tos, kam uzticies, un no visiem brāļiem izraugi vienu vai divus, kas ir brāļi tavai dvēselei Dieva priekšā, un esiet Dievam visi vienādi - ne es un tu, bet mēs.

Vecāko izturēšanās pret jaunākiem

Ja esi pārstājis darboties grēkam, tad runā Dieva Vārdā un māci tos, kas Viņa Vārdu paļā. Uzlūko tos kā mirušus vai uz nāvi slimus un palīdzi viņiem, kā tu palīdzētu grūti slimam vai aizlūgtu par mirušu.

Savus garīgos bērnus rāj un rādi tiem patiesību nesaudzīgi, jo arī no tevis prasīs atbildi, ja tie tiks apsūdzēti!

Neuzlūko neviena vaigu, ja tas pelnījis paļas, Dieva patiesība ir dziedinātāja eļļa vai, ja vajadzīgs, uguns nelāgā vātī.

Ja kāds brālis nāk un sūdz tev savas bēdas vai grēku, nevienam nekad par to nestāsti, bet dedzīgi lūdz par viņu, lai abi tiek atizglābti.

Neatstum nevienu, kas meklē ticību uz Kristu!

Kas tavas mācības nepieņem, tam tās arī nerunā.

Neko nevienam neuzliec par noteikumu, pirms pats nepārbaudi, vai tas iespējams.

Liels grēks ir uzkraut otram to, ko pats nevari turēt.

Par slimniekiem

Ik rītā piecēlies, apkop vispirms slimos, cik to ir.

Visu, ko vari pieciest, atdod tam, kam tas nāk par labu, - slimam vispirms.

Ja garīgais tēvs noliek kalpot tevi slimniekiem, dari to ar mīlestību un iežēlu - kā to dziedinot darījis Pestītājs.

Par ceļiniekiem

Ja pie tevis atnāk brālis, kaut arī nelaikā, pieņem to ar mīlestību, lai tas nenoskumst un neaiziet sarūgtināts.

Neesi lepns pret to, kas tevi apciemo ar savām bēdām, trūkumu, slimību, neziņu, nepilnībām. Palīdzi tam, cik zini un spēj.

Arī tad, ja esi noskumis, rādi gaišu seju brāļiem, kas atnāk.

Vispārēja izturēšanas

Esi vienkāršs, kluss un atturīgs savā darbā un izturēšanās veidā.

Pret visiem izturies kā pieklājīgs nabags - nelielies ne runās, ne dziedot, esi nemākslots. Iedomā, ka tevī nenovēršoties noraugās Pestītājs, un rīkojies Viņa klātbūtnē.

Netuvini sev jaunus ļaudis - tev vai viņiem tas var kļūt par kārdinājumu.

Neņem aiz rokas un nepieskaries tam, ar ko runā, vienalga, vai tas ir jaunāks vai vecāks par tevi.

Ar visiem spēkiem atturies no ļaudīm, kam nav prāta, godbijības un padoma.

Ja mīli Dieva mieru, neej namā, kur ir ļaužu biezums, rūpes par mielastiem, garas runas, rosīšanās, radu apgrozīšanās, šīs pasaules vai garīgie augstmaņi un valdītāji. Un, ja ieej, - izturies tā, it kā tevis tur nebūtu.

Sarunas un valoda vispār

Nepacel balsi. Savā cellē klusē, izņemot lūgšanas un psalmu laiku.

Valdi savu mēli. Nerunā to, ko var arī neteikt.

Pie daudzām runām cilvēku atstās Dieva Gars. Netraucē otru. Pat ar skaļu lūgšanu ne!

Ir labi klusēt. Atceries Mūsu Kungu, kurš klusēja, neskatoties uz Eroda augsto amatu.

Esot kopā ar brāļiem, vairāk klausies viņu runā un paņem sev no tām to, kas izpildāms un turams tev, - tas ir labāk nekā runāt pašam.

Atceries Jeremiju, ko Dievs izredzēja runāt tautai, bet kurš pretojās, līdz pār viņu nāca Dieva Gars un piespieda runāt! Ne visi mēs esam izredzēti pravieši. Ja visi sevi paši par tādiem celsim, kas klausīsies? Jo visi runās viens otram, bet nebūs neviena, kas dara.

Aizejot pie otra, sargies runāt ļaunu un tukšu, lai tavš miers atgriezšos ar tevi cellē.

Sargeņģelis ir norūpējies par mūsu sirdi, ja esam runājuši lieku. Nemiers dvēselē to nemaldīgi apliecina.

Ja tev kas jautājams, dari to īsi, skaidri un pazemīgi.

Atceries, ka no valodas ceļas slava un paļas, glābiņš un pat iespēja zaudēt galvu.

Nerunā, ja esi iekarsis. Saki visu mierā, īsi un skaidri. To dzird vairāk nekā paceltu balsi.

Bēdz melu. Tie izraisa citus melus kā nekaunīgu radu barus un aizdzen no tevis dievbijību.

Lai tavas valodas saturs ir Dieva žēlastības un brīnumu darbi pie tevis un citiem.

Neizjautā par ļaunumu; ja dzirdi par to, bēdz tā, neskaties tajā un nepiemini to, jo valoda to izsēj pasaulē kā vējš nezāles.

Neuzsāc runas tukšas valodas dēļ un neklausies pļāpās.

Ienīsti tukšu valodu vairāk par visu šīs pasaules tukšumu.

Cik vari, atturies no jokiem un smieklu valodām - tās parasti nīrgājas par to, par ko būtu jākaunas un jāraud.

Nekad nekliedz un nerunā ātri un skaļi - tas mazina cieņu pret to, kas tev sakāms, arī ja tā ir patiesība.

Neesi ietiepīgs un neuzspied savu - ja tas ir labs, to ienīdīs tavas uzmācības dēļ, ja nederīgs - tev būs grēks, ka esi gribējis ar to aplipināt citus.

Nepiesauc lieciniekos Dievu - tā ir Viņa Vārda nelietīga valkāšana. Ja tu runā patiesību - Dievs tevi aizstāvēs ne vārdos, bet lietās. Ja pats šaubies - kā vari saukt par liecinieku otru?

Par izpalikšanu ārpusē

Ja nepieciešams iet uz pilsētu, ejiet divi brāļi kopā.

Ejot pēc ūdens, tīrumā vai ceļā dziedī kaut klusām psalmus vai domā par Dieva eņģeli, kas tevi pavada; neskumdiņi to, kas tevi pavada, ar to, ko redzi, dzirdi, domā!

Ceļojot ar brāļiem, turies drusku atstatu, lai nebūtu jārunājas.

Nejaucies ļaužu pulkā, lai nedari pakaļ farizejam, kurš stāv citu priekšā, visus nicinādams.

Neļauj sev tuvoties otra dzimuma cilvēkam! Neej tam līdzī, neved savā cellē; viņam nāk līdzī ārpusaules vētras.

Nekad neguli ar otru zem vienas segas, ja ceļā, naktī vai aukstumā kur jāpārguļ.

Pat ar tēvu, brāli, māti vai māsu nelieto vienu guļvietu. Kloosteru viesnīcās neuzkavējies valodās.

IEKŠĒJAS DZĪVES KARTĪBA

Dedzība

Esi dedzīgs savos pūliņos un nepamet un nesamazini to, ko reiz esi uzņēmies. Katra pienākuma vietā, ko noliec, ļaunais mēģinās iespraust kādu grēku - kūtrību, miegu, laicīgas domas vai runas, skumjas, grūtsirdību vai kārdinājumu.

Bīsties, ka tevī nemazinās dievišķīgā mīlestība un žēlsirdība.

Neatsaldēs no savas vientulības. Ja Dievs ir divu vidū, kas To lūdz, tad Viņš ir divkārt ar to, kurš piesauc Viņu savas celles klusumā.

Neesi kūtrs darbā un lūgšanā. Kā pamestos pilsētas gruvešos tiek izgāzti visi netīrumi, tā kūtrā cilvēkā krājas grēcīgas domas, tukši prātojumi un melu vārdi.

Tavas dzīves likums lai ir Dieva griba, izteikta baušļos

Ja esi atdevis sevi Dievam, neņem atpakaļ ar kūtrību un grēkiem! Nemāni Viņu un cilvēkus: ja par meliem un krāpšanu soda laicīgi, tad mānīšanās pret Dievu pazudina mūžīgi. Katrā bezdarbīgā brīdī atgriežas bijušie grēki. Turot baušļus, grēkam tevī nebūs vietas.

Ja, iesākot kādu lietu, nejūti Dieva svētību, tad atstāj to un lūdz svētību citam darbam, bet neesi kūtrs.

Visa mērķis - Dieva slava un labā uzvara pasaulē

Niecīgi mēs esam, bet Dieva dotās nemirstīgās dvēseles dēļ centies, lai arī tu esi Viņa pagodinājumam.

Par solījumu

Atceries vienmēr to brīdi, kad tava sirds un gars, dvēsele un prāts aizdegas mīlestībā uz Dieva godību un gaišumu. Centies, lai šis brīdis neapdziest.

Ne vismazāko ļaunuma ēnu nepieļauj domās, jo tā ir sakne grēkam īstenībā. Neaizmirsti sava apgērba un solījuma nozīmi - netopi par nodevēju. Kas lauž zvērestu cilvēkam - zaudē godu, Dievam - mūžīgo dzīvību.

Pastāvīgi nožēlo savu nepilnību, lai nekristu maldos, esi labs un taisns, un svētīgs, jo Raksti saka: "Visi ir samaitājušies un nelietīgi tapuši. Neviena nav, kas taisns, neviena!" Un šis kādreiz darītais nelietīgums ikvienā paliek neizdzēšams, kaut arī Dieva piedots, nožēlots un mūsu atstāts. Tas ir tas, kas mūs dara par cilvēkiem, atšķirīgiem no Dieva, ar mīlestību, kādai vien esam spējīgi.

Un mēs nedrīkstam svērt ar savu roku Dieva žēlastību un teikt, ka esam pestīti. To var vienīgi Viņš - visu siržu un dvēseļu Uzmanītājs, visu asaru, ciešanu un noziegumu Skatītājs.

Neņem piemēru no tā, kas vājāks par tevi, bet gan no stiprākā un labākā.

Nekaunies lūgt padomu tam, kas dievbijīgāks un labāks par tevi.

Par apsolīto labumu

Dari visu, lai iegūtu to, kas solīts mantojumā: ko acs nav redzējusi un auss nav dzirdējusi. Bet nesaki, ka esi tā cienīgs!

Izlieto savas zināšanas gaismu, nevis lai spīdētu, bet lai saredzētu to, kas tevi šķir no Dieva.

Par nāvi un tiesu

Zini, ka dzīves laiks pret mūžību ir mirklis, bet tas mums dots, lai iegūtu mūžību; neizšķiedīsim šo mirkli!

Vienmēr domā par to, ka viss labais ir žēlastība, dāvana un labums - arī bez atalgojuma par to, bet par visu ļauno būs jāatbild - par šo īso dzīvi visā garajā mūžībā.

Ja kārdina grēks, iedomā nāvi. Vienīgā nāve patiesībā ir grēks. Mūsos nāve ir žēlastības pilna pāreja mūžīgajā dzīvībā tam, kas tic.

Saki sev: varbūt nebūšu šajā pasaulē ilgāk par šo dienu! Tad tu negrēkosi.

Dieva palīgs un žēlastība

Mūsu Kungs, Jēzus Kristus, palīdz ar Savu Žēlastību tur, kur nepietiek mūsu spēka.

Vienmēr pateicies Dievam un esi nemitīga lūgšana ar visu savu sirdi un dvēseli.

Pateicies Dievam par visu; ja bez Viņa ziņas nenokrīt ne mats, tad viss Viņa pieļautais ir mums par glābiņu.

Nemities raudāt savās lūgšanās — ja tava dvēsele plūst pāri, tā ir pilna pateicības, dedzības un padevīgas mīlestības Dievam.

Asaras ir vairāk nekā vārdi. Ko var Dievam pateikt mūsu nabadzīgā valoda un balss, ja Viņš savā neizsakāmā godības krāšņumā noraugās mūsu visapslēptākajā dvēseles kaktā. Tikai to ir vērts Dievam teikt, ko mēs vairs nespējam izrunāt vārdos aiz sirds pilnuma, jo visu, kas mums vajadzīgs, Viņš zina iepriekš. Viņam ir mūsos vajadzīgā mīlestības gaisma - pret Viņu un pret visiem.

Ja esi neziņā un liekas, ka neej uz priekšu, turi šīs piecas lietas: kalpošanas pūles, nemantību, nepieķeršanos savām mājām, atsacīšanos citu labā un klusēšanu. Tās tevi padarīs nesavtīgu un pazemīgu un dos tev grēku piedošanas mieru. Nedomā, ka tu dari ko labu ar to Dieva priekšā - tā ir tikai cilvēcīgā dzīve, kādai tai jābūt pēc Jēzus Kristus mācības, jo Viņš zināja un redzēja, kā cilvēku paverdzina un skumdina pieķeršanās mantai, mājai, cilvēka miesai, godam, savai pašcieņai. Tā ir tik liela, ka mēs baidāmies sevi pazemot, noliecoties Dieva gribai!

Sargies melu, skaļu smieklu, jo tie vai nu ievaino citu, vai dara tevi pašu nederīgu; nerunā tukšus vārdus, nerunā vispār to, kas nenes laba ne tev, ne citam. Esi pacietīgs apvainojumos, pat nepatiesos - noklusēti tie izdzēs tavus ļaudīm nezināmos grēkus.

Nevajag miesai ļaut ne pārāk daudz atpūtas, ne barības - tad tā kļūst kā stallī nostāvējies zirgs un nes jātnieku - mūsu saprātu - kurp grib, vai arī nomet to. Kas nav pazinis dzīves bēdas un laicīgu trūkumu, nepazīst arī pateicību un īstu prieku.

Dievs nav devis miesu nicināšanai, bet par trauku garam. Neviens pods nelielās, ka eļļa vai graudi radīti viņa dēļ, -viņš ir dots to glabāšanai. Un trauks, kurā tie sapelē vai samirkst, vai kuram birst cauri, nav derīgs un ir sasitams.

Izvēlies sev darbu vai paklausībā uzņemies uzlikto pienākumu un dari to cītīgi, ar lūgšanu - tā šķīstīs tevi. Nesavtīgas miesas pūles uztur garu stipru un mierīgu, dziedina vainas un ir koks, kas nes augļus, nevis ērkšķi, kas dedzina.

Iemīli žēlsirdību, tā ir ticības apģērbs; esi dedzīgs visās skaidrās, skaistās un patiesās lietās.

Dvēseles stāvokļi

Tava dvēsele arvien lai lido uz Dieva tuvumu, kad miesa ir nogurusi darbā un paliek mierā kā koks, kam nobirušas lapas.

Vienmēr stāvi Dieva priekšā tikai ar patiesību un taisnību. Nelūdz par netaisnu vai viltīgu pašlabumu! Tās ir nāves zāles dvēselei.

Bijīgas mīlestības pilnas bailes lai arvien pārbauda, vai nestāv kas starp Dievu un tavu dvēseli! Iedomā dzīves galu, un neīstais atkritīs, pasaulīgais nobālēs savā patiesajā nenozīmībā, un svarīga paliks tikai Dieva Tiesa un tavš viņai priekšā liktais dzīves uzdevums.

Mīli Dievu, un nāve zaudēs savu baigumu - viņa ir Dieva kalpone, kas atšķir mūžīgo no laicīgā, trūdošo no godības pilnās skaidrības!

Bēdz kūtrības kā mēra. No kūtrības vairāk iet bojā nekā no sērgas.

Viens no diviem - vai nu tu atšķirsi pasaulīgo no sevis, vai arī tas atšķirs tevi no Dieva.

Vairāk kā nāves sargies tā, kas maitā tavu dvēseli.

Pacietība

Lai ko tu arī darītu, visu dari ar pacietību, un Dievs tev palīdzēs visos tavos darbos.

Pieraugi, ka nekļūsti mazdūšīgs.

Esi labprātīgs visā, ko dari pēc Dieva gribas.

Neesi noskumis savu noskaņu un iedomu dēļ. Dievs redz tavus pūliņus un lūgšanā tevi mierinās.

Ir grēks zaudēt pašlāvību. Dievs mūs nevienu nekad neaizmirst.

Vīrišķība nav nekas cits kā neatkāpšanās no patiesības jebkura ienaidnieka priekšā. Ja neatkāpsies tu - atkāpsies viņš.

Nožēla un asaras

Dienu un nakti skumsti par saviem grēkiem.

Nedomā, ka esi daudz sasniedzis. Jo tuvāk cilvēks nonāk Dievam, jo vairāk viņš redz savus grēkus un jūtas niecīgāks.

Kamēr tu sev liecies svēts un labs, Ļaunais sēd uz tava kamieša un par tevi smejas - viņa nolūks ir apslēpt cilvēka grēkus un vainas.

Pat lūgšanā mēs grēkojam - ar izklaidību, noskumšanu un rūpēm par pasaulīgām lietām, ar gādību par sevi un nevērību pret citu bēdām.

Ir jālūdz: "Dievs, mīkstini manu un visas sirdis, kas saceļas viena pret otru; uzvari mūs visus ar savu svēto roku, ar dzīvu darošā krusta un Tava neizteicami Svētā Vārda spēku! Kungs, dāvā mums žēlastību redzēt savas vainas, dāvā nožēlas asaras, nāves stundas piemiņu, redzību samantīt laicīgā niecību un visu žēlastību, kam šis īsais laiks dots!"

Par pazemību

Iemīli pazemību, un tā izdzēsīs tavus grēkus. Esi pazemīgs līdz mūža galam un uzcītīgs, turoties pie visa, kas skaists.

Neskaud to, kas paceļas tev pāri, bet turi visus augstākus par sevi, ja gribi sniegties pie Dieva; otra nolikšana ir paša kāpnes uz bezdibeni.

Nestaigā ar lepnajiem, bet ar pazemīgajiem.

Esi visā bez lepnības: stājā, drēbēs, sēdot, runājot, ejot, lūdzot, savā cellē, savā dvēselē, visās savās lietās.

Nepriecājies, ja tevi slavē, - tas iznīcina visu labo, ko esi darījis. Nesaki nevienam trešajam, ja otram ko dod, ja gribi, lai Dievs redz gaismā, ko esi labu darījis tumsībā.

Bīsties kļūt pazīstams jebkura sava darba dēļ.

Ja tevi nepelnīti nopeļ - neattaisnojies, tas klās tavus nezināmos grēkus.

Iemāci savu muti teikt "piedod!" - un tevī ienāks labestība. Ar pazemību teikts "piedod!" sarauj visas ļaunā cilpas.

Atceries vienmēr, cik daudzos grēkos esi vainīgs, un tev pāries griba tiesāt citus! Lasi Evaņģēlijā vietu, kur Pestītājs saka: "Kurš no jums bez grēka, lai met pirmo akmeni uz grēcinieci."

Mīli pūles. Bezdarbība ir durvis grēkam.

Klusē - un tevi nepametīs miers. Esi labs pret visiem, un Dieva glābiņš būs ar tevi arī briesmās.

Visbīstamākais ir iedomāties sevi par kaut ko. Pazemība ir skaidrs skats uz sevi un citiem, bet zināšana — izšķir patiesību, stiprina ticību, kura cer uz Dieva žēlastību arī vājumā. Tās iededzina mūsos mīlestību pret visu un visiem, kas liedz būt ļaunam.

Pēc tā, cik dvēselē ienāk miera gaismas, zinām, cik pareizi izprotam Dieva nodomus ar mums mūsu staigāšanā.

Cīņa ar domām

Nedomā, ka doma nav grēks. Tad arī linsēklai nebūtu nekāda sakara ar noaustu kreklu. Katra doma ir darba sakne, bez kuras tas nebūtu iespējams. Tādēļ nokrati ļaunu domu kā indīgu rāpuli, kas grib tevi sadzelt un nonāvēt. Pat cīņā pret ļaunu domu Dievs turēs pār tevi Savu roku un neļaus tai kļūt par noziegumu.

Ja tu esi nožēlojis kādu grēku, tad necilā vairs to, bet aizmirsti, ka esi bijis grēcinieks, un netopi paštaisns.

1) Nepārsātini savu miesu ar ēdienu,

2) acis ar iekārojamām lietām

3) un prātu ar slavas kāri!

- Pirmais izsauc citas iekāres,

- otrās padara nepiepildāmu,

- bet trešā samaitā dvēseli un atdod to ļaunajam. Neļauj dusmām valdīt pār sevi; dusmas ir netaisnas, tās liek kalpot pašam, pazudinošas citus.

Cilvēks, kas meklē tīksmi, neder Dieva tīrumā, jo tur ir karstums, cīņa ar ļauno sevī, grūts darbs un bieži krusts galā.

Salda labuma meklētājus Dievs neuzklausa.

Ja miesai ļauj vairāk nekā nepieciešams, tā cilvēku pašu, viņa sirdi un pat dvēseli nospiež savā priekšā uz ceļiem. Un tā parasti nav ne tīra, ne svēta vieta, kur miesa mīl vārdzināt dvēseli, un tās ir tikai zūdošas un trūdošas lietas, kam tā liek vergot. Un, nogalinājusi garu, tā iznīkst pati, jo neredz, ka gars ir tas, kas lika tai dzīvot un būt traukam, kurā ielieta nemirstība.

Ja tev uzbrūk dusmas, atceries visu to, par ko Dievs tevi taisnīgi būtu varējis pazudināt, bet nav to darījis!

Ja tevi pazemo vai apkauno, atceries - tas, kas to dara, ir tikai ierocis. Vai nu Dieva rokā, lai mācītu tevi pazemībā, vai arī ļaunā rokā, lai Tevi izaicinātu dusmām, grēkam!

Neviena pārestība, ko mums dara, nav lielāka par to ļaunumu, ko tā mūsos grib izsaukt. Nepadodies tai! Novērsies klusējot un neļauj sevi samulsināt!

Neapkauno un nepazemo nevienu! Liels grēks ir noskumdināt tuvāko!

Nepaaugstiniet sevi, neapvainojieties par pazemojumiem - un jūs kļūstiet stipri mierā, ko cilvēka roka nevarēs izjaukt.

Steigšus aizver ausis un bēdz, ja dzirdi runājam ļaunu. Nenosodi nevienu, jo tur ir tava krišana! Tiklīdz mēs vēlamies otru tiesāt, Dievam kļūst pretīga pat mūsu lūgšana!

Par labu darbu, ko esi nodomājis darīt, nesludini iepriekš - tā tu to esi jau iznīcinājis.

Esi uzmanīgs, ka netiec par mājokli netīriem gariem: pašapziņa, pašapmierinātība, lielīšanās, kaut domās, ar saviem labiem darbiem, otra noniecināšana - tās ir durvis to ieiešanai tevī.

Nepamet Dieva gribu, lai izpildītu cilvēku vēlēšanās, Bet nesaki "korban!" - es visu dodu Dievam, ja tavas palīdzības vajag cilvēkam.

Nekur neesi neīsts. Ne tikai ļaužu priekšā esi taisnīgs, bet pats sevī esi gudrs, lēnprātīgs, labprātīgs, pacietīgs, dedzīgs cilvēku mīlotājs.

Vairāk nekā nāves bēdz lepības. Neturi sevi gudru - tava dvēsele kļūs lepna, un tu kritīsi savu ienadnieku rokās.

Sāc Dieva darbu sevī, un tavs Kungs to pabeigs, ja tu pats to neizpostīsi!

Pastāvīgi pateicies Dievam, arī par bēdām, ja tās neesi sev sagādājis ar savu neprātu. Bet arī tad bēdas ir zāles, ar ko dziedināt mūsu kļūdas.

Raudiet par saviem neceļiem - asaras vien var nomazgāt jūsu pēdas no tiem. Nemitīgi lūdziet, lai jūs tur Dieva roka. Bet ikkatra mazākā novēršanās no sirdsapziņas ir solis nost no ceļa - nebrīnieties, ja tad klupsiet.

Sirdsapziņa kļūst mērena, ja tai aizbāž muti vienu, divas, trīs reizes. Tā ir gaisma ceļā, ko izdzēs grēks, un gājējs klūp tumsībā.

CITAS SVĒTĀ ANTONIJA PAMĀCĪBAS UN VĒSTĪJUMI PAR VIŅU

Dedzība tikt pestītam ir tā īpašība, kas šķir mūku no pasaulīgās dzīves. Dedzība dzīvot Dieva godam, Viņa patiesībai, skaidrībai un dievišķajai mīlestībai. Ja šīs dedzības nav, tad visi vārdi, vientuļā dzīve un mūka apģērbs neko nedos.

Reiz svētais Antonijs kādam mūkam teica: "Ne es, ne Dievs par tevi nevar apžēloties, ja tu būsi kūtrs, nelūgsi un necīnīsies."

Līdz pēdējai elpai jāstāv nepagurušam pret kārdinātāju - tas uzmana kūtros, tas piezogas vājībā, tam riebj neatlaidīga cīnītāja panākumi, tas liek miera un pašapziņas apsēju ap acīm, lai novērstu lūgšanas, cīnīšanos un iemidzinātu uzmanības un modrības garu.

Pastāvība ir ceļš, ko nedrīkst pamest, jo katrs solis nost no tās ir grimšana plūstošā smiltī, nomaldīšanās, aizmigšana nelaikā. Tas, kas reizēm dara, reizēm atlaižas, nemīņājas uz vietas, bet slīd atpakaļ.

Kas grib sasniegt svētlaimību bez pūlēm un grūtībām, tas grib pirkt īpašumu par neīstu naudu - kad to pieķers, tam atņems visu un tas zaudēs brīvību.

Tiklīdz satiekam kārdināšanu, pametam to vietu un bēgam citur, domādami, ka ir vieta, kur ļaunā nav. Ir jākaro, kur stāvi. Un arī bēgšana ir žēlastība - lai netiekam kūtri un vienaldzīgi. "Pestīšana tam, kas grib glābties, nāk caur ienaidnieku."

Ja esi ko sācis ticības dēļ - neatkāpies, jo atstātā un pamestā vieta ir durvis grēkam; kas kāpj atpakaļ vienu soli, to ļaunais aizvelk desmit.

Reiz svētajam Antonijam divi brāļi lūdza pamācību. Viņš teica: "Evaņģēlijā teikts - ja kas sit tev pa vienu vaigu, pagriez arī otru." (Mt 5, 39.) "To mēs nevaram," brāļi atbildēja. - "Ja nevarat to, tad vismaz panesiet sitienu pa vienu vaigu!" - "Ari to nevaram." - "Ja ari to nevarat, vismaz nesitiet pretī, ja jūs sit." - "Nevaram ari to." Tad svētais Antonijs teica savam skolniekam: "Sagatavo tiem drusku barības, jo tie ir ļoti slimi!" "Ja jūs nevarat vienu un negribat otru, ko varu jums palīdzēt es? Ir jālūdz pašiem un jālūdz citiem, lai mostas jūsos Kristus gars un dedzība."

Dedzība vien visur nelīdz, ir divi vadoņi, kas tai nosaka ceļu: sirdsapziņas saprāts un pieredzējuša padoms.

Centies, lai vārdiem būtu maz vietas, bet domām - daudz.

Visās domās, vārdos un darbos nolieciet sevi Tā Kunga priekšā un jautājiet: "Vai tā? Vai varu pastāvēt Tavā priekšā? Vai tas ir Tavs prāts? Vai tā ir Kristus mācība? Vai esmu kristietis, to vai citu darīdams?"

Un sakiet: "Svētī, ja tas ir tavs prāts, ka to daru!"

Sirdsapziņa un saprāts ir ceļa gaisma un virziena rādītājs - ne pa labi pārmērīgā pašmocībā un badā (jo Pestītājs māca lūgt dienišķo maizi), ne pa kreisi - kūtrībā, nevērībā un pārpilnībā, bet taisni - tā kā staigāja Viņš, lūdza Viņš, piedeva Viņš, gavēja Viņš, cieta Viņš, bija pacietīgs un lēnprātīgs un teica: Tēvs, Tavās rokās nododu savu garu!

Rūpīgi pārbaudi ik vakaru, kas šodien tevi ir šķīris no Dieva, un rit to vairs nedari.

Kalējs, paņēmis dzelzs gabalu, nevar izkalt no tā reizē šķēpu, cirvi un lemesi. Neviena cilvēks nevar reizē būt visu tikumu mājoklis, bet tam jācīnās, lai nekļūtu neviena netikuma vergs.

Jautā Dievam, savam Kungam, Tēvam visa Radītājam, un Viņš tev sacīs.

Atanasijs stāsta par svētā Antonija redzējumu: naktī balss to pamodinājusi un likusi raudzīties. Viņš piecēlies, izgājis no mājokļa un ieraudzījis pilnu debesi lidojošu radījumu, kas kā versmē cēlušies no zemes un devušies debesīs. Bet kāds briesmīgs milzis, kura kājas stāvējušas dziļumos un galva sniegusies nakts debesīs, izplestām rokām triecis šos lidotājus kā nevarīgus putnus sev zem kājām. Daļa pacēlusies tam garām un nozudusi debesīs, daļu tas saminis zemē, sakot: mani bijāt, mani paliekat! Svētais Antonijs šausmās sapratis, ka redz ļauno pretinieku un visu to dvēseļu miriādes, kas pēc nāves atstāj zemi un miesu, lai atgrieztos pie sava Radītāja, bet to grēki, neticība vai kūtrums dzīvojot nav ļāvis pacelties garām ļaunajam.

Kopš tās reizes svētais Antonijs dedzībā dzinies pēc tīras dzīves un stāstījis šo redzējumu citiem par brīdinājumu. Šis stāsts ir daudzos senos rakstos, arī Romas katoļu baznīcā, kur teikts, ka milža kājas stāvējušas uguns ezera dziļēs un dvēseles kritušas tā tumsā un liesmās, ja tām trūcis spēka celties virs milža atvēzētajām rokām.

Tāpat svētais Antonijs redzējis sava lūgšanu biedra svētā Antonija nāvi, kurš dzīvojis 13 dienu (650 verstu) atstatumā no viņa: sēdot kalnā, viņš pamanījis gaišu uguns svītru uzlidojam no zemes debesīs, kur tai pretī sniegušies eņģeļi. Svētais Antonijs lūdzis atklāt redzētā nozīmi un dzirdējis balsi: Tur paceļas Antonija dvēsele. Pēc 30dienām atnākušie brāļi stāstījuši par Antonija nāvi - tieši tajā dienā un stundā.

Reiz svētais Antonijs lūdzis parādīt, kas sargā mūku viņa dzīvē un cīņās. Un viņš ieraudzīja sirmgalvi, ap kuru dega gaišas liesmas un eņģeļi ar šķēpiem stāvēja ap to.

Redzot, ar kādu dedzību vientuļnieks tuksnesī cīnījās pret pasaules kārdinājumiem un liesmoja lūgšanās, daži mācekļi jautāja svētajam Antonijam: - Cik ilgi, tēvs, pastāvēs šī dedzība lūgšanās pēc skaidrības, nabadzības, paklausības, nesavtības, atturības un visiem citiem tikumiem? Un svētais Antonijs raudot atbildēja: - Nāks laiks, mīļotie bērni, kad vientuļnieki atstās tuksnesi un apmetīsies lielās pilsētās, nemitināsies alās, bet stiprās un lepnās ēkās, cietokšņos un krāšņumā, kas līdzināsies valdnieku bagātībai un varai. Nabadzības un pazemības vietā nāks vara,

lepnums, lielas zināšanas, kas nepazīs mīlestību. Un daudzi garīdznieki no pasaules bagātņiem atšķirsies tikai ar apģērbu un galvas segu. Tie leposies ar tēviem kā jūdi ar Ābramu. Tad arī tie ies mazumā un nebūs vairs brālību, kam kopīgs garīgs ceļš. Pasaule izsmies un vajās Dieva meklētājus. Bet būs tajā laikā arī tādi, kas izrādīsies labāki un pilnīgāki nekā mēs, jo svētīgs tas, ko spiež atkrist un kas to nedara; kas var pārkāpt, bet nepārkāpj, var darīt ļaunu, bet nedara, kam viegli būt bezdievīgam, bet kas neatsakās no sava Kunga nekādos spaidos. Un šie vientuļie būs svētīgāki nekā tie, kas lielā pulkā dara pakaļ atļauto un tiek tur, kur plūst visi, meklēdami pestīšanu. Noass, Ābrams un Lats tādēļ ir svētīgi, ka taisni pastāvēja lielā ļaunuma vidū.

Atcerieties nāvi un to, ko tā atstās: trūdošus pīšļus un tiesājamu dvēseli. Un visa jūsu lepība atkritīs kā noskrandusi drāna. Paliks bailes no grēka un Dieva bijāšana, kas ir visas gudrības iesākums. Tā rada ilgošanos pēc Dieva gaismas un skaidrā miera, tā dara riebīgu grēku un rāda to īstajā izskatā, ko ļaunais reizēm ietērpj kārdinājumā -skaistu un iegūstamu.

Cilvēks ne iegūst, padodamies kārdinājumam, bet pazaudē sevi.

Kārdinājums ir makšķeres āķis, ko cilvēks ierij, lai ļaunais to izvilktu savā lomā.

Kā gaisma, kas ieplūst pa logu, dara gaišu visu ēku, tā Dieva bijāšana rāda īstā gaismā visu iekšējo cilvēku. Tā rāda visus netīros un piekrautos kaktus, visas iztīrāmās grabažas, visu lieko, ļauno, netaisni iegūto un nevajadzīgo. Tā padara gaišāku gaišo un skaistāku skaisto, tā dara redzamu visu labo, ko Dievs grib, lai mēs darītu. Tā rāda ceļu strupceļā, dod atbildi neziņā, mierina bēdās, rada skaidrību neziņā, dod cerību izmisumā un rāda, ka nekad nav jābūt izmisušam tam, kas bijā Dievu. Viņš visas lietas dod un dara tikai par labu, un Viņa prāts arī pārbaudījums ir tikai žēlastība.

Kā zivs mirst, izvilkta sausumā no ūdens dzīlēm, tā Dieva bijāšana mitējas cilvēkos, kas jaucas drūzmā, atstāj savu iekšējo vientulību un darbojas līdzī visās zūdošās un īslaicīgās, veltīgās un tukšās lietās.

Vienīgi līdzcietīga mīlestība ir tā, kas patiesi saista cilvēku pie cilvēka un visus kopā pie Dieva. Viss pārējais viņi un nav pastāvīgs.

Dievbijība atver cilvēka sirdī un dvēselē avotu, no kura plūst tāda dzīvība, miers un saldums, kādu neviena neticīgā acs nav redzējusi, sirds nojautusi, prāts aptvēris vai mute izrunājusi. Tas nomazgā visas cilvēku vainas, un tad piepildās Pestītāja vārds: SVĒTĪGI TIE SIRDSSKAIDRIE, JO TIE DIEVU REDZĒS.

Maz ir tādu, un tie paši Viņu redz tikai īsos, no šīs zemes atrautos mirkļos.

Kas nav kaut īsā brīdī nojautis Dieva un Viņa Valstības svētlaimīgo gaišumu, Viņa mūžīgās un nebeidzamās mīlestības vareno spožumu un tā spēka godību, tas vēl nav pieķēries Dievam ar visu savu prātu, sirdi, dvēseli, gribu, miesu un garu. To vēl

valdzina šīs zemes zūdošās lietas, un tas vēl nav dzirdējis mūžības saskaņu aiz visiem laicīgiem trokšņiem un vārdiem.

Bet tas, kurš pazemībā un padevībā tiecas kalpot Viņa gribai, ir jau ceļā uz šo tuvumu Viņa atklāsmei un gaismai.

Svētais Antonijs teicis: "Ne tikai Dieva bīties, bet Viņu mīlēt mēs esam nākuši." Kad mūsu mīlestība uz Viņu būs lielāka par laicīgām vēlmēm, Viņa pielūgšana svarīgāka par kaut kā izlūgšanos sev, mūsu paļāvība Viņam lielāka par mūsu bēdām un ciešanām - tad mēs būsim Dieva bērni.

Ja mēs sevi sajustu kā Dieva nastu nesējus padevīgus lopiņus uz zemes, nevis valdonīgus lielībniekus, tad mēs būtu tuvāki Viņa mājoklim nekā tagad.

Tas, kurš teic Dievu aiz mīlestības uz Viņa mūžīgo patiesību, gaišumu, taisnīgumu un spēku, nevis aiz bailēm vai gribas sev ko izkaulēt, patiesi ir ceļā uz atpestīšanu. Bet nonākt tur galā varam vienīgi ar žēlastību.

Kas mūs var atšķirt no Dieva mīlestības? Bēdas vai spaidi, vai vajāšanas, vai bads, vai kailums, vai nelaiمة, vai zobens?

Jo daudzi priecīgie, varenie, brīvie, bagātie, pārpilnībā dzimušie, ar visu laicīgo apveltītie nav Viņu pazinuši nekad!

Ar šo paļāvīgo mīlestību nāk: prieks par dāvāto dzīvību un darbu, spēks izpildīt baušļus un nepārkāpt tos, gaišums - staigāt patiesības ceļā, labvēlība pret otru Dieva radījumu, žēlastība pret visu, jo gribam iegūt to paši, mūžīgā dzīvība, jo mīlestība savā skaidrībā un spēkā ir vienīgā, ar ko varam ieiet mūžības gaišumā neapdziestot.

Katra izdabāšana miesai atriebjas pie gara.

Neatļaujiet savai miesai neko vairāk par dzīvībai nepieciešamo.

Vairāk par visu jāšargās runāt ļaunu, nepatiesu un to, ko var atstāt neteiktu. Jo mazāk cilvēks runā, jo mazāk ceļas lepnums. Kas runā visu, ko vien iedomā, noārda sētu ap savu mieru un ļauj ienākt ļaunajam un darīt, ko tas grib.

Vienatne cilvēka dvēselei ir tas pats, kas zivij ūdens; kā zivs mirst sausumā, tā cilvēkā dievišķīgais slāpst pūlī un troksnī.

Kādu brāli ļoti slavēja par svēto dzīvi; svētais Antonijs to pārbaudīdams apvainoja un, redzot tā rūgtumu, teica: "Tu esi kā pilsēta - no ārienes skaista, bet iekšā bez kārtības, miera un jaukuma." (Ja kāds kurn par bēdām, slimību un zaudējumiem, tas tikai grib diktēt Dievam savas iegribas.)

Bez kārdinājuma un tā pārvarēšanas neviens neieiet Dieva Valstībā.

"Lūdziet Dievu bez mitēšanās." Jūsu domas lai ir svētība. Jūsu darbs lai ir kalpošana Dievam un cilvēkiem, jūsu tieksšanās lai ir uz pazemību, jūsu prieks lai ir meklēt un nolikt malā visu, kas vēl šķir no Dieva; tad jūsu dzīve būs kļuvusi lūgšana un jūs tajā pastāvēsiet mūžīgi.

ASARAS nomazgā pat nāves vainu; tās dara lūgšanu auglīgu, tās tuvina otram bēdās, tās rāda pazemīgu garu lūdzējā, tās izplūst pateicībā, tās aizgrābj mīlestībā, tās dziedina gara un miesas vainas, tās izpērk pārkāpumus, tās vārdiem dod apliecinājumu, tās apzīmogo patiesu paļāvību un pazemību Dieva priekšā. Jūdu ķēniņš Jeremija asaru dēļ tapa izglābts no nāves un guva vēl 15 dzīves gadus, bet tā 185 000 ienaidniekus ķēra nāve pirms cīņas, tā ka tie bailēs bēga un atkāpās. Apustulis Pēteris asaru dēļ saņēma piedošanu par atkāpšanos un, gailim dziedot, raudāja ik nakti līdz mūža galam. Marija saņēma solījumu - tikt pieminēta, kamēr vien tiks sludināts Evaņģēlijs, - asaru dēļ, ar ko viņa mazgāja Pestītāja kājas.

Par smiekliem svētais Antonijs teicis: "Cilvēks bieži smejas par to, kas jāapraud: par grēku, par kļūdām, par neglītumu, par otra nelaimi, par netikliem vārdiem, par balamutīgām dziesmām; smejas dzērumā, bezdievībā, cietsirdībā, nežēlībā, aušībā, neizpratnē, augstprātībā, lielībā, nicināšanā; smejas par netiklību, slinkumu, netīrību - tas viss ir nāves grēks." - "Vai jums, kas tagad smejaties, jo jūs raudāsiet un vaimanāsiet."

Smieklī bieži vien nav nekas cits kā cieta sirds, neziņa un netaisnība. Vienmēr prasi sev: vai par sevi es smietos tur, kur smejos par otru?

Reiz svētais Antonijs redzējis visu zemi piestieptu tīkliem, ka nav kur soli spert. - Ak Kungs, kas tiem spēj izbēgt! - viņš raudājis un dzirdējis balsi: "Tie nevar sagūstīt pazemīgu sirdi!"

Ja tev uzmācas kārdinājums - kriti ceļos! Ļaunajam netīk pīšļos nometies gars; pazemībā un mīlestībā viņš nespēj ieiet, lai gan tam pieder vara pasaulē.

Lepnībai tiek atņemta Dieva vadība. Kas ir augstprātīgs garā, tas staigā savā pārākumā un krīt, jo tas ir atbīdījis palīgu, kas nemitīgi tur un pasargā. Kā augstprātība un lepība nogāza eņģeli bezdibenī, tā pazemība un lēnprātība paceļ cilvēku no zemes līdz debesīm.

Lai neviens jūsu ticības darbs nenoved jūs pie augstprātīgas pašapziņas. Ja klusējat, tad tas nav nopelns, bet kautrēšanās par saviem grēkiem, ja gavējat, tas nav nopelns, bet groži pārgalvīgai miesai, ja piedodat, tas nav nopelns, bet bailes par paša parādiem, ja rādāt žēlsirdību, nav jūsu nopelns, bet Dieva žēlsirdība, visu atcerēšanās, ja dzīvojat skaidru dzīvi, nav nopelns, bet tieksme kaut nedaudz tuvoties Dieva Dēlam, ja darbojaties un pūlaties - ne maizes dēļ vien, bet izsalkumā piepildāt Dieva Vārdu.

Mēs neredzam un nesaprotam visus Dieva nodomus, lai mums būtu vieglāk staigāt. Galā mēs saprotam Viņa aizredzi un žēlastību, ko varbūt būtu kavējuši,

nezinot visu līdz galam, - nezinot par visiem, nezinot visas vietas, laikus un mijiedarbību. Ja katra dzija audeklā gultos kā pašai tīk, bet ne kā audējs grib, tad nebūtu ne audekla, ne raksta, bet juceklis un mezgli.

Ja mēs redzētu visus savus grēkus, kā tos redz Dievs, mēs varbūt nomirtu riebumā, izmisumā un bailēs. Ja mēs redzētu savu labumu, mēs kļūtu iedomīgi. Mēs esam bērni pie Tēva rokas, un svētīgs tas, kas paļaujas Viņa mīlestībai un vadībai.

Reiz brāļi jautāja svētajam Antonijam: "Ja kāds saka - "Es nekā neņemu no otra un neko negribu dot, katrs lai paliek ar savu" - vai tas ir labi?" Svētais Antonijs atbildēja: "Mani bērni, tāds ir cietsirdis ar lauvas dvēseli. Nekad viņš nav pazinis nedz pateicību saņemot, nedz mīlestību dodot. Tikai zvēram nav brāļu." Vai cilvēki lai kalpo cits citam? Svētais Antonijs teicis: "Atcerieties Pestītāju, kura kalpošanu Pēteris negribēja pieņemt, un Mūsu Kungs tam teica - tad tev nebūs daļa ar mani!"

Ko tad Viņš vēl teiktu par cilvēku, kas pats negrib pakalpot citam?

Ja mēs iegūstam brāļi, mēs iegūstam Dievu. Ja kārdinām vai atgrūžam cilvēku, grēkojam pret Kristu.

Kādā klosteri brālis iekrita kārdināšanā un viņu izdzina. Viņš meklēja patvērumu pie svētā Antonija, un tas sūtīja viņu atpakaļ, tomēr to izdzina otrreiz, neņemot pretī. Tad svētais Antonijs sūtīja to vēlreiz un lika teikt: "Jūsu kuģis iekļuva vētrā, un jūs lieko izsviedāt jūrā. Kāds krastā to izglāba, bet jūs vēl gribat to noslīcināt!" Brāļi kļuva pazemīgi un pieņēma izdzīto.

Pie svētā Antonija atnesa brāļi, kas bija apgrēkojies, un sāka uzskaitīt tā vainas. Pafnutijs Kēfala, kas to dzirdēja, teica: "Kāds cilvēks iestīga dūkstī līdz ceļiem. Tā brāļi nāca pie tā un sāka aiz pleciem spiest to dūņās līdz kaklam, sakot, ka grib viņu glābt." Sūdzētāji nokaunējās un ņēma brāļi atpakaļ.

Kas ir pilnīgs mīlestībā pret visiem cilvēkiem, tas sasniedz augstāko prieku uz zemes Dievā, Viņa tuvumā. Jo

Dievs ir mīlestība. Viņa izteikšanai nav vārda nevienā zemes valodā, un tam, kas šo prieku nav jutis, nevar to pateikt kā gaismu aklam.

Par klosteri avva Pimens teicis: "Ja tajā ir tikai trīs cilvēki, viens no kuriem klusē un lūdz, otrs ir slims un pateicas par to Dievam, bet trešais strādā un kalpo laicīgajai iztikai, tad tie trīs Dieva priekšā ir vienādi!"

Ticiet, ka vienatnē un projām no pasaules ir grūtāk cīnīties pret tās grēkiem nekā ielu un pilsētas drūzmā.

Ļaunais nav uzstājīgs tur, kur viņam jau kalpo, bet tur, kur no viņa bēg vai ar viņu cīnās.

Tā ir pasaules mīlestība, sevis neredzēšana vai pārvērtēšana, vai paštaisnība savos grēkos, kas liek nicināt Dieva meklētājus vienatnē. Arī tur tie kalpo. Arī tad, ja tikai lūdz klusējot.

Patiesi, mazāk laba izdara tas, kas ārstē vēderu vai kāju vien, nekā tas, kas savās dedzīgās lūgšanās drebēdams velk visus pie Dieva.

Nemītīga lūgšana - arī darbā - dod prātam nelokāmību, prāts tur modrībā garu, un gars valda sirdi un dvēseli, stiprinot to skaidrībā. Bet skaidrība nemitīgi meklē ceļu uz savu Radītāju un Avotu, no kā izplūst mīlestība.

Zeme un pasaule notur cilvēku savā līdzenumā, neļaujot aiziet līdz kalnam, kur sākas ceļš uz Dievu. Jo šīs pasaules vara ir dota ienaidniekam, un tas patur aklībā pret augstumu. Katru kāpēju ļaunais pūlas atturēt, ja to vairs nekārdina zemes lietas, tam dod domu un šaubu, atkrišanas un maldīšanās garu. Jo augstāk kāds virs zemes, jo grūtāka kārdināšana un lielāks kritiens. Ne tie ir bailīgie un bēgļi, kas iet cīnīties ar ļauno vienatnē, bet tie, kas slēpjas šīs zemes pūlī aiz visām atļautām un laicīgām lietām.

Ka zivs, izvilkta no ūdens, slāpst, "ta ticīgais laicībā slāpst garīgi".

Dvēsele īsteni dzīvo tikai nemitīgā lūgšanā, nemitīgā saitē ar Dievu, arī ja rokas dara darbu un kājas staigā pienākumā.

Ja ticīgais jauca pilsētās, to laicībā un drūzmā, īpašumos, tirgos, ļaužu runās un spriedumos, laicīgās tiesās un mācībās, tā gara dzīve panīkst, un tas paguris noslīkst gluži ārējos pienākumos. Jo ļaunais redz, ka cilvēks labāk ārstē otra miesu nekā deg klusējot lūgšanās par otra dvēseli. Svētīgs, kas dara pirmo un nepazūd otrajam.

Visvairāk cilvēks kaitē otram ar vārdu. Vārdi nokauj, dedzina, atriebjas, iznīcina, izsmej, apzog, apvaino, nepatiesi nicina, glaimo, pievil, sola un neizpilda, izaicina uz ļaunu, apgāna un atgrūž. Nerunājiet to, kas otru neglābj, neizpestī vai neiepriecina.

Labu sakiēt skaļi, par ļaunu lūdziet klusībā. Kas dzīvo ārpus pasaules, tas izvairās no trim grēkiem: vārda, redzes un uzklausišanas. Kalpot var arī klusējot.

Ja cilvēki bēga no pasaules, tad ne viegluma dēļ - tie nometa svārkus, rotas, maku, spieķi un pat kurpes, lai tukšā laukā cīnītos ar ļauno, kas liek visu cilvēka rokās ne žēlastības dēļ, bet tādēļ, lai tas nesniegtos pēc Dieva un necīnītos šajā ceļā ar laupītāju, kas grib nogalināt dvēseli.

Kā nokļūt bezļaunumā? Ja pret kādu ir ļauns prāts, tad nerunā par to cilvēkiem, ja vari, izdari tam nezinot labu un lūdz klusējot, dedzīgi. Kuru ļaunums vēl izaicina uz ļaunumu, tas ir tālu no svētīgā miera. Tam jāuzņemas klusēšanas uzdevums. Kā to panākt? Ja kādā ir dusmas un rūgtums - nedrīkst ļaut tam vaļu

vārdos. Ir jāieraujas vienam savā cellē un jāklusē, pastāvīgi izravējot sevī rūgtas domas. Pie mazākā asuma, kas grib uzdīgt rūgtumā, jākrīt ceļos un jālūdz par visiem saviem grēkiem. Visgrūtāk kārdinātājs piekļūst pazemīgam. Ir jālasa Svētie Raksti un Dāvida dziesmas, un miera svētība nonāks dusmu vietā. Sirds apgaismosies un gars priecāsies Dievā, atbrīvojies no vainas. Ļaunumam nav cita mērķa kā izsaukt otra dvēselē to pašu. Jā tam nepadodas, tad visa ārējā kaitēšana, zaudējumi un pāridarījumi atkrīt un tā vietā nāk svētība un miers. Neļaujiet sajaukt savu dvēseli! Visu citu Dievs jūsu ceļā vērsīs tikai par labu!

Nekurniet, ja Dieva ceļos ejat lēni un uz priekšu tiekat ar grūtībām. Ašas uzvaras un viegli doti tikumi rada pašapziņu, kas ir trekna zeme sevis paaugstināšanai un lepnībai - šim bezdibenīgajam grēkam.

Ja cilvēki tevi kaitina, atceries, ka Jēzu Kristu sita. Ja tevi noniecina - piemini, kā Viņu apspļaudīja un apsmēja. Ja tevi moka - Viņu piesita krustā. Kas bija Viņš! Un kas esi tu!

Atceries, ka tas, kas domā, runā vai dara ļaunu, ir ienaidnieks sava paša dvēselei.

Ja mūs kāds ienīst, dara pārestību vai apmelo, mums klusu un dedzīgi jālūdz viņam piedošana no Dieva - mēs esam viņa apgrēcības iemesls!

"Kungs, nepielīdzini viņiem manu nāvi!" (Ap. d. 7,60.) (Pirmmoceklis Stefans) Lūk, cik lielu garīgo spēku un Dieva mīlestību var iegūt cilvēks, dzīvojot šē uz zemes, ja tas pārvar dusmas un piedod, neatmaksājot ļaunu ar ļaunu.

Lūgšana par savējiem ir vēl savtīga. Lūgšana par visiem ir dziļi cilvēciska. Bet lūgšana par ienaidnieka pestīšanu, apgaismošanu un glābšanu jau ir dievišķīga gara iedvesta.

Svētais Antonijs miesīgām acīm redzēja ļauno, kas viņam parādījās trijādības veidā, tai ķēmojoties līdzī: viens cilvēks bija skrandās ar daudziem dažādu krāsu ielāpiem; otra miesu sedza skrandas, apkārtas ar tīklu, pie kura šūpojas daudzi pūslīši; trešais viss bija apsegts spalvām kā putna spārniem. Un izskaidrojums ir tāds, ka neko jaunu Dieva pretinieks pats nevar radīt, tas ņem nonēsātas lietas un uzliek tām raibus ielāpus - arī brīnumus no savas puses, kas ir tikai uzlasītas druskas. Tikli ir daudzas kaislības, kas ietin un pārņem cilvēku, kurš nav apgērbts ticībā, skaidrībā un pazemībā, bet tikai šajās laicīgajās iekāres, kas izdēd kā veca drēbe. Bet pie tās vēl karājas ārišķīga uzpūtība un lepnība, kas neredz savu nabadzību un kailumu. Trešais ir kārdinātājs gars, kas saka: man visa vara ir dota pār valstībām un zemi, un es ceļu pār tām to, kas man kalpos; es ceļos kā ērglis un redzu savu laupījumu, es esmu kā ķerubs un sēravi un paceļu citiem pāri tos, kas augstprātībā un varaskārē neredz, ka tiem būs krist un tapt kaunā jau šajā dzīvē un ka viņu mūžīgā godība būs uguns.

Par šīm parādībām avva Antonijs žēlumā par cilvēci ir skaļi vaidējis. Kur vien vari, iztiec ar saviem spēkiem bez otra palīdzības, bet nekur neliedzies palīdzēt, ja redzi nespēku vai ja tevi lūdz.

Ja mēs kļūstam lepni, Dievs atvelk savu aizstāvību un ļauj darboties mūsu garam. Ja tad tas krīt un zaudē, tas zaimo un saka Dieva vainu. Un tad mēs kļūstam ļaunā laupījums. Daudzi vecāki zaudē bērnus savas nevērības, nemākulības un paviršības dēļ un tad brēc par Dieva netaisnību. Daudzi tiek pazemoti grēka dēļ, bet redz nevis šo grēku, bet savu satriekto lepību un saceļas. Ari šis ir brīdis tīkla izlicējam.

Un vai, ja Dievs negrib piepildīt mūsu gribu un darīt mūsu prātu! Tad cilvēks noceļ To no debesīm un vispār šaubas par Viņa esamību.

Ak, cik lepna un pašlepna ir mūsu sirds! Un tas ir klupšanas akmens. Esiet pateicīgi Dievam arī par bēdām, par miesas slimību un pat par nāvi, jo tam, kas visā atzīst

Dieva žēlastību, Dievs ļauj redzēt, ka tā patiesi ir Viņa rīcības vienīgais iemesls.

Arī mierā, labumā un pilnībā nesacīsim sev: "Ēd, dzer un līksmojies!" Dievs negrib, ka esam pastāvīgās bailēs, bēdās un zaudējumos, bet šīs bailes un bēdas mums parasti ir laicīgu un zūdošu lietu dēļ. Cik liela pāri tām ir Radītāja mūžība, Viņa žēlastība, gaišums un miers, kas nekad nevar zust tam, kas saka: "Kungs, mana miesa ir zemes pīte Tavas rokās, bet manu garu Tu esi licis nemirstīgu savā mīlestībā! Es visu sevi paļauju Tavai mīlestībai, jo Tavs prāts ir tikai mīlestība un glābiņš!"

"Tāpēc turiet to par tīru prieku, ja jums uzmācas kārdināšanas un bēdas." (Apustulis Pāvils.) Bēdas un kārdināšanas neļauj mums kļūt pašlepnēm, un tās spiež stiprāk klāt pie Dieva - meklēt glābiņu un palīgu Viņa rokas, jo labumā un priekā mēs To aizmirstam.

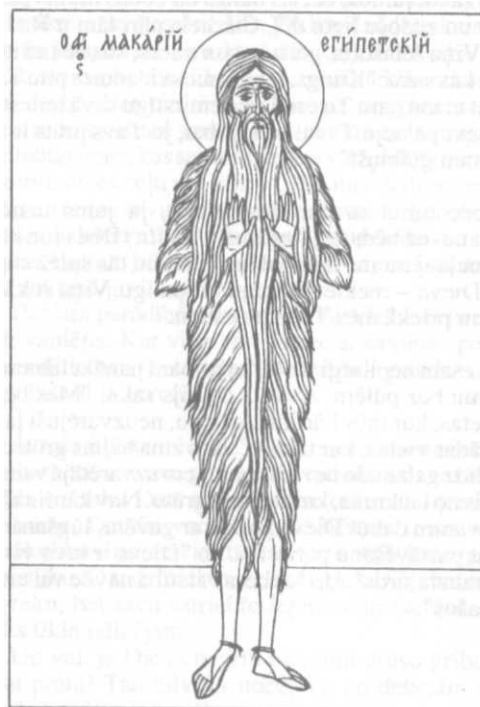
Mēs esam nepilnīgi tādēļ, ka gribam panākt labumu un taisnīgumu bez pūlēm. Avva Antonijs saka: "Mēs bēgam no tās vietas, kur mūs kārdina, uz citu, neuzvarējuši ļauno, bet nav tādas vietas, kur tā nav." Kas zina to, tas grūti cīnās visur un līdz galam. Jo neviens nesaņem uzvarētāja vainagu, ja aizgājis no laukuma, kur tam par grūtu. Nav kārdināšanu, kurās nevaram dabūt Dieva palīgu ar gavēni, lūgšanām un pacietīgu pastāvēšanu patiesībā. Jo "Dievs ir tuvu visiem, kam sagrauzta sirds". Un "debess valstība nav še vai tur, bet mūsos pašos".

Svētā Ēģiptes Makarija dzīves apraksts

Svētais Makarijs Lielais piedzima Ēģiptē 300. gadā. Viņa vecāki bija kārtīgi kristieši, cēlušies no vienkāršās tautas. Jaunības gadus Makarijs pavadīja, palīdzot tēvam un ganot lopus. Viņa dzīves aprakstā nav ziņu par to, vai viņš ir mācījies kādā skolā, kaut gan viņa sacerējumi, kas nonākuši līdz mums viņa rokrakstos, liecina par to, ka izglītību viņš ir saņēmis.

Jau no bērnu dienām Makarijā dega vēlēšanās atstāt pasaulīgo dzīvi, lai pilnīgā vientulībā, gavējot un lūdzoties, kalpotu Dievam. Taču vecāki bija iecerējuši viņu apprecināt, un jaunclis paklausīgi izpildīja viņu vēlēšanos. Viņa sieva neilgi pēc kāzām nomira. Tāds pats liktenis piemeklēja arī Makarija vecākus. Tad aptuveni 30 gadus vecais Makarijs apmetās uz dzīvi kāda cienījama, svētības pilna mūka mitekļa tuvumā, lai ar nepārtrauktām lūgšanām, ļoti stingru gavēni un Svēto Rakstu studēšanu mācītos no šī gudrā vīra. Bet nepieciešamo barību Makarijs sagādāja, pinot un pārdodot grozus. Tā dzīvojot, pagāja pāris gadu. Netālu no tās vietas, kur dzīvoja svētais, atradās ciemats. Un, lūk, -Dievs sūtīja viņam grūtu pārbaudījumu - šī ciema iedzīvotāji sāka apvainot Makariju kāda nozieguma izdarīšanā, taču viņš šo nepelnīto nosodījumu bez kurnēšanas pieņēma, nekādi nemēģinot sevi attaisnot. Kad pēc kāda laika atklājās, ka viņš nav vainīgs, cilvēki nāca pie svētā, lai izlūgtos viņa piedošanu, brīnoties par viņa lēnprātību un pazemību. No tā laika viņš iemantoja vietējo iedzīvotāju cieņu. Taču bailes no cilvēku uzslavu indes lika Makarijam doties uz tuksnesi. Sākumā viņš apmetās Svīrijas tuksnesī. Dzīvojot tur, viņš apciemoja Svēto Antoniju, kas viņu sirsnīgi, ar lielu mīlestību uzņēma un deva daudz labu padomu. Vēlāk Makarijs devās dzīvot vēl dziļāk tuksnesī - mežonīgā, smilšainā vietā, pavisam tālu no cilvēkiem. Taču šīs grūtības Makariju nebiedēja, jo viņa mērķis bija aizmirst par visiem šīs pasaules labumiem, lai pilnībā nodotos Dievam un iemantotu Viņa tuvumu.

Taču drīzumā arī šī tuksnešainā vieta kļuva cilvēku apdzīvota. Vēsts par Makarija svēto dzīvi atveda uz šejieni daudz dievbijīgu cilvēku, kas vēlējās dzīvot

viņam līdzās, klausoties viņa padomus un mācoties no viņa. Kad cilvēku bija saradies pietiekami daudz, šīs zemes bīskaps iesvētīja Makariju par priesteri, lai viņš varētu sākt noturēt dievkalpojumus. No tā laika viņš uzņēmas pastāvīgu vadību pār brāļiem - vientuļniekiem. Viņa pamācības bija pilnas dziļas gudrības un tajā pašā laikā ļoti vienkāršas. Reiz kāds cilvēks viņam jautāja: "Kā man lūgties?" Makarijs viņu pamācīja: "Lūdzies tā: Kungs, kā tu uzskati par labu esam, ta apžēlojies par mani! Un viņš, jau iepriekš zinot visas mūsu vajadzības, palīdzēs tev." Reiz viens no Makarija mācekļiem tik ļoti apvainoja kādu pagānu priesteri, ka tas šo ļauno vārdu dēļ savā naidā bija gatavs mācekli nogalināt. Tēvs Makarijs turpretī, šo cilvēku satīcis, sarunu sāka dziļi lēnprātīgi un sirsnīgi. To redzot un dzirdot, elkukalps nokritis pie viņa kājām un lūdzies: "Es redzu, ka tu esi Dieva cilvēks, es lūdzu tevi no visas sirds, palīdzi man kļūt par kristieti!" Atceroties šo gadījumu, Makarijs mēdza atgādināt: "Ļauns vārds pat labu cilvēku spēj darīt Jaunu, bet labs vārds - taisni otrādi - ļaundarus dara labus." Ir kāds notikums svētā dzīvē, kas ir īpaši nozīmīgs un pamācošs mums visiem. Reiz Dievs Kungs Makarijam atklāja, ka tuvējā pilsētā dzīvo divas sievietes, kas ar saviem nopelniem Dieva priekšā ir pārākas par viņu. Tas lika Makarijam posties ceļā uz šo pilsētu, lai no šīm sievietēm pamācītos. Viņas atradis, svētais sāka tās izjautāt par dzīvi, domādams, ka tās paveikušas ko īpašu. Taču viņu stāsts izrādījās pavisam vienkāršs. Bija pagājuši jau piecpadsmit gadi, kopš viņas bija apprecējušās ar diviem brāļiem un visu šo laiku bija dzīvojušas satīcīgu, mīlestības pilnu dzīvi, nekad nebija strīdējušās, vienmēr uzcītīgi veikušas visus savus pienākumus. Bija laiks, kad abas esot gribējušas iet dzīvot klosterī, taču, kad viņu vīri nebija devuši tam piekrišanu, tās bez kurnēšanas pakļāvušās viņu gribai. Ta, miera dzīvojot, viņas centās pildīt visus Kristus dotos baušļus, sekojot savai uzvedībai, neizrunājot nevienu lieku, nevienu ļaunu vārdu. Par to arī saņēma no Dieva lielu žēlastību, jo Dievam ir mīli tie, kas lēnprātībā un sirds vienkāršībā pilda savus pienākumus, kādi nu kuram uzlikti. Jebkurā sabiedriskajā, mantiskajā stāvoklī mēs vienlīdz labi varam kalpot Dievam. Viss ir atkarīgs tikai no tā, vai mūsu sirdīs irdzīva ticība un mīlestība, vai mēs esam Dievam paklausīgi, un no tā, cik dedzīgi mēs esam savā kalpošanā Dievam. Iepazinis šo divu sieviešu dzīvi, Sv. Makarijs sirsnīgi lūdza Dievu, lai Tas iemācītu viņam tikpat dievbijīgi un paklausīgi dzīvot tuksnesī.

Jāpiemin arī tie daudzie brīnumi, kurus šis svētais vīrs paveicis savas dzīves laikā. Reiz kādam izlaidīgam ēģiptietim iepatikās sveša precēta sieviete. Taču savaldzināt viņu šis vīrietis nespēja. Sieva palika uzticīga savam vīram. Tad šis bezgodis meklēja palīdzību pie kāda burvja, lūgdams tam: "Vai nu liec viņai iemīlēt mani, vai arī izdari tā, lai viņas vīrs viņu pamestu!" Burvis, saņēmis no ēģiptieša labu samaksu, lika lietā visas savas burvju spējas un zināšanas, taču mīlestību sievietes sirdī radīt viņš nespēja. Tad viņš nobūra šo sievieti tā, ka visi, kas uz viņu paskatījās, redzēja viņu nevis kā cilvēku, bet gan kā zirgu. Kad viņas vīrs vakarā ieradās mājās, viņš patiesi sievas vietā atrada zirgu. Sasaucis pie sevis ciemos cienījamus mācītājus, viņš pavēstīja tiem notikušo, taču viņi nekā nesaprata un palīdzēt nespēja. Beigu beigās, lai slavēts Dievs un viņa kalpam Makarijam liels gods, šim cilvēkam ienāca prātā savu sievu-zirgu aizvest uz tuksnesi pie svētā. Kad viņš ieradās, brālības mūki

sastājās ap sv. Makarija celli, nelaižot atnācēju tai klāt, un jautāja: "Kamdēļ tu esi atvedis šurp šo zirgu?" - "Lai viņam palīdzētu svētā lūgšanas," atbildēja nelaimīgais cilvēks. Kad sargi viņam jautāja, kas tad zirgam lēcies, vīrs sāka tiem skaidrot: "Zirgs, kuru jūs redzat, patiesībā bija mana nelaimīgā sieva. Es nezinu kādā veidā, taču viņa pārvērtās par zirgu. Ir pagājušas nu jau trīs dienas, kopš viņa neko nav ēdusi." Mūki, to izdzirdējuši, aizsteidzās pie Makarija un viņam visu izstāstīja. Taču svētais jau pirms tam, laikā, kad vīrs vel bija ceļā pie viņa, saņēma no Dieva par visu notikušo atklāsmi un sirsnīgi lūdzās par noburto sievieti un par to, lai Dievs viņam atklātu arī visa notikušā cēloni. Dievs viņam to neliedza, un Makarijs uzzināja, kā viss īstenībā notika. Kad brāļi sacīja viņam, ka kāds atvedis pie viņa savu zirgu, svētais teica: "Jūs skatāties ne savām acīm - tas nav zirgs, tā ir sieviete. Es viņā neredzu nekā dzīvnieciska. Tas, ko jūs redzat, nav vis īstenība, bet gan jūsu acu apmāns - dēmonu burvestības." Kad sievieti-zirgu atveda pie viņa, Makarijs iesvētīja ūdeni un aplēja ar to sievietes galvu, pielūdza Dievu un ar to arī paveica brīnumu - visi apkārtstāvošie zirga vietā beidzot ieraudzīja sievieti viņas patiesajā būtībā. Svētais pavēlēja atnest ēdienu un sievieti pabaroja. Kad viņš izdziedināto atlaida uz mājām, tad cieši tai piekodināja: "Cītīgi apmeklē baznīcu un biežāk ņem dalību pie Kristus noslēpumiem. Nelaime ar tevi gadījās tikai tāpēc, ka tu nu jau piecas nedēļas kā neesi baudījusi svēto vakarēdienu."

Lūk, vēl kāds no svētā vīrā varoņdarbiem. Lielu daļu no savas dzīves viņš pavadīja, izbūvējot pazemes tuneli, kas sniedzās pusstadiju tālumā no viņa celles. Šī tuneļa galā viņš ierīkoja lielu pazemes alu. Kad Makariju sāka traucēt apkārtējā sabiedrība, viņš klusībā devās pa tuneli prom no savas celles uz alu, un tur vairs it neviens viņu nevarēja atrast. Kāds no viņa skolniekiem vēlāk stāstīja, ka svētais, dodoties uz šo alu, ceļā veicis 24 lūgšanas un tikpat daudz, dodoties atpakaļ.

Gadījās, ka blakusciematā kāds tika noslepkavots un šajā ļaundarbībā apvainoja nevainīgu cilvēku. Apsūdzētais, palīdzību meklēdams, atsteidzās pie sv. Makarija. Pie viņa ieradās arī apsūdzētāji. "Mēs taču pakļaujam sevi briesmām, ja atstājam slepkavu brīvībā un nesodām viņu pēc likuma stingrības." Apsūdzētais turpretī apgalvoja, ka nav vainīgs. Starp abām pusēm iedegās karsts strīds. "Kur aprakts nosistais," beidzot pavaicāja Makarijs. Kad viņam šī vieta tika parādīta, svētais nometās pie kapa ceļos, piesauca Jēzu Kristu un, paskatījies apkārtstāvošajos, noteica: "Tagad pats Kungs jums parādīs, vai jūsu apsūdzība pret šo cilvēku ir patiesa vai ne." Tad viņš skaļā balsī nosauca apraktā vārdu. "Jēzus Kristus vārdā pavēlu tev runāt! Saki, vai tiešām tevi nogalināja šis visu apsūdzētais cilvēks?" Un no kapa dziļumiem atskanēja atbilde: "Nē! Šis cilvēks nav mans slepkava!" Šī brīnuma apstulbināti, apkārtējie krita pie svētā kājām un lūdza viņu pajautāt, kurš tad ir īstais slepkava. "Nē, par to es nejautāšu," atbildēja Makarijs, "pietiks ar to, ka tiks atbrīvots nevainīgs cilvēks. Tas nav manā ziņā - meklēt un izdot vainīgo."

Šeit vēl kāds brīnumains nostāsts. Pie sv. Makarija reiz ieradās raudoša māte un atveda sev līdzi savu apsēsto dēlu. No abām pusēm viņu cieši turēja divi citi jaunekļi. Puisī mītošais dēmons bija tik stiprs, ka licis apēst 3 mērus maizes un izdzert

spaini ūdens; viņš visu to izvēma ārā, pārvēršot tvaikā. Apēsto un izdzerto viņš sadedzināja sevī kā ar uguni. (Patiesi ir īpaša dēmonu grupa, kurus sauc par ugunīgajiem dēmoni. Ļauno garu, tāpat kā cilvēku, starpā arī ir atšķirības.) Ja šis apsēstais jauneklis netika pabarots, viņš ēda savus mēslus un dzēra urīnu. Uzklaustījis sievietes izmisīgo lūgšanos pēc palīdzības, neuzvaramais Kristus kareivis Makarijs ņēma jaunekli pie sevis un cītīgi sāka lūgt Dievu - pēc pāris dienām dēmons beidza jaunekli mocīt. Tad svētais jautāja jaunekļa mātei: "Cik daudz, pēc tavām domām, tavam dēlam vajadzētu ēst?" Viņa atbildēj a: "Es lūdzu tevi, liec viņam ēst pa 10 mārčiņām maizes dienā!" Tad Makarijs viņu stingri norāja par to, ka pārāk daudz lūgusi, un teica: "Sieva, sieva, ko tu runā!" Septiņas dienas svētais gavēja un lūdās par jaunekli, līdz izdzina no viņa ļauno rijības dēmonu un atdeva to mātei, likdams tam lietot iztikai pa 3 mārčiņām maizes dienā.

Valenta, ariāņu ķecerības aizstāvja, valdīšanas laikā Makarijs tika izsūtīts uz kādu Ēģiptē esošu salu, taču drīz, pēc īslaicīgas piespiedu trimdas, viņš atkal atgriezās savā tuksnesī. Līdz mūsu dienām nav nonācis īpaši daudz ziņu par to, kā viņš tur dzīvoja. Viņa dzīve, cik var spriest, ir aizritējusi dar-bā, nepārtrauktā lūgšanā, stingrā atturībā un rūpēs par brāļu dvēselēm. Svētais ir atstājis 50 pierakstītas sarunas - pārspriedumus, kas mūs iepazīstina ar viņa iekšējo dzīvi.

Galvenais šo sarunu priekšmets ir Dieva žēlastība. Bez šīs no augšienes dāvētās Dieva palīdzības mēs nevaram ne izglābties, ne vispār paveikt ko labu. Bet, ja mēs visā patiesībā lūgsim Dievu, centīsimies Viņu iepriecināt ar labiem darbiem, Dievs savā labvēlībā mums dāvēs šo visspēcīgo palīdzību. "Kungs pazīst tavu prātu," raksta Makarijs, "ari slepenās domu kustības un nodomus viņš redz. Dievs klusībā vēro, kā tu Viņu meklē. Viņš skatās, vai tu to dari no visas sirds, vai neslinko, nekurni. Un, kad beidzot Dievs ierauga tavu sirsnīgo tiekšanos pēc Viņa, Tas atklājas un dāvēina tev savu palīdzību."

Sv. Makarijs mums māca, ka sarunās ar Dievu ir apslēpta mūsu dvēseles mūžīgā dzīvība, ka Dieva žēlastība, t.i, Dieva spēks un palīdzība, ir mūsu dvēselēm nepieciešama tikpat lielā mērā, cik barība mūsu miesai. Bez šīs žēlastības mūsu dvēseles nespētu dzīvot.

Bēdas tai dvēselei, kas neredz tālāk par sevi, visu savu cerību liek tikai uz sevi un nepazīst Dieva klātbūtni. Viņa mirst, tā arī neiepazinusi dievišķo mūžīgo dzīvi, - viņa ir līdzīga pamestai zemei, kuru neapstrādā zemnieka rokas, nelaista lietus un nesilda saule; zemei, kas lēnām kļūst tukša un neauglīga. Tāda ir arī cilvēka dziļākā būtība - viņš nav spējīgs nest labā augļus pats no sevis; viņā dziļi mīt nepieciešamība pēc Kopēja - Kristus Gara.

Sv. Makarijs atgādina, ka tuvoties Jēzum Kristum mums vajadzētu pilniem ar cerību. Tas, kas mūsu glābšanas dēļ ir miris, protams, neatstās nepamanītas mūsu karstās ilgas pēc Viņa un palīdzēs mums.

Zīdains taču ir tik vārgs un nespējīgs pats atrast un aizklūt līdz mātei, taču viņš grozās, kustas un, māti meklējot, raud; viņa iežēlojas, nāk pie sava mazuļa, ceļ pie krūtīm un ar lielu maigumu baro. Tāpat rīkojas arī Dievs ar tiem, kas Viņu mīl un no sirds meklē.

Meklēt Dievu ar visu savu dvēseli - tas nozīmē ne tikai pastāvīgi Viņu lūgt, bet arī censties to iepriecināt ar labiem darbiem. Parādīsim taču Viņam savu mīlestību, centīgi pildot Viņa baušļus un izrādot pienācīgu uzmanību Viņa vārdiem.

Bez 50 sarunām vēl mēs esam mantojuši no sv. Makarija arī dažas lūgšanas - starp tām arī lūgšanu sv. sargeņģelim: "Svētais Eņģeli, kas stāvi klāt manai kārīgajai dvēselei..."

Sv. Makarijs miris tuksnesī 90 gadu vecumā.

Makarija lielā mācības

Nav lielākas tuvības un radniecības Visumā - radītās, redzamās un neredzamās lietās - kā tuvība starp Dievu un cilvēka dvēseli - vienīgi abos ir nemirstība. Zeme, koki, dzīvnieki, debesu spīdekļi, visi ir Dieva varā, bet Viņa svētums un mīlestība var iemānot vienīgi cilvēkā, ja tas atmet zvēra iedabu.

Kā debesis un zemi Dievs radījis dzīvībai, tā cilvēka miesu Viņš licis par trauku dvēselei un dvēseli par mājokli Sev.

"Jo Dieva nams ir svēts. Un jūs tas esat." (*1.Kor.3, 17.*)

Varena ir zeme, debess un tās spīdekļi, bet ne tajos mājō Dievs, Tas mājō cilvēka dvēselē, ko ir veidojis par savu namu.

Jau radīšanas sākumā cilvēks bija nolikts pie mērķa, bet viņš no tā atkāpās. Un tam nu jānonāk tur atpakaļ pa garo atziņas ceļu, ko, čūskas mudināts, izvēlējās pats. Neprātīgi viņš reizēm sūrojas par ceļa grūtībām, zaimo Dieva nodomus un vaino Viņu tur, kur būtu jāredz paša grēki.

Dvēselei ir brīnišķīgs spēks, smalkums, saprāts, tā ir nenogurdināma, viegliem spārnēm, domās mirklī pārlido jebkuru attālumu, kalpojot Radītājam, kā grib Gars. Sākumā cilvēks bija daudz pārāks par tagadējo - zināšanā, labumā, mūža ilgumā; līdz nepaklausības grēkam tas bija ietērpts Dieva slavas skaidrībā un dzīvoja Viņa tuvumā. Ādamā iemājoja Vārds, un viņš nesa sevī Dieva garu. Viņš valdīja pār savu garu ar Svētā Gara klātbūtni un bija skaidrs, bez sāpēm un ļaunuma, slimībām un nāves. Un pirmo cilvēka miesu ietērpa Dieva Gods, tā nebija kaila, bet apģērbta spožumā un skaistumā.

Cilvēks bija goda un skaidrībā, visa pārvaldītājs debesīs un zeme, viņš neprata negodu, svešs bija dēmoniem, tīrs no grēka un netikumiem - bija paša Dieva līdzība. Viņš bija brīvs izvēlē - palikt Dievā vai atkrist no Tā, līdzīgi kā augstprātības eņģelis. Un viņš padevās pēdējā kārdinājumam. Jo tas, radīts skaidrs un mīlestības pilns, gribēja pārspēt Dievu, un tad viņa vienīgais ceļš bija ļaunumā, jo Dieva nav ļaunuma un nepilnības; un Viņa labumu un pilnību nevarēja un nevar vairs pārspēt neviens. Tā augstprātība bija pirmais grēks, un arī šodien tā ir visu citu grēku durvis. Un līdz pasaules galam cilvēka daba var būt pakļauta maiņai: uz Dievu vai uz ļaunumu.

No cilvēka brīvas gribas tiks prasīts, kur tā viņu vedusi, un no cilvēka dvēseles - kam tā sekojusi un uz ko. Bet ļaunums ir staigns. Izvelc no tā vienu kāju, otra iegrimis dziļāk. Jo dvēsele ļaunumā zaudē spārnus un nokļūst nedzīvās vielas varā, grēka saitēs, siekstās un atvaros.

Mēs piederam tam, kura prātu darām. Pārkāpis Dieva pavēli, Ādams izpildīja kārdinātāja prātu, un nu visi viņa pēcnācēji pieejami tā varai. No mums, no mūsu atziņas, sirds, prata un dvēseles tiekšanās, no stipras cīnīšanās ir atkarīgs tas, vai mēs

cauri dzīves grūtībām un maldiem novedām sevi atpakaļ pie Tēva vai kļūstam pazudinātāja īpašums.

No slimības cieš ne tikai saslimusi vieta, bet visa miesa un prāts, un dvēsele; tā ļaunā vara, ja piekāpjamiem tai, pārņem visu cilvēku, apgērbj to savā tumsas godībā kā cars pavalstnieku, ko ir paaugstinājis. Jo ļaunam ir vara rādīt visu ačgārnā veidā un gaismā. Skaisto un tīro tas padara bēgamu un nīstamu, netīru grēku tas pārvērš zeltītā porfīrā, netīru iekāri tas padara gardu un īslaicīgu verdzību nosauc par varenību un godu, kas sabrūk pīšļos līdz ar cilvēka miesu, kad aizmaldināta ir dvēsele bez atgriešanās.

Solot varu, ļaunais dod bailes par tās zaudēšanu; dodot spēku - liek to lietot netaisni; dāvājot bagātību - liek kļūt tās vergam; paceļot slavā un cilvēku godināšanā - liek aizmirst, ka miesa ir mirstīga, pasaules gudrība un godība izplēn un pārvēršas kā veca drēbe, - un vienīgi Radītājs ir pilnīgs, un Viņam pienākas slava.

Novilcis Dieva mūžību un šķīries no Tā savās laicīgās gaitās, cilvēks uzvelk tumsas valstības drēbes: augstprātības un lepnības ārējo spožumu, neticības un šaubu skrandas, bezbailības un lielības āksta drēbes, skopulības ķēdes un siksnas, iekāres izgreznojumus, zem kuriem ir netīru iegribu savalkātās lupatas, nežēlības un cietsirdības bruņas un viltības tīkli. Ja cilvēka acis netiktu aptumšotas un tas redzētu sevi patiesu šajā apgērbā, kā to redz mūsu Pestītājs, vēl arvien dzerdams ciešanu biķeri par mūsu apmātību un grēkiem, kuru dēļ ļāvās sisties Krustā, - ja mēs samānītu sevi visos savos pazušanas ceļos, mēs sarautos bailēs par savu izskatu un sakalstu šausmās par to, ko sev gatavojam.

Ienaidnieks tā vien tiecas padarīt cilvēku aklu viņa zemes ceļos, lai to aizmaldinātu savos neceļos; un, tur staigājot, cilvēks zaudē lūgšanas garu, kas neļauj grimt, zaudē bailes no grēka, zaudē riebumu pret gara un miesas netīrību, zaudē palāvību uz Tēva žēlastību, jo ir zaudējis mīlestību uz To. Bet, kas zaudē mīlestību uz Dievu, tam tās nav arī pret savu tuvāko, pret visu un visiem. Tas ieiet naida un savtības tumsā un salā. Kā lielā aukstumā cilvēks vairs nejūt, ka mirst, bet grib tikai gulēt un aizmigt; tā, savos grēkos sastindzis, viņš negrib atmosties un just vispirms sāpes, kas liecinās, ka ir vēl dzīvība, sajūtas, jūtas un prāts un ka pēc sasildīšanās nāks atkal dzīvība, tās gaišums un prieks.

Niknums un ļaunums, kaitēšana un rašana, pārmetumi, nomelnošana, aprunāšana, zagšana, negodā likšana, pazemošana, mocīšana ir tumsas koks, kas aptver saknēm cilvēka sirdi, izsūc to un nes ļaunuma augļus - rūgtumu, mokas, nemieru un mūžīgās ciešanas sev un citiem jau šeit un sev vēl mūžībā, kur kā visulēnīgais cilvēku mīlotājs, ārstētājs un žēlotājs Kristus trīs reizes no vietas atkārtos: uguns nemitēsies, un tārps nemirs, un mokas kļūs mūžīgas. Jo tās pirmās lietas būs pagājušas; viss šīs zemes sējums būs ienācis augļos un nopļauts, un liekams vai nu apcirknī - mūžības krātuvē - ar trīsdesmit vai simtkārtīgu birumu, vai arī - ja tās būs tikai pelavas - tās iegūs uguns, kas neapdziest. Jo nav briesmīgākas mocības: redzēt labo, kas bija iespējams un ir novēlots, un ciest ļauno, kas nemitēsies.

Tās bija dziļas skumjas - debesīs, paradīzē un zemē, kad cilvēks krita un zaudēja sava Radītāja seju un līdzību. To apraudāja eņģeļi un spēki, to žēloja vēl tad Tēvs, jo citādi Viņš vienu vienīgu reizi nesūtītu ciest uz zemes Savu Dēlu - par zīmi un liecību, izpirkšanu un gaismu, paraugu un glābēju - starp visiem praviešiem, mocekļiem un svētajiem, kas bija, ir un nāks. Un nevienā citā vārdā nebūs pestīšanas ne uz zemes, ne debesīs, laicībā un mūžībā - kā vien Kristus lēnajā, pazemīgajā skaidrībā un mīlestībā bez vienas ēnas līdz pat krusta nāvei.

Bet vai tiem, kas saka: "Es esmu pestīts, jo Viņš jau grib glābt visus." Viņš! Bet ne cilvēka paša niecīgais, uzpūtīgais prāts, kas pats sevi paaugstina, kurš lielīgi pļāpā par to, ko Dievs grib vai negrib; vai ka Viņš jau ir izpircis visus un mēs nevaram pazust un ieiet sodībā. "Jo, ja jau mums atmaksās par mūsu neuzticību un grēku darbiem, vai tad tas maz būs visvarens vai arī žēlastības Dievs!" Mēs, lūk, varam krist uz galvas zaņķī, un Viņš izraus, apskalos un iecels godībā? Un, ja Viņš to nedara, mēs vairāk neko negribam dzirdēt! Vēl vairāk - ja Viņš nedara visu katrā sīkākā lietā un tumšākā kaktā tikai pēc mūsu īsā prāta un gribas, tad vispār nemaz nav jāzina, vai Viņš ir? Ak, tumsas apmātība, neziņas uzpūtība un nocietināšanās ļaunums! Un tad vēl cilvēks raud, ka izpostīts un noārdīts tiek templis, ka Dievs atņem upura vietu un negrib to ne redzēt, nejust. Ka paliek kails mūris senās godības, labprātības un pielūgsmes vietā; mīlestības un bijības pilnas pielūgšanas vietā - pelni un drupas. Un ienaidnieks, pagāns un elku kalpotājs mīda svētumu un zākā raudātāju, un liek tam dziedāt tā godības dziesmu pazemojumā, tukšumā un grūtumā. Ne velti kopā ar ļaunumu bieži nāk laicīgs labums, pārticība, laimests, pat netaisna manta, lai novērstu prātu un liktu aizmirst, ka neesi uz taisnības ceļa.

Ja namā nedzīvo saimnieks, tas tiek nolaists - nelabots, neapgaismots un netīrīts. Tas kļūst neglīts un sagrūst, vai arī to noposta un nodedzina nesaprātīgie svešie, kas nav to ne cēlušī, ne kopušī, ne mīlējuši. Gluži tāpat pārvēršas dvēsele, kura vairs neapzinās un neietver sevī saimnieku -Dieva Garu, mīlestības, gaismas, skaidras pazemības, gudrības un kārtības Garu, pasaules saprāta, darbošanās, tīrības, izskaistināšanas, nesavtīgas audzēšanas un kopšanas Garu. Jo Dievs ir Mīlestība.

Grēks, līdzīgi indei, iesūcās cilvēkā, un visi viņa darbi un to augļi kļuva indes pilni un nesa nāvi pašam un citiem. To mantojušas cilvēces paaudzes līdz mūsu dienām. Un, tāpat kā augļi labā zemē tiek arvien pilnīgāki, tā ļaunums aug un pieņem vēl neredzētu veidu. Un, ja Radītājs ir cēlis varavīksni derībai, ka ūdensplūdu nebūs, tad, pārkāpjot šo derību, cilvēks radīs ugunsgrēku, kurā pats ies bojā.

Šī laika ļaudis ir kā kvieši sietā, ko krata nemitīgi šīspasaules nodomi, pastāvīgi laicīgi nemieri un rūpesti, vēlēšanās un sarežģītu šīszemes lietu risinājumi un izpratne. Šī nemiera varai cilvēks pakļāva sevi ar lepnības un augstprātības grēku, izejot no paklausības un pašāvēības Dievam, kā no mierīgas paēnas, laba un ļauna atziņas svelmē, bieži krītot tai par upuri. Tā ienaidnieks sijā un krata cilvēci kā

kviešus sietā un aizņem ļaudis ar laicīgo nemieru, sadursmēm, ienaidu, grūstīšanos, laicīgām saitēm, īsā zemesmūža ienaidu, iekāri vai nenovīdību.

Kur ir īsa izprieca, ieguvums, peļņa, laupījums, tur ir pastāvīgas bailes to zaudēt, alkātība iegūt vēl vairāk, atņemt otram, pārspēt otru, spītēt, valdīt, valdzināt, kāpt augstu, iegūt varu un zināšanu par visu. Tā ir kritušā vēlēšanās. Un cilvēki, kas padodas tam, iemanto Kaina zīmi - ienaida, skaudības un mantkārības zīmogu, šīs zemes "gudrības" un "varas" zīmogu. Pēc viņu nemiera, bailēm un tieksmēm pazīsiet Kaina cilti ar tās mainīgiem, tukšiem, trauksmīgiem, mantīgiem nolūkiem. Tikai tie, kas pazīst Kristus mieru un kam spīd Viņa apskaidrība, zina, kas ir "Viņš" - tas otrs - nemiera sējējs, tuksneša vējš, postītājs, mūžīgā nāve.

Cilvēks, kurš dzīvo tikai savai cilvēcīgai dabai, ir līdzīgs dzīvniekam, kurš arī dzīvo tikai savai dabai: ēd, gul, medī, mīl un sargā savus bērnus, aizstāv tos pret ienaidnieku un kož tiem, ja tie dara pretī. Bet tāds cilvēks Dievam ir miris - un neder ne tik, cik zvērs, kas var būt medījums vai barība otram, var būt noderīgs, iznīcinot cita kaitīga zvēra varu. Bet zvērs zvēram nekad nedara tik daudz nevajadzīga ļaunuma kā cilvēks. Bet cilvēks tiks tiesāts, zvērs - ne. Jo cilvēkā ir zināšana, ka viņš dara ļaunu. Viņam ir dota sirdsapziņa. Un, ja zaglim, laupītājam vai netiklim prasīs laicīgā vai mūžīgā tiesā, vai viņš nezināja, ka dara ļaunu un negodu, - tas nevarēs aizbildināties. Bet maldīga ir tā mācība, kas saka, ka cilvēks ir jau pazudināts, kamēr vēl elpo. Ikviens var teikt kā laupītājs pēdējā stundā: Kungs, piemini mani Savā Valstībā! Un ir zināms, ka Pestītājs atbildēja uz šo vēlo, bet patieso nožēlu. Tāpat kā labais un dievbijīgais nevar būt drošs, ka nākošā brīdī nekritīs, jo visātrāk krīt pašapzinīgie, tā grēcīgie nevar teikt, ka ir pazudināts, iekams ir laiks vēl atgriezties. Dievs cilvēkam daudz atņēma, izraidot no paradīzes, bet vienu deva: brīvu prātu un iespēju panākt, ja ir griba!

Tu esi brīvs. Ja gribi pazust, tu to vari izdarīt savu dziņu, savu grēku, sava ienaidnieka mudināts. Bet tu vari arī teikt: Es gribu atpakaļ pie sava Tēva un Radītāja! Jo Viņa rokā ir žēlastība un pestīšana, un mūžīgās dzīvības vārdi. Un nevienu, kurš brēks uz Viņu bailēs un bēdās, savu grēku mocīts, Dievs neatstāj nedzirdētu! Bet viņas tie, kas domā, ka paši ar savu gudrību un spēku var nostāigāt taisni un labi. Nekas tik ātri neķeras siekstās kā pašapziņa, kas iet paceltu galvu. Pat labi domāts, bet bez Dieva svētības un ar lielību - Es! un Pats! - nekad nenāk par svētību un nenes tos augļus, kas gaidīti.

Visā mūsu zemes dzīvē mūs cenšas nozvejot savam lomam ienaidnieks. Nedomājiet, ka tas ir kaimiņš, rads vai priekšnieks, kas jūs nicina, aplaupa vai nievā, - tie ir tikai ieroči, bet roka pieder ienaidniekam. Bet nav tiesa, ka ļaunais sajaucas ar cilvēka dvēseli kā ūdens ar vīnu. Drīzāk tas ir lauks, kur līdzās kviešiem ieviesušās usnes, vai nams, kur, saimniekam snaužot, rīkojas zaglis. Ļaunākā gadījumā tā ir spitālība, kas pārņem veselo un saēd, tuvinot nāvei. Bet arvien vēl cilvēkā paliek tik daudz veselās vietas, lai tas kaut divpadsmitā stundā vēl varētu attapties un teikt: "Kungs, piemini mani Savā Valstībā!"

Avotā ūdens ir skaidrs un dzidrs, bet no malas tajā iebirst gruži un mierīgās vietās dibenā sakrājas dūņas. Ja tās sajauc, viss avots kļūst duļķains. Tā dusmas, aizskarts lepnums, apvainojums, bailes, ticības trūkums, šaubas, paša iekāres (un bēdas, kas nav sasniedzamas) sajauc cilvēka dvēseli, bet tā visa vēl nav dūņas un dubļi. Vienīgi netiklības un slepkavības brīžos sātans ir viens ar dvēseli un tur to savā varā. Citā laikā dvēsele var nostādināt sevī šos nosēdumus, aiztecēt no tiem, izsūkt ies caur lūgšanu slāņiem, izkāšot un atstājot tajos visu piejaukumu, - kā ūdens oļos un smiltī; vai arī iztvaikot bēdās un pacelties augstumos, atstājot zemes dūņas. Lūgšanā, bēdās, saukšanā no dziļumiem, bezpalīdzībā un tieksmē atpakaļ uz Dievu dvēsele atkal paceļas un iet turp - uz mērķi, kas bija aizmirsts grēka brīžos. Tādēļ ļaunais ļoti bīstas pazemības un grēku nožēlas, jo Kristus rokas ir atvērtas mūžīgi, dienu un nakti, laicībā un mūžībā tiem, kas sauc: "Kungs, palīdzi mums, mēs grimstam!"

Dievs - Pestītājs un Atsvabinātājs, visu pazudušo Meklētājs un Saucējs. Ir tikai viens glābiņš - Dievs. Savā žēlastībā Dievs ir nokāpis zemes virsū -kļūvis miesa, staigājis kopā ar mums, dziedinājis, svētījis, pieņēmis krusta nāvi, miris miesā, piedodot mocītājiem, un palicis pie mums līdz pasaules galam Savā Miesā un Asinīs, savā žēlastībā un pestīšanā, atjaunojot ar Savu Svēto Garu mūsu novalkāto miesu un pagurušo dvēseli, ceļot mūs vienmēr kājās un virzot uz ceļa, kas ved Viņu Mūžīgajā Valstībā.

Pasaule līdzinās cilvēkam, kam ir bagātība un zeme, nami un nauda, vara pār cilvēkiem un tautām, bet nav veselības paša miesā un dvēselē. Un visi, kas to mīl, kas tam padotī, kas bīstas un godā to, stāv apkārt un nenieka nespēj pret šo slimību un pret nāvi, kas nenovēršami tuvojas. Un neviens ne grib, ne spēj izcelt viņu no grēkiem, kas ir nāves dīglis, kā tikai Viens - Dievs Visuradītājs - Jēzus Kristus un Svētais Gars, kas ir Viens pirms mūžības nācis uz zemes miesā Viena cilvēka īsā mūža sprīdī un palicis uz mūžīgiem laikiem ar tām dvēselēm, kas Viņu meklē.

Ja Kristus nebūtu miris krusta nāvē, Viņš būtu tikai vienkāršs sludinātājs vai arī - ieguvis varu - īslaicīgs zemes ķēniņš. Ja Viņš nebūtu cēlies augšā, Viņš būtu kā daudzi pravieši, ko nomētāja akmeņiem patiesības dēļ, - tikai pravietis! Bet Viņš piedzima un mira kā cilvēks, cēlās augšā kā svētais un paliek pie mums ar Savu Svēto Garu, Asinīm un Miesu; kas saņem Viņu kā cilvēku - mirušu un uzmodinātu, kā Garu, kas ir mūžīgs, un kā Svēto Miesu un Asinis - tas paliek un ir Viņā, un ir viens ar Tēvu un Garu.

Kristus ir nācis, lai darītu cilvēku jaunu: ar jaunu prātu un dvēseli, jaunām acīm un dzirdi, jaunu valodu; kas Viņam tic un dara, ko Viņš sacījis, - tas kļūst jauns un spēj visu to, ko Viņš solījis. Kas ne - tas ir akls un nedzirdīgs, tā prāts pat ar pūlēm nesniedzas tur, kur ticība jau ir atlidojusi, tas klausās un nedzird, noraugās un neredz, un tas nevis sevi tur par aprobežotu, stulbu, ļaunu, netīru, nespējīgu un nesaprātīgu, bet tos, kas spēj vairāk, kas zina patiesību.

Tāpat kā Kristus svaida atjaunoto cilvēku ar Savu Svēto Garu, tā ļaunais ienaids svaida sev pakļautos ar grēka, akluma, kurluma, netīrības, netiklības un

posta garu, kurš visu rāda ačgārni: gaišo un skaisto - smieklīgu un garlaicīgu, bet neglīto un netiklo - iekārojamu un paturamu. Ļaunais liek trūdēt dvēselei un miesai, un tā upuri nejut sava līķa smaku. Un, ja to sirdsapziņa kaut miegā uzdrošinās vaidēt un bailoties, tai tiek aizbāzta mute, lai tā nebrīdinātu un nekliegtu pēc palīdzības. Jo ļaunais beidzot pazudina to, kas tam pieķēries.

Kā cilvēks nevar kājām šķērsot jūru un nonākt otrā krastā, tā dvēsele un saprāts nevar ar savu spēku vien sasniegt mūžības augstumus. Miesai ir vajadzīga laiva vai kuģis, dvēselei Dieva žēlastība un glābiņš visās grūtās vētrās, kas nes pāri neapjaušamiem dziļumiem. Lepnībai un pašapziņai pat jūra šķiet pārbrienama, bet ienaidnieka stiprākais ierocis, ar ko tas pazudina, ir augstprātība. Vienīgi pazemīga un pašātvīga lūgšana stipri tur pie plosta vai laivas, kas to nes pāri bezdibeņiem.

Dzīvība ir - piedzimt no augšas. Kas to nepagūst, nespēj vai negrib, tas mirst, neredzējis Dieva Gaismu. Tā ir ēnu valsts dvēsele, kas ieiet mūžīgā nāvē, kura gan redz un ilgojas Dzīvības, bet vairs nespēj to sasniegt.

Zemkopis, sējot kviešus, grib, lai katrs grauds dīgtu, uzaugtu un nestu augļus. Tas noskumst, atnācis ar sirpi tīrumā, kas nokaltis, siseņu noēsts, vētras un krusas nosists vai sakritis veldrē pats aiz sava smaguma.

Tā Dievs sēj dvēselēs šajā dzīvē, lai tās nestu simtkārtīgus augļus; bet neviens sējējs pats nenoposta savus laukus, un Dievs skumst, redzot, ka tos nobradā ienaidnieks. Neviena dvēsele, kas nav pieņēmusi sevī Dievu un iegājusi Viņa mierā, neiegūst mantojumu ar Viņa svētajiem mūžīgajām Valstībām. Kungs, noliecies pie mums dziļumā, izrauj mūs un ievēd mūs tur Pats!

Mūsu glābiņa sākums ir vēlēšanās būt izglābtiem! Ja saka, ka Dievs pats izcēlis Pāvilu no viņa maldiem un cīnīšanās pretim, tad jāsaka - Pāvils nebija iegrimis pasaulē, viņš necīnījās par varu, mantu vai godu, negrēkoja, bet domāja, ka aizstāv savu taisnību kā farizejs - kādu tas iedomājās īstu un Vecās Derības Dievam tīkamu. Viņš gribēja būt draudzīgs Dieva kalps, bet maldījās ceļā. Kristus panāca to pie Damaskas un rādīja, kurp jāiet.

Vispirms cilvēkam ir jāsaprot, saprašana jāmil un jāpieķeras tam, ko grib panākt atzītā patiesība.

Cilvēka griba ir priekšnoteikums darbībai un tam, kam jānotiek. "Kungs, ja Tu gribi, tad vari mani dziedināt!" "Gribu. Topi šķīsts!"

Ja mēs ar visu prātu, gribu un mīlestību sakām: "Kungs, Tavai rokai palaujos, pēc Tava prāta lai notiek viss!" Viņš to arī piepilda.

Ja asinssērdzīgā sieva nebūtu pieskārusies Pestītāja svārku vīlei, gribēdama dziedināties, un ja aklais nebūtu saucis iztālēm: "Dāvida dēls, apžēlojies par mani!" - tie nebūtu saņēmuši dziedināšanu. Kādēļ tiem palīdzēja uzreiz, bet mēs staigājam savās kaitēs? Bet vai tad mēs ticam tā, kā ticēja viņi? Neviens!

Lūdziet - taps dots, klausieties - atvērs, meklējiet - atradīsiet. Uzticīgs Tas, kas to solījis. (Mt 7, 7-11.)

Vai mēs meklējam, lūdzam un klausām? Mēs gribam saņemt, bet novēršamies, mēs gribam iekļūt, bet ejam garām, mēs meklējam un neticam tam, ko gribam saņemt.

Netiklā un grēcinieku cilts. Laiks pirms noslēguma. Ļaudis, kas nicina Dieva noslēpumus, tos nepazīst savas pasaulīgās "gudrības" uzpūtībā.

Dievs ir žēlsirdīgs un pacietīgs, gaidot mūsu atgriešanos, un, ja grēkojam arvien un ik dienas, pacieš to, gribēdams mūsu nožēlu, bez kuras nevaram tikt uzņemti apžēlošanā, mīlestībā un priekā - kā tas bija līdzībā ar pazudušo dēlu. "Jo, kas krīt, vai tas neceļas? Un, kas novēršas, vai tas neatgriezīsies?" (Jer. 8, 4.)

Cilvēkam ir jāatopas no laicīgās ikdienas reibuma un jāvar un jāgrib redzēt, ka visa skaistā un plašā pasaule ir likta nevis kā pretīgs zaķis, bet gan kā gaismas un mīlestības pilns ceļš atpakaļ uz Tēva Valstību un mājām, no kurām mūsu pirmtēvi ir izgājuši. Jo neviens mēs nezinām, kurā brīdī šis ceļš aprausies un cik augsts būs sliekšnis vai siena, vai pat bezdibenis, ko esam likuši savā priekšā ar grēku, ļaunumu, atkāpšanos.

Dievs mūsu dvēseli ved pie gaismas un gudrības, reizēm pārbaudot ar bēdām, reizēm dāvājot prieku vai glābiņu, vai dziedināšanu, lai gan šo pēdējo saprot tikai retie un pateicas par to viens no desmitiem. "Kur ir tie deviņi, jo vai desmit nav dziedināti?" Kādreiz Dievs sauc arī pēkšņi, no paša grēku bezdibeņa - kā apustuli Pāvilu. Bet arvien mums ir atvērts ceļš uz gaismu, un tā ir lūgšana un Dieva Vārds, kas runā uz mums kopš gadu tūkstošiem.

Ja mēs gribam vest sevi uz taisna ceļa, mēs vispirms nedrīkstam nosodīt citus. To var panākt, jautājot sev pie katra citā cilvēkā redzamā grēka: "Vai es pats to nekad neesmu darījis? Vai neesmu runājis tukšu, ļaunu, aplam? Vai neko neesmu atņēmis otram? Vai nekad neesmu bijis augstprātīgs? Vai nav manī bijis netīru domu? Un vai tās nav kļuvušas netikli darbi vai netaisna rīcība? Vai es nevienu un nekur neesmu apbēdinājis? Vai esmu godājis savus vecākus, ja to prasīju no bērniem un man sāp viņu netikumība? Vai esmu turējis Dieva svētkus un Dusas dienu vai varbūt aris, sējis un plāvis - kāds nu katram darba laiks - jo bijusi steiga un "nepieciešamība"? Vai esmu bijis labs pret bērniem un nabagiem vai krājis zeķē? Vai esmu dzīvojis ienaidā, bez piedošanas un izlīgšanas? Vai neesmu nekad kūdījis, pārmetis, rājis, noskumdinājis, atstūmis, sevi mīlējis vairāk nekā citus, dzīvojis bez rūpēm pasaules trūkumā, karā, badā, dārdzībā? Vai neesmu bijis vienaldzīgs pret citu kaitēm, bēdām un vajadzībām? Vai esmu bijis

patiess pat savas visdziļākās sirdsapziņas un Dieva priekšā un neesmu runājis saldus un klusus lūgšanu un pazemības vārdus, būdams ārēji nobalsināts kaps, ar trūdiem un tumsu iekšpusē? Nav neviena, kas uz visiem šādiem "vai?" varētu atbildēt: "nekad"!

Un, ja kāds to dara, tad tas ir tikpat paštaisns kā ļaunais ienaidnieks un akls, un apmāts pret saviem grēkiem, tas ir vienīgais iemesls, kas neļauj mums tos nolikt.

Tādēļ augsts un svēts, un nepieciešams kā gaiss elpai un ūdens dzīvībai ir Dieva liktais grēksūdzes sakraments. Izsūdziet viens otram savus grēkus, un Dievs debesīs tos dzirdēs un piedos jums ar Sava Svaidītā Vārdu: "Es, necienīgs Dieva kalps, Viņa Vārdā pasludinu tev grēku piedošanu, atlaišanu un Viņa žēlastību - staigāt Viņa ceļus."

Zinu daudzus, ko bēdas nav pazudinājušas, bet glābušas. Tas viss, ko cilvēks pasaulē tur par nelaimi, - draugu un tuvinieku zaudējums, mantas bojāeja, cilvēku izsmiekls vai pat izdzīšana un nosodišana (kurš nojums bez grēka, lai met pirmo akmeni uz viņu!) - nāk cilvēkam daudzkārt par svētību un kļūst atziņas gaisma un miers. Jo patiesi maz ir pasaulē lietu, kas atsvērtu to brīvību un gaismu, ko iegūstam, šīs lietas pazaudējuši. Daudzkārt gadās, ka laupītājs un varmāka, aplaupīts un cietis, kļūst taisns un pat valda un apkaro netaisnību. Un, ja kāds ir karojis, patiesi domādams savu lietu taisnu un nesavtīgu vai bezviltīgu - kā Pāvils, aizsargājot Mozu pret jaunu mācību, - tad tas tiek izrauts un tam rāda pareizo daļu, par ko karot un nolikt savu dzīvību. Kā vergam iesitot sejā, Kristus dāvā Pāvilam brīvību, uz brīdi atņemot acu gaismu un dodot Gara spožumu.

Ja kāds valdnieks izsludinātu un izsūtītu rakstus -nāciet visi, es gribu jūs apbalvot - un nāktu viens vai divi, bet citi par šo rakstu smietos vai teiktu - man tādu blēņu nevajag! Kas gan turētos pretī laicīgam apbalvojumam un nesaņemtu solīto? Bet Dievs pacietīgi gaida kopš pasaules radīšanas, lai cilvēks būtu tā cienīgs. Un Kristus gaida turpat divus tūkstošus gadu, un arvien mazāk ir to, kas saņem Viņa Priecas mācību un Solījumu: "Es un Mans Tēvs nāksim un mājvietu ņemsim pie tevis." Un, ja kāds šo rakstu lasa un nepieņem, tad viņa nams ir bez gaismas un tas aizslēdzis savas durvis mūžīgai dzīvībai, gaismai, mīlestībai un mieram, kurā tas aicināts mājot.

Reti gadās tādi, kas, izdzirdējuši Dieva Vārdu, uzņem to un tūdaļ nes augļus. Mēs visi vairāk vai mazāk esam akmens lauks, ērkšķi vai ceļmala, kur labais nokalst, iznīkst vai arī putni to uzknābā. Un bieži laistīšana, ravēšana, sargāšana ir mūsu pūles Dieva laukā, kam mēs citādi aizmirstu pieskarties. Svētīgas ir ciešanas un grūtums, trūkums un ienaidnieki, kas apdraud mūs, liek būt modriem un cīnīties par labo. Patiesi, dažs ienaidnieks panāk mūsos to, ko grūti panākt pat sargeņģelim. Ne velti kūtrie ir ļaunāki par grēkojušu noziedznieku, un arī bagātie grūti ieies Dieva Valstībā.

Grēko, kas saka par dzīvi, ka tā tukša, veltīga un bez nozīmes. Nemirstīga dvēsele ir dārgs trauks, pieliets ar dzīvības garu - Svētā Aizmūžīgā Dieva elpu, kas dod saprātu un liek mums izšķirt labu un ļaunu pēc paša gribas, kā to gribējuši jau pirmvecāki. Tādēļ kristiānisms nav nenozīmīgs un nesvarīgs, tas ir liels, augsts un dziļš mūžīgās dzīvības noslēpums, kas dots mirstīgai miesai, lai tā kļūtu mūžīga vēl pirms nāves. Tāpat kā pats Dievs, nokāpis zemes virsū, parādījis savas skaidrības spēku un godību, cietis un netaisni vajāts, miris rūgtā krusta nāvē, augšāmcēlies un

mīt pie Tēva godībā un reizē ir pie savējiem uz zemes līdz pasaules galam- dziedinot, šķīstījot, mierinot un rādot, tā ari visi tie, kas cieš pacietībā, staigā skaidrībā, deg Dieva Gara gaismā, paliek mīlestībā - pieder brīvībai, ko nevar saistīt šīspasaules ļaunums, naidis, manta, vara un kaislības. Tie ir piederīgi Viņa Valstībai ar Viņa iedibinātiem Svētiem Noslēpumiem, ņem dalību Viņa būtībā, saņem pestīšanu pēc grēku atlaišanas, uzņem Kristu jau šeit uz zemes un pēc tam ieiet Viņa Tēva Valstībā.

Pasaules manta iedota tādēļ, lai redzētu tās īslaicību, ķēniņu vara - lai pārlicinātos par tās nepastāvību, netaisnība - lai rādītu, ka tā sagādā tikai bēdas un pazūšanu, augstprātība - lai justu tās tukšumu un bailes nāves priekšā, savtība - lai pazītu tikai izsalkumu un nepiepildāmību, pūles un grūtumi - lai saprastu miera gaišumu, visa dzīve - lai redzētu, ka tā ir ceļš uz augšu, maksa, par ko pērk mūžību, un beidzot nāve - taisnam tā ir atvērti cietuma vārti uz debess brīvību, bet netaisnam un bezdievīgam - moku pilna atziņa par savu tālumu no patiesības, nokavētā un nepagūtā, palikšana ārpus gaismas un mūžīgās mīlestības pilnā miera, kuru tas savā aklumā pats atstūmis.

Ir ļaudis, kas saka - kādēļ ir trūkumi un kļūdas? Vai Dievs nevar darīt, lai tā nav? Var. Bet tad cilvēkam būtu atņemta paša griba, viņa izvēle starp atmetamo un iegūstamo, būtu atstumts ļaunā spēks, ar kuru cīnoties iegūstam arvien lielāku Dieva miera un gaišuma atziņu. Kā mēs zinātu skaistumu, ja pretī nerēģotos neglītāis, kā gaismu, ja tā nemestu ēnas? Uzvara pār sevi un grēku ir tā, kas izpelnās Dieva žēlastību. Un ģeķi un liekēži ir tie, kas visu prasa no Dieva un no sevis neko, kas grib visu saņemt rokās par neko pēc kūtrībā, vienaldzībā un savtībā pavadītām dzīves dienām.

Vispirms cilvēkiem jāapzinās, ko Dievs darījis mūsu labā, lai zinātu, kas pašiem jādara - ne jau viņa labā, bet lai paši sevi nepazudinātu. Ja kāds valdnieks ceļa malā paceltu pamestu, netīru, vientuļu, aklu un kurlmēmu bērnu; ja viņš to liktu vest savā namā, mazgāt, ģērbt, dziedināt, mācīt, ēdināt ar dievišķīgu ēdienu un dziedēt ar nemirstību; ja viņš to aizstāvētu pret uzbrucējiem un ļaundariem, ļautu sevi nokaut, to sargājot, un solītu tam mūžīgu dzīvošanu - kas būtu jādara šim bāra bērnam? Tam būtu uz dzīvību un nāvi jāpieķeras savam labdarim, jāstāv ceļos tā priekšā un jāziedo sevi par visām tā labdarībām un mīlestību. Tādas pateicības un atdalījuma pat nav, kādu šis valdnieks būtu pelnījis. Un Dievs to visu ir darījis mūsu dvēselei! Viņš licis to sairstošā māla traukā, bet darījis to nemirstīgu mūžīgai dzīvībai, posis un pušķojis pēc Sava vaiga un līdzības, apdāvinājis ar skaistuma, varenības un skaidrības apziņu, devis saprātu, devis žēlastību, kas iet pāri saprātam, licis tai just neiznīcīgu mīlestību un prasījis vienu: apliecināt patiesību un taisnību, būt bez ļaunuma un netīrības, staigāt Viņa krāšņumā un gaismā. Bet cik ir to dvēseļu, kas to apzinās un dara? Miljoniem un miljoniem ir to, kas aizliedz savu Tēvu, Ķēniņu, Valdnieku, Labdari - Savu Dievu un savu Pestītāju! Kas apsmej Viņa Vārdu, vērtās dubļos, nomet Viņa dotās tīrās drēbes un staigā kailumā vai nerra lupatās, smirdošās skrandās vai zvēra ādā. Kas noliedz pat Viņa esību - Tā, kurš visu radījis, visu uztur, izplatījumu un bezgalību turot kārtībā, kustībā, tapšanā un pārvērtībās. Vai ir kāda mašīna,

organisms, spēks, norise, kas pati, bez vadības gadu miljoniem rīkojas un dara visu tādā ritmā un kārtībā, mērķtiecībā, varenībā un skaistumā, kā pasaule, zeme, izplatījums, miljardi zvaigžņu un spīdekļu? Un, ja kādreiz pār zemi nolīst zvaigžņu lietus vai krīt meteorīts, vai tā nav zīme un brīdinājums, lai cilvēks nerotaļājas ar nāvi un bojāeju, lai nedzen tajā sevi un citus aklā varaskārē, neapzinoties savu patieso uzdevumu - būt mīlestības un patiesības pilnam pret savu Tēvu un visiem cilvēkiem. "Cilvēks nepazīst savu godību, tas pielīdzinājis sevi lopiem un kļuvis tāds kā tie." (Ps.49, 13.)

Kopš neatminamiem laikiem cilvēce un pravieši gaidīja Pestītāju, To sludināja pagānu Sibillas un elku priesteri, to redzēja ticīgas dvēseles, cerēja valdnieki bēdās, spaidos un gūstā. Bet neviens nenojauta, ka Tā mīlestība sniegsies vēl pāri krusta nāvei, ka Tas pazemosies zemāk par cilvēku un celsies augšā dievišķīgā nemirstībā, mācīs bezgrēcību, taisnību, mīlestību pret visiem, atklās mums Sevi Pats ar Savu Miesu un Asinīm līdz pat pasaules galam un neizsakāmā lēnībā visnabagāko un pazemotāko, visļaudunāko un netiklāko gaidīs nebeidzamā pacietībā nākam pie Sevis. Sauks žēlumā un bailēs, kā māte sauc nomaldījušos bērnu, meklēs vēl pēdējā tumsā un nāvē, īsu brīdi pirms ieiešanas sodībā, ņems Sev līdzī paradīzē, ja vien cilvēks atskaitīs savu un Dieva patieso būtību, atklās Kristu, jutīs, dzīvos, lūgs, cerēs un teiks: "Kungs, piemiņi mani Savā Valstībā!"

Vilks turas pie vilku bara, avs aitu pulkā, putni kopā ceļo pret sauli, bēgot no ziemas, bet cilvēks novēršas no sev radniecīgā gara, kas pēc savas līdzības un nemirstības cēlis cilvēku par savu mantinieku, kas mīlestībā velk cilvēka garu un dvēseli pie Sevis, laukā no zemes dubļiem un laicīgā. Savā godībā un gaismā. Bet tā turas pretī, krīt zemē, vērtās netīrumos un negrib piecelties. Tā grib maldīties un staigāt neceļus, lai tikai nenonāktu Tēva namā arī tad, kad viss mantojums izšķirts un kad jāēd klijas un sēnalas no cūku siles svešā malā.

Dvēsele pieder tam, pret ko tā tiecas un ko meklē sastapt. Ja tai slāpst pēc Dieva, tā dīgst cauri tumsai un akmens kalnam pretī Viņa gaismai. Ja nē - tā ļauj sevi ienaidniekam, kopā ēdot un dzerot ar to arī tad, ja zina, ka ēsma ir nešķīsta un kausā ir indes zāles.

Neviens nevar reizē dzert līdz reibumam un būt gudrs, paturēt pasauli un satvert Garu, pazaudēt skaidrību un mantot mieru, celt naidu un saņemt svētību, pārdot vai atmest savu pirmdzimtību, Tēva tiesu un savu mantojumu, paliekot Viņa īpašumā.

Ne velti Dievs cilvēkam ir licis nākt pasaulē kailam un nevarīgam, bez apģērba, bez barības sevī pašā, bez elpas savās krūtīs, lai rādītu, ka visu to Viņš dos Savā Tēva dāsnumā - apģērba un barības tiesai, skaidru malku slāpēs, skaidru gaisu elpai, saules gaismu un siltumu, augļus, koku un akmeni mājoklim, miesas spēku sevis sargāšanai. Un vienīgais, ko Viņš prasa, - ir bērna mīlestība pretī, paļāvība Viņa labumam, uzticēšanās Viņa lēmumiem, staigāšana mierā, patiesībā un labprātībā. Kas pateicas Viņam par visu? Kas uzticas Viņam līdz galam? Kas atmaksā ar savu

mīlestību kaut nieka daļu Viņa lēnprātības, piedošanas, krusta moku? Kas tic Viņa solījumam: "Tu esi Mans un nekas tevi neizraus no Manas rokas?!"

Mēs visi esam atkrituši. Mēs visi esam bijuši nepateicīgi, visi šaubījušies, savā reizē kurnējuši, ienīduši otru, bijuši ļaunuma pilni, krituši, klupuši un pat negribējuši celties. Un, ja mēs ar muti neesam aizlieguši savu Tēvu, tad mēs to darām, neturot Viņa likumus. Un, ja mēs pūlamies tos turēt, tad, sēdot dievnama solā, kļūstam augstprātīgi un sakām: "Es pateicos Tev, Kungs, ka Es neesmu tāds kā šie muitnieki!" Bet augstprātība un paštaisnība ir pirmais grēks, kas velk aiz sevis visus citus.

Kā miesa nedzīvo, neuzņemot gaisu, ūdeni un barību no zemes, tā dvēsele slāpst un mokās, neuzņemot Garu no sava Gaismas Tēva augstumos - Visumā un bezgalībā.

Dieva būtība ir Dzīvības maize dvēselei un miesai - ar to, ko Viņš darījis uz zemes miesai, un ar to, ko Viņš sūta Pats no Sevis Garam.

Nevis tas, ka bauslis ir bijis, ne tas, ka lūdzot gribam sev ko dabūt, ne tas, ka ceram uz paradīzi, bet tas, ka nevaram dzīvot bez Viņa gaismas, miera, mīlestības, skaidrības, skaistuma, patiesības, lēnības un lieluma, - tas mūs padara par Viņa īpašumu un par gaismas bērniem.

Kā radi raud par slimnieku, kas vairs nerunā, nesaprot, neuzņem barību, tā Dievs un Viņa svēto pulki baiļojas par dvēseli, kas vairs nelūdz, neatceras Radītāju, nealkst Viņa svēto Noslēpumu un nav vairs ar Viņa Miesu, Asinīm un Garu.

Nožēlojams ir cilvēks, kas iestidzis savā miesā un dzīvo tai vien, kas nejūt, ka ir kļuvis tikai trauks bez sava dievišķīgā satura, un pamazām pieaug ar pelējumu, putekļiem un mēsliem. Bet vēl daudz bīstamākā stāvoklī ir tāds, kura gars dzīvo ar sevi vien, klanoties savam prātam un domājot, ka pats ir sapratis visu ieguvis visu, vai arī var atņemt visu pēc savas gribas. To ir paņēmis sev augstprātības, noliegšanas un būtībā izmisuma gars, cik augstu tas arī nekāptu laicīgā stāvoklī. Jo tāds cilvēks jau ir bez mīlestības, atkritis no Dieva un kļuvis ļauna ienaidnieka - visu noliedzēja īpašums.

Dievs visus ir radījis par svētu biķeri Savam Garam, bet vairums sevi padara par podu, ko pielej ar putru. Kamēr šī putra ir laba, tam vairāk nekā nevajag; ja tā kļūst negaršīga un liesa, šis pods sāk grūstīt citus podus, līdz visi sabirst druskās.

Kaut jel cilvēks noskumtu par savas dvēseles kailumu un nabadzību, bet, jo niecīgāks tas ir, jo augstāk ceļ galvu. Jo mazāk kāds zina, jo gudrāks sev liekas. Viņš pat nenojauš to gudrības bezgalību, ko cilvēks savā mūžā nespēj ne apjēgt, ne iegūt.

Kā patiesi mācītais redz, cik maz vēl ir guvis no visa, ko varētu zināt, tā patiesi ticīgais jūt, cik dziļi stāv grēkos un nepilnībā un cik augsts ir ceļš no savas miesas līdz Dieva Garam, no laicības uz mūžību.

Mūsu Kunga atnākšana un upuris bija mirušā cilvēka dēļ, kurš guļ savu grēku kapa tumsā, netīra un ļauna gara varā, bez rītausmas un cerības uz dzīvību. Jau šajā dzīvē Dievs to aicina uz augšāmcelšanos, staigāšanu gaismā, skaidrībā un mīlestībā, lai saņemtu pēc tam mūžīgu dzīvību.

Cik gaismas uzņem gars un cik tas aug pret Dieva godības pilno Skaidrību, tik arī miesa tiek skaidrota līdzī -to nevaldzina grēki, viņš redz tos gara patiesā izskatā tārpainus, trūdošus un niecīgus. Un grēku atmetusi miesa top garā stiprināta, tā atjaunojas kā ērglis, tai nekaitē slimības, vecums, pat nāves zāles un dzīvnieku plēsīgums. Un pēc nāves tā tiek pagodināta ar nesatrūdēšanu.

Neviens, kas nav kristietis, pat nenojauš to gaismu, mieru, spēku un bagātību, to skaidrības pilno laimi, ko saņem tas, kas zem krusta iet Pestītāja pēdās, zinot, ka viņa mantojums būs žēlastības un mīlestības Dievs, Patiesības Valdnieks, aizmūžīgais Radītājs Pats. "Tas Kungs ir mana tiesa mantojumā un mans dzīvības kauss." (Ps.16,5.)

Tāpat kā ēdiens bojājas bez sāls, kļūst neglīts, smako un tajā metas tārpi, tā arī cilvēks, nesvētīts ar Dieva Garu, sāk maitāties garā, sirdī un prātā, kļūstot negants, ļauns un negodīgs. Dievs novērš Vaigu no tā, un, ja tas neattopas savā postā un neatgriežas, - tā dvēsele un miesa tiek saēsta paša negantībā un iet bojā. Bet Dievs gaida līdz pēdējai stundai, lai mēs lūdzam pieminēt mūs Viņa Valstībā, un, ja kāds attopas un to dara, - Dievs pieņem un dziedina to, un bieži pat ceļ godā kā pazudušo dēlu. Šādu līdzību Dievs ir licis iestādīt jau Vecajā Derībā, pavēlot katru upuri apkaisīt ar sāli.

Kā redzamā pasaulē kails cilvēks kaunas pats no sevis un citiem un nestaigā tāds ielās un sapulcēs, tā arī garā apkaunoto neuzlūko neviens svēts gars. Lai pielūkojam, ka neesam kaili, bet apgērbti ar Gara skaidrību un godu. Lai kā arī mēs šē slēptu savu kaunu, tur - mūžības gaismā - mēs stāvēsim kaili un visu uzlūkotī Soģa krēsla priekšā, un katru redzēs visi debesu pulki, visi svētie, visi līdz mums dzīvojošie un aizmigušie, un nebūs mūsu grēkiem cita aizsega kā vien Dieva taisnība.

Lai kā tagadējais cilvēks lielītos ar savu miesu un rādītu to ar tās grēkiem un nekaunību - jo neviena skaidra miesa neies sevi izrādīt -, ir jāatceras pats pirmais cilvēks, kurš sevi ieraudzīja kailu un apzinājās savu neglītumu tādēļ, ka bija grēkojis. Un, ja ne agrāk, tad Pēdējā Tiesā katrs kaunēsies un kauks par savu grēku kailumu, lai cik apreibis un nelietīgs tas tagad ar to plātītos. Ja cilvēks sevi redzētu tādu, kādu to redz Dievs, tas kristu zemē un nezinātu, kur slēpties, jo Ādama miesas kailums, ko tas slēpa zem lapām, bija vēl skaidrs un bērnišķīgs pret to ietrūdējušo bezkaunību, ar kādu lielās katra nākamā paaudze. Tas ir kāpiens tuvāk pasaules galam un Tiesai un liek nodrebēt Ādamam par viņa pēcnācēju izvīrtību.

Kā nams, kurā mājō īpašnieks, ir kopts, tīrīts un iekārtots, tā dvēsele, kura ir darījusi sevi par mājokli Dievam, ir skaidra, glīta un gaiša. Bet nožēlojams ir tas nams, kura īpašnieks ir tālumā, jo tajā valda un posta svešie, labākajā gadījumā tur

saimnieko kāds vecs kalps, kurš nespēj vairs visu sakopt un uzturēt, - daudzas telpas stāv noslēgtas un putekļu, tumsas un drēgnuma pilnas, vai arī tur dzīvo svešinieki, kas posta un rauj, ko varēdami - "jo nams nav mans, un manta, ko varu ieraut, nāk par velti". Un beidzot, kad tuvu sabrukums, pat svešinieki pamet šīs telpas, un, ja tur vēl kas mitinās, tad tās ir peles, čūskas, sikspārņi un ūpi. Tā katru dvēseli pirms dzīves gala pārņem bailes, riebums, šausmas un izmisums, ja tajā nav klāt tās saimnieks un Radītājs, un bailēs no vientulības un nāves tā pati uzmet sev sātana cilpu. Cik ļoti visā mūžā, bet sevišķi tā noslēgumā, jālūdz Svētais Gars, lai tas nāk un atgriežas, un mājō mūsos - mūžīgais gaišums un iepriecinātājs, kas nāk no Tēva, Dēla nests un dots, lai postu mūs mūžīgai godībai Dieva apžēlošanā un atkal pieņemšanā.

Nekas nav tik bīstams dzīvē kā mierinājums: "Vēl ir laiks! Vēl darīšu šo un to, vēl uzcelšu šo māju, nokopšu šo lauku, apkopšu šo tīrumu, uzaudzināšu šo dēlu, pārdošu šo preci. Un tad gan ķeršos pie savas dvēseles un dzīvošu tikai Dievam!" (It kā Dievā nebūtu mūžīgās dzīvības un Tas neztiktu bez mums!) Bet Viņš ilgi pacieš mūsu gausumu un grēkus un tomēr vienā brīdī saka: "Ir diezgan! Tu esi pļaujams, jo sāc birt un trūdēt, un arvien mazāk derēsi Manam mūžības apcirknim." Jo ilgāk Dievs ar mums ciešas, jo dedzīgāk ir jāsteidz izlīdzināties. Neēd, mana dvēsele, nedzer un nepriecājies, un nepaplašini savus šķūņus mantai, pirms neesi nolīdzinājusies kā Čaķejs par katru lieki ņemtu grasi ar bagātu uzviju un teikusi: "Kungs, šodien Tu esi pie manis nācis, un manam namam irnotikusi žēlastība!" Un lūdz katru vakaru, pirms ej pie miera: "Un, ja šī diena būtu pēdējā, Kungs, piemini mūs Savā Valstībā!"

Arī bēdas ir Dieva žēlastība. Tās bieži panāk mūsu dvēselēs vairāk nekā labums, kurā apimstam mierā un laicībā, aizmirstot visa galu. Bet ikvienu atgriešanos Dievs pieņem un desmitkārt paldzina tai Savu žēlastību. Lasot Veco Derību, redzam daudzas atkrišanas, praviešu nokaušanu, mantkārību, elkdievību un - visbeidzot - sava Svaidītā atstumšanu, vajāšanu un krustā sišanu. Un tomēr Dievs ir apsoliļjis sapulcēt šo Savu tautu no trimdas pirms pasaules gala (un dara jau to), kaut arī daudzo grēku un stūrgalvības dēļ ir izpostīta Jeruzaleme un viņas templis, un visā pasaulē to vajā Ahasfera liktenis.

Ikviens savās domās, staigāšanā un darbos ir pilns netaisnības; patiesi, mēs grēkojam, pat stāvot lūgšanās, jo vairāk lūdzam aizsargāšanu pret pārestībām nekā savu grēku pamešanu un labošanu. Redzot Dieva pacietību ("Redz, kā tas dzīvo, bet Dievs tam neko nedara, un labklājība tam aug jau pāri galvai!"), cilvēks top pārgalvīgs un domā, ka viss tam atļauts bez jebkāda soda! Un, ja mēs bēdās un pārbaudījumos attopamies un gribam atkal nostāties uz ceļa, tad ļaunais pieliek visus spēkus, lai mūs nepazaudētu, uzkrājot arvien smalkākas, nemanāmākas un dziļākas kārdināšanas.

Briesmīga sērga ir nevērība un bezbēdība pret grēku un dvēseli. Tā lēni saēd kā spitālība, liekot domāt - vēl ir laiks! "Nodzīvošu līdz tam vai tam laikam un tad rūpēšos par glābšanos." Bet, kas zina pēdējo stundu un tās varēšanu? Briesmīgs grēks

ir arī izmisums. Jo tad neticam Dieva žēlastībai vai Viņa varai. Jo vairāk dvēsele tuvojas Dievam, jo lielākā spēkā uzmācas ļaunais, cenzdamies to novērst.

Neielaidieties sarunās ar nelabo. Viņam gudru pierādījumu gana. Bet lūdziet Dievu, lai Viņš ļauno atvairā, pārvar un atspēko. Ne mēs to varam, bet Viņa spēks un žēlastība. Jālūdzas, lai tā būtu mūsos, bet iemājojot mūsu dvēselē tā var tikai tad, ja to visu nav aizņēmis grēks. Vienīgi skaidrā staigāšanā varam saņemt varu no augšienes.

Tikko cilvēkā ienāk grēks, ļaunais ar to runā kā tuvinieks. Un dvēsele bieži paliek nevarīga un mēma savās bailēs vai - vēl ļaunāk - nevērībā. Ja kāds saka: "Tev glābiņa nav!" - atbildi: "Atkāpies! Jo es gribu vietu, kur nostāties uz ceļiem zemē Dieva apžēlošanās priekšā!" - un Rakstos teikts: "Dievs negrib grēcinieka nāvi, bet atgriešanos!"

Ja mēs gribam glābties un cīnīties pret grēku, mums dod ieročus no augšienes. Ja mēs esam kūtri un paļaujamies uz sevi vien, mums no bezdibeņa met tīklus ap kājām. Ja mums ir likts cīnīties pret ļaunumu, tad mūsu Sūtītājs nelaiž mūs cīņā kailus, izsalkušus, vārgus un bez ieročiem. Ja vien mēs paši tos nenometam!

Kristus ne vien dziedināja neārstējamus, darīja prātīgus trakotājus, uzmodināja ne tikai pamirusos vai nesamaņā guļošos (Viņš zināja, ka šī neticīgā cilts to tā izskaidros!), bet Viņš arī izsauca no kapa ietrūdējušo, kuru tā māsa pat negribēja vairs uzlūkot, nejust tuvu!

Jo, kas ir radījis miesu un dvēseli, Tas var likt tām nākt un iet, šķirties un savienoties. Kas ir nolēmis cilvēkus celt pēc savas līdzības, Tas var tos izraut no briesmām un kārdināšanām, ja vien tie ļaujas glābties un tiem riebj pašu grēki; bet nāk robeža, aiz kuras grēku vairs nesamana - kā nosalstot nejut locekļus vai izdziestot sāpes.

Ja cilvēks saka: "Miršu, ne tikai cietīšu un guršu vien, bet vairs neatlaidīšos no Tavas žēlastības, Kungs!" - tad Dievs dziedē saplosītu miesu, iepriecē nomocītu dvēseli, stiprina to, kas raugās nāvei acīs ar varena prieka un paļāvības spēku: "Jo - vai dzīvoju, vai mirstu - piederu Tam Kungam!"

Cilvēks nevar reizē turēties pie zemes un pacelties tai pāri, reizē piepildīt sevi ar grēku un uzņemt Dieva skaidrību, reizē būt grēcīgs un svēts. Ja mēs kaut vāji apzināmies, kāda ir Dieva Valstība, - mūsu šīs zemes godība zaudē savu spēku. Tas nav askēzes uzdevums - staigāt pelnos, badā, nabadzībā un visa noliegšanā - tas nav mērķis, bet tas ir ceļš, ja esam sapratuši, kāda trūdu smaka ir šīs zemes kaislībām, ja redzam, kādas skrandas un lauskas ir šīs zemes godība un vara pret mīlestības un mūžības godību un gaismu.

Visa daba, cilvēks, to varenība un skaistums ir Dieva radīts un ir Viņa paša atspīdums. Bet nekas nevar pārspēt un likt aizmirst Viņu pašu - vāja ir māksla, darba prieks, cilvēka gudrība un viņa vara, ja tās apreibst, dievinot pašas sevi. Tās zaudē savu reibumu un spēku tajā brīdī, kad dvēsele kaila stāv pie dzīvības un nāves

sliedzina sava Radītāja priekšā. Tad dvēselē ir palicis tikai grēks un zemums, velts pašlepnums, kas pārvēršas žēlumā par dzīvē nepagūto, kā dēļ bijām sūtīti. Un, ja svaru kausā kas vēl krīt mums par labu pret mūsu savtību un zemumu, ļaunumu un aplamībām, - tad tās ir ciešanas. Svētīgs ir tas, kas pateicas tam Kungam, savam Dievam, par ciešanām; par to, ka tas brīžam ir mazgāts asarās un izdedzināts sāpēs, jo citādi dvēsele būtu noslāpusi laicības seklumā un labklājības taukos.

Maz ir tādu, kas labo sākumu noved līdz labām beigām, neatlaidīgi mīlot vienīgo Dievu, bez elkiem daudz dažādos veidos, bez meliem, liekulības, nepatiesa zvēresta, tuvākā noniecināšanas, ļaunuma, iekāres vai maldīšanās.

Daudzus paceļ aizgrābtība, bet bēdās un grūtībās tie saļimst. Daudzi grib palīdzēt, bet neko savu nespēj atdot. Daudzi loka ceļus Dieva godībai, bet iegrimst pirmajā dūkstī, kas gadās ceļā; daudzi saka - Kungs, Kungs! - un pie tam sirsnīgi, bet ienīst savu tuvāko un brāli. Katram mums dzīvē ir sava iecere, par kuru sakām: vēl to un to paveikšu, tad viss būšu Dieva īpašums vien. Un nekad par to nekļūsim, ja Dievs mums nebūs viss visā dzīvē un savās gaitās nestaigāsim uz Viņu vien.

Bet Dievs prasa no mums ticību, mīlestību un skaidrību, visas citas mūsu vājības var tikt aplātas ar Viņa žēlastību, bet mēs nevaram lielīties, ka zinām Viņa nodomus vai ka varam paredzēt Viņa atbildi uz mūsu rīcību.

Grēks ir pat gaidīt, ka būsīm Debesu Valstībā par to, ka esam mīlējuši Dievu! Ne atmaksas dēļ tiecamies Viņam tuvāk - jo tad esam algādži, bet tādēļ, ka Viņš ir Mīlestība un Miers, bez kā nevaram pastāvēt, tādēļ, ka viņš ir Tēvs un grib mūs par saviem bērniem.

Kristus nav solījis saviem sekotājiem liksmību un vieglumu. Bez krusta neviens vēl nav varējis iet Viņa pēdās, bet, kas uzņēmies krustu un viņam seko, tas zina, ka Viņa jūgs ir viegls un ka to var nest ar prieku, ja vien esam tuvu Viņam, neatkāpjoties un nezaudējot ceļu.

Bet daudz ir tādu, kas grib satvert mūžīgo dzīvību un vienlaikus turēties pie laicīgās. Neviens nevar noturēt vienā rokā divas tik grūtas lietas; neviens nevar noturēt pat katrā rokā savu, jo katra prasa visu spēku un pilnu aptvērienu. Neviens nevar pieliet krūku ar vīnu, ja tā jau pilna ar ūdeni; neviens nevar dzīvot otru mūžu garīgai valstībai, ja pirmo un uz zemes vienīgo ir nodzīvojis tikai laicībai un mantai. Kungs, palīdzi, ka izšķiramies par Tevi, kalpojot un pazemojoties šeit tā, kā Tu to darīji savā zemes dzīvē!

Sargieties darīt savus taisnos un labos darbus ļaužu slavas dēļ! Tā tos iznīcinās! Un Dieva priekšā tie ir tikai meļa, zagļa un liekuļa darbi. Un, kas no laba darba cer sev pašam gūt labumu, tas ir auglotājs un muitnieks. Tos Pestītājs izdzina no tempļa.

Visnabadzīgākais amatnieks ir taisnāks par bagātu tirgotāju. Jo pirmais darina savu dienišķo maizi ar rokām, bet otrs ar peļņu iemaina otra darīto savā labā.

Katrs, kas dzīvo pasaulē un sevišķi pilsētās, pieķeras kādam elkam: peļņai, mākslai, savai gudrībai, ar ko var iegūt godu ļaudīs, savam namam un tuviniekiem. Un tie vēl ir tie labākie. Daudzus šis pirmais elks noved pie citiem: pie savtības, negausības, izvirtības, varas, augstprātības, lepnības, noziegumiem, pie tukšām izpriecām, bezdarbības, tukšiem sapņiem, pat pie Dievvārda sludināšanas peļņas vai goda dēļ. Nav skaita tām aizām, ko kārdinājums atver pie katra kristieša kājām, un maz ir to, kas tajās neiekrīt vai iekrituši izrāpjas.

Tiklīdz dvēsele ar visu spēku iemīl Dievu, savu Pestītāju, tai stipri jāturas Viņa ziņā un, sargājoties un bēgot no grēka, jāļauj Viņam vest un vadīt sevi - bez savas iekāres un labuma apsvērumiem. Viņš izraus to no tīkla un pārgriezīs cilpas, glābs no negaisa un tveices. Un arī ciešanas tādai dvēselei būs tikai šķīstītāja uguns, kas stiprinās pašāvēību savam Dievam līdz pat nāvei.

Daudzi gan grib iemantot Valstību, bet viegli, neko nepametot. Un daudzi jau šē domā, ka ir tās cienīgi. Briesmīga būs tiesa pār dvēseli, kur tā redzēs sevi kailu Dieva priekšā ar visiem tiem grēkiem, ko pati piemirsusi, bet ko redz Dievs.

Apņemšanās ir tā vieta, no kuras cilvēks sāk atmest grēkus un meklēt ceļu uz Dievu. Ne velti kūtrību liek nāves grēku skaitā, jo tā ir purvs ceļa sākumā, kur iestieg 90 no simta.

Cilvēks kāro aizsniegt Visaugstāko. Bet vispirms jāaizsniedz pašam sevi: jāklūst par jaunu, tīru, garā un miesā svētu cilvēku - jāpiedzimst no augšienes, jāatmet vecais - trūdu, laicības, iekāres un ļaunuma pilnais, jāklūst par Svētā Gara trauku un mājokli, kā, cilvēku radīdams, bija iecerējis Dievs.

Ja saka - miesa ir miesa, un nav jāprasa no tās neiespējama, tad atbildi - gars ir gars, un tam ir vara pār visu, arī pār miesu!

Ja koks, kas ir smags un npaceļams, ūdenī peld un negrimst, ja tas var noturēt uz ūdens dzelzi, lai gan dzelzs ir smagāka par koku un ūdeni, tad arī gars var izcelt miesu ne tikai no grēka un ļaunuma, bet līdz ar to arī no slimībām, kaitēm un pat nāves, kā to ir daudzkārt pierādījis Pestītājs.

Kā miesa bez gara ir mirusi un nespēj nenieka, bet satrūd un sairst, tā arī dvēsele bez Dieva Gara un bez Viņa mūžīgās dzīvības mirst - kļūst vāja, ļauna, tumša un galā iet bojā ienaidnieka valgos, ja tā pati ar savu brīvu gribu, kas tai dota, nebrēc pēc Dieva palīga un negrib tikt glābta. Jo Dievs to spēj - pat pēdējā stundā, ja To lūdz.

Tādēļ Kristus nācis zemes virsū, lai jau šē mums dotu Dieva dzīvudartāju Garu un rādītu: "Es esmu ceļš un Patiesība. Kas nāk man līdzi, nestaigās tumsībā, bet arī no nāves ieies mūžīgā dzīvībā."

Ja dvēsele jau šē nepieņems Svētā Gara zīmogu un nekļūs Dieva daļa un īpašums, tad kā tā domā ieiet neiznīcīgā valstībā?

Ir mērs, robeža un svars cilvēkā pašā tā gribai rīcībā, viņa mīlestībai, brīvībai un spējai - kā labajā, tā ļaunajā. Ja ar visu spēku cenšamies darīt Dieva prātu, sakot: "Ne es, bet Tu, ne mans prāts, Kungs, lai notiek, bet Tavš!" - tad Dievs pats ved un vada visu ar Savu aizredzi mums par labu. Bet, ja pamazām padodamies ļaunajam, tas soli pa solim, nemanot ved mūs sev līdzī pazušanā, un vienīgi izmisusi lūgšana pēc Dieva glābiņa vai arī Viņa iezēla par mūsu aklumu un nevarību var izraut mūs atpakaļ. Bet cilvēkam ir jāgrib tikt glābtam vai vismaz jābīstas pazušanas, lai to no nemanāmas nogrimšanas izrautu Dieva padoms.

Neesiet nepacietīgi Dieva ceļos, ja Viņš jūs neizceļ uguns ratos pie sevis kā Eliju. Jo, cik tālu ir zeme no debess, tik tālu mēs stāvam no Elijas. Atcerieties, cik ilgi Jāzeps cieta, tika pārdots verdzībā, kārdināts un pārbaudīts, līdz, saglabājis uzticību savam Dievam un valdniekam, izpildīdams svešā zemē grūtu kalpošanu un augstu amatu, tas piedzīvoja godu un žēlastību - palīdzēt savai ciltij badā, atmaksāt ļaunu ar piedošanu un paēdināt brāļus ar maizi par viņu ļaunprātību. Un piepildījās jaunībā sapņotais - saule un mēness, un kviešu lauki lokās tā priekšā un godina, saņemta arī tēva mīlestība un svētība. Un viņa pīšļi pat atgriezās un atdusējās dzimtenē.

Kad pravietis Samuēls bija svaidījis Dāvidu par ķēniņu, sākās tā bēdas un vajāšanas, tas cieta badu un slēpās, bet paļāvās uz To, kas viņu svaidījis, un vēlāk valdīja spožumā un dziļā paļāvībā uz savu Aicinātāju. Ja visādās bēdās nepazūd mūsu paļāvība uz Dievu, tad Dievs dod cilvēkam citu - ne pasaulīgu - redzēšanu; ne laicīgu, bet nenīcīgu prieku; ne zūdīgu, bet mūžības bagātību; un cauri visai mācībai ļauj nojaust savas godības gaišuma neizsakāmo prieku, ko nekādi šīs zemes zaudējumi nevar izpostīt. Maz ir tādu, kas to saņem, bet tad tie ir patiesi kristieši.

Katram, kas sāk kristieša ceļu, tas ir jāsāk ar grūtuma panešanu, pacietību, pazemību un neatkāpīgu paļāvību Dievam, kā īpašums viņš grib kļūt. Ar stipru prātu un gribas apņemšanos jāstāv pretī kārdinātājam, kas grib nojaukt tiltus, sapostīt ceļus un nomaldināt sāņus.

Ja dvēsele šē nebūs saņēmusi Svētā Gara dzīvību, vai ir iespējama tās ieiešana mūžīgajā dzīvībā? Lūdziet, lai šē jau kļūstiet par Dieva īpašumu, tad būsi mūžībā. Tādēļ šī dzīve mums dota. Tādēļ Kristus ir nācis miesā, cietis, apsmiets, kārdināts un miris, - lai rādītu, ka cilvēkā ar visām tā miesas vājībām, vien bez grēka, var iemānot Dieva Gars un vest neiznīcīgā un mūžīgā dzīvībā.

Kad tava dvēsele un tavs gars uzņems Dieva garu un debess dvēseli, tu būsi Viņa īpašums. Bet Dievs var ieiet cilvēkā, ja no tā izmēzts grēks, savtība, šaubas, bailes, iekāre, kūtrums, netīrība, naidis, lepnums, tumsa - viss, kas mūs šķir no Dieva.

Dvēsele var sacelties pret grēku, bet bez Dieva nevar uzvarēt un iznīcināt ļaunumu ar tā sakni.

Nav labi salīdzināt grēku ar milzi un dvēseli ar bērnu, sakot: nevar pēdējais uzvarēt pirmo. Ko darīja Dāvids ar Goliātu Dieva spēkā! Un Radītājs neliktu saviem

bērniem uzvarēt ļaunumu, ja grēks būtu milzis, bet dvēsele tikai kusls bērns. Tā ir trauks Dieva varenības uzņemšanai, kad izmestas savas vājības.

Sv. Makarijs saka par dvēseli, kurā ir cieša apņēmība - lai kas arī notiktu ar to, starp 1000 kārdināšanām un bēdām tā saka: "Ja arī mirstu - neatkāpjos no Tevis, Kungs un Dievs, mans Pestītājs! Pieņem mani ar manām vājībām, dod stipru gribu būt Tavam vien!"

Ja miesīgais cilvēks grib mainīties un nodod sevi Dievam, tam vispirms ir jāmirst visām neauglīgām pasaules lietām, kurās nav Dieva skaidrības, kārtības, žēlsirdīgas mīlestības, gaišuma, pazemības, pašaieliedzīgas laipnības un nesavtības. Simbols tam ir Vecās Derības upuri: upura Jērs bija jākauj un tīrs, bez vainas jāsadala, jāapkaisa ar sāli un tad jāliek liesmās - citādi to nevar upurēt. Tā mūsu dvēselei ir jāmirst grēkam, jāattīrās no asinīm, mēsliem un ādas, nožēlā par grēkoto jāatmet visi netīrumi, jāieņem stipra ticība, kas nomaitā visus trūdus garā un patiesībā, jādeg mīlestības gaišumā pret Savu Dievu - tad Viņš teiks, ka esam Viņa daļa.

Reizēm labi panākumi un nodomi tiek izpildīti ļaužu uzslavas un godināšanas dēļ; tas Dieva priekšā ir muitnieka darbs, grēks un zaglība.

Ļaunais pat labu darbu reizēm pārvērš kalpošanā sev! Tas, ko cilvēks mīl pasaulē, ir kā enkurs, kas viņu tur pasaulē un neļauj pacelties; ikviens cilvēks ar to tiek kārdināts uz zemes, pilsētās, kalnos, ciemos, tīrumos. Kas mīl savus bērnus vai vecākus, savu dārzu vai lauku, savu dzimteni vai ciemu, savu gudrību vai mākslu, savu varu vai bagātību, savu sievu vai amatu, rakstu mācītāja godu, sasniegumus un cilvēku cieņu pret sevi vairāk nekā Dievu un Viņa patiesību, pazemīgu žēlsirdību un gaismu - tas ir saistīts grēkā. Kas mīl savu mieru un dvēseles laimību vairāk nekā Dieva noliktos pārbaudījumus, cīnīšanos un kalpošanu citiem; kas nekad nepaceļ otra nastu, lai nebūtu jāpārtrauc lūgšana; kas pamet slimu un nevarīgu, lai stāvētu baznīcā, - tas ir tāds, par kuru teikts: "Kas savu dzīvību glābs, tas to zaudēs, un, kas savu dzīvību zaudēs Manis dēļ, tas to izglābs."

Prāts ir tas, ko kārdina mums mūžīgi līdzīgai staigājošais ļaunums; cik dvēsele iegrimst savā pazemībā un ar to paceļas mīlestībā uz Dievu un cilvēkiem - tik viņa kāpj pāri ļaunā tīkliem.

Nelaieme bieži vien ir tā, kas cilvēku izceļ no pazušanas, nevis bagātība, labklājība vai veselība, kuras liek aizmirst visu, izņemot zemes dzīvi, liek mīlēt pašlabumu, pametot citus novārtā, liek iegūt netaisnu mantu un aizmirst mūžīgo tiesu. Atcerieties Ījabu, kurš visu zaudēja, kļuva slimis un kraupains, bet nezaudēja savu Dievu. Atcerieties Ābramu, kurš pēc Kunga vārda pameta savu zemi, dzimtu un tēva tiesu, kurš svešā zemē bija ar mieru upurēt vecumā vienpiedzimušo dēlu un saņēma solījumu un piepildījumu, ka viņa cilts vairošies kā smilts tuksnesī, dzīvos un iemantos zemi.

Līdz galam izies visus pārbaudījumus tie, kuri ar pilnīgi brīvu gribu mīlēs Vienīgo Dievu pāri katrai šīs zemes mīlestībai. Daudzi grib ieiet Mūžīgajā Valstībā bez ciešanām, neko nepametot šē uz zemes, bet tas nav iespējams.

Kā daudzi atnāk strādāt tīrumā vēlāk par citiem, vairāk noraugoties citu darbā nekā ko darot, bet vakarā grib saņemt to pašu algu - tā mēs pasaulē lasām par mocekļiem, kas līdz nāvei neatkāpjas no Dieva, kas panesuši ciešanas un pazemojumus, atdevuši savus īpašumus nabagiem, pat pārdevuši sevi verdzībā, lai izpirktu citus, - un gribam galā saņemt mūžības algu līdz ar viņiem. Jo mums šķiet, ka pietiek noraudāt aizgrābtības asaru un teikt - jā, jā, Kungs, Kungs! - lai kļūtu Viņa daļa. Mēs pat noliekam citus par grēciniekiem un sevi turam par Dieva daļu! Ak, dziļa ir tumsa mūsu dvēselē, un tā neredz pati savu pazušanas ceļu!

Ciešanas ir ceļš, kas ved uz Dievu. Ciešanas ir siets, kas atsijā laicīgās pelavas. Ciešanas ir ūdens, kas nomazgā grēku. Ciešanas ir prieks, ja mēs viņās gribam iet Sava Kristus un Pestītāja pēdās.

Ikvienam, kas uzsāk Dieva ceļus, tie sākas ar grūtībām, kārdināšanām un šaubām. Bet tikai pacietība, pazemība, lūgšanas un paļāvība uz Visaugstāko ir ceļa spieķis, lukturis, biedrs un mierinātājs ceļa tumsā, vientulībā un bailēs.

Ikvienam, kas uzsāk Dieva ceļus, tie sākas ar grūtumu. Un stiprāka ir tikai pazemība. Ar gribas spēku jābēg no katra ļaunuma, ar visu sirdi jālaužas uz mieru, mīlestību un gaismu. Jāpamet viss, ko nepieņem sirdsapziņa, lai cik grūti arī tas nāktos miesai.

Neviens nevar Debesu Valstībā ielidot pats tādēļ vien, ka gribētu tur būt. Ir jākāpj - stāvu pa stāvam, pakāpienu pa pakāpienam, un pirmie desmit no tiem ir Sinaja baušļi. Kas nav uzkāpis tos, tas netiek uz Kristus svētīguma baušļiem, un bez tiem neviens līdz Viņa žēlastībai un mīlestībai nesniedzas. Staigāšana uz Kristu jāsāk ar to, ka redzi sevi par visiem zemāku un savus pārkāpumus lielākus par visiem citiem. Patiesi, katra mūsu paša grēki ir vislielākie Dieva priekšā, jo nekad mums neprasīs - ko ir darījis tas vai cits, bet - ko esi darījis tu?!

Vai dzīvojam pasaulei vai Dievam - katram cilvēkam vispirms jāspiež sevi pie ikviena laba darba un jāturas visiem spēkiem pretī katram ļaunumam.

Visā darbā, dzīvē un staigāšanā nekad nav jāstrādā ļaužu uzslavas, peļņas vai pašlabuma dēļ, bet jādara viss tik labi un taisnīgi, cik vien spējam, tādēļ ka tā dara un tā grib Dievs. Nemēģiniet kaut mazumā un vājumā tuvoties Viņa līdzības atspīdumam - mēs nekad netuvosimies Viņam. Ir jādara tas, ko Viņš mācījis, staigājot uz zemes, un ir jālūdz pastāvīgi un ar visu gribu, prātu un sirdi.

Ir jāmāca un jāspiež sevi, ja nevar citādi, būt žēlsirdīgam, pacietīgam, labam un taisnam, klusējot un lūdzot par visu netaisno, ko redzam, - tādēļ tas likts mūsu priekšā, lai redzētu, kādiem mums nav jābūt! Lūdziet par tiem, kas jums doti

brīdinošam piemēram, kā nebūs darīt! Viss labais, uz ko sākuma sevi spiežam, vēlāk kļūst mūsu daļa; kaut arī grūtāk kā ļaunumu, mēs varam piesavināt labo, ja to gribam.

Ja tev liekas, ka tava dvēsele, mājoklis un dzīve ir labi, tad iedomājies kā Caķejs: ka nākamajā brīdī pie tevis ienāks Pestītājs - turēt mielastu. Ko teiks Viņš par tavu dvēseli, māju, sirdi un domām - jo Viņš Savā priekšā visu redzēs kā atvērta grāmatā.

Mēs nenieka nevaram darīt paši. Mēs varam tikai ielaist sevī saimniekot ļauno vai arī cīnīties un izmēzt to, lai ienāk mūsos Dieva griba un dara Savu Spēku, Savu Taisnību un Savu Patiesību.

Spiediet sevi klusēt, kad gribas bārties, spiediet sevi lēnprātībā, kad gribas sacelties, spiediet sevi atturībā, kad kārdina, spiediet sevi mīlestībai, ja neieredzat otru, spiediet sevi augstsirdībai, kur negribas piedot, spiediet sevi labprātībai, kur atgrūž, spiediet sevi lūgšanai, kad sirds vēsa, spiediet sevi labdarībai, kad piezogas savtība, spiediet sevi līdzietībai, kad esat vienaldzīgi, - bet pār visām lietām: spiediet sevi lūgšanai kaut vārdiem, kamēr Dievs sūtīs jums garīgo, gaismas un mīlestības pilno sirds lūgšanu. Tā no iekšpuses liek darīt to, pie kā no ārpusē nevarējāt sevi piespiest. Jo lūgšana bez Dieva Mīlestības apliecinājuma darbos un staigāšanā nevar glābt.

Ļaunums bēg, ja tam pretī izdarām ko labu. Ja mums dusmas uz kādu cilvēku, jāizdara tam kas labs - un dusmas iznīks!

Ne tikai darīt labu, bet censties nedarīt ļaunu - šīs divas lietas līdzsvaro viena otru. Nedarīt ļaunu - tas vēl nekas. Darīt labu un tomēr nespēt atturēties no ļaunuma - tas nozīmē iznīcināt pirmo. Ja varam teikt, ka esam turējuši visus šos baušļus (ko nevar neviens), tad esam izpildījuši tikai to, par ko teikts: Tev nebūs.

Tikai tad, kad mēs varētu īstenot arī Kristus kalna Sprediķi, - mēs būtu izpildījuši to, ko Dievs saka: Tev būs.

Mūsu cīņa nav ar asinīm un miesu vien, kurā mēs arī neesam necik spēcīgi, bet ar šā laika tumsas spēkiem. Un tos var pārspēt, tikai stāvot ārpus viņu spēka lokiem: mantas, iekāres, goda, miesas pieķeršanās, netaisnības, ģeķības, ārišķības, meliem, savtības, atriebības, varaskāres, zaimošanas. Tiem grūti mūs uzveikt, ja nestāvam viņu robežās, bet uz Dieva zemes: taisnībā, gudrā pazemībā, mīlestībā, pacietībā, lūgšanā.

Kad dvēsele izdzird Dieva vārdu un kļūst ticīga, tad, Gara savaldīta, tā atmet mežonīgo iedabu kā pieradināts zirgs un kļūst uzticīga, atmet miesas padomu un ļauj Kristum sevi vadīt. Tad tā nonāk arī bēdās, pārbaudījumos, grūtumā, kas vajadzīgs lūgšanas padziļināšanai, un tad pamazām dvēsele sāk valdīt pār grēku, atmet un iztīrīt to no sevis, iegūt gaismas bruņas pret ārējo kārdinājumu, redzot tā iznīcīgo, īslaicīgo necienīgumu un niecību, un iegūst neizsakāmu un nevienam neparādāmu prieku par Dieva Mīlestību sevī, ko nesaprot neviens, kas pats nav tajā iegājis.

Bez Gara ieročiem nedodieties cīņā, jo ļaunais saka -tādu Kristu es pazīstu, bet kas esi tu?! - un plosīdamies metas pretī. Mūsu lūgšana pret ļaunumu kļūst stipra tik, cik mēs esam uzvarējuši ļaunumu sevī.

Kamēr mūsos iekāre, pašlabums, laicīgie mērķi, dusmas, divkosība, neīstums, bailes no cilvēkiem ir lielākas nekā bijāšana pret Dievu, mēs nevaram uzvarēt ļaunumu sevī, kur nu vēl citos. Tikai tā lūgšana un spēkošanās ar ļauno, kas ir nostājusies uz pazemīgas nesavtības, skaidrības un mīlestības ceļa, var uzsākt cīņu ar ienaidnieku un izlūgties sev uzvaru. Tā vispirms ir iekšēja, nešaubīga palikšana Dievā. Tāda bija kristīgajiem mocekļiem, lai gan viņi droši zināja, ka viņu zemes dzīve un laicīgais labums tiks nomainīts pret neizsakāmām mocībām un nāvi. No mums neprasa tik daudz. Mums atstāj šo staigāšanu un tikai prasa to tīru un taisnu.

Tiklīdz uzsākam cīņu ar pretinieku, viņš iziet pret mums auļos un ar zviēgšanu - kā teikts Ījaba gr. 39,20-24; un vai mums, ja nav spēka, piešu un iemauktu, ar ko to savaldīt. Bet no pazemīga, tīra un mīlestības vadīta cilvēka lūgšanas vien jau atkāpjas ienaidnieki.

Ļaunais liek mierā tos, kas pret viņu necīnās.

Tiklīdz iziesi no pasaules un sāksi meklēt Dievu un domāt par Viņu - sāksies cīņa tevī pašā un ar apkārtni. Un tā māksies tev virsū un griezīs tevi, un mals tajā pret tavu gribu - nodoms pret nodomu, prāts pret prātu, dvēsele pret dvēseli, gars pret garu. Jo atveras kāds sirdī slēpts, smalks tumsas spēks. Un Tavs Kungs un Dievs ir tavas dvēseles un miesas tuvumā un, lūkodamies tavā cīņā, liek tevī slēptas debess tieksmes un sāk neredzami tevi mierināt.

No Dieva mums nav jālūdz nekas cits, kā pārvērst mūsu sirdi, un nav jācenšas pēc cita, kā Viņu redzēt, just, zināt, cik vien mirstīgajam tas ir iespējams. "Es iešu tavā priekšā un līdzināšu kalnus, satriekšu vara vārtus un dzelzs saites salauzīšu." (Jes. 45, 2.) "Ieklausies sevī, lai nav tavā sirdī slepens pārkāpuma vārds." (5. Moz. 15, 9.)

Ļaunums ir tas, ka mēs izsējamies pasaulē. Bet Dievs nāk un lūgšanā savāc mūs Sevī, jo Viņā vien ir spēks un gaisma - redzēt nepatieso un tverties patiesajā.

Par ārējo cenšanos un dzīves veidu jāzina, ka visi tikumi savā starpā saistās kā ķēdes locekļi: lūgšana izriet no mīlestības, mīlestība no prieka, prieks no labprātības, labprātība no pazemības, pazemība no kalpošanas, kalpošana no žēlsirdības, žēlsirdība no cerības saņemšanas, cerība no ticības, paklausības un vienkāršības. Tāpat netikumi savērti cits citā: niknums ļaunumā, lepniecība, slavaskārē, pašapziņa, neticība, cietsirdība, kūtrība, slinkumā, neapmierinātā noskumšanā, nepacietība, saldkārē, patmīlība, vienaldzība, pārsātinātība un izmisumā - kas ir netaisnā nāve.

Visos grūtumos, kur šķiet- nav glābiņa, pirmais tilts uz gaismu ir lūgšana, krītot ceļos un pazemīgi atzīstot savu nepilnību un savu nespēku. Lūgšana ir sevis ielikšana Dieva rokās, un nav nekā, ko Tās nespētu ar mums darīt.

Kas pareizi izjūt lūgšanu, tam tā nav kaut kāda labuma izprasīšana no Dieva, bet jau svētlaimīgs stāvoklis Viņa tuvumā un Viņa gaismā, mierīga sala dzīves jūrā, aizvējš visās vētrās, paļāvība visās bēdās un grūtumos, ka Viņš dara mums vislabāko, ja mēs paši savu dzīvi nesamežģījam ar savtību, grēkiem un kļūdām. Un arī tad Viņš glābj, ja saucam - kā Svētais Kristofors -, nesot mūs pāri melnai straumei uz gaismas krastu.

Kas ik dienas vispirms piespiež sevi lūgšanai, tam tā kļūst tik nepieciešama kā ieelpot gaisu. Tad dvēselē iedegas riebums pret katru netīrību, melīgumu, liekulību un viltību, savtību un ļaunumu sevī un citos; tad sirds silst, pieķeroties dievišķai skaidrībai un labestībai, patiesībai un lēnībai, pieņemot Dieva Gara mieru. Un vienīgi tajā nojaušama Dieva pilnības skatīšana, staigājot jau uz zemes. Bet dvēselei tā ir jau kā stāvēšana neizmērojamā augstumā virs bezdibeņa. Un tikai pazemīga klusēšana mīlestībā uz Visaugstāko Godību un Gaismu ļauj tur pastāvēt.

Ne tikai miesas pieradumā, piesaukšanā, dziedāšanā un slavēšanā pastāv lūgšana. Lūdzot jāsavāc viss sirds prāts un jānoliek savas laicīgās prasības, ar mīlestību jāgaida Dieva pieskaršanās mūsu garam un Viņa ugunīgās šķīstīšanas gaisma un miers.

Kā miesai jāpieliek viss spēks, lai pieveiktu darba smagumu, tā dvēselei lūgšanā jāspiežas gaismā un vienā vienīgā kāpšanā uz Dieva augstumu vai arī jāguļ uz sava vaiga pazemības dziļumā, lai Viņš mums pieskartos ar savu svētību un gaismu.

Ja mūs virpina laicīgas domas un jaucas mūsu lūgšanā, tad jāsaka sev - varbūt šī ir pēdējā stunda un pēdējā lūgšana, kurā uz zemes stāvu Dieva priekšā. Un kas ir tas, kas varēs man ieiet līdzī mūžībā - uz sodību un vējainu tumsu vai apžēlošanu un gaismas pilnu mieru? Un laicīgais atstāsies, jo "tajā dienā visi viņa nodomi aizies bojā" - un visi viņa darbi paliks uz zemes, un visi viņa sīkumi izputēs kā pelavas, un visas viņa drēbes izdalīs kā pie krusta, un visa viņa manta paliks un izsēsies ātrāk nekā sakrāta -, un paliks tikai mīlestība pret cilvēkiem, cik tās bijis, un dzīšanās pēc Dieva Valstības, cik to dvēsele pratusi.

Mūsu miesa ir jānoliek kā upura galds Radītāja priekšā un jāsaliek tur visas mūsu šīs zemes lietas un domas, un vēlēšanās, un viss, kas mums pieder, un jālūdzas, lai uguns kristu no debesīm un paņemtu visu, ko esam tur likuši, un atstātu kā iztīrījušos sudrabu tikai to, kas ir nezūdamas arī Dieva priekšā.

Ja gribam tuvoties Dievam, mūsu lūgšanas jāpasauga dziļā klusumā, vientulībā un mierā. Ne vētrā un bazūnēs, bet klusumā un kalnu vientulībā Dievs iet garām Mozum, Elijam. "Un pēc tās zemes trīcēšanas nāca uguns, bet tas Kungs nebija tai ugunī. Un pēc tās uguns nāca klusa un lēna vēsma." (3. Ķēn. 19, 12.)

Ap dvēseli ir vesels domu, vēlēšanos un zemes rūpju mežs, kas līgojas un krāc, un draud lūzt, ļaunā saviļņots lūgšanas laikā; uz priekšu izstieptām rokām tas jāatbīda nost un jāapklusina - visas savas domas, sirdi un prātu savācot Dievā, vēlreiz

noliekot šķīstības, nabadzības un paklausības solījumu: negribu ar nevienu zemes lietu aizsegt Mūžīgā Vaigu, negribu ne vienu šīszemes iekāri vairāk par Viņa skaidrību, negribu nekādu savu vēlēšanos pārāk par Viņa nolemto: Tavs prāts, Kungs, lai notiek!

Sv. Makarijs brīdina neapstāties pie ārējā pienākuma un lūgšanas vārda vien. Kas to vien dara, tas ir pielīdzināms rakstu mācītājam un farizejam; apstājies vien - un sāksi iet atpakaļ. Lūgšana ir ceļš. Un mērķis ir gara rosība un kāpšana līdz iespējamam tuvumam Dieva Gaismai.

Arī ārēji apkoptā un izbalsinātā mājā var slēpties laupītājs, arī ārējs miers un labums var iemidzināt pret kārdinātāju. Jo citu tas negrib, kā vien - lai notrokšņojam, notrakojam vai arī noguļam labsajūtā šo staigājamo laiku un paliekam ārpus Dieva Valstības, un, ja tā ir mūsos pašos, - lai to aizmirstam, nekopjam un ļaujam tai noklust.

Kā viesībās mudina nobaudīt no visa ēdamā, tā grēks aicina izbaudīt visu. Un, kā miesa pēc dzīrēm jūtas apreibusi, slima, reizēm pat mirst, tā dvēsele, ieslīgstot grēkos arvien dziļāk, beidzot zaudē apziņu un vairs nelūdz pat glābiņu.

Atturēties no ļauna - tas vēl nav labums. Ir jāklūst patiesi un dziļi labam. Darīt labu - tas ir tikai dabīgi un nav nekāds nopelns. Ir jāatbrīvojas no ļaunuma savā sirdī, domās, darbos, dvēselē un prātā.

Cilvēka sirds ir bezdibenis, un viņš pats nezina, kas tur mājō. Vajag tikai atnākt aicinātājam ar stabuli - čūska atstāj savu alu un parādās dienas gaismā, un neviens nezina, cik ātri tā var mesties uz priekšu un nest nāvi. Pravieši un baušļi, apustuļi un Kristus atnākšana bija tādēļ, lai cilvēks šķīstītos un kļūtu skaidrs un patiess. Neviens to nevar bez Krustā sistā Kristus palīdzības.

Kas domā, ka ir taisns, tam ir kritušā eņģeļa augstprātība - visļaunākais grēks, kas nogrūž visdziļākajā bezdibēnī.

Nav bezdievīgāku vārdu kā teikt: es neko ļaunu neesmu darījis! Ja mēs redzētu savu ļaunumu kopš agrām dzīves stundām līdz galam, kā Dievs to redz, mēs sastingtu aiz riebuma un bailēm. Svētīgs, kas redz savus grēkus un maldīšanos un no to dziļuma piesauc Kristu - Mīlestības, Skaidrības un Pazemības pilno, jo Viņš ir ceļš un patiesība, dzīvība, durvis, pa kurām ieejam, dzīvā debesu Maize, ko saņemam, tur iegājuši. Un mēs nevaram ieiet, pirms neesam atlaiduši rokas no tā, kas mūs tur ārpusē.

Nesakiet - pasaule mani nesaprot, tā mani vārdzina, dara pāri, nenovērtē, aplaupa, apsmej, apzog, apmelo, negodā, nosoda un grib pat nomaitāt. Ko tā darīja ar Dieva Svēto? Un kas esi tu? Ieej savā sirdī- savos dziļumos, savos aizmirstajos grēkos, savos zem labiem darbiem paslēptajos netikumos un cīnies ar tiem. Pamet visu, kas ir ārpus tavas dvēseles sienām, un izmēz tās iekšpusi, lai tevī drīkst iespīdēt Dieva gaisma, jo tevī ir kakti, ko tu Tai vēl negribi un nedrīksti rādīt. Lai tev nav

jāsaka: "Mans dvēseles nams ir netīrs un sabrucis, un Tev nav, Kungs, kur savu galvu tajā nolikt!" Un arī tad Viņš grib ienākt un to apgaismot, ja vien tu nestāsies durvīs un negribēsi Viņu atturēt ar simts pasaulīgiem šķēršļiem un atrunām.

Cilvēka paša pūlēm un žēlastībai der līdzība par sējēju, kurš ar un sēj, un strādā, bet neko neievāc, ja nesagaida sauli, lietu, siltu vēju no debess. Tā arī tas, ko cilvēks pats dara garam, dvēselei un tuvākam, neko nelīdz un nenes augļus bez Dieva mīlestības, svētības un žēlastības no augšas.

Kurš grib ticēt un tuvoties Dievam, tam jālūdz, lai tam tiek nosūtīts Patiesības Gars, Iepriecinātājs, Dziedinātājs -dvēseles Dzīvība. Tas ir kā uguns, kas šķīstī zeltu, visu, kas dvēselē nav īsts, tīrs un paties, kas nav Dievam pieņemams un nevar pastāvēt Viņa gaismā; šis Patiesības Gars dziedina, šķīstī un izmet visu lieko kā sārņus. Viņš atstumj katru ļaunumu, liek izšķirt garus, liek izšķirties par jā vai nē - un nekas to nevar pievilt. Un zīme ir tāda - dvēsele vairs nebīstas ļaunuma, bet paļaujas vienīgi uz Dievu - kā brīvs putns, kas paceļas pāri cilvēka un zvēra vajāšanai un ko nes tīrs gaiss.

Kas, sevi nežēlojot, pūlas un cīnās pēc Dieva Taisnības un turas Viņa ceļos, tam beidzot atveras žēlastības spēks: to silda garīgs sirds siltums, tā vēlēšanās kļūst mierīgas, tam zūd patika pret visām iznīcīgām lietām un nevērtīgs kļūst viss, ko uz zemes uzskata par vērtīgu: manta, bagātība, vara, gods. Šis ir brīdis, kad garīgais sējums dīgst, dvēselē sākās pāraugšana no nīcīgās neiznīcīgā, attīrīšanās no grēkiem, rētu sadzīšana, visa piedošana un neatņemama priecāšanās Dieva gaismā un Mīlestībā.

Par Svētā Gara klātbūtni liecina gara dedzīgums. "Vai mūsu sirdis nedega, viņā klausoties?" jautā Kleops un viņa ceļabiedrs, kad ceļā uz Emausu tie bija staigājuši ar Kristu un Viņš bija tiem skaidrojis Savu Misiju pasaulē.

Viss, kas ir un notiek dabā, ir piemērs un līdzība tam, kas notiek garā. Kā sudrabs, alva un zelts kļūst mīksti ugunī, izkūst un atmet sārņus, kļūstot zvērojoši skaidri, tā Dieva Gars aizdedz mūsu garu, izdeg tās skabargas un baļķi, kas mūsu acīs nav bijuši pašiem redzami, un mēs tiekam tīri Viņa Gara Ugunī. Ja mūsos tās nav, ja esam vēsi un kūtri - kaut kas mūs šķir no Dieva Mīlestības, kaut kas stāv starp mums un Viņu - siena starp mūžīgo Gaismu un mūsu dvēseli, žogs starp mūsu glābiņu un Viņa Žēlastību. Un mums izmisīgi un kvēli jālūdzas: "Kungs, dari tā, lai es redzu! Kungs, palīdzi nolikt projām to, kas mani šķir no Tavas Skaidrības, lēnprātības, mīlestības un gaismas - no Tavas mūžīgās Dzīvības!"

Vienīgi tie kristīgie, kuri tiešām pieskārusies dziļai un patiesai žēlastībai, var saprast, ka visa laicīgā pasaule, ķēnišķīgie dārgumi, bagātība un slava, gudrība un gods ir gluži kā sapnis - bez cieša pamata, zaudējami un īslaicīgi. Un neizsakāmi lieliska, īsta un mūžīga ir iekšējā tuvība Dieva neiznīcīgai Valstībai un Viņa Gaismai.

Dzīve un viņas dziļākais mierpilnais saturs ir -noslēpumaina un neizsakāma saskare ar Mūžības Ķēniņu.

Pat zemes mīlestība liek atstāt tēvu un māti un pieķerties dzīvesbiedram, un kļūt vienai miesai ar to. Bet Dieva Mīlestība atstāj tālu lejā aiz sevis visu, kam mēs kalpojam Viņa Vārdā, nemaz nerunājot par laicīgi zūdošo,niecīgo, necilo un pat grēcīgo, un paceļ cilvēku pāri visam neizmērojamā Dieva plašumā, mierā, gaismā un mīlestībā, kas vairs nav remdens siltums vai krēsla, bet saules uguns, kas aprij visu zūdošo un šķīstī neiznīcīgo no iznīcīgā un mūžīgo no laicīgā.

Kas patiesi būs pieķēries Dievam, tam nokritīs visas šīs zemes saites. Un, ja tas arī paša rokām pelnīs sev maizi un dalīs to vēl nabagiem, un kalpos slimajiem un vārgajiem, - tas iegūs to Dieva Mīlestības Vārdā un ne šīs zemes pieķērības dēļ. Un nebūs nabags, un būs stiprāks par ķēniņu (un zemes valdnieku).

Ja neticīgie zinātu, cik dziļš paļāvības miers ir tiem, kas sevi likuši Dieva rokā, tie arī tiektos pēc tā. Un, ja viņi to arī redz, apbrīno un skauž, tomēr viņi grib saņemt tikai šo mieru, nevis Avotu, no kura tas plūst. Jo, tuvojoties šim Avotam, ir jānomet grēks, savtība un laicīgā vara, un labums. Cik mēs spējam tos izmēzt no sevis, tik mēs spējam pasmelt sevī Mūžīgās Dzīvības ūdeni, kuru dzerot vairs neslāpst nekad.

Šīs zemes un savas miesas paverdzinātie neredz, cik nīcīga ir viņu vara un ieguvums. Un nesaprot, cik vienaldzīgi pret viņiem ir tie, kas ieraudzījuši patiesību. Jo brīnišķīgs un varens ir tas, kas ir augstāks par debesīm, kā nav ne valdnieka dārgumu krātuvēs, ne šīs zemes mācīto un zinātnieku grāmatās, ne pasaules varā un slavā, - Mūžīgā, Aizlaicīgā Dieva gaišums, skaidrība bez ēnas un Viņa Mīlestības neiznīcīgā žēlastība un miers.

Ne velti Kristus ir teicis, ka tas, kurš iegūst Dieva Garu, jau šē no nāves ir iegājis mūžīgā dzīvībā, jo to nemulsina iekāre un nesāpina tas iznīcīgais, ko uz īsu laiku iegūst, lai atkal pazaudētu. Ar atjaunotu prātu, norimušām tieksmēm, ar mīlestību un nodošanos Dievam skaidrībā un mierā kļūst Garā atšķirīga no visa cita šajā pasaulē par jaunu piedzimusi būtne uz zemes - kristietis. Kristus pirmā atnākšana tādēļ arī notika, lai visi, kas tic, iegūtu Viņa Valstību un ieietu ar Viņu Viņa mūžīgajā dzīvībā.

Ja cilvēks kā asinssērdzīgā sieva varētu ticēt un pieskarties kaut Kristus "apgērba malai" (kur nu vēl Dieva Garam, Viņa Miesai un Asinīm, Viņa grēku piedošanai un Žēlastībai!) - šis cilvēks tiktu šķīstīts no visa netīrā, kas viņā ieiet un no viņa iziet, no ikvienas kaites un trūkuma miesā un garā.

Žēlastība, kas reiz likusi sevi nojaust, vēl nav sasniegtais mērķis. Tā mazpamazām pārņem cilvēka dvēseli un sirdi, un, ja viņš sniedzas tai pretī, tā ieved cilvēka garu un dvēseli Tajā, kurš šo Žēlastību sūtījis.

Cilvēku pēc viņa ticības stipruma apgaismo dievišķā žēlastība, ikvienā vēl paliek plaši lauki un dziļi kakti, kur augt un izcelties grēkam, maldiem un ļaunumam.

Jo naktī nāk ienaidnieks un sēj nevis akmeņainā, bet uzartā zemē! Un nav jābrīnās, ka kviešiem līdzī dīgst nezāles. Tās ir jāpazīst sākumā, vidū un beigās un jāravē, jādedzina un jāizmet ziedā, stiebrā un graudā. Ar Dieva nodomu ir reizes, kad vienā mirklī Viņa stars apgaismo un pārvērš cilvēku, bet tas nav vieglumam un saldumam vien. Tas ir grūtai staigāšanai un daudzkreiz rūgtam, kaut svētīgam galam. (Atcerieties apustuli Pāvilu un pirmmocekli Stefanu, kura vaigs mirdzēja Dieva spožumā, kad viņu nomētāja akmeņiem, un mocekli Porfiriju - kurš pat aktiera mākslas un izsmiekla dēļ piesauca Svēto Trijādību, bet viņam tika dota Kristības Žēlastība, no kuras viņš neatkāpās līdz mocekļa nāvei.)

Sākumā žēlastība tikai lāgiem apciemo dvēseli, lai redzētu, kā uzņem To, kas viņu sūtījis, lai iededzinātu sirdi gribēt vairāk un tikt tuvāk Patiesībai, un palikt pie tās. Un, ja sirds neatkāpjas un dvēselei arvien vairāk slāpst neiznīcīgā, Žēlastība laiž viņā mūžīgo sakni, un tā dzīvo un piezaro cilvēka miesu un garu, un zaļo, un nes augļus, un viņš pieder Dievam ar visu, kas viņš ir un kas viņā ir šo -laicīgajā dzīvē un tur - mūžīgajā.

Ja cilvēkā parādās žēlastība, nav jākļūst liksmam, bet pazemīgam. Daudzus šo sākumā ienaidnieks notver savā tīklā, liekot domāt, ka nu viņi sasnieguši pilnību: "Nu man netrūkst nenieka." Šādiem cilvēkiem šķiet, ka viņi kļuvuši pravieši, un tie vāc kopā un māca citus, un domā, ka ir izredzētie. Bet Dievs ir bezgalīgs, neaptverams un neizprotams. Kas saka - "Es esmu Dieva bērns, es esmu pestīts un izredzēts!" - , tas nepazīst pat savas dvēseles dziļumus. Varbūt viens kakts tajā ir izmēzts un uzposts Dievam, bet nezināmos tālumos ir melni dziļumi, cilvēkam pašam neizdibināmi. Pie mazākās augstprātības tur pilnā spēkā rīkojas ļaunais — ne gaismā, bet tumsā, ne atklāti, bet slepeni. Un cilvēks nezina, ka ir piemānījis pats sevi.

Kā cilvēka miesa ne vienmēr visa ir vesela vai visa slima, bet sāp vai čūlo viena acs vai auss, vai kāja, - tā dvēselē ir veselas un slimas vietas - gaismas apspīdētas vai ļaunuma tumsas apņemtas.

Visā ticības vēsturē ir reti gadījumi, kad cilvēks noliek sevī visu veco un pēkšņi paņem visu pavisam jaunu - nomaina kā drēbes - vienā mirklī. Labais aug cilvēkā lēni kā vasks šūnās - nemitīgās pūlēs un neatlaidībā - un lēni piepildās ar Svētā Gara Žēlastību - šo saldo dziedinātāju medu un tā smaržu. Bet, kas reiz pazinis šo saldo skaidrību, tas slāpst pēc tās arvien vairāk, un, kas to pazaudē, tas vairs neatrod mieru.

"Mēs, kas uz Kristu esam kristīti, mēs Kristu esam apvilkuši" - saka kristības dziesma, bet mēs apsmejam un apgānām Viņu, ja gribam To uzvilkt arēji, uzvilkt nemazgāti un nedziedināti, pilni slimību un netīrumu, vāšu un čūlu.

Dievs zina cilvēka vājumu; ja mēs pagurstam saldumā un mierā un kļūstam mēreni mīlestībā un lūgšanā, Dievs pieļauj pātagu un bēdas, un satraukumu — lai neaizmiegam ceļā. Bēdas nav vis sūtītas, bet gan mūsu grēku iznākums, mūsu vienaldzības auglis. Kā miesas sāpes dara mūs uzmanīgus par augoni vai lūzumu un

brīdina, ka jāārstējas, tā gara un sirds sāpes saka: "Ar tevi nav labi, meklē vainu un dziedinies, vai arī tu lēnām mirsi! Ģeķi ir tie, kas atkrīt ciešanu un zaudējumu dēļ, jo tas ir ienaidnieks, kas viņos runā: "Mans prāts lai notiek, nevis Viņa! Un, ja ne tā, tad man Viņa nav!" Briesmīgi pat izrunāt to, ko domā un saka Dievam cilvēks. Pat savam laicīgam darba un maizes devējam viņš nedrīkst iepīkstēties pretī tā, kā pilnās balsīs uzdrīkstas kurnēt pret Dievu!

Tikai tas, kas jūt sevi tukšu, nabagu, necienīgu un zemu, spēj atvērt savu dvēseli un, pie sliekšņa nokritis, lūgt žēlastību: "Nāc, šķīstī un iemājo mani!" Slāpes un izsalkums, nevis pašpārliecība spēj uzņemt sevī Dievu.

Kristietība ir ēdiens un dzēriens dvēselei - dienišķā maize un gaiss, bez kura tā nespētu dzīvot. Jo vairāk dvēsele saņem, jo vairāk tai slāpst tā, ko solījis Kristus: skaidrības, miera, mīlestības, patiesības un pazemības Gara, kas ir Svētais Mierinātājs un Priecinātājs - no Tēva izgājis un caur Dēlu mums dots dzīvībai.

Dievs pazīst cilvēku un zina, ka tas ātri kļūst augstprātīgs. Tādēļ ticīgajam netiek dota vieta, kur apstāties, gulēt un teikt: esmu sasniedzis, esmu pestīts, esmu glābts, esmu izredzēts! Dievs savā gudrībā un mīlestībā pieļauj mūsu bēdas un liek cīnīties pret kārdinājumiem, lai redzam, cik tālu no Viņa stāvam, cik tālu ir jāiet un cik grūti sasniedzams mūžīgās dzīvības avots. Jo pazudis ir tas, kas saka: esmu sasniedzis, esmu svēts!

Atcerieties, ka Ābrams, būdams Dieva izredzēts, pārbaudīts un pieņemts ar apsolījumu, sauc sevi par pīšļiem un pelniem (1. Moz. 18, 27.) — "Un Ābrams atbildēja un sacīja: raugi jel, es esmu iedrošinājies ar To Kungu runāt, jebšu es esmu pīšļi un pelni!" Un ķēniņš Dāvids saka: "Esmu zemes tārps." (Ps. 22, 7.) Tāds nav sasniedzis Svētā Gara klātbūtni, kam šķiet, ka viņš kaut kas ir, ka dzīvo labi un taisni un ir izredzēts. Jo tuvāk nākam Dievam, jo mazvērtīgāku sevi sajūtam, nojauzdami Viņa labumu.

Tie ir garā nabagi, ko vairs netur savā varā šīs zemes lielība, cilvēcīga varenība, bagātība, gods, manta, slava, iekāre, pašapziņa. Tie ir vienīgie - no zemes atbrīvotie un Dieva tuvuma apzīmētie. Neviens ar šīs zemes pašapziņu nevar būt tuvu Viņam.

Ja kāds lielās, ka ir Dieva bērns, atpestīts, izredzēts un ieguvis žēlastību, netici tam, ja arī tas darītu brīnumus, uzmodinātu mirušus un dziedinātu aklus. Patiesi uz Dieva pusi iet tikai tas, kurš sāk redzēt savu niecību, atcerēties visas kopš jaunības pieļautās kļūdas un vainas un jūtas draudzē - šajā un mūžīgajā - tikai nabagu sola cienīgs - pie paša sliekšņa, pie ārdurvju palodās.

Neviens nevar iecelt sevi Dieva Valstībā pats - ne ar ticību, ne ar darbiem -, tie visi ir dubļi Dieva gaismas priekšā. Vienīgi Dieva žēlastība var sniegties pretī un celt augšup, ja pazemīgi lūdzamies, ar sāpēm To meklējam.

Slāpes pēc Dieva nav remdējamas, ja tās ir pamodušās, jo Viņš ir bezgalīgs, neizmērojams un nesasniedzams no zemes. Tikai aizceļot mūs pie Sevis, Viņš var likt mūs Sava tuvuma nojautā, kas arī nav pilnīgi aptverama cilvēka aprobežotībai.

Ja valdnieks dotu savu mantu glabāšanai nabagam un ja šis nabags nebūtu blēdis un zaglis, viņš vienmēr drebētu par to un glabātu, un gribētu atdot. Viņš drīzāk to vairotu, nevis samazinātu. Mēs esam māla pods, kurā Dievs ielējis Savu nemirstības Garu - glabāt, audzēt un paturēt to skaidru, lai reiz saņemtu atpakaļ kopā ar glabātāja mīlestību, uzticību un padevību.

Kāds cilvēks, ko mocīja, lai tas atkāptos no Kristus (un kam dūmos slāpētām bija izkaltuši un nozuduši acu plaksti), tomēr palika uzticīgs un solīja tāds būt līdz nāvei. Bet valdnieks mainījās, un moceklis, ticis brīvs, sāka domāt, ka tam ir lieli nopelni. Un viņš kļuva tāds, kas nekad nav dzirdējis Evaņģēlija mācību un Kristus vārdu.

Makarijs Lielais stāsta: "Vienā mītnē ar mani dzīvoja cilvēks, kurš aizgrābti lūdās un kam tika dota vara dziedināt, uzliekot rokas, un izdzīt apsēstību, un noņemt sāpes. Bet, pasaules slavēts, tas kļuva kūtrs un pašapzinīgs un iekrita visdziļākajā grēkā." Neviens nedrīkst teikt: "Man Dievs devis izcilu žēlastību!" Viņa žēlastība ir neizmērojama ikvienam, un katram tā ir vispelnītākā un vislielākā.

Kādēļ krīt pat tie, kuros jau darbojas Dieva žēlastība un aicinājums? Ja cilvēks saka: "Tas un tas ir grēcinieks, netiklis un nomaldījies, bet es esmu atgriezies un pestīts, un tagad lai visi manī klausās!" - tad viņš jau ir kritis dziļāk nekā pirmāk savā nezināšanā. Jo, vai, tam, kas iet neceļus uz Dieva ceļiem! Staigāt grēkā ir pazušana, bet atgriezties no tā un lielīties ar to - ir tas pats, kas teikts par suni, kurš ierij izvemto atpakaļ. Visaugstākais eņģelis varēja krist nevis rijības, netiklības, kūtrības, neticības, bet gan augstprātības dēļ. Sargieties turēt sevi par izredzētiem un taisniem! Tas ir bīstamāk nekā būt muitniekam vai laulības pārkāpējam! Par pēdējiem Pestītājs iežēlojas, bet nekur Viņš neattaisno farizejus.

Kā kalps, kas nolikts kalpot pie ķeizara galda, neko neņem un neliek klāt no sava, bet rīkojas ar sava kunga mantu un drebēt tur to kārtībā, glabā, atbild un liek lietā pēc vajadzības, tā cilvēks, kas sevi atvēlējis Dieva rokās, neko citu nespēj pielikt klāt no Viņa kalpošanā kā vien savu uzticību, cītību, padevību un ciešu kārtību visā, ko dara savam Dievam. Viss viņam ir Kunga īpašums, dots tikai lietošanā, glabāšanā un spodrināšanā. Pielūkojiet, ka nekļūstat lielīgi, zaglīgi un nesaprātīgi kalpi, lielos: "Redziet, kādu bagātību Dievs man devis, kā mani izredzējis un cik daudz uzticējis!" Ar to jūs jau būsiat kļuvuši par zagļiem un ievilcējiem, jo cilvēkam nepieder ne miesa, ne dvēsele - tās ir Dieva dotas. Vienīgi savu stipro gribu un mīlestību mēs varam pielikt klāt pie Dieva mantas un teikt: "Kungs - tas viss ir Tavs, ļauj man darīt pēc Tava prāta un žēlastības! Un uzturi mani manos pienākumos Tavā spēkā, jo tas vienīgais parādās manā nespēkā!"

Kas grib būt Dieva kalps, tas ne vismazākā šīs zemes lietā nevar būt paviršs un netaisns. "Jo - ja jūs neesat uzticami pie mazuma, kas jūsu rokās dos vērtīgo!"

Dvēsele var kalpot Dievam ar iekšēju kalpošanu dvēselē pašā, ko neviens nezina un neredz. Ikviens var lūgt savā kaktiņā, citiem neredzot. Un nevienam nav jāzina par to, ko labu darāt, jo, izlikts pasaules priekšā, tas jau ir iznīcināts. Bet neviena iekšēja kalpošana nenesīs nenieka graudu, ja darbos nebūsi labs pret tuvāko, un neviena lūgšana nekur neaizies, ja nicināsi Dieva namu. Dievs gan ir visur. Bet mēs ne visur esam ar Viņu. Vidū jauca pasaule, tās tirgus, maize, drānas, miesa, nams, cilvēki un lietas, iekārojama un iegūstama. Un mēs aizejam Dievam garām. Bet ne Viņš mums. Un Viņš stāvēs ar mums vaigu vaigā Mūžīgā Tiesā.

Karavadoņi, priekšnieki un uzraugi iet drebēdami iekšā pie valdnieka un bīstas, kādu atbildi tiem dos un vai atzīs viņu padarīto. Zemnieki un nabagi, kas nekad neieiet caru mājokļos, nerūpējas par savu sakāmo, bet tikai grūti pūš par nodevām un kļaušām. Tāpat tie, kas atbild par citu un savu dvēseli, dreb, Dieva tiesu iedomājoties. Bet mēs pārējie tikai ejam un klūpam savā ikdienā, pūlamies par dienišķo maizi un miesu un aizmirstamies laicīgajā.

Nevar uzvarēt ienaidnieku, ja nevalda kara ratus, iejūgu un zirgus un neprot rīkoties ar šķēpu un bultām. Tāpat nevar pārspēt savā dvēselē ļauno, ja saka sev: "Kam man cīnīties? Lai viss iet pēc Dieva prāta. Ja kas juks, ne es, bet viņš pats atbildēs!" To pašu lai pamēģina teikt kūtrs karotājs savam ķēniņam. Tas liks kūtro un stulbo karotāju vara raktuvēs vai nogalinās, jo, ja glēvie nepalīdz, tad tie samaitā.

Nekur un nekad neaizmirsti Dievu. Esi vienmēr Viņa priekšā - ceļoties, ejot, strādājot, priecājoties, ciešot, apguļoties novēli sevi Viņa paēnim. Kā žagari, iemesti ugunī, nevar turēties pret liesmu, tā ļaunums pastāvīgā Dieva tuvumā un lūgšanas gaismā nevar izlikt savas cilpas un samaitāt, lūgšanās tas kūst kā vasks liesmā.

Pat Dieva svētajiem ir nācies sēdēt pasaules negoda vietās un lūkoties ļaužu samaitāšanā, bet viņu iekšējais cilvēks ir aizvēris acis un lūgšanā novērsies no visa nekrietnā. Pasaulē kārdināšanas, netīrības un pazudināšanas gars valda pār laiku un ļaužu prātiem, bet kristietis ir ārpus laika, jo ir piederīgs mūžībai, un ļaunums tam nepieskaras tikmēr, kamēr lūgšana to tur vienībā ar gaismas, skaidrības, gudrības, mīlestības un mūžīgās dzīvības Valdnieku; kamēr dvēsele pazemīgi lūdzas: "Dievs pār debesspēkiem, izcel mani no ļaunuma, kas smeļas man mutē!"

"Gribu, lai cilvēks lūgšanu saka bez dusmām un prātošanas par ļauno." (1. Tim. 2,8.) Raugies, lai lūgšana ir tīra. Lai vidū tai nejauca zemes lietas. Lai nav īgnuma pret tuvāko, lai, nometoties ceļos Dieva priekšā, prāts nekavējas laicīgās lietās. Lūgšanā prātam un garam ir jābūt pie Dieva, nevis pie tā, ko pats gribi. Kā tirgotājam jābūt pie veikala, ārstam pie slimnieka, kapteinim pie sava kuģa, arājam pie tīruma un sējas, tā lūgšanā cilvēka prātam jābūt pie sava Radītāja, pie Viņa varenības un taisnības.

Daudzreiz vienkārša dvēsele paklausīgi pielūdz savu Dievu un paliek klusa, pieņemot Viņa mieru. Daudzi gudrie un prātotāji, un tie, kas sakās esam ieguvuši Garu, nenokļūst līdz šim Dieva klusumam un mieram, kas ir pazemībā un vientiesīgā pašātvībā, jo viņi ir aizņemti ar Dieva noslēpumu meklēšanu un grib sev dabūt Viņa varu.

Neturies kopā ar tiem, kam nepietiek ar Kristu. Tie grib varu un "gudrību" - visuzinātāju. To gribēja arī kritušais eņģelis. Atceries, ka Kristus bija: Skaidrība, Lēnprātība, Svētums, pacietīga Mīlestība, Gudrība nevis tikai mācīts prāts; Dieva Gaišums, Pazemība, nepaguris Glābējs un Patiesība. Kam visa tā nav gana, tas ir tumsas kalps.

Lūgšana ir kā uguns zem vara trauka. Ja gribi, lai dvēsele neizdziest, uzpūt ogles un pieliec arvien kurināmo, un tava dvēsele gaiši sils mīlestībā pret Dievu un cilvēkiem. Ja kūtrumā aizmirsīsi vai nevēžosi sameklēt malku - paliks tikai auksti pelni un melnas ogļu drumstalas. Dvēsele salst un bēdājas par aizgājušo dzīvību un nekur neatrod miera, kamēr neatgriežas savā Dievā.

LŪDZOS TEVI, KUNGS, MANS DIEVS! - kaut šos īstos vārdus saki atkal un atkal, kad tava sirds, prāts un gars šķiet izdziestam un nogrimstam vēsā tumsā. Un Dievs atsauksies un izraus tevi no bezdibeņa krēslas. Tava dvēsele iekvēlosies un celsies viegla un tīra arvien caurspīdīgākā un kvēlojošākā gaismā, un tu atkal atradīsi lūgšanas spēku un būsi sava Dieva un Tēva, un Viņa Svētā Gara, un Kristus Mīlestības patvērumā.

Ja nav lūgšanas vārdu, ja nav vairs neviena pakāpiena zem kājām, ja nav gribas un ticības un garīgā nāve liekas valdām pār visu to, kas ir tikai laicīgs, iznīcīgs un bez mūžības cerības, - tad izdari kaut mazu labu darbu, kaut svešam cilvēkam, kaut bez kāda sevišķa materiāla upura, vai izdari tikai mazu materiālu pabalstu - un tā būs dzīvības elpa tavai mirušai dvēselei, jo tas būs Dieva mīlestības pieskāriens tev un tam, kam palīdzēsi.

Sargies nepaklausīt savu sirdsapziņu! Pirmo reizi tā čukstēs, otro - kliegs, bet trešajā reizē apklusīs, un tas nozīmes, ka tu esi mirējs! Briesmīgs ir cilvēks, kura miesa staigā pa zemi, bet kam sirdsapziņa vairs neko nesaka!

Ja viena cilvēka rokās atrodas rati, zirgi, groži, ieroči, tad tas pats ātri izlemj un zina, ko darīt, kā vadīt, kā cīnīties. Ja viena rokās būtu groži, otra prātā padoms un trešā rokās ieroči, tad tie nonāktu naidā par rīcību vai vismaz zaudētu laiku, apspriežoties un rīkojot viens otru. Tā cilvēka prāts un gars cīņā ar grēku un ienaidnieku zaudē laiku un iekrīt neziņā, līdz tiek uzvarēts, ja to nevada viena apzināta griba - būt ar Patieso un cīnīties par to, bet rausta iegribas, savtība, bailes no pasaules varenajiem, godkāre, bailes un lepnums.

Ja vienā mājā dzīvo jaunava un pavedējs, tad pirmajai ir grūti pastāvēt taisnības un ļaužu priekšā. Ja viņa atklāti to pieņem - kļūst par netikli ļaužu mutēja

slepeni tiekas - arī netikle. Tāpat ir ar dvēseli. Nav tādas mājvietas, kur grēks un ļaunums nestaigātu tai pēdās un nerunātu nekrietnības. Pat ja tā tikai uzklausa un neatbild - tā ir apgānīta ļaunām domām un vārdiem. Ja tā pieļauj dusmas un ļaunumu tikai domās, tā ir pavesta slepeni. Bet, ja tā dara ļaunumu tā kļūst par netikli iekšķīgi un pasaules priekšā.

Grūti ir pastāvēt ļaužu vidū pilsētās, lielos ļaužu pulkos un saimēs. Tikai vientulībā cilvēks ir pasargāts no dzirdes, redzes un vārdu grēka. Tieši tādēļ daudzi ir meklējuši tuksnesi; nevar palīdzēt otram, ja pats slīkst.

Daudzreiz cilvēks, kas jau sajutis žēlastību un saņēmis Garu, krīt, un tas ir daudz ļaunāk, nekā bijis pirms tam. Un daudzreiz pazudušu no dziļumiem izrauj Dieva roka, ja vairs nevar palīdzēt cilvēks. Bet, ja tāds pēc tam lielās un sauc sevi par izredzētu, tas ir vairāk pazudis nekā pirms tam, staigājot grēka izmisumā.

Patiesi ticīgs un pazemīgs cilvēks nesauc sevi par glābtu un pestītu, kamēr staigā šajā dzīvē. Tāpat kā gudrs zemkopis neuzskata sevi par mūžam apgādātu, bet zina, ka var nākt sausums, neražas un bada gadi, tā garīgi pazemīgs cilvēks zina, ka kārdināšanās stāvam līdz pat nāves stundai. Jo tuvāk esam Dievam, jo niecīgāki esam Viņa priekšā un jo vairāk ļaunais mūs cenšas novērst. Vērtīgām lietām zaglis dzenas pakal, cik vien tālu spēj, - līdz pat pēdējam sliekšnim.

Tā ir viena no visbriesmīgākajām ienaidnieka cilpām: likt cilvēkam domāt, ka viņš ir glābts un pestīts un nekāds grēks to nevar paņemt! Nāks daudzi viltus pravieši, kas teiks: visa pasaule ies bojā, bet jūs ar savām svētajām dziesmām jau esat eņģeļi; tie, kas nāk mums pakal, ir jau uz zemes iegājuši Dieva Valstībā! Visi ir pagāni, tikai mēs -svēti! (Makarijs Lielais ir to paredzējis pirms 1660 gadiem!)

Paraugieties laukā un jūs redzēsiet sevi. Vai zemkopis nesēj labību un Dievs nesūta lietu un sauli? Bet nesēti aug dadži un nezāles tajā pašā sētajā un Dieva uzturētajā laukā. Kristību saņēmušais audzē un briedē to Dieva žēlastībā, līdz galam ravē, svētī, sijā un kuļ laukā nezāles un to sēklas. Un neviens kviešu lauks nav bez zāles un nezālēm, tīrs, izvētīts un pilnīgs pirms pļaujas. Bet neviens nepamet iesētos kviešus un lauku tādēļ vien, ka to pārņēmušas nezāles. Viņš pūlas, ravē un kopj, un beigās Pļaujas Kungs viņam ieskaita ne tikai tīros kviešu mērus, bet ņem vērā arī to, cik liesa bijusi zeme, cik daudz lietus un saules bijis, cik grūti un labprātīgi ir strādāts un gādāts.

Nav tāda cilvēka, kam kādreiz neuzbrūk ļaunums. Ja Dieva Dēlu viņa dabā ļaunais kārdināja ar badu, varu un Viņa svētuma spēku, tad grēks ir tas vien jau, ja sevi uzskatām par brīvu no grēka.

Grēks mūs brīžam tur nomodā, lai neaizmiegam ceļā uz Dieva Valstību. Grēks mums liek likties sev labiem - lai neredzam vainu. Grēks mūs iemet pazemībā, ja esam uzkāpuši savā augstprātības kalnā. Grēks liek mums tiesāt ne citus vien, bet arī sevi. Grēks spiež mūs ar savu smagumu, līdz nožēlojam. Grēks ir saite ap acīm un

dvēseli, kas neļauj skatīt Pestītāju. Grēks novelk svaru kausu uz leju un liek bailēs meklēt tam atsvaru - tā grēks nāk no ļaunuma, bet arī to Dievs reizēm pavērš mūsu pestīšanas labā.

Vai tiem, kas pilnīgi paļaujas Dieva rokā, arī jāpazīst bēdas un kārdināšanas? Nav tāda cilvēka, kam nesekotu ienaidnieks. Bet mūsu paļāvība Dievam arī kārdināšanās redz dzinuli uz labu un uz atgriešanos. Un, kas brēc uz Dievu un pateicas Tam arī bēdās, - tam Viņš visus pārbaudījumus pārvērš pestīšanā, vēl ciešāk turot pie Savām Tēva krūtīm to, kas, pametis svešumu un cūku drabiņas, nāk meklēt Tēva mājas un Viņa piedošanu, un Mīlestību. Pieminiet laupītāju, kas pēdējā stundā teica: "Kungs, piemini mani Savā Valstībā!" Dievam nekas nav par vēlu, Viņš nekad neatstumj kārdināto, kas meklē Viņa spēku un palīgu.

Ja kristietis iedomājas, ka viņam nedraud vairs grēks un kārdināšana un ka viņš ir tik pilnīgs, ka vājībām viņā nav vietas, tad viņš ir atvēris vārtus ienaidniekam un izaicinājis to cīņai. Neviens, kas nav nolēmis kauties, nesaka: "Re, cik es esmu stiprs un cik stingri stāvu!" Un, kad viņš ir satriekts un salauzts, tad tas ģeķīgi saka: "Kā Tu, Dievs, to pieļauj, ka mani, Tavu kalpu, sit?" Bet Dievs glābj ikvienu, kas Viņa Vārdu piesauc, un pieņem par savu to, kas Viņu meklē arī no bēdām un dziļuma.

Jūs esat Dieva nams. Tad nu mūsu ziņā ir to post un nolikt tajā altāri un kalpot, ja arī tur nav lielas greznības un godības. Un mūsu ziņā ir to atstāt tukšu vai izīrēt krogam, vai turēt tur tirgu, vai piekraut to sīkām precēm, vai rīkot tur negodīgas dzīres un piemēsot.

Iedomā vienmēr par Patiesību savā iekšējā cilvēkā, kurā ir jāmīt Kristus, lai Viņš var tur būt, - pie skaidra svētuma, kur tavas sirdsapziņas priekšā stāv Viņa krusts, kas tevi šķīstī no visām mirušām lietām, tieksmēm un kārdināšanām. Vai Viņam tur ir, kur Savu galvu nolikt? Varbūt Viņu tur moka nekrietnība un viltība kā pēdējo nakti pirms krustanāves pretoriāņu cietumā. Un vai tu drīksti teikt - Kungs, es esmu Tavs! - ja tevī ir Jūdas viltība un ja tu Viņu nodod par pasaulīgām, zūdošām un grēka lietām? Vai tas nav Antikrists, ko jūs pielūdzat, piesaucot Kristus Vārdu? Esiet nomodā!

Iedomājieties dārzu, kur viss ir skaisti kopts, kur aug daudz augļu koku, puķu un balzama augu, kurus veldzē ar aizsprostu norobežotā lēnā straume. Bet, ja šī straume gadiem ilgi skalo aizsprostu, tas reiz sagraus, un tad straume aiznesīs visu stādīto līdz ar auglīgo zemi un tur paliks postaža, līdz iznīks arī pati upe bez koku ēnas un viss pārvērtīsies tuksnesī. Tā laicīgās lietas uztur mūsu miesu un liek darboties un kalpot garam - audzēt Dieva apcirkņiem graudus un augļus. Bet, ja lietām ļauj vaļu, tās aizskalo visu derīgo un skaisto, un dvēsele kļūst par tuksnesi.

Neizbēgams noteikums kristieša ceļā uz Dievu ir šāds: cik mēs izdzenam ļaunumu no sevis, tik tas mūs ielenc no ārpusēs. Cik mūsos parādās Dieva žēlastība, tik cilvēki ap mums kļūst par ļaunā ieročiem un ar visu varu laužas mums kaitēt - ne miesai vien - tas būtu maz, bet, sarūgtinot un sajaucot dvēseli, liek atsaukties ar ļaunu

uz ļaunu, ar varu pret varu, ar naidu pret naidu, ar mīlestības trūkumu pret mīlestības trūkumu. Bet mums jābūt stipriem: te neder- kā tu man, tā es tev! - bet gan: kā Dievs pacietībā pret mums visiem!

Kristieša ceļš ir - saņemt cilvēku, dzīves apstākļu, priekšnieku un pat savējo sitienus un apsmieklus, pat krusta nāvi! Vai redzat, kā praviešus vajāja un nokāva viņu pašu tauta? Kur ir Dieva Gars, tur kā ēna seko tumsas spēks, lai to vajātu un izdzītu. Patiesība tiek vajāta. Bet ir tikai viens vairogs pret ļaunumu - pateicībā uzticēties līdz galam savam Dievam un patiesam Pestītājam, kas izrauj no ienaidnieku rokām mūsu miesu, ja tas ir vajadzīgs, un katrā ziņā neatkāpjoties aizstāv mūsu garu līdz pat mūžīgai dzīvībai, ja vien neļaujām nākt sevī bailēm, iztapībai, ļaunumam, dusmām - visam tam, kas ir pretinieka ieroči.

Jo mazāk cilvēki pazīst ciešanas, jo stulbāki tie ir.

Tie nav tukši vārdi, ka ļaunais lūdz Dievam varu pār Ījabu, jo viņam tak tās nav. Un tās bagātības un laicīgās pilnības, un ikdienas dzīru dēļ, ko tur pēc kārtas visas Ījaba ciltis, -šie pārbaudījumi tiek ļauti. Un Ījabs tajos nepazaudē sevi: "Ja arī miršu, neatstāšu Viņu!"

Ir viens neuzvarams spēks: pieķerties un paļauties savam Dievam arī bēdās, slimībās un vajāšanās. Kas to spēj, to Dievs neatstāj mūžam.

Ābrams bija viens no laicīgi bagātākajiem cilvēkiem senajā pasaulē, bet sauca sevi par zemi un pelniem. Un arī ķēniņš Dāvids saka: "Tārps esmu, nevis cilvēks." (Ps.22, 7.) Un Dievs ar pazemīga cilvēka seju nokāpj uz Zemes mūsu grēku dēļ un, saņēmis spļāvienus, sitienus, ērkšķus un zaimus, pieņem arī krusta nāvi - pats, vāšu pilns, nesdams dziedināšanu visiem, kas Viņam tic, līdz pasaules galam. "Savus plecus atdošu ievainot un Manu seju nenovēršu no spļāvienu riebuma, un Savu Vaigu no sitieniem." (Jes. 50, 6.) Iedomā Sava Kunga ciešanas un redzēsi, ka esi dūņas un trūdi savos grēkos un ka nedrīkst novērsties no negoda, ko pieņēmis Viņš. Ja tu meklē ļaužu slavu, gribi būt godājams un kāro mierīga labuma, tad tu neesi ceļā uz Dieva Valstību. Kaut arī tu dzīvo bez nozieguma, tev šī pasaule ir vairāk vērtā nekā mūžība.

Ja mēs sakām zirgam vai ēzelim, ka zinām mēru viņu nastai, vai tad Dievs neredz galu mūsu pārbaudījumiem? Ļaunajam ļauts mūs kārdināt līdz mēram, lai mēs paliktu savas gribas un pacietības šaurajā ceļā.

Kā podnieks, liekot traukus ugunī, zina vajadzīgo karstumu, lai tie neplīstu, bet lai nepaliktu arī neapdeguši un neizjuktu ūdenī, tā mums ir likts mērs rūdīšanai. Jo vairāk mēs ciešam, jo kļūstam izturīgāki un stiprāki. Un pēc tā prieka un miera, ko jūtam dvēseles dziļumā arī pasaulīgajās bēdās, zinām, cik stipru roku Dievs pār mums tur un pieņem mūs par saviem ļaudīm.

Ja mums ir mīlestība uz Dievu arī vecumā, vientulībā, pamestībā, nabadzībā, slimībās un ciešanās, tad mēs esam Viņa īpašums, lai cik grēcīgi un vāji mēs arī būtu viņa priekšā. Nav jābrīnās, ka tie, kas nāk pie sava Kunga un pieķeras tam, saņem

spēku ari miesā, uzveic vainas, tiek dziedināti un piecelti pat no nāves gultas. Kā asinssērdzīgā sieva, ticībā pieskaroties, saņem dziedināšanu, jo saņem sevī Viņa Garu, tā dvēsele, pieplokot Pestītāja kājām, atmet nīcīgo un nesvarīgo un pieņem mūžīgo prieku un gaismu. Tikai tie, kas mīl savu Kungu un atdod visu par Viņa tuvumu, esot pie Tā pastāvīgā lūgšanā, - saprot un jūt Žēlastības noslēpumu, ko nezina tie, kas iet Viņam garām.

Tādēļ tie nesaprot ticīgos, kā aklie neredz gaismu un kā kurlie nedzird dzīvības vārdus. Tie meklē prieku tikai laicīgā barībā, miesā, godā, bagātībā un neredz, ka šī ēsma ir tikai pārvērsta zeme un pīšļi, kas atkal par tādiem kļūs un sairs līdz ar baudījušo. Un tikai tie, kas redz laicīgā nepastāvību, godā tajā tikai visa Radītāju un dzīvo Viņa godībai un mūžībai Viņa spēkā.

Ja mēs esam spējuši saņemt Svēto Garu, tad tas mūsos reizēm iedegas garīgā Mīlestībā pret visu cilvēci, un mēs ikvienu gribētu ieslēgt sirdī, nešķirojot labo no ļaunā. Reizēm tas apmetas mūsos neizsakāmā pazemībā, un tad liekas, ka esam vismazākais un zemākais visu cilvēku vidū. Reizēm Gars priecājas mūsos un pateicas mīlestībā Dievam par visu - arī par ciešanām, bēdām un slimībām Jo nekas nenotiek bez Dieva prāta, bet Viņa prāts ir Žēlastība, labums un pestīšana. Reizēm Gars ietērpjas kā ugunīgās bruņās, uzbrūk ļaunumam un karo ar to vai aizstāv Dieva Vārdu, ja tas tiek zākāts. Reizēm dvēsele iegrimst lielā bezvārdu klusumā un mierā, paliekot neizsakāmā gaišumā un labestībā. Reizēm Gars uzšķiļ kā gaismu, un nesaprotamais Rakstos, Vārdā, dzīvē un likteņos tiek apgaismots vienā mirklī un to, kas ir neizsakāms vārdiem, ietver Gudrības un Atziņas Garā. Reizēm cilvēks it kā saplok pazemībā un kļūst sīks smilšu grauds ļaužu tuksnesī, kurā miljoni dzimst, dzīvo un aiziet atpakaļ pie Tā, kas viņus sūtījis. Tā cilvēkā dažādi darbojas žēlastība, daudzējādi vadot dvēseli pēc Dieva gribas. Ja tai nepretojas, bet seko bijībā un mīlestībā, pazemīgi gaidot pavēli, tad dvēsele, rūdīta un pārbaudīta uzticībā, tīra un saņēmusi piedošanu, ieiet Tēva mūžīgajā Debesu mājoklī.

Kad visa dvēsele paceļas un ieplūst Garā, nolikusi šīs zemes vēlēšanās, naidu, iekāres un ļaunumu, tā it kā izkūst Garā un tiek uzņemta Gara neizsakāmā tuvumā un vienbūtībā, it kā pati kļūtu Gars un visa gaisma, visa acs, visa prieks, visa miers, visa Mīlestība, visa Žēlsirdība, visa labums un žēlastība. Un šādā dvēselē vienmēr ir Gara augļu krāšņums.

Ja cilvēks kaut reizi ir saņēmis Dieva tuvuma svētlaimīgo Žēlastību, viņš to nekad neaizmirst, lai gan tā var lāgiem apsīkt, aptumst, nākot bēdu, kārdināšanu un dzīves plūduma briesmām, bet reizēm grūtums iededz vēl karstāku ticību. Un, ja cilvēks neatlaidīgi lūdzas, tas vienmēr tiek izvilks drošumā un garīgi augstākā vietā, nekā iepriekš bijis. Ja ari Gara gaisma mūsos tiek blāvāka, nav jākrīt izmisumā, jo bez Dieva ziņas nenokrīt ne mats. Ir jārauga atrast paša vainu šim atslābumam, jo nekas cilvēku nepadara tik nevarīgu kā grēks. Tas sniedzas no vieglas sirģšanas līdz pat bezapziņai un nāvei, jo lielā grēkā cilvēkā aizmieg sirdsapziņa, kas ir mūžīgās dzīvības balss.

Bez svētlaimīgas mūžīgā labā apziņas cilvēkam vēl reizēm dots redzēt gaismas zīmes: starojoša krusta Zīmi, kas tuvojas, ieiet dvēselē, un dvēsele tiek pienaglota tai. Vai arī cilvēks iegūst gaismas ģērbu, ko acij grūti uzlūkot un ko nevar pagatavot neviena roka - kā to redzēja mācekļi Kristus apskaidrošanā. Bet tas tiek dots un nav jālūdz, jo svētīgs nav tas, kas redz eņģeļus, bet tas, kas redz savus grēkus!

Pravietis Ecehiēls stāsta par savu redzējumu, pilnu neizsakāma noslēpuma un godības: Ķerubu rati ar četrām simboliskām zvēru līdzībām (lauva, ērglis, vērsis un cilvēks), kas var brāzties visos debess virzienos milzu spārniem un kuru ķermenis pilns visu redzošām acīm, - nes Visuradītāju Mūžīgo, Vareno, kas reizē tur šo nesēju spēku ar Savu roku. (Ec. 1,5-28.) Šajā līdzībā ir rādīts dvēseles noslēpums, kura uzņēmusi savu Radītāju un kļuvusi par troni Tā slava. Jo tā dvēsele, ko Gars izraudzījis sev par mājokli un sēdekli, ir ieguvusi šā Gara gaismu un to apspīd Dieva slavas neizsakāmais skaistums, un tā visa kļūst par gaismu, par skatītāju - vergu, par aci, un tajā nav tumšas un paslēptas vietas, nav aizmugures vai atkāpšanās, bet visos virzienos tā iet uz priekšu pēc Dieva gribas. Un četri spēki: griba, sirdsapziņa, prāts un mīlestības gaismas vada visas dvēseles gaitas, kurp to sauc Kungs un reizē nes līdzī Savā ceļā.

Kas novelk savu veco cilvēku ar tā ļaunumu, bailēm, skaudību, naidu, savtību, netiklību, mantkāribu, rijību, augstprātību, godkāribu, to Gars iegērbj savās gaismas drēbēs: ticībā, cerībā, mīlestībā, priekā, mierā, žēlsirdībā, skaidrībā, labumā, neizsakāmā aprimtībā, jo - kā Dievs ir skaidrība, mīlestība, prieks, miers, labums, žēlsirdība — tā arī Viņa īpašums - jaunā dievišķā cilvēcībā atdzimušais -iegūst daļu no Viņa īpašībām.

Kā pasaules galā, kad vairs nebūs ne šīs zemes, ne ūdens, taisnie būs jau Mūžīgajā Valstī, kam nav gala, gaismā un godībā un neraudzīsies nekur citur kā Kristus spožumā pie Tēva labās rokas, - tā arī tie, kas jau šajā dzīvē ar visu sirdi un prātu no šīs trimdas un verdzības raugās uz Augšu Viņā, jūtot neiznīcīgo, jau mīt vairāk tur nekā šeit un ar savu iekšējo cilvēku pieder Viņa gribai, un ieiet Viņa mūžīgajā Valstībā. Cik mēs šie ieejam Debesu Valstībā, tik mēs būsime tur viņā dzīvē. Nevienam, kas šie iet garām mūžībai un dzīvo tikai laicībai, nevarēs nopirkt vietu tur ne ar kādu savu mantu, godu, cilvēku slavu vai bagātību. Patiesi, kurš mīl Savu Radītāju un tiecas dzīvot pēc Kristus likumiem, jau šie ir vairāk tur ar Viņu nekā ar pasauli, tās jūkli, bēdām, prieku, ieguvumiem un zaudējumiem. Dievs zina, ko Viņš mums atņem, un tas jāatdod paklausīgi un bez kurnēšanas kā bērnam spēļu lieta, lai tās vietā mums plaukstās varētu ielikt Dzīvības Maizi.

Kā Kristus nolika godību un pieņēma miesu, ciešanas, nievas, paklausību līdz krusta nāvei - tā mums būtu jāietērpjas garā un jāpieņem tas, ko Viņš grib dot: Skaidrību, Mīlestību, pazemības pilnu Gudrību, Mieru un Mūžīgo Dzīvību. Ne jau ciešanas vien un krustu Dievs mums ir nolēmis, bet pa šo ceļu Viņš grib mūs vest Patiesības Gaismā, Mūžīgā Dzīvībā un Savas Žēlastības Mierā. Bet mēs to nepieņemam. Tikai maza daļa no mums meklē Dieva nolemto un doto. Un noliedz

Viņu, ja Tas nav devis cilvēka prasīto! It kā Dievs bezgalībā būtu tādēļ, lai izpildītu visas mūsu gēķības un iegribas mums pašiem par postu! Lai būtu atbildīgs par visiem mūsu grēkiem, ar ko izpostām Viņa gribēto labumu, lai izdabātu mūsu īsajam, savtīgajam, vieglprātīgajam, pat ļaunajam prātam!

Atpestīšana un Dieva klātbūtnes svētlaimīgā atziņa nenāk ātri un viegli. Reizēm ilgi un grūti jāmeklē, lai saprastu, cik tā dārga! Cik bieži miers un labums mūsos izraisa saviļņojumu, vētru, iekāres negausību, apnikumu un nepacietības pilnu iegribu: kaut taču jel kas notiktu! Jo Paradīzes rimtais gaišums un prieks parasti nav tas, ko cilvēks meklē uz zemes. Un nesaprot, ka meklē ēst sēnālas tās maizes vietā, kas tam bija nolemta Tēva namā.

Ir acis, kas redz skaidrāk par mūsu ārējo aci, un dzirde, dziļāka par to, ko uztver auss. Un, kā parastā acs redz un pazīst draugu un mīlo sejas, tā uzticamas un gaišas dvēseles acs, ko apstaro dievišķā gaisma, ar Gara nemaldību redz daudz skaidrāk un pazīst labāk īsto un mūžīgo Draugu. Un dvēsele piepildās ar neizsmeļamas Mīlestības dziļumu un apgaismojas ar bezgalīgu spožumu, kurā ir neizsakāms Dieva miers un drošība, un pazemīgas aizgrābtības pilna pateicība, un neizmērojama žēlastība.

Ja mums Mozus bauslība nosaka svētīt un turēt klusu Dieva atdusas dienu un atstāt visus darbus, tad tā ir mums iepriekš dota līdzība atdusai no visa laicīgā, no visām pasaulīgajām rūpēm mīlestības pilnā atdusā - Dieva žēlastībā. Jo dvēsele, izrāvusies no apkaunojošām, savtīgām, nīcīgām un grēka pilnām lietām, atpūšas miera gaismā jau šē uz zemes, turot svētdienu ar Savu Radītāju.

Ja dvēsele paļaujas uz Savu Radītāju un bērna mīlestībā spiežas pie Tēva ceļiem, Tas uzliek un tur Savu roku pār to un sargā to visās briesmās, un izšķir, un kārtō visas tās lietas pēc Sava neizsakāmi gudrā prāta, un visu dara glābiņam un svētībai. Svētīgs, kas ieiet šajā šaubīgās paļāvības mierā.

Ja tev uzmācas pasaule, ienaidnieks un grēks un tu neatrodi nekādu izeju no tā, ja neatceries nevienu lūgšanu un neredzi ne ceļu, ne durvis dvēselei uz Dievu, tad izdari kādu labu darbu, vislabāk - žēlastību tam, kas tevi apbēdinājis. Tās būs trepes uz gaismu un glābiņu!

Kad dvēsele pieķeras Savam Kungam un Pestītājs žēlojot un mīlot pieņem to un tur Savā Žēlastībā, tad dvēsele jau nebeidzami mājō pie Dieva, un šī dvēsele un Viņš ir viens Gars un viena Dzīvība. Miesa var palikt šē uz zemes, bet gars augstumos kalpo savam Pestītājam. Un ne augstums, ne dziļums, ne eņģēļi, ne spēki, ne laicīgās, ne aizlaicīgās lietas vairs to nešķir no Dieva Mīlestības, kas ir Jēzū Kristū, Mūsu Kungā!

Ja tev tuvojas un uzkrīt grēks ne tavas vainas dēļ, tā nav tava daļa. Bet negribēt to un nepadoties tam - tā ir tava daļa! Un par to tu atbildēsi!

Ja sieva nēsā bērniņu savas miesas dziļumā un tumsā un tas piedzimst savā laikā, tad vecāki un radi to saņem ar prieku, jo pasaulē dzimusi dzīvība, atkal nācis kāds dzīvot Dieva vaiga līdzībā. Bet, ja kādas neuzmanības vai vainas dēļ bērniņš nomirst un ir jāizņem no mātes ar sāpēm vai arī piedzimst nedzīvs, - tas ieiet no tumsas tumsā, no nebūtības nebūtībā. Tāpat ir ar dvēseli. Saņēmis sevī dievišķās dzīvības dīgli, cilvēks glabā un audzē to, līdz tas ienākas Dieva gaismai, mīlestībai un taisnībai. Bet, ja tas dvēseli nokauj vai atstāj novārtā, tas neiegūst Dieva Vaiga līdzību, tas grēkos satrūd, nomirst un ieiet no tumsas vēl lielākā tumsā un dziļumā, nekad neiekļūstot Mūžīgajā Dieva Gaismā un nekad nepiedzimstot Viņa dzīvības Valstībai.

Kā muitnieki apmetas šauros ceļos, pie tiltiem vai pie vārtiem, tā pie mūsu zemesdzīves vārtiem mūsu dvēseli gaida tie, kam tā pienākas. Nav neviena, kas, izejot pa dzīves vārtiem, varētu nedrebēt: vai viņš spēs maksāt tik daudz, lai ieietu gaismas Valstībā? Par katru mūsu grēku kādam dēmonam ir parādu raksts, un tas grib paņemt sev to, kas tam pieder. Tāpat kā uz zemes parādu piedzinēji ir viscietsirdīgākie ļaudis, tā tie, kas likuši mums grēkot, uzskata mūs par savu daļu - saņemamu un pazudināmu cietumā, verdzībā un nāvē. "Kur būšu Es, tur būs mani kalpi." (Jņ 12, 26.) To saka Kristus, bet uz to pastāv arī pretinieks, kam nav žēlastības, bet ir tikai viltība, cilpas, pazudināšana un mokas. Un viņš ir neatlaidīgs, ņemot savu muitas tiesu.

Tikai ar drebēšanu un bailēm, nemitīgās lūgšanās, ļaujoties Dieva rokai un darot Viņa dzīvības, mīlestības un gaismas darbus šajā dzīvē, mēs varam izlaipot starp ienaidnieka amatām. Un, ja arī tas mūs reizēm satver, jo ļaunā vara pasaulē ir liela, Dievs savā Žēlastībā redz mūsu sirds sa-grauztību un nožēlu un glābj - izrauj mūs no tumsas varas.

Vienīgi Dieva mīlestībā un mierā dvēsele atrod prieka pilnu dzīvību un mērķi, un jēgu dzīvei. Viss cits ir tikai apreibināšanās zemes troksnī un tieksme pārkliegt savu nemieru un tukšumu. Ne velti sacīts: bezdievīgiem nav miera. Tie bīstas vienatnes, dabas, klusuma, skaidrības, gaismas, upuru, ciešanu, pašizliedzības, pūļu un sevis ziedošanas otra labā. Tie grib aizbāzt ausis, lai nedzirdētu žēluma balsi, steidz ķert visas dzīves lietas un netīros priekus, lai nebūtu jādomā, ka dzīvo tukši un nevērtīgi.

Laipe nav mērķis, bet rezultāts. Kas domā tikai par savu laimi, nekad nav laimīgs. Tas vienmēr dreb par to, ko var zaudēt, vai arī par to, ko no viņa var atprasīt. Un tas neredz, ka cilvēkam ir dota visa Kristus gaismas un mīlestības pilnība, ja vien viņš gribētu un censtos to saņemt.

Tie, kas nebīstas par šīs miesas ēkas galu, tie zina, ka mūžam nesagrūs mūsu Tēva nams, kas ir Debesu valstība, mūžīga Dzīvība un gaisma. Viņi zina, ka ieies tur tad, ja še uz zemes būs gribējuši, pēc tā centušies un to kārojuši.

Bēdas tai dvēselei, kas grēko pēc kristietības, - tā uzvelk sviedrainas skrandas nomazgātai miesai un ieigrūž sevi postā.

Tie, kas nezina Dievu, nav spējīgi pazīt arī sātānu. Un tas slepus dara ar cilvēku, ko vien grib. Visi, kas netveras Pestītāja Žēlastībā, nemaz nejūt, kur un kad ļaunums māj. Un tas viņiem nav pretīgs un nesāpina.

Šī dzīve mums ir dota, lai mēs apgērbtu sevi pienācīgi Mūžīgajai Tēva Valstībai, kuras gaismā un godībā izplēnēs visas zemes lietas. Tur mēs stāvēsim debespulku un visu no laika gala dzīvojošo, un Tēva, un Dēla, un Gara Soģa krēsla priekšā kaili, ar visiem saviem grēkiem un vājībām. Un nekas cits mūs nespēs apsegt kā vien mūsu griba staigāt skaidrībā, mūsu mīlestība un žēlums, ko esam radījuši, mūsu pazemība, pacietība, pašaieliedzība un ticība.

Kokam, kas ziemā stāvējis kails, saulē un siltumā saplaukst skaists un smaržīgu ziedu pilns lapu ģērbs. Kristīgai dvēselei tas ir simbols augšāmcelšanās dienai: viss, kas neredzami glabājies dvēselē, - Mīlestības spēks un mūžīgā Dzīvība, tieksme zaļot un nest augļus, augt un piepildīt Dieva uzlikto uzdevumu - tas viss tur ietērps dvēseli, tā tiks pazīta un novērtēta pēc tās augļiem: vai tā ir bijusi vīģes vai vīna koks, dadžu krūms vai ērkšķis.

Dvēselēm, kas mīl Dievu, vismīlākais mēnesis ir aprīlis (ksantiks), jo tad Kristus ir Augšāmcēlies, un tas un visa daba līdzībā parāda, kā mūsu dvēsele un miesa Jaunās debesīs un Jaunā zemē celsies augšā un dzīvos Jaunā nebeidzamā Dzīvībā, krāšņumā un gaismā. Ja mēs jau šie būsim pielūguši garā un patiesībā, nešaubīgi ticējuši un cerējuši, un darījuši pēc Dieva Patiesības un Mīlestības, tad tur Gars būs mūsu apgērbs un mūsu prieks, mūsu siltums un gaisma, mūsu barība un dzēriens, mūsu piepildījums un mūžīgā dzīvība. Kas pēc tā visa tiecas, tas jau šie nojauš šo godību, un tā aizklāj un aizēno visas šīs zemes lietas, rādot, cik maz mūs tās tur, ja mūsu dvēsele ir pieņēmusi Svētā Gara zīmogu: ar kristību, ar iesvaidīšanu, ar grēku nožēlu, ar piedošanu, ar visaugstāko Dievmielastu, ar visiem ticības Sakramentiem, ar darbiem un staigāšanu Mūsu Kunga pēdās. Ja cilvēkam liekas neiespējami, ka miesa var pārvērsties gaismā, tad jāpalūkojas uz adatu uguni - tā kļūst sarkana, balta un kvēlojoša, tās daba izmainās un īpašības ir citas, bet tomēr tā ir un paliek dzelzs. Tā ir arī ar miesu. Gars var likt tai degt, spīdēt, dot karstumu, un tomēr tā paliek miesa. Ko mēs šie iegūsim dvēselē, tas tur pārvērtīs miesu: vai nu gaismā un neizsakāmā Dieva mierā un priekā, vai arī tumsā un mokās - par to, ka esam varējuši kļūt par gaismu, bet neesam to gribējuši un darījuši.

Vai nav brīnišķīgi, ka esam ņemti no zemes un tomēr kļuvuši par aci, balsi, roku, domu, vārdu, mīlestību, darbību, ticību un žēlastību? Kas to varēja darīt, Tas ir varens, un katrs Viņa vārds piepildīsies, un katrs Viņa solījums ir Patiesība. Mūsu acs un roka atkal var kļūt par zemi un tomēr paliek Tas, kas tos darīja dzīvus - mēmai viela lika augt un pārvērsties par brīnišķīgi smalku, darbīgu un gudru savienojumu. Mūsos ir līdzība Dieva vaigam un dvēseles trauks Svētā Gara uzņemšanai, kas arī pēc nāves patur sevī to, kas esam bijuši: Pēteris vai Jānis, Marija vai Anna - ar Vārdu, kurā mūs reiz saucis Dievs un pēc kura Viņš mūs pazīst. Ja tā nebūtu, tad pēc nāves visi saplūstu kā ūdens ezerā un tie, kas tumsā, nejustu mocības, bet tie, kas gaismā,

nezinātu, ka iegājuši Dieva priekā. Bet pats Pestītājs ir teicis, ka tur būs uguns, kas nedziest, un tārps, kas nemirst, un Tas, kurš to trīs reizes apgalvoja, pats ir Patiesība. Un Patiesība ir arī tā: Kur Es būšu, tur būs tie, kas paliek Manī un kuros palieku Es.

Kārdinājumi mums tiek pieļauti, lai mēs ceļā neaizsnaužamies.

IV gs. Svēto pamācības

Kungs, Tu manas dzīvības Valdnieks, pasargi mani no kūtrības, noskumšanas, liekvārdības un valdonības gara!

Bet skaidras sirds, pazemīgas gudrības, pacietības un mīlestības garu dāvā man, Tavam kalpam!

Dievs Kungs, liec man redzēt manus pārkāpumus un nesodīt manu tuvāko. Jo Tu viens esi visusvēts mūžīgi mūžam! Āmen.

(Efraima Sīrieša lūgšana)

Vientulībā esam tālāk no grēka valodām, bet tālāk arī no pazemības savu tuvāko priekšā!

Ja Dievs pieļauj, ka cilvēki dara mums pārestības, tad tamdēļ, lai mēs mācītos piedot. Un lai nedarītu tā paši.

Svētais Gars nav tikai lēnīga dūja - tas bieži ir ērglis, kas uzbrūk vājam un izslāpušam, ja tas nemeklē īsto Dzīvības avotu; tas paēdina bada laikā taisnīgo ar debess maizi, liek tam dzīvot ilgāk nekā tiem, kam pilni šķīvji; tā ir rijīga uguns, kas aizdedzina gara pelavas un liek atjēgties miegainam glābt klēti ar graudiem, cik to vēl palicis. Svētais Gars nav tikai Dieva dzīvības elpa mūsu laicīgajā dzīvē, bez kuras mirst gars un miesa, tās ir arī debesu kāpnes uz mūžīgo esību Dieva augstumos, Viņa skaidrībā, gaismā un miera.

Lūgšanā domas mēdz šaubīties - tās rausta ļaunais kārdinātājs, jaukdams virspusē visas laicīgās un pārejošas lietas. Saki: "Kas esi mani radījis, Tavs spēks un palīgs ir ar mani! Tava Krusta nāve, Jēzu Kristu, lai mani stiprina! Neatņem man kristībā saņemto uzvarētāju Svēto Garu!"

Kurš ir ar visu sirdi noliecies līdz zemei sava Radītāja, Kunga un Pestītāja priekšā, tam vairs nav svarīgi laiki un zeme ar tās trūdiem.

Ja tevi vārdzina bēdas, grēks vai ļaunums, centies nepamest savu noslēgtību un cīnies garā līdz mieram un lēnprātībai!

Kas bēg no sevis un uzvaras, tas izvairās arī no Dieva palīdzības, kļūst bailīgs, izklaidīgs, bēguļo no sevis un ir noskumis.

Kad tevi apstāj šaubu vai noskumšanas gars kādā lietā, tad sadali savu dvēseli it kā divās daļās - ar vienu apsūdzi pats sevi, ar otru atbildi līdz ar savu sargeņģeli, lūdzot viņam padomu.

Nepaļaujies dusmīgām domām, savā prātā karojot ar to, kurš tevi sarūgtinājis! Aizliedz sev apstāties pie jebkuras nekrietnas domas, pārcērt to uz vietas, neapsverot ne tās pamatojumu, ne attaisnojumu. Un lūdz steidzīgi domās un vārdos: "Debess

spēku Dievs, kam visa vara debesīs un uz zemes! Ar savu gaismu un spēku stāvi man klāt, dod skaidrību manai dvēselei un spēku gribai! Liec zem Savu kāju pamesla manus kārdinājumus un bēdas! Svētī visu un visus ap mani un atņem varu katram ļaunumam!"

Kādēļ Dievs cilvēkā pieļāvis dusmas? Ne lai nosodītu otru - tas ir tikai ļaunā ierocis, bet gan lai vērstu asmeni - Dieva patiesību un labestību - pret pašu kārdinātāju garu, kam vara rīkoties līdz pasaules galam, lai Dieva ļaudis tiktu atlasīti un redzami.

Nepriecājies, izdarījis labu, nerunā par to, jo viss lielītais iznīkst. Priecājies, ja bez ļaunuma vari panest tā nepateicību, kas tavu labdarību saņēmis.

Ne vienmēr labklājība ir labums, bet ciešanas — pazudināšana. Pat nejaušās slimībās slēpjas Dieva žēlastība: kas labprātībā un pateicībā tās panes, tam tās kļūst par žogu pret lielāku un bieži vien neredzamu ļaunumu, kas paiet garām.

Kas tic mūžīgai dzīvībai, tas attālinās no zūdošā un īslaicīgā šīs zemes labuma bez bailēm un žēluma. Tikai neticīgais bīstas nāves: jo aplamāka un bezjēdzīgāka ir tā dzīve, jo vairāk tas bēg no domas par nāvi.

Ja mēs saprotam, ka nejau cilvēks ir tas, kas mums dara pārestību, bet gan kārdinātājs gars, kurš viņu uz to spiež, tad mums uz ceļiem jālūdz piedošana sev un šim netīšajam ierocim, ko ļaunais izredzējis. To dēmoni nespēj panest un atkāpjas, un kārdinājums pārvēršas svētībā kā aizlūdzējam, tā tam, par kuru lūdz.

Atturēties no grēka vēl nav - "saņemt debesvalstību". Nedarīt ļaunu vien ir par maz. Ir jāvar un jāspēj darīt labo.

Tie visi ir tikai pasīvi labumi, ja atturīgais atsakās no rijības, nesavtīgais - no raušanas, skaidrais - no juteklīgām baudām, tīrais - no netiklības, pieticīgais - no mantkārtības, lēnprātīgais - no niknuma un dūsmām, gudrais - no godkāres, paklausīgais - no spītības un pretestības, patiesais - no viltības, paļāvīgais - no izmisuma, mazturīgais - no nevajadzīgā, liekā, ticīgais - no bezdievības, moecklis - no kalpošanas elkiem. Ikviens tikums ved tālāk no grēka. Bet Dieva valstība iegūstama, ne tikai nedarot ļauno, bet dzīvojot un darot labo.

Kas nezina Dieva tiesu, staigā ceļu, kam gar abām pusēm aizas, bet pār galvu brāžas vētras. Noliekot sev priekšā šo spoguļi, cilvēks redz, ko viņš dara un kāds ir: kad viņu slavē - liekas lūdzams, kad nopeļ - saskaišas un apvainojas, kad dzīvo pārticībā - grib vēl vairāk, kad jūt trūkumu - raud un zūdās, kad ko zina - ar to lepojas, kad nezina un nevar - izliekas zinīgs, kad ir bagāts un apbrīnots - lepojas, kad ir nabags - glaimo un lien, kad klājas labi - kļūst nekaunīgs un pārdrošs, kad iet slikti - visi citi tur vainīgi, kad gavē - uzskata sevi par svētu, kad dzer un pārēdas, saka: "Ari Bībelē bija bagāti ļaudis, ēda, dzēra un svinēja kāzas!", kad pārmet kāds - metas strīdā. Un, kad redz, ka kāds piecieš, klusē, piedod un ir mierā ar mazumiņu, tad tur to par vientiesi un nepilnīgu! Ne velti saka, ka grēkam pieder iela, lielceļš un kariete, bet tikumam tikai šaura laipa.

Divi ir tie ļaunumi, kas noskrien mūsu prāta ātrumu un ir priekšā, pirms attopamies. Viens ir nosodīšanas un aprunāšanas gars, otrs - iekāres gars. Pirmo atvaira ticības apliecinājums: "Ticu uz Dievu Tēvu Visuvaldītāju - uz Jēzu Kristu, vienpiedzimušu Dieva Dēlu, uz Svēto Garu, gaismas un dzīvības avotu."

Netiklais bīstas kristību dziesmas: "Cik jūs uz Kristu esat kristīti - jūs Kristu esat aptērpuši." Un, ja kārdinājums ir neatlaidīgs, var parādīt miesu tās īstajā gaismā: "No zemes tu esi ņemts un par zemi tev jāpaliek!"

Miesa ir pīšļi, trūdi un netīrumi, kad to pamet dzīvības Gars. Bet ar Dieva Garu un skaidru dzīvi lūgšanas gaisma to var šķīstīt un novest mūžīgās dzīvības skaidrībā.

Ja cilvēks ir jūrā vētrā, viņš met nost visu lieko, lai noturētu uz ūdens savu kailo dzīvību. Mūsu dzīve ir bīstamāka par jūru vētrā, bet cilvēki krāj ap sevi ne tikai vajadzīgo, bet arī lieko: ja kādam ir pajumte, tas gādā māju, ja kādam ir māja, tas grib divas, tas grib trīs, tas grib pili. Ja kādam ir apģērbs aukstai naktij un karstai dienai, tas grib goda svārkus, ja tos dabū, grib vēl zīdā, zeltā un sudrabā izšūtus. Ja tam ir dienīškā maize, tas grib šķūņus un klētis, kur to glabāt priekšdienām. Ja tas nevar savu mantu vairs savākt, tas grib glabāt to bērniem un bērnu bērniem. Bet vienā steigā un sviedros paiet dzīve, un bērni pamet vecākus un iet neceļus, kā patiesā Kristus līdzībā par pazudušo dēlu, ko sirmāis tēvs gaida ar mīlestību un ar bēdām. Tikai ne visi pazudušie dēli atgriežas un saka: "Tēvs, es esmu grēkojis pret debesīm un pret tevi!" Un visu sakrāto cilvēks pamet īsajā nāves stundā. Un visa mūža aplamos sviedrus nepiemin neviens, visu pamesto plēsdamies sagrābj sveši, vai to aprij karš, uguns. Vai arī pļauj sērga, un viss krātais tiek pamests, un mājokļi sabrūk un aizaug ar zāli, vai arī tos aizber smiltis.

Ir viens dārgums, kas cilvēkam ir dots, - nemirstīga dvēsele, daļa mūžīgās dzīvības, un tīrs, jauns māla trauks - mūsu miesa, kur gars un saturs ieliets. Bet to piejauc ar smilti, dūņām un netīrumiem vai izlaista velti, vai arī sagandē trauku un pat aizmet lauskas. Un tas ir grēks pret Svēto Garu, pret Mūžīgo dzīvību, ko neesam ne pirkusi, ne paši radījuši, bet kas ir Tēva dāvāta un ko nevaram nomest, līdz Viņš to atprasīs - vēl tīrāku un bagātāku, nekā bija dota.

Bet mēs neko citu nevaram paņemt līdzī kapā un Mūžībā kā vien dzīvē sakrātos un pat nāves vaiga priekšā ne vienmēr nožēlotos un noliktos grēkus.

Kungs, māci mums krāt Tavā nebeidzamajā žēlastībā pilnu dvēseli ar pareizu un tīru dzīvi, ar labumu un taisnību visur un pret visiem, ar mīlestību un pateicību pret Tevi - mūsu Radītāju, uzturētāju un glābēju! Un, cik mūsu no zemes ņemtā miesa ir kļūdījusies un klupuši, Kungs, piešķir Savu dievišķo žēlastību mūsu nebeidzamiem trūkumiem un vainām!

Labestība un tikums nevar mūs aizsargāt no viltīgiem ienaidnieka uzbrukumiem, bet var mūs saglabāt neaizskartus pret viņa spēku un gribu.

Ja tev ir grūtības un bēdas, nekrīti izmisumā un nespēkā, nenododies kurnēšanai un skumjām! Lūdzies: "To, kas man derīgs pēc Tava prāta, Kungs, dod vai atņem! Ar Tavu spēku vien esmu un dzīvoju!"

Ja, tāpat kā savā zemes dzīvē, Kristus mūs uzmodina no dvēseles nāves, kas ir ļaunāka par miesas nāvi, un liek mums redzēt mūsu maldīšanās un pārkāpumus, liek mums laboties, - tad cilvēki neredz, ka tas ir vēl lielāks brīnums, nekā uzmodināt un izsaukt no kapa jau ietrūdējušu Lācaru.

Atceries bez mitas: "Redzi - Dievs ir tavā priekšā un pa labi no tevis" (Ps. 16, 8) - un tu neapgrēkosies un nebūsi noskumis.

Jo vairāk meklēsi savas vainas un nožēlosi tās ar asarām, jo biežāk tev tiks dots gaismas stars, kurā redzama visu lietu patiesā būtība. Bet sargies justies "pravietis" un lietot šo gaismu laicīgiem guvumiem - tu to zaudēsi! Jo būsi domājis, ka tas tavs nopelns un ne žēlastība.

Tad lūdzies, piecelies un, visu savu prātu un sirdi pievērsis Savam Pestītājam, saki: "Piedod man, vājam un grēcīgam, augstprātīgam un nezinātājam, nabadzīgam un sevi paaugstinājušam! Neļauj man tikt kārdinātam pāri spēkam un maldīties! Ne citam man jāpārmet, bet savai nederīgai tieksmei, kas pieļāva kļūpt! Pēc Tava prāta dari manī to, kas man derīgs, un liec sirdī, garā un prātā Tavu gaismu, mans Dievs!"

Ja tavs mājoklis ir nederīgs vai sabrūk, lūdz vienu vienīgu reizi to mainīt. Ja tas nenotiek, atceries savu pie cilvēkiem nākušo Dievu, kas nokāpa piedzimt lopu patvertnē, mājoja un strādāja veca mazturīga vīra pajumtē un, uzsākot Pestītāja un Glābēja gaitas, dziedinot, aicinot, ēdinot un svētījot, - neatrada, kur galvu nolikt.

Ja mums pat mats nenokrīt no galvas bez Radītāja ziņas, tad mums ir uzdevums un pienākums būt tur, kur esam likti; vienalga - labu vecāku patvērumā vai svešu ļaužu pārestībā, par ko mums ir jālūdz.

Ja lūgšanā traucē troksnis, tumsa vai pēkšņa gaisma, meklē glābiņu un spēku pie sava Kunga un Dieva, pie viņa kājām lūdzot aizstāvību. Ja gaisma ir lēna un silta un sirds ar mīlestības asarām jūt pateicību savam Radītājam un Kristum, tad tā ir Viņa Gara palīdzība un apmeklējums. Par to var pateikties tikai bez vārdiem neizsakāmā labestībā.

Neļauj sev ilgi būt šajā augstienē un nedomā, ka esi kļuvis izcils un izredzēts savu nopelnu dēļ! Tā jau ir kārdinātāja skaudība, kas tevi grib gāzt iedomu grēkā! Turpini pazemībā lūgt un ieraudzīt savas nezināmās vainas!

Ja cilvēks saka: "Mans suns un kaķis, putns vai zirgs ir uzticamāks nekā cilvēki, " tad viņš nekad nekas cits nav bijis kā savtīgs patmīlis, kas nepazīst ne līdzcietību, ne mīlestību. Viņam svarīgs tikai savs īpašums - vai tas ir cilvēks, lieta vai viņa paša sirds, kas grib tikai ņemt un ne dāvat vai palīdzēt. Tāds kļūst spītīgs, rūgtuma un bezdievības pilns.

Ja pie tevis kāds nāk ar savām bēdām un kārdināšanām, neatstum to tukšā. Ātri un klusi lūdz Dievam padomu un mierini cietēju ar to, ko Viņš tev sirdī liks. Liec nācējam just, ka neesi vienaldzīgs pret tā bēdām, un liec tam ņemt lūgšanā paļāvību un spēku no Radītāja prāta, mīlestības un skaidrības.

Ja ļaunais redz, ka tevi var sakaitināt, viņš atradīs tūkstoti iemeslu un veidu, kā to izdarīt, - viņš kūdīs tavus tuvākos un kaimiņus, viņš liks netaisnus priekšniekus, viņš novērsīs to, ko esi gribējis, viņš sagrūdis tev virsū visu negribēto. Bet, ja tu lūgsi par tiem, kas tevi kaitinās, un lēnībā visu atvēlēsi Dieva prātam, viss atšķetināsies tev par labu un paglābs no nezināma ļaunuma.

Ar cilvēka darbiem iesakņojas ļaunums un grēks, ar darbiem tos var izart un izmēzt. Iekāre, niknums, savtība, mantkārbība ir izravējamas un nokalst, ja dara tām pretī - ar līdzcietību pret citiem, ar skaidrību, pat ar ciešanām, bet tā ir tikai zemes attīrīšana, kurā jāsēj mīlestība, uzticība, labestība pret visiem cilvēkiem un pazemība pret Dievu, -lai neiedomātos, ka esam sasnieguši Viņa gaismu un nerasniedzamo godību Viņa Valstībā!

Kā nefīrs ar grēcīgu miesu, tā arī nefīrs ar augstprātīgu garu nav taisns Dieva priekšā.

Ir trīs visu grēku barveži: iekāre, mantkāre un slavas-kāre, un ir trīs pakāpes cilvēku vidū, kas ar tiem cīnās: Dieva ceļu iesācēji, vidusceļa gājēji un tie, kas jau ir augstu.

Kārdinājumos, briesmās, bailēs, bēdās, slimībās un pateicības aizkustinājumā dziediet savā dvēselē Dievam klusi un sirsnīgi: "Mēs bijām nākuši ugunī un ūdenī, bet Tu mūs esi izvedis pie atspirģšanas - Kungs un Dievs!" (Ps. 66,12.)

Ja viltīgais cilvēku pazinējs kārdinātājs piestāsies tev un slavēs par sasniegumiem un nopelniem, un piesolīs augstu sēdekli un cilvēku vadību, turi viņu pie vārda, bet parādi viņam savu visneglītāko domu, vārdu un darbu agrākos laikos un saki viņam: "Vai tas, kas to darīja, ir tev tas tīkamais un ceļamais godā? Ja tā, tad es klusēju, jo zinu, kas tu esi!" Un, neatradis, ko atbildēt, viņš pazudīs kā dūmi - un vairs nejauksies tavās lūgšanās, kas visiem ir tikai šaura laipa pāri kļūdu un vainu slīkšņai un bezdibenim.

Ja tu novērsīsies no godkāres, laicīgas mantas, kalpošanas miesai (ne nepieciešamās), no ienaida un no katra tukša vārda, tad tevi apstaros dievišķās dzīves tālā, skaidrā gaisma, kas klusumā dziedinās tavu dvēseli un pārvērtīs nīcīgo miesu apskaidrības alkstošā miesā - un "Ļaunums tev neuzies un pie tava (dvēseles) dzīvoķļa - pie tavas miesas mokas - nepiestāsies!" (Ps. 91, 10.)

Būt mūkam - nenožīmē būt vienkārši tuksnesī, kalnos un vientulībā. Būt mūkam - nožīmē atmet savtību, laicīgās iekāres, pārākumu pār citiem un dusmas pret tiem, kas kaitinājuši, ļaunā uzmudināti, paši to pat neapzinoties.

To, kas lūdz un grib būt skaidrs dzīvē, svētība atstāj triju iemeslu dēļ: 1) par augstprātīgu domu: es esmu svētceļnieks, bet citi - klaidoņi; 2) par tuvāko nosodīšanu; 3) par lielību ar labdarībām.

Kurš sevi patiesi ir licis Dieva rokās, tas to nedara cerībā uz paradīzi, uz svētā slavu, uz mocekļa vainagu vai mācekļa godu. Jo ne šajā, ne nākamajā dzīvē nav vairs nekā kārojamāka par vēlēšanos būt kopā ar Kristu!

Kurš mīl labvēlīgā iecietībā savus apmelotājus, kairinātājus un tos, kas tam dara laicīgus zaudējumus, un lūdz par tiem - tas īsā laikā atmet paša redzamās un neredzamās kļūdas, iegūst pazemīgu mieru augstā skaidrībā un var iet pāri daudzām kārdinājumu aizām, kurās agrāk būtu iekritis kā ar aizsietām acīm.

Tukšas runas, strīdi par pasaulīgām lietām, pretrunas un tiepšanās par savu viedokli ir āķa kumoss, iemests mūsu dvēselē, un tajā sāk locīties nemiera, ļaunuma, apvainotības, baiļu un savtības tārps, un ļaunais ar visu to velk mūs uz savas gribas krastu. Lūgšana kļūst vēsa, nemiers ir miega un bailes nomoda vietā. Mēs ar rūgtumu barojam it kā čūsku mūsu sirdī, no kuras bīstamies, bet ko baidāmies nosist. Vienīgi klusējot pazemībā un neturot savā prātā ne mazāko ļaunumu ne pret vienu, inde pamazām izskalojas un mēs topam mierīgi, pieķeramies Vienīgajam, kurš ir visu glābiņš, un spējam atkal dzīvot gara gaismā.

Cilvēks, kurš mīl visur runāt pretī, ir kā abpusēji griezīgs zobens - cērtot otram, viņš sagraiza sevi un liek noasiņot dvēselei zemes dzīvē, neaizejot līdz mūžībai.

Tā nav varonība lauzties pret lietām, ko Radītājs pieļauj mūsu savaldīšanai grēkos. Ja mēs spētu kā Ninivē Jonas brīdinājumā sēdēt pelnos un maisā, noberžot savu kašķi un atmetot lielību un naidu, mūsu jūgu noņemtu bez mūsu spārdīšanās un lāstiem. Bet cilvēks ir ticis lepns, dzīvo vienai dienai un tās iekārēm un grib tās izstiept līdz mūžībai.

Kas ir akls pret Dievu, ir akls pret sevi un savu tuvāko, pret savu un pret brāļa dvēseli. Bezdievīgajos nav mīlestības un nav miera.

Kurš paceļas pret Tēvu - iepriecē dēmonus. Kurš paklausīgs līdz nāvei - par to priecājas svētie Dieva gaismā. Tas dara Tēva prātu, kas ir pacietīgs bez ļaunuma. Tas ir īsts sekotājs Jēzum Kristum, kurš bija pacietīgs līdz Krusta nāvei. Mans glābiņš nav mani darbi, bet mans Dievs savā žēlastībā. (Ps. 42.)

Ja mēs esam īsti redzīgi un laicība mums nav aizsējusi acis ar savām iegribām, mēs bieži saprotam, ka pat slimība, vājums vai zaudējums ir sava veida glābiņš no lielākām nelaimēm vai arī no mūsu kļūdu sekām. Slavējot Dievu par visu, ko Viņš pieļauj, mēs saprotam daļu Viņa neizmērojamās žēlastības!

Ikviens kārdinājums drīkst ienākt mūsu dvēselē tikai tad, ja ļaunajam ir izdevies likt to vēlēties - kaut neapzināti. Tad dvēsele ir magnēts, bet ļaunums - dzelzs skaidas!

Dievs mums neprasa neko citu, kā tikai - lai mēs negrēkojam! Un, ja tas mums brīžiem izdodas, - lai neesam augstprātīgi par to! Tā vēl nav bauslības piepildīšana, bet tikai nesagraušana - un arī tikai ar paļāvību Dievam.

Ja lūgšanas laikā esat noguris un pēkšņi kļūstat miegains, tur nav vainīgs gavēnis, ne slimība, ne piepūle darbos. Tas ir dēmons - klaidonis, kas grib izjaukt lūgšanu!

Ja ļaunais mūs biedē ar slimībām, bēdām, briesmām, karu, badu, svešu iebrukumu, uguni un zemestrīcēm, tad tikai tādēļ, ka mūsos nav bijības pret Dievu un paļāvības Viņa mīlestībai!

Ar ticību un lūgšanām mēs varam iet taisnu ceļu uz Dieva glābiņu cauri mežu tumsai, pāri aizām un garām ļaunam laupītājam, liekot bēgt ļaunumam.

Kurš bez viltus sirdī bīstas Dieva, tas nebīstas staigāt ļaunu ļaužu vidū. Ticība Viņa spēkam, labestībai un žēlastībai ir neuzvarams ierocis. Pielūkojiet, lai jūsu sirdis neapgrūtina negausība, dzeršana un laicīgās dzīves rūpes pat jūsu pēdējā dienā! (Lk 21,34.) Katru vakaru, ejot pie miera, būtu jālūdz: "Mūsu dzīves dienu galu - kristīgu, mierīgu, bez sāpēm un neapkaunotu no Tā Kunga lūdzos!" (Ektenija)

Tas, kurš nav nekad nolīcis savas šīs zemes iekāres, vēlēšanās un savtību, nemaz nevar iedomāties, ka pasaulē var būt bezkaislīga skaidrība un augstienē liels un tāls miers, kurā Dievs nokāpj ar Savu gaismu pie cilvēka un to svētī, un apskaidro. Laicīgam un apvazātam visi šķiet tikai tādi paši kā viņš un vēl netīrāki. Bet tieši šos pagrimušos ir nācis meklēt Dieva Dēls. Un Viņš ir licis bez lepnības spīdēt tiem, kas Viņu godā, un būt par pierādījumu un liecību - ne ar vārdiem, bet ar dzīvi -, ka Viņš ir un ved skaidrībā un gaismā tos, kas Viņam seko.

Kristība mums dod gara spēku nepieņemt ļauno un nedot tam varu bez mūsu gribas, ja vien neatsakāmies no Kristus tīši ar prātu, gribu un dzīvi.

Katrs vērtē citus cilvēkus pēc paša vērtības pakāpes. Augstprātīgais visus vērtē zemus, pazemīgais - visus labus. Redzīgais, citu kļūdās skatoties, atmet savas un kļūst iecietīgs pret visiem, lūdzot spēku sev un visiem no Visaugstākā.

Miesa ir trauks, dvēsele saturs. Nevar netīrā traukā turēties tīrs saturs. Un nevar tīrā traukā sarūgt saturs. Valdiet savu miesu, lai gan tai dzīvot liek un pār to valda gars. Ja redzi kādu grēkojam - ne viņu nīsti, bet viņa grēku. Un lūko viņu atraut tai rokai, kas ved viņu gravā un liek kļūst!

Lūdziet ne galvā un domās, bet ar sirdi. Ja jūsu lūgšana nāks no sirds, tā citādi nevarēs izlieties kā asarās, ne aiz bēdām, bet aiz mīlestības pret Tēvu, kurš mūs

sūtījis, aiz mīlestības pret Dēlu, kurš cietis skaidrs, lai darītu mūs pacietīgus ar visām mūsu vainām, aiz mīlestības pret Svēto Garu, kurš ir gaisma mūsu ceļā no Mūžības cauri zemes dzīvei un atpakaļ Tēva Valstībā!

Neko ļaunais tā nenicina kā pacietību un pazemību, sakot: "Tā ir vājo un līdēju daba!" Tad saki: "Vai tavs lepnums nav tumsa, ļaunums, izvirtība un varmācība, kas visu iemin dubļos?! Es metos ceļos pie VISUAUGSTĀKĀ!"

Viens no stiprākajiem ļaunuma valgiem ir nauda un viss, ko tā liek kārot. Nekad Kristus nav pieskāries naudai, ne tad, kad farizejs to kārdināja, jautājot par valsts nodokli, ne tad, kad Viņam lika to maksāt. Viņš vēlēja Pēterim izzvejot zivi un atrast tajā divus nodevas grašus - par Sevi un mācekli. Viņš arvien vēl liek mums "izvilkt šo zivi" un atrast to, kas mums tiešām nepieciešams, lai mūs pasargātu no kārdināšanas, zagšanas un grēka, ja esam pēdējā nabadzībā, bet paļāvībā uz Viņu!

Nav svētu un nesvētu cilvēku, jo nemirstīgais gars ir katrā, kas radīts pēc Radītāja paša līdzības un dzīvo, bet visu izšķir tas, vai mēs esam atvērti vai aizvērti vārti ļaunumam. Vai tas pārkāpj pāri mūriem, ja mēs pūlamies savu dvēseles pilsētu pret viņu nosargāt? Vai tam, kas sevi nodod! Un glābts pat tas, kurš aizstāvoties mirst, jo viņš sava Dieva Garu un Neiznīcīgo dzīvību vērtējis augstāk par paša miesu un šīs zemes dzīvi.

Veltīgs ir katrs ceļš, kas neved uz Dievu, nestipra ir ēka, ko ceļ bez Viņa svētības un spēka, un prāta. Nevesels ir katrs, ko pie dzimšanas nav mazgājusi Kristība. Neprātīgs ir katrs, kas par augstāku tur savu cilvēcīgo prātu. Nezinīgs ir ikviens, kurš lepojas ar sava laicīgā prāta attīstību un gudrību. Netīrs ir cilvēks, kurš neatzīst Kristus dievišķību un domā, ka dzīvo neaizskarams savās iegribās un grēkos. Miris un jau ietrūdējis ir katrs, kurš neatzīst sevī Mūžīgo Garu un nemirstīgo dvēseli, redzot tikai no zemes ņemto miesu. Kungs, Kas esi mūs radījis, šķīstī mūs no nezināmām vainām!

Gudrs ir nabagais un stiprs vājais, kurš noliecas zem Pestītāja jūga, neizvairoties un neatkāpjoties, bet ejot pacietīgi līdz nāvei, jo viņa ceļš ir iezīmēts - bez aizām un bez maldu tekam, bez plēsīgiem zvēriem un sērgām, kas apdraud dvēseli.

Kurš bijībā pilnīgi pakļaujas Dievam un pakļauj Viņam savu prātu, tam Dievs pat bez viņa ziņas nolīdzina ceļus un novērš briesmas, liekot galā atvērties gara acīm, saprast, ka viss notikušais ir bijusi žēlastība, pat ja brīžiem ir šķītušas briesmas un ļaunums. Jo Tēva roka dod ar saprātu, kas pārsniedz mūsējo, un dara ar mīlestību, kas redzīgāka kā mūsējā.

Neapkaunojiet savu Radītāju, savu Pestītāju un savu Dzīvības Garu ar savām domām, nodomiem, vārdiem, darbiem un ar visu savu dzīvi. Jo Viņš ir vienīgā Patiesība, kas parādījusies gaišumā un spēkā, vienīgā Miesa un Gars, kas dzīvoja kopā bez grēka, un vienīgā Nemirstība, ko Viņš piešķīris Garā ari mums!

Cik bīstami ir no klints malas palūkoties bezdibenī, tik bīstami ir lūgšanu pārtraukt ar laicīgām domām.

Kā godināt Dievu? Godiniet paklausībā, kā to darīja Dēls, - ar pacietīgu pazemību, ar ciešanām pie Krusta, ar Augšāmcelšanos.

Kas savā sirdī, prātā un garā ir sarāvis saites ar laicīgām lietām, tas būs bezrūpīgs visās zemes gaitās, pārvērtībās, pārdzīvojumos un zaudējumos. Pat miesas sāpes nedomāks viņa garu, un viņš redzēs Dievu visās pasaules lietās un gaitās. "Kad ārējais cilvēks nīkst, viņa garīgais cilvēks dienu no dienas atjaunojas." (2. Kor. 4, 16.)

Kam nav gara gaismas tādēļ, ka viņš negrib to redzēt, tas staigā bezcerības tumsā un nesaprot pacietības spēku, pašāvības mieru un lūgšanas mierinājumu. Uzpūtības gars liek viņam nicināt ticīgos un neredzēt savu tumsu un nabadzību.

Ikviens, kurš lepojas ar savu laicīgo prāta izglītību, nezina, ka viņa laicīgā prāta gudrība nav nekas pret vienkārša nemācīta cilvēka pacietību, skaidrību, nesavtību un iedomības trūkumu, jo pirmā nams ir celts uz smiltīm, un plūdos un zemestrīcē tas iet bojā, bet otrā nams ir celts uz Dieva klints un pastāv laicībā un mūžīgi.

Aizveriet savas ausis pret nelāga runām, savas acis pret lietām, ko nevar uzlūkot bērns vai eņģelis, un neturiet sevī domas par cilvēkiem, kādas jūs negribētu zināt citos par sevi!

Lai jūsu mītne ir tāda, ka tajā nav kauns lūgt Pestītāju: "Vakars jau metas, nāc un mājo pie mums!"

Kurš ir kurls pret Dieva Vārdu, tas ir nedzirdīgs pret savu sirdsapziņu.